

OBXECTIVOS E PRIORIDADES DE GASTO

III. OBXECTIVOS E PRIORIDADES DE GASTO

O orzamento do Plan Estratéxico de Galicia 2015-2020 (en adiante PEG) para o ano 2017 ascende a 8.978,9 millóns de euros, importe referido ao orzamento consolidado, que comprende o das entidades con orzamento limitativo (Administración xeral, organismos autónomos e axencias públicas autonómicas e entidades públicas instrumentais de asesoramento ou consulta) e no que non se contemplan os gastos derivados da débeda pública (programa de gasto 911A).

A distribución por eixes, manifesta unha vez máis, que son os gastos destinados á Benestar das persoas e as familias e á Cohesión social, os que absorben unha maior parte do orzamento, como garantía e mantemento dos gastos sociais, e coa finalidade de lograr uns servizos públicos de calidade dirixidos á cidadanía, principalmente nos eidos da sanidade, xunto á mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación e o sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes. Así mesmo recolle a promoción da igualdade de oportunidades dos homes e mulleres galegas, ofrecendo ás persoas que se atopan con especiais dificultades os recursos e servizos que lles garantan a súa inclusión social. Ascende este eixe a 4.509,2 millóns de euros, e representa o 50,2% do total do PEG.

En segundo lugar está a aposta pola empregabilidade e o crecemento intelixente, o eixe I, cun orzamento total de 2.887,2 millóns de euros, o 32,2% sobre o total. Neste eixe atópanse as políticas de gastos vinculadas á I+D+i, que permitan integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento. Ademais destaca o fomento da actividade empresarial e comercial, co impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, o apoio á artesanía, a regulación sectorial e a protección da competencia. Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas e dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda, son tamén prioridades de actuación neste eixo.

Atopa así mesmo reflexo neste eixe, os gastos dirixidos ao mercado de traballo, coa finalidade de aumentar a empregabilidade e produtividade dos traballadores galegos a través da formación e innovación constante. Por outro lado, minimizar o fracaso escolar e aliñarse en resultados coas rexións líderes de Europa en tódolos niveis e impulsar o SUG cara á excelencia, son os principais retos aos que ten que facer fronte o sistema educativo, prioridade de actuación (PA) que representa o 70,0% do eixe.

O eixe 3 destinado a impulsar un crecemento sustentable, ao territorio e á agricultura, montes e mar, presenta un orzamento de 955,8 millóns de euros, o 10,6% do total, céntrase fundamentalmente en fomentar un sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural.

Tamén neste eixe se inclúen os gastos dirixidos a fomentar unha economía baixa en carbono e unha enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe.

A potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados e a conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e a cohesión territorial son prioridades de actuación dentro do eixe.

Por último, establécese o reto de pechar un modelo consistente de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa.

O eixe 4 presenta un importe de 480,2 millóns de euros, o 5,3% do total. Inclúe a consolidación dun modelo de crecemento vinculado á economía dixital, a través da mellora no uso e na calidade das TICs e no acceso ás mesmas.

Inclúese tamén neste eixe o orzamento para apoiar á industria cultural e de medios, como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información, así como para a conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia e o impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado.

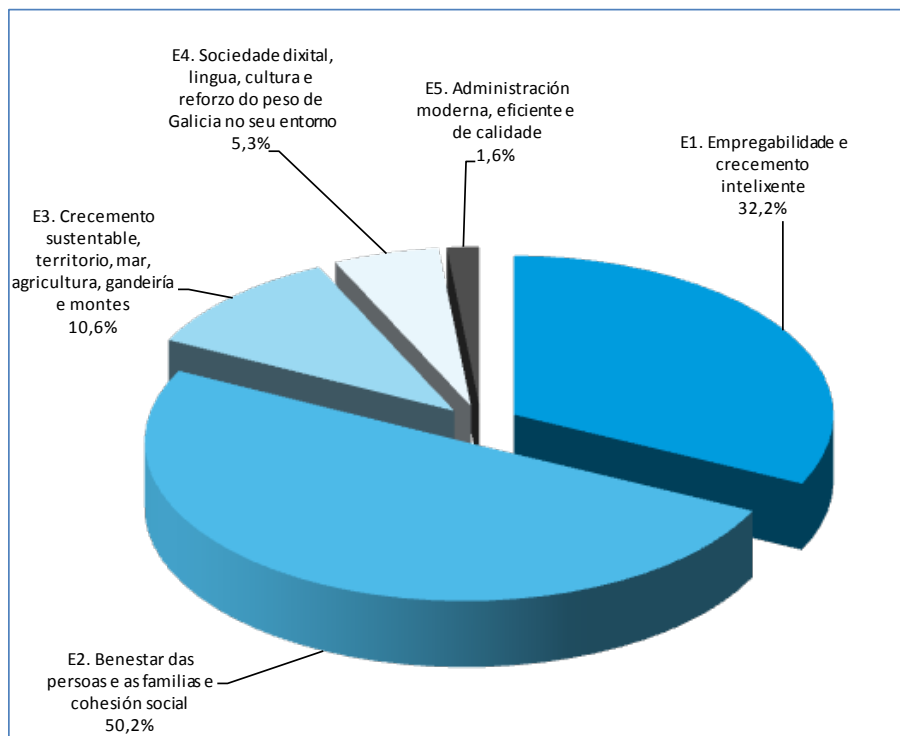
O eixe 5, alcanza os 146,5 millóns de euros e o 1,6% do orzamento. Nel recóllese o obxectivo de alcanzar unha administración moderna, eficiente e de calidade, baseada nunha función pública profesional, motivada e orientada ao servizo público e unha administración transparente, eficiente e orientada a resultados.

Cadro 1. Distribución por eixes do PEG 2015-2020 no orzamento 2017

Eixes	Importe	% total
E1. Empregabilidade e crecemento intelixente	2.887.237.275	32,2
E2. Benestar das persoas e as familias e cohesión social	4.509.218.660	50,2
E3. Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes	955.765.566	10,6
E4. Sociedade dixital, lingua, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno	480.205.537	5,3
E5. Administración moderna, eficiente e de calidade	146.456.748	1,6
Total	8.978.883.786	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 1. Distribución por eixes do PEG 2015-2020 no orzamento 2017

Fonte: Consellería de Facenda

A táboa seguinte mostra o orzamento 2017 por fonte de financiamento:

Cadro 2. Distribución do orzamento 2017 por fonte de financiamento

Fonte de financiamento	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	7.959.441.110	88,6
FCI	45.976.212	0,5
FEDER	209.162.427	2,3
Orzamentos Xerais do Estado	372.101.440	4,1
FEADER	195.184.130	2,2
FEAGA	53.231.000	0,6
FEMP	62.768.191	0,7
INTERREG	124.579	0,0
FSE	80.008.965	0,9
TRANSFERENCIAS FINALISTAS	257.045	0,0
OUTROS FONDOS EUROPEOS	628.687	0,0
Total	8.978.883.786	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

III.1. EIXE 1: EMPREGABILIDADE E CRECEMENTO INTELIXENTE

Este eixe recolle un modelo integral de desenvolvemento que ten como fin principal que no 2020 se superen os postos de traballo destruídos pola crise. Esta situación acadaríase en base a unha modernización integral do sistema produtivo baseada na innovación e no coñecemento sen descoidar os sectores produtivos tradicionais.

As rexións europeas están obrigadas a competir en base á tecnoloxía, deseño e innovación de xeito continuado se non queren ver deslocalizada a súa produción a países de baixos prezos.

Para iso, debe implantarse a cultura da innovación en todos os eidos socioeconómicos de Galicia, de xeito que, a través dun proceso que non será inmediato, se normalice o proceso innovador como un máis dentro da cadea de produción, o que suporá unha auténtica revolución no plantexamento dos sistemas produtivos e de xestión e venda, pero tamén unha importante fonte de xeración de nichos de emprego agora inexistentes.

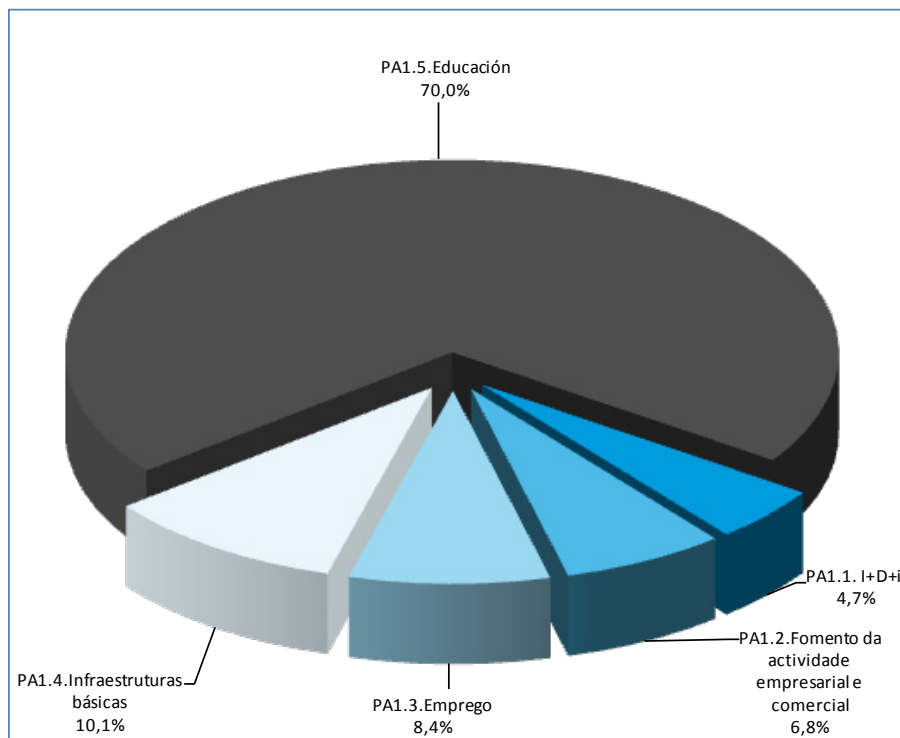
Na seguinte táboa detállase o gasto orzamentario de 2017 neste eixe por prioridade de actuación.

Cadro 3. Distribución do orzamento 2017 por prioridades de actuacións do eixe I

E1. Empregabilidade e crecemento intelixente	Importe	% total	% eixe
PA.1.1 Impulso da consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento	135.367.537	1,5	4,7
PA.1.2 Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia	196.919.582	2,2	6,8
PA.1.3 Aumento da empregabilidade e produtividade dos traballadores e traballadoras de Galicia a través da formación e innovación constante	241.928.886	2,7	8,4
PA.1.4 Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas. Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda	292.883.657	3,3	10,1
PA.1.5 Consolidar un sistema educativo que minimice o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en todos os niveis e impulsar o SUG cara á excelencia	2.020.137.613	22,5	70,0
Total	2.887.237.275	32,2	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 2. Distribución do orzamento 2017 por prioridades de actuacións do eixe I

Fonte: Consellería de Facenda

A táboa seguinte mostra o orzamento do eixe por fonte de financiamento.

Cadro 4. Distribución do orzamento 2017 do eixe I por fonte de financiamento

E1. Empregabilidade e crecemento intelixente	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	2.528.110.897	87,6
FCI	31.348.584	1,1
FEDER	83.850.291	2,9
Orzamentos Xerais do Estado	162.696.555	5,6
FEADER	21.705.198	0,8
FEMP	495.000	0,0
INTERREG	124.579	0,0
FSE	58.217.894	2,0
TRANSFERENCIAS FINALISTAS	121.377	0,0
OUTROS FONDOS EUROPEOS	566.900	0,0
Total	2.887.237.275	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

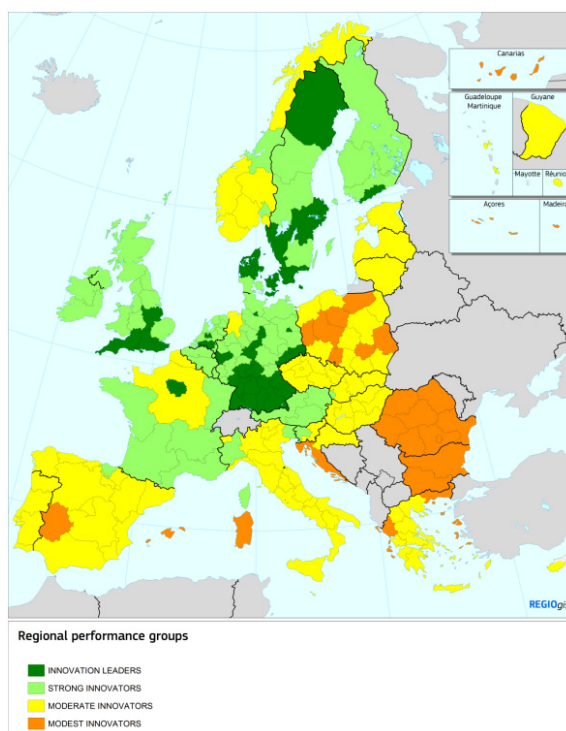
Nos seguintes parágrafos analízase brevemente a situación actual de Galicia no que corresponde a este eixe.

III.1.1. Impulso da consolidación das políticas de gastos vinculadas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento.

Segundo o Cadro de Indicadores da Innovación Rexional 2016, que clasifica ás rexións europeas en catro grupos atendendo ao seu nivel de desempeño en relación á I+D+i (líderes innovadores, fortes innovadores, innovadores moderados e modestos innovadores), Galicia ocupa unha posición de innovador moderado en 2016, cun descenso do 10% respecto ao índice de 2014. A pesar de manterse no mesmo grupo, produciuse unha mellora nalgúns aspectos como é o caso da poboación con estudos terciarios e no emprego en sectores de coñecemento intensivo. Sen embargo, obsérvase unha lixeira caída en aspectos como as PEMES con produtos/procesos innovadores ou a cooperación de PEMES para a innovación e innovación non-tecnolóxica.

O seguinte mapa compara a situación por rexións europeas en 2016.

Mapa I. Índice de innovación rexional 2016

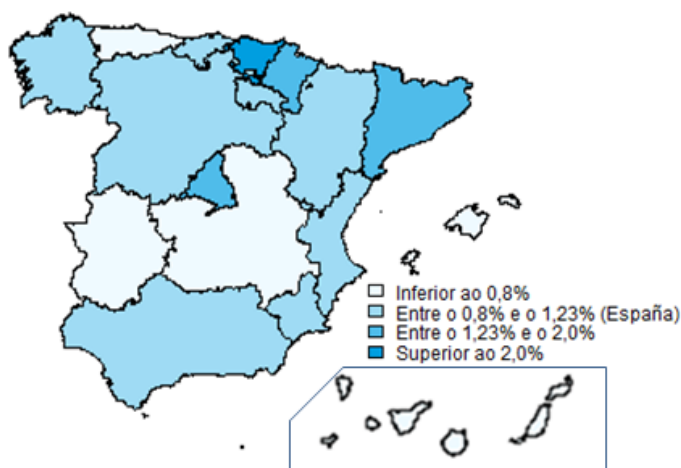

Fonte: Regional Innovation Scoreboard 2016

A nivel de investimento económico, o gasto interno en Investigación e Desenvolvemento (I+D) en Galicia foi de 477 millóns de € no ano 2014, o que representa o 3,7% do gasto en España. Este dato supón unha mellora do 1,8% respecto ao ano anterior, fronte á caída do 1,5% producida en España.

En canto á situación rexional, persisten importantes disparidades en materia de esforzo e investimento en I+D+i. As Comunidades Autónomas que realizaron en 2014 un maior esforzo en actividades de I+D, superiores á media nacional (1,23% do PIB), foron País Vasco (2,03% do seu PIB); Navarra (1,75%); Madrid (1,68%) e Cataluña (1,47%). En Galicia a intensidade de gasto supuxo un 0,89% do seu PIB.

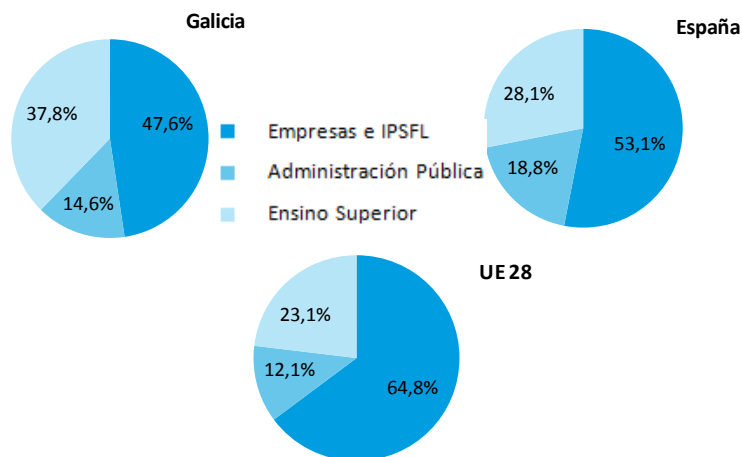
Mapa 2. Porcentaxe de gasto en I+D respecto ao PIB a prezos de mercado (esforzo en I+D). Ano 2014

Fonte: INE. Estatística sobre as actividades en I+D, Contabilidade Rexional e Nacional de España

Por sectores de execución, no ano 2014, o sector empresas ten a maior porcentaxe sobre o gasto total en I+D, cun 47,6% (52,9% España). O sector do ensino superior representa o 37,8% do gasto total (28,1% España) e o sector da Administración Pública o 14,6% (18,8% España). Obsérvase unha distinta distribución do gasto entre Galicia e España, cun maior peso do investimento empresarial en I+D en España mentres que en Galicia é maior a porcentaxe de investimento en I+D no ensino superior. Na Unión Europea, o investimento en I+D no sector empresarial alcanza o 64,0% do gasto total en I+D, mentres que o sector do ensino superior só achega o 23,1% do gasto total en I+D.

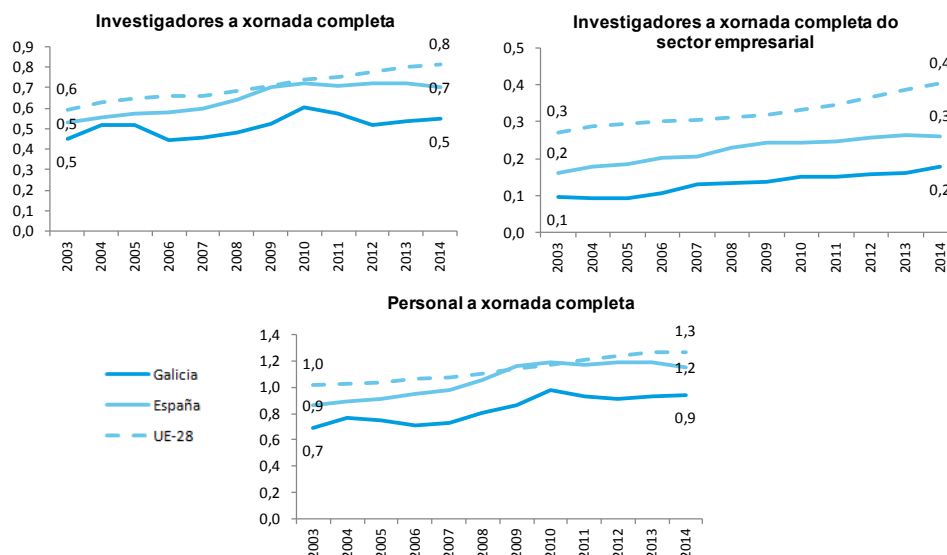
Gráfico 3. Distribución do gasto interno total en I+D por sectores de execución. Ano 2014

Fonte: INE. Estatística sobre as actividades en I+D. Eurostat. Statistics on research and development. IPSFL: Institucións privadas sen fins de lucro

En canto aos recursos humanos vinculados á I+D en Galicia, no ano 2014 en Galicia un total de 9.405 persoas dedicáronse a actividades de I+D, en equivalencia a xornada completa (EJC), o 40,7% foron mulleres. Por sectores, a maior participación feminina dáse no sector Administración Pública, cun 58,2% seguido polo Ensino Superior cun 46,4% e por último o sector empresarial cun 27,9% de participación feminina. O persoal total en I+D representa o 0,94% sobre a poboación ocupada, unha porcentaxe inferior á media española (1,15%) e europea (1,30%).

Gráfico 4. Porcentaxe de recursos humanos dedicados a I+D sobre total de ocupados

Fonte: INE. Estatística sobre as actividades en I+D. Eurostat. Statistics on research and development. INE-IGE EPA

Nota: En Galicia nos anos 2011 e 2012 o sector IPSFL está incluído na Administración Pública

En canto á innovación empresarial, no período 2012-2014, o 25,8% das empresas galegas de dez ou máis asalariados foron innovadoras (28,6% España), e o 13,4%, foron empresas con innovacións tecnolóxicas (España 13,3%). As comunidades con maior porcentaxe de empresas innovadoras foron Cataluña (32,3%), A Ríoxa (31,8%), Comunidade de Valencia (31,2%) e País Vasco (31,2%). Galicia ocupa a posición décimo primeira. As empresas innovadoras de Galicia representan o 4,8% do total de empresas innovadoras nacionais.

Resumindo todos os indicadores anteriores, podemos concluír o importante diferencial na porcentaxe do gasto en I+D sobre o PIB (0,89%) respecto da media da UE 28 (2,03%). Por sectores que realizan o gasto, o reparto está concentrado no ensino superior e no sector empresarial, tendo en conta que a porcentaxe do gasto do sector empresas é moito máis elevado no conxunto da UE 28 (18 puntos máis que en Galicia).

Outras variables indicadoras do investimento en I+D como os recursos humanos dedicados a esta mostran unha situación similar, neste caso a concentración no sector do ensino superior é aínda maior, un 44,9% (54,8% no caso dos investigadores), e lonxe de converxer coa media española e co europeo. Débese ter en conta que o gasto en I+D do ensino superior depende fortemente do simple tamaño das universidades, ao computarse nunha gran parte como unha porcentaxe estándar de tempo que os profesores deben dedicar a actividades de investigación.

No apartado da intensidade innovadora das empresas galegas e da actividade inventiva de Galicia, a situación é máis favorable dado que nos últimos anos os indicadores sitúanse na media española ou lixeiramente por debaixo. En 2014 produciuse un retroceso con respecto a 2013. Así, o gasto en innovación tecnolóxica en Galicia no 2014 é un 3,3% inferior ao do ano anterior e sitúase no 3,6% do rexistrado a nivel nacional, o gasto en innovación das empresas galegas en porcentaxe da cifra de negocios situouse en 0,77 puntos porcentuais en 2014, unha décima por debaixo do dato nacional e, por último, o número de patentes solicitadas por millón de habitantes en 2014 foi de 53,3, nove puntos por debaixo das 62,5 rexistradas a nivel nacional.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Potenciar a I+D+i mediante o fomento da absorción de coñecemento por parte das empresas, a mobilización e atracción de capital privado para os procesos de innovación galegos, o fomento da transferencia de investigación dende os Axentes de Xeración e a difusión do coñecemento cara o mercado e apoio ao descubrimento emprendedor.
- Fomentar a innovación dos principais actores dos sectores subvencionando o desenvolvemento de novos produtos, procesos e tecnoloxías que melloren a súa

competitividade exterior e incrementen o valor engadido dos produtos e servizos que ofrecen no mercado

- Impulsar aos grupos de investigación mediante unha definición clara das súas liñas de investigación.
- Fomentar a actividade investigadora en áreas de prioridade para Galicia co apoio á investigación singular desenvolvida nos Campus de Excelencia Internacionais e nos Centros de Investigación singular.
- Potenciar o proceso de selección, formación e atracción do persoal investigador que se poida incorporar ao sistema de I+D+i universitario.
- Dotar de infraestruturas de investigación e servizos de acceso á información e á transferencia de resultados.

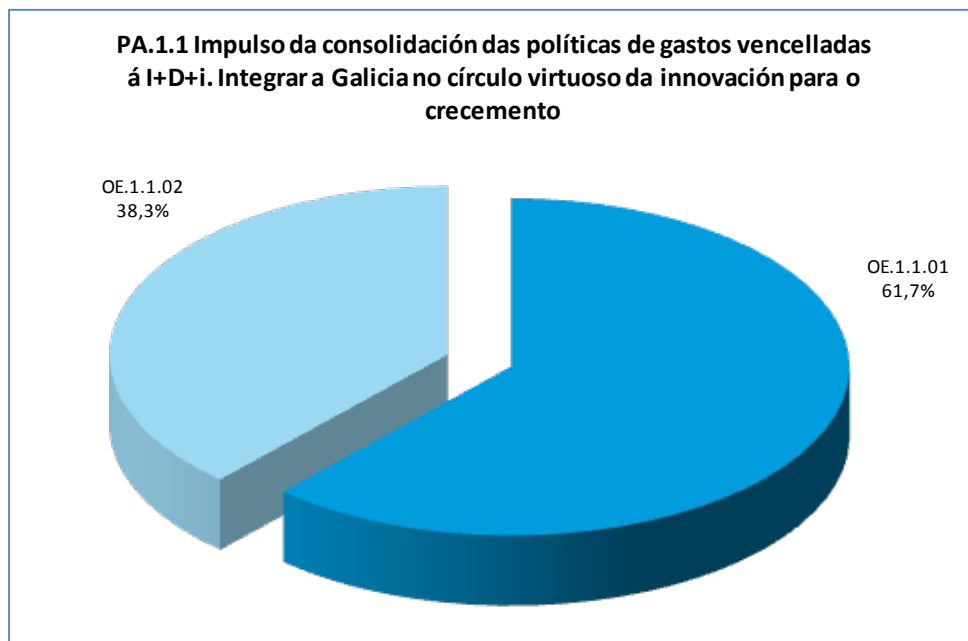
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos / instrumentais (OE/OI) desta prioridade de actuación.

Cadro 5. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.1 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.1.1 Impulso da consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento	Importe	% Eixe	% PA
OE.1.1.01 Potenciar a I+D+i mediante o fomento da absorción de coñecemento por parte dos profesionais e das empresas, a mobilización e atracción de capital privado para os procesos de innovación galegos, o fomento da transferencia de investigación dende os axentes de xeración, a difusión do coñecemento cara o mercado e o apoio ao descubrimento emprendedor en todos os eidos.	83.558.627	2,9	61,7
OE.1.1.02 Mellorar a capacidade investigadora e os resultados da investigación universitaria galega.	51.808.910	1,8	38,3
Total	135.367.537	4,7	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 5. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.1 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

Dentro do obxectivo estratéxico “Potenciar a I+D+i mediante o fomento da absorción de coñecemento por parte dos profesionais e das empresas, a mobilización e atracción de capital privado para os procesos de innovación galegos, o fomento da transferencia de investigación dende os axentes de xeración, a difusión do coñecemento cara o mercado e o apoio ao descubrimento emprendedor en todos os eidos” os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2017 son:

Accións de apoio ao fomento da absorción de coñecemento por parte das PEMES, contribuíndo así, á mellora das súas competencias e competitividade.

Fomento da transferencia de investigación dende os Axentes de Xeración e Difusión do Coñecemento cara o mercado nun marco de innovación aberta.

Mobilización e atracción de capital privado para procesos de innovación galegos

Os principais indicadores que miden o desempeño destas actividades son:

- a) Investimento privado en paralelo ao apoio público en proxectos de innovación ou I+D que ascenderá a 18,6 millóns de euros, dos cales o 52,7% corresponden ao fomento da absorción de coñecemento por parte das PEMES, o 16,5% ao fomento da transferencia e un 29,2% á mobilización e atracción de capital privado.
- b) O número de empresas que reciben axudas será de máis de 400, das cales o 60% está relacionada con accións de apoio ao fomento da absorción de coñecemento

por parte das PEMES e outro 30% co fomento da I+d+i empresarial no sector agrogandeiro con novos procesos, produtos e tecnoloxías.

- c) Por último, o número de investigadores apoiados por actuacións serán máis de 400, dos cales un 33,6% son mulleres.

No obxectivo estratéxico “Mellorar a capacidade investigadora e os resultados da investigación universitaria galega” realizaranse accións de fomento da capacidade investigadora e transferencia de tecnoloxía apoiando a case 700 investigadores dos que un 59,1% serán mulleres e un 2% menores de 25 anos.

Cadro 6. Indicadores de produtividade da PA.I.I

E1:Empregabilidade e crecemento intelixente		Previsto
PA01 Impulso da consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da		
E01 Potenciar a I+D+i mediante o fomento da absorción de coñecemento por parte dos profesionais e das empresas,		
D0C001	Número de empresas que reciben axudas	405
D0C027	Investimento privado en paralelo ao apoio público en proxectos de innovación ou I+D. Euros	18.606.230
DC024H	Número de novos investigadores en entidades axudadas. Traballadores equivalentes a tempo completo (ETC) (Homes)	7
DC024M	Número de novos investigadores en entidades axudadas. Traballadores equivalentes a tempo completo (ETC) (Mulleres)	3
DC025H	Número de investigadores que traballan en instalacións de infraestruturas de investigación melloradas. Traballadores equ	14
DC025M	Número de investigadores que traballan en instalacións de infraestruturas de investigación melloradas. Traballadores equ	2
DE021H	Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Persoas/ano (Homes)	256
DE021M	Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Persoas/ano (Mulleres)	135
P00076	Entidades beneficiadas.	344
P00102	Investimento mobilizado en proxectos de innovación ou I+D (euros).	619.775
P00213	Número de proxectos financiados no eido da explotación dos recursos mariños vivos.	8
P00348	Actividades de investigación sanitaria executadas	11
P00349	Patentes xestionadas	10
P00361	Descargas realizadas	480.000
P00362	Publicacións bibliosaúde	7.400
E02 Mellorar a capacidade investigadora e os resultados da investigación universitaria galega		
DE021H	Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Persoas/ano (Homes)	283
DE021M	Investigadores/ano participando en proxectos cofinanciados.Persoas/ano (Mulleres)	409
SC06.H	Persoas menores de 25 anos de idade (Homes)	5
SC06.M	Persoas menores de 25 anos de idade (Mulleres)	8

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 7. Distribución do orzamento 2017 da PA.I.I por fonte de financiamento

PA.1.1 Impulso da consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	100.079.221	73,9
FEDER	29.543.612	21,8
Orzamentos Xerais do Estado	386.203	0,3
FEADER	2.497.097	1,8
INTERREG	124.579	0,1
FSE	2.090.000	1,5
TRANSFERENCIAS FINALISTAS	121.377	0,1
OUTROS FONDOS EUROPEOS	525.448	0,4
Total	135.367.537	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 8. Distribución do orzamento 2017 da PA.I.I por programas de gasto

PA.1.1 Impulso da consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento	Importe	%
561A - PLAN GALEGO DE INVESTIGACIÓN, DESENVOLVEMENTO E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA	81.070.704	59,9
561B - INVESTIGACIÓN UNIVERSITARIA	51.808.910	38,3
561C - INVESTIGACIÓN SANITARIA	2.487.923	1,8
Total	135.367.537	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 9. Xestores da PA.I.I no orzamento 2017

PA.1.1 Impulso da consolidación das políticas de gastos vencelladas á I+D+i. Integrar a Galicia no círculo virtuoso da innovación para o crecemento
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E O.U
SECRETARÍA XERAL DE UNIVERSIDADES
CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL
DIRECCIÓN XERAL DE ORDENACIÓN E PRODUCCIÓN FORESTAL
CONSELLERÍA DO MAR
SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
D.X. DE DESENVOLVEMENTO PESQUEIRO
CONSELLERÍA DE SANIDADE
AXENCIA GALEGA DE INNOVACION
AXENCIA GALEGA PARA A XESTIÓN DO COÑECEMENTO EN SAÚDE
INSTITUTO GALEGO DE CALIDADE ALIMENTARIA

Fonte: Consellería de Facenda

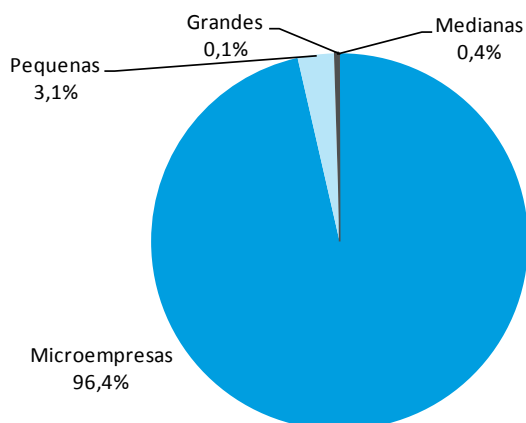
III.1.2. Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia

Na análise do tecido empresarial de Galicia é fundamental coñecer o número de empresas coas que conta a Comunidade Autónoma, a súa distribución provincial e a súa tipoloxía. Segundo o Directorio de Empresas elaborado polo IGE, en 2014 hai 198.808 empresas activas con sede social en Galicia¹, que representan o 6,4% do total nacional.

Predominan as empresas de tamaño reducido ou sen asalariados e algo máis da metade son persoas físicas. Concéntranse no sector servizos, especialmente no comercio.

Atendendo ao tamaño en función do número de asalariados que traballan en Galicia, o 96,4% son microempresas (de 0 a 9 asalariados), un 3,1% pequenas empresas (de 10 a 49 asalariados) e un 0,43% son medianas (de 50 a 249 asalariados). Soamente hai 101 grandes empresas (máis de 250 asalariados) que apenas representan o 0,05% do total. É dicir, o predominio das microempresas é moi elevado, mostrando unha notable necesidade de incrementar o tamaño para gañar en produtividade e competitividade.

Gráfico 6. Empresas segundo o seu tamaño. Galicia. Ano 2014

Fonte: IGE. Explotación do directorio de empresas e unidades locais

As maiores porcentaxes de microempresas atópanse no sector servizos (77,1%), fundamentalmente no comercio (26,9%), hostalería (11,1%) e actividades profesionais (10,7%). As empresas pequenas e de tamaño medio (de 10 a 249 traballadores asalariados), teñen máis presenza na industria (26,5%), mentres que o comercio (20,9%) e a construción (9,0%) son os outros sectores que concentran a maior parte destas empresas.

1

Non inclúe agricultura e pesca, administracións públicas e actividades dos fogares.

De acordo a unha análise provincial, o 41,9% das empresas galegas teñen a súa sede social na Coruña, mentres que en Pontevedra están o 34,0%. En Lugo e Ourense, están establecidas o 12,4 e 11,7% das empresas, respectivamente. Deste xeito, e en consonancia coa actividade económica, mantense o desequilibrio territorial entre as provincias occidentais e orientais.

Respecto ao ano anterior, prodúcese unha caída no número de PEMES do 1,1%, mellorando lixeiramente a tendencia dos últimos anos que amosa un descenso acumulado, desde o máximo de 2008, do 5,4%. Neste período, é especialmente significativa a caída do 32,8% das empresas pequenas e medianas, mentres que o número de microempresas redúcese un 3,9%.

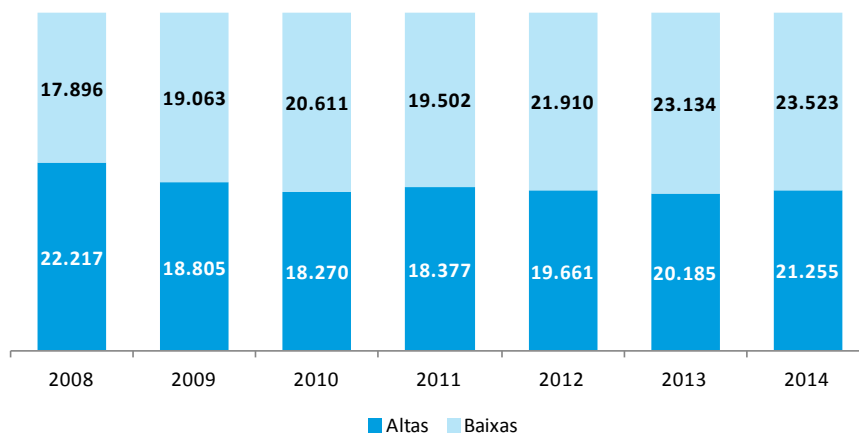
Gráfico 7. Evolución do número de PEME. Taxa variación anual.

Fonte: IGE. Explotación do directorio de empresas e unidades locais

Respecto da demografía de empresas considerando as altas e baixas, obsérvase como desde 2009, o número de empresas desaparecidas supera ás creadas. Nos últimos cinco anos o 82% do saldo (altas – baixas) negativo concéntrase nas provincias da Coruña (42%) e Pontevedra (40%).

Gráfico 8. Demografía empresarial. Serie 2008-2014

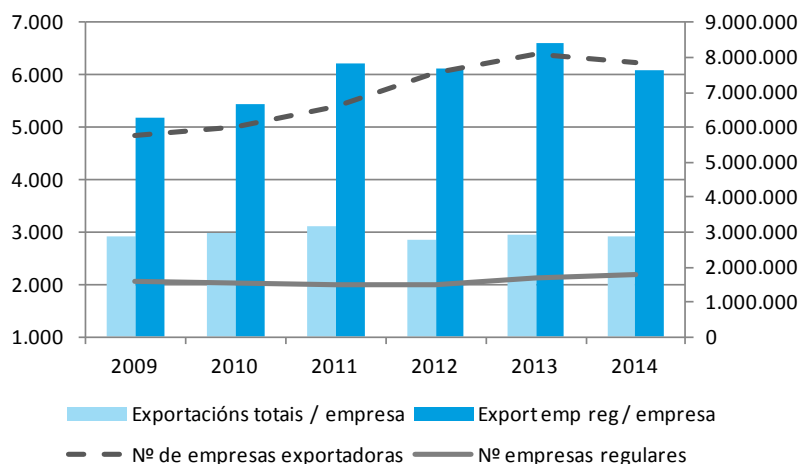
Fonte: IGE. Explotación do directorio de empresas e unidades locais

Con respecto á internacionalización, o número de empresas exportadoras en Galicia medra desde o ano 2009 a un ritmo medio do 7,1% anual, ata acadar en 2013 as 6.383 empresas. O importe medio das exportacións é de case 3 millóns de euros por empresa. En 2014 o número de empresas exportadoras ascendeu a 6.235 cun importe medio un 2,7% inferior ao do ano anterior.

Do total de empresas, un terzo son regulares, é dicir, aquelas empresas que exportaron nos últimos catros anos consecutivos. Estas empresas exportan máis do 90% do total (93% en 2014).

En 2014, un 48% das empresas interrompen a súa actividade exportadora, aínda que son empresas cun volume de exportacións reducido (126 mil euros por empresa no ano 2014). Así mesmo, case 2.900 empresas inician ou reinician a súa actividade exportadora, que en media acada os 142 mil euros por empresa e que no conxunto das exportacións só representan o 2,3%.

Gráfico 9. Empresas exportadoras: número e ratio por empresa (escala da dereita)

Fonte: ICEX. Perfil da empresa exportadora española

A evolución dos intercambios comerciais de Galicia desde o ano 2000, presenta un perfil cun punto de inflexión en 2007. Así, ata ese ano, o importe das exportacións non cubre o das importacións, de forma que Galicia presenta un saldo negativo nos intercambios comerciais con outros países. Sen embargo, desde 2007 as exportacións presentan un mellor comportamento que as importacións, acadándose un saldo comercial positivo.

En 2015, as exportacións galegas representan o 7,5% das exportacións do conxunto do Estado, superando en algo máis de 2 puntos o peso do PIB. Por outro lado, as importacións supoñen o 5,5% do total de España. As exportacións medraron en 2015 o 5,6% respecto ao ano anterior, fronte ao incremento do 4,3% das importacións.

Desde o punto de vista xeográfico e tomando coma referencia 2015, o 74,5% das exportacións van dirixidas á UE28, destacando neste ámbito Francia (26,1%), Portugal (12,6%) e en menor medida, Italia, Reino Unido e Alemaña, cun 8,1%, 5,8% e 5,3%, respectivamente. Un 5,4% das exportacións teñen coma destino América Latina e un 5,1% os países asiáticos, mentres que Marrocos e Estados Unidos, son destinos que representan en torno ao 3% do total das exportacións.

No que se refire ás importacións, o 60,2% proceden da UE28: Francia (24,8%), Portugal (12,3%), Italia (4,6%), Alemaña (4,5%) e Reino Unido (3,1%). Fóra da UE28, destacan as importacións procedentes de América Latina (12,8%), especialmente de México. Por outro lado, as importacións procedentes de China representan o 4,5%, mentres que as de Estados Unidos, o 1,8% e as de Marrocos o 2,0%.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Lograr un crecemento baseado no equilibrio e hibridación entre sectores tradicionais e de futuro.
- Incrementar: o número de empresas de dimensión media (50-100 traballadores), a fortaleza financeira das empresas, as taxas de emprendemento, a cultura innovadora, a vocación global, a proporción de cadeas de valor e os modelos de negocio adaptados ás necesidades da nova economía (cadeas de valor globais, automatización, interconexión, loxística intelixente, incorporación de tecnoloxías).
- Aproveitamento adecuado do solo empresarial posto a disposición, atraendo investimentos que xeren actividade económica e creación de emprego.
- Acadar que todas as instalacións sometidas a regulamentos de seguridade industrial estean debidamente rexistradas, que se deseñen cumprindo cos requisitos de seguridade aplicables, e que se manteñan adecuadamente.
- Incrementar a produción mineira na nosa Comunidade a través do mellora da competitividade, da internacionalización e da diversificación de produtos.
- Mellorar as condicións do traballo das explotacións mineiras.
- Consolidar o sector comercial mediante a regulación, a eliminación de trabas ao emprendemento, a profesionalización, o relevo xeracional, a formación e o acceso ao financiamento.
- Cooperar intra e inter sectorialmente (asociacionismo. Comercio e cidade. Comercio e turismo).
- Innovar (potenciación de novas ideas de formatos, produtos ou servizos) e modernizar (mellora da imaxe e a calidade dos servizos).
- Usar as novas tecnoloxías e potenciar a empresa comercial dixital.
- Dinamizar o consumo.
- Detección e sanción de condutas anticompetitivas, a promoción da competencia trata de mellorar o entorno competitivo por medio de mecanismos non coactivos, como a elaboración de informes, recomendacións e todos aqueles medios que permitan difundir na sociedade os valores da competencia.
- Reforzo da protección e defensa dos consumidores.
- Reforzo dos organismos reguladores da competencia.

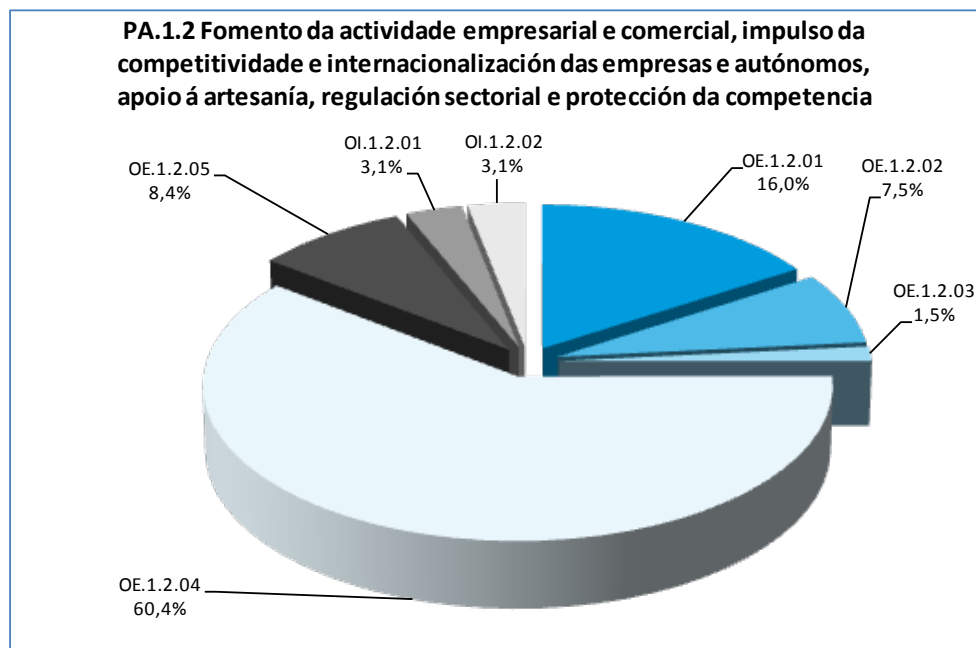
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos / instrumentais desta prioridade de actuación.

Cadro 10. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.2 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.1.2 Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia	Importe	% Eixe	% PA
OE.1.2.01 Ofertar solo industrial de calidade e axustado á demanda, impulsando este recurso como polo de atracción de empresas, facilitando a implantación de novas empresas no noso territorio e evitando a deslocalización das implantadas.	31.425.275	1,1	16,0
OE.1.2.02 Garantir o cumprimento das condicións de seguridade das instalacións no que atinxe á seguridade industrial e de equipamentos industriais.	14.793.491	0,5	7,5
OE.1.2.03 Impulsar o crecemento e a competitividade dun sector mineiro sustentable na comunidade autónoma de Galicia.	2.950.953	0,1	1,5
OE.1.2.04 Mellorar a competitividade das empresas e dos sectores tradicionais galegos nun entorno globalizado, a través do crecemento, profesionalización, modernización e internacionalización.	118.925.360	4,1	60,4
OE.1.2.05 Modernizar e mellorar a competitividade do tecido comercial.	16.534.860	0,6	8,4
OI.1.2.01 Mellorar a competencia e funcionamento dos mercados, removendo obstáculos á entrada de novas empresas e garantindo a defensa dos dereitos e intereses das persoas consumidoras e usuarios/as.	6.124.999	0,2	3,1
OI.1.2.02 Contribuír ao fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos/as, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia.	6.164.644	0,2	3,1
Total	196.919.582	6,8	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 10. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.2 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

Nesta prioridade de actuación, o obxectivo estratéxico máis relevante é “ Mellorar a competitividade das empresas e dos sectores tradicionais galegos nun entorno globalizado, a través do crecemento, profesionalización, modernización e internacionalización”, para conseguir este obxectivo, realizaranse actuacións de profesionalización do tecido empresarial, impulso á iniciativa emprendedora, consolidación e crecemento das empre-

sas, apoio á presenza nos mercados externos, captación de investimentos e subvencións a fondo perdido para fomentar os investimentos das empresas; sendo as actuacións de consolidación e crecemento das empresas e as subvencións as actividades cunha maior asignación financeira no orzamento 2017.

Os seguintes indicadores medirán o desempeño destas actividades:

- a) O número de empresas que reciben axudas será de 3.969, das cales o 51,8% recibirán subvencións e máis dun 40% recibirán axuda non financeira.
- b) O número de persoas beneficiadas por accións de formación, adquisición de competencia profesionais e apoio ao emprendemento superará as 2.300, sendo beneficiarios das mesmas principalmente desempregados pero tamén persoas con emprego.

No obxectivo estratéxico “Ofertar solo industrial de calidade e axustado á demanda, impulsando este recurso como polo de atracción de empresas, facilitando a implantación de novas empresas no noso territorio e evitando a deslocalización das implantadas” realizaranse accións de planeamento de solo industrial sobre 38 hectáreas e realizando o proceso de urbanización de 73 hectáreas.

Os restantes obxectivos estratéxicos da prioridade de actuación son: garantir o cumprimento das condicións de seguridade das instalacións no que atinxe á seguridade industrial e de equipamentos industriais, impulsar o crecemento e a competitividade dun sector mineiro sustentable na comunidade autónoma de Galicia, modernizar e mellorar a competitividade do tecido comercial, mellorar a competencia e funcionamento dos mercados, removendo obstáculos á entrada de novas empresas e garantindo a defensa dos dereitos e intereses das persoas consumidoras e usuarios/as e contribuír ao fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos/as, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia.

Para a consecución destes obxectivos realizaranse actuacións que se medirán principalmente cos seguintes indicadores:

- a) No que respecta ao cumprimento das condicións de seguridade o número de instalacións renovadas será de 633.
- b) O número de axudas concedidas ao sector mineiro será de 390.
- c) O número de establecementos comerciais apoiados será de 800.
- d) Para a mellora da competencia e funcionamento dos mercados realizaranse 127.500 mediacións.

Cadro 11. Indicadores de produtividade da PA.1.2

E1:Empregabilidade e crecemento intelixente		Previsto
PA02 Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das		
E01 Ofertar solo industrial de calidade e axustado á demanda, impulsando este recurso como polo de atracción de		
P00302	Superficie de planeamento en tramitación. Hectáreas	38
P00304	Superficie de solo adquirido. Hectáreas	4
P00305	Superficie de solo en proceso de urbanización. Hectáreas	73
E02 Garantir o cumprimento das condicións de seguridade das instalacións no que atinxe á seguridade industrial e		
P00177	Número de instalacións renovadas .	633
P00366	Concellos beneficiados	4
E03 Impulsar o crecemento e a competitividade dun sector mineiro sustentable na comunidade autónoma de		
P00014	Accións de apoio ao sector.	14
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	5
P00045	Axudas concedidas.	390
E04 Mellorar a competitividade das empresas e dos sectores tradicionais galegos nun entorno globalizado, a través		
D0C001	Número de empresas que reciben axudas	200
D0C002	Número de empresas que reciben subvencións	2.055
D0C004	Número de empresas que reciben axuda non financeira	1.674
P00043	Aumento do emprego nas empresas subvencionadas	30
P342.H	Persoas beneficiadas (homes)	400
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	410
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	627
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	638
SC05.H	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Homes)	150
SC05.M	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Mulleres)	150
E05 Modernizar e mellorar a competitividade do tecido comercial		
D0C001	Número de empresas que reciben axudas	40
P00144	Novos establecementos comerciais.	180
P00196	Número de proxectos	18
P00445	Establecementos comerciais apoiados (Nº)	800
I01 Mellorar a competencia e funcionamento dos mercados, removendo obstáculos á entrada de novas empresas e		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	6
P00021	Actuacións de formación	65
P00027	Actuacións de redes de alerta	82
P00041	Arbitraxes	4
P00050	Campañas de inspección	55
P00064	Consultas	32
P00085	Expedientes iniciados	30
P00109	Mediacións	127.500
P00287	Reclamacións	19

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 12. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.2 por fonte de financiamento

PA.1.2 Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	137.592.462	69,9
FEDER	30.632.983	15,6
Orzamentos Xerais do Estado	9.049.116	4,6
FEADER	17.378.499	8,8
FSE	2.266.522	1,2
Total	196.919.582	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 13. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.2 por programas de gasto

PA.1.2 Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia	Importe	%
531A - PROMOCIÓN DE SOLO PARA ACTIVIDADES ECONÓMICAS	31.425.275	16,0
613A - ORDENACIÓN, INFORMACIÓN E DEFENSA DO CONSUMIDOR E DA COMPETENCIA	6.124.999	3,1
731A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE INDUSTRIA	6.164.644	3,1
732A - REGULACIÓN E SOPORTE DA ACTIVIDADE INDUSTRIAL	14.793.491	7,5
734A - FOMENTO DA MINARÍA	2.950.953	1,5
741A - APOIO Á MODERNIZACIÓN, INTERNACIONALIZACIÓN E MELLORA DA COMPETITIVIDADE, INNOVACIÓN E PRODUTIVIDADE EMPRESARIAL	118.925.360	60,4
751A - ORDENACIÓN, REGULACIÓN E PROMOCIÓN DO COMERCIO INTERIOR DE GALICIA	16.534.860	8,4
Total	196.919.582	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 14. Xestores da PA.1.2 no orzamento 2017

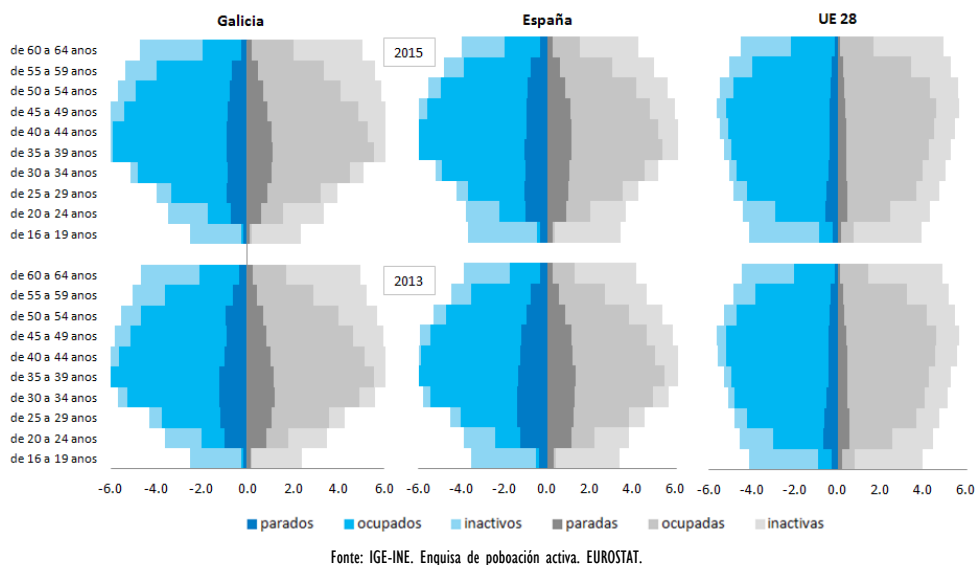
PA.1.2 Fomento da actividade empresarial e comercial, impulso da competitividade e internacionalización das empresas e autónomos, apoio á artesanía, regulación sectorial e protección da competencia
CONSELLERÍA DE ECONOMÍA, EMPREGO E INDUSTRIA
SECRETARÍA XERAL TECNICA
D.X. DE ENERXÍA E MINAS
D.X DE COMERCIO
CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL
DIRECCIÓN XERAL DE GANDARÍA, AGRICULTURA E INDUSTRIAS AGROALIMENTARIAS
INSTITUTO GALEGO DE CONSUMO
INSTITUTO GALEGO DA VIVENDA E SOLO
INSTITUTO GALEGO DE PROMOCIÓN ECONÓMICA

Fonte: Consellería de Facenda

III.1.3. Aumento da empregabilidade e produtividade dos traballadores galegos a través da formación e innovación constante.

Na análise do mercado laboral, segundo a Enquisa de Poboación Activa (EPA), cómpre salientar que o deterioro do mercado de traballo desde o ano 2008 debido á crise económica comezou a remitir desde finais de 2014. Entre 2008 e 2014 produciuse un forte retroceso da poboación ocupada e un incremento do número de parados; esta situación non afectou por igual a toda a poboación, posto que entre a poboación xuvenil (16 a 24 anos) este fenómeno foi máis intenso.. En 2015 obsérvase un cambio da tendencia dos anos anteriores, a ocupación creceu un 1,9%, primeira taxa anual positiva desde 2008, no primeiro semestre de 2016 o crecemento foi do 2,9%; o paro experimentou en 2015 un descenso do 11,7%, moi superior ao decrecemento do 3,1% de 2014 e que contrasta cos crecementsos dos anos anteriores.

Gráfico 11. Pirámide da poboación de entre 16 e 64 anos segundo a relación coa actividade económica. Anos 2013 e 2015

A poboación activa galega superou en 2008 a cifra de 1.300.000 persoas, manténdose por encima da devandita cota ata 2012, a partir dese ano produciuse un retroceso da poboación activa ata os 1.260.700 activos rexistrados en 2015, o descenso da poboación activa en termos relativos supera ao descenso do conxunto da poboación, que tamén retrocede desde o ano 2012. Nestas cifras sempre houbo unha preponderancia do número de homes sobre o número de mulleres que se vai reducindo ano tras ano; en 2015 a cifra de homes activos supera en máis dun 10% a de mulleres. A poboación inactiva concéntrase maiormente nos grupos de idade dos extremos, é dicir entre os menores de 25 anos e entre os maiores de 55, ademais o peso da poboación inactiva tamén é maior entre as mulleres que entre os homes.

No ano 2015, a taxa de actividade da poboación galega entre 16 a 64 anos alcanzou o 72,8%, unha décima inferior á cifra do ano anterior e oito décimas por debaixo do rexistro de 2012 onde se acadou a cota máis alta deste indicador.

En canto á taxa de ocupación, a tendencia que seguiu durante os últimos anos é similar á representada para a economía galega, cun punto de inflexión claro desde o ano 2008 cando a crise económica empezou a afectar de maneira agresiva sobre a realidade laboral galega. En 2008 a taxa de ocupación consegue o máximo de 65,4 ocupados por cada 100 persoas entre 16 e 64 anos, valor moi próximo á taxa de ocupación da UE-28 (65,7%). É a partir deste ano cando a taxa de ocupación de Galicia sofre caídas, nalgún ano superiores aos dous puntos porcentuais, en 2015 a esta taxa incrementouse un punto porcentual con respecto ao ano anterior, situándose no 56,8%. No tocante á UE-28, a taxa presenta unha caída de 1,3 puntos en 2009 e unha tendencia estable entre 2009 e 2013, en 2014 e 2015 a taxa elevouse sete e oito décimas respectivamente, volvendo ao nivel de 2008.

En relación coa situación profesional dos ocupados, en 2015 o 78,7% dos traballadores galegos eran asalariados. O peso deste colectivo dentro dos ocupados en Galicia sitúase 4,0 puntos por baixo da media do Estado e 5,2 puntos por baixo da media da UE-28. Respecto ao emprego por conta propia, Galicia conta cunha maior porcentaxe de empresarios que España e a UE-28. Destaca que o 13,8% dos ocupados galegos sexan traballadores independentes ou empresarios sen asalariados, fronte ao 11,7% en España e ao 10,7% da UE-28.

A taxa de temporalidade permite analizar a evolución do número de asalariados con contratos ou relacións laborais temporais, entre o total da poboación asalariada, en 2015 esta taxa foi do 25,4%, dous puntos superiores aos datos de ano anterior; a historia recente indica que ata o ano 2006 a taxa de temporalidade en Galicia presenta unha tendencia estable con valores en torno ao 34%, pero a partir deste ano comeza a caer ata situarse no 22,8% en 2013, en 2014 e 2015 esta taxa incrementase en 7 décimas e dous puntos respectivamente. A evolución desta taxa é moi similar en Galicia e en España, aínda que ata o ano 2006 os datos da comunidade autónoma superan aos do conxunto do Estado. Para a UE-28 a taxa de temporalidade sitúase, nos últimos anos, ao redor dos 14 traballadores con contrato temporal por cada 100 asalariados.

No que respecta á duración da xornada laboral, a taxa de parcialidade indica o número de ocupados con xornada parcial sobre o total de persoas ocupadas. A taxa de parcialidade incrementouse nos últimos anos e en 2015 chega ao 14,3%, unha décima superior á taxa do ano anterior. Esta taxa é 1,4 puntos máis baixa que a de España e 6,0 puntos inferior á da UE-28.

Entre as mulleres galegas a porcentaxe das que teñen xornada parcial é do 21,3% fronte ao 6,5% dos homes. En España a taxa de parcialidade feminina é maior (25,2%)

que en Galicia, na UE-28 esta taxa supera tanto á galega como á do conxunto de España(32,7%).

Ente os motivos principais que teñen as traballadoras galegas para ter unha xomada laboral de duración parcial están: non poder atopar un traballo de xomada completa (66,4%); o coidado de nenos ou de adultos enfermos, incapacitados ou maiores (11,2%); non querer un traballo de xomada completa (8,0%); outros deberes familiares ou persoais (4,8%), e outros motivos (6,3%).

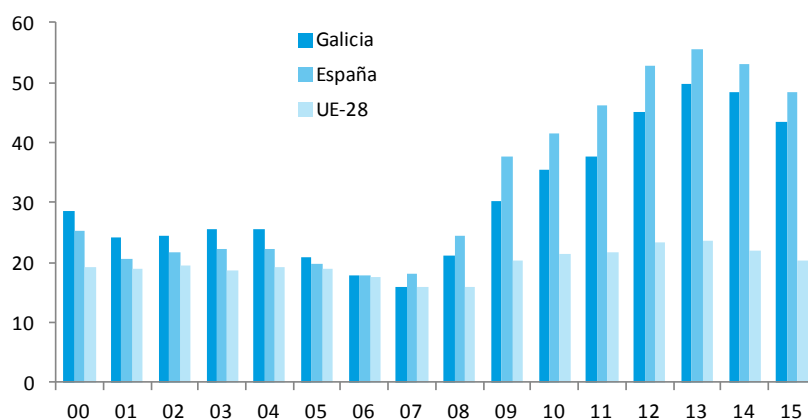
Finalmente, o desemprego, como noutras rexións españolas, aumentou notablemente nos últimos anos ata acadar unha taxa de paro do 22,0% no ano 2013, en 2015 a taxa reduciuse 2,7 puntos porcentuais con respecto a este dato e situouse no 19,3%. A taxa de paro mostra certa robustez da economía galega fronte ao resto do conxunto de comunidades dado que a taxa que ofrece a media nacional foi arredor de catro puntos porcentuais superior á galega entre 2009 e 2013; en 2014 e 2015 a redución da taxa foi superior a nivel nacional e o diferencial reduciuse ata situarse lixeiramente por debaixo do 3 puntos. Con respecto á UE 28 o diferencial foi de 9,9 puntos en 2015. Respecto ao desemprego de longa duración, sinalar que en 2015 en Galicia o 10,6% do total da poboación activa atópase en desemprego de longa duración fronte a un 11,4% en España e a un 4,5% en Europa.

Dentro da Comunidade Autónoma de Galicia, os maiores incrementos na taxa de paro producíronse nas provincias do sur da comunidade e en especial en Pontevedra, que en 2015 presenta unha taxa do 22,5%, 3,2 puntos por enriba da media galega.

Atendendo ao nivel de formación, obsérvase como en 2015 se produce un descenso da taxa en todos os niveis de formación, os maiores descensos prodúcense nos parados con primeira etapa da ESO que pasan dunha taxa do 27,4% en 2004 a 23,7% en 2015. Entre os parados con educación superior, que presentan a taxa de paro máis baixa, o descenso foi de sete décimas ata acadar unha taxa do 14,2% en 2015.

O desemprego xuvenil é considerado un problema xeneralizado a nivel nacional na actualidade, a Comisión Europea pretende paliar este problema coa Iniciativa Emprego Xuvenil que destina fondos para mellorar a empregabilidade e a formación deste colectivo. A taxa de paro da poboación entre 16 e 24 anos situouse en Galicia no 43,5%, cifra moi negativa pero que supón reducir cinco puntos o dato do ano 2014; por sexo as cifras son similares (homes, 45,7%; mulleres, 41,0%). A pesar da mellora de 2015 a taxa é moi elevada en comparación con 2008, onde era do 21,1%. Comparando coa media nacional, Galicia mostra un diferencial positivo de 4,8 puntos en 2015;a nivel europeo esta taxa situouse no 20,4% en 2015.

Gráfico 12. Evolución taxa de paro xuvenil (16 a 24 anos).

Fonte: IGE-INE. Enquisa de poboación activa. EUROSTAT

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Impulsar a creación de emprego estable e de calidade.
- Aumentar a capacidade de emprego das persoas desempregadas e xerar oportunidades laborais de calidade.
- Avanzar na igualdade de oportunidades entre homes e mulleres.
- Promover a integración laboral de colectivos desfavorecidos: mozos, parados de longa duración ou persoas en risco e exclusión social.
- Reducir o tempo de desemprego dos parados de longa duración.
- Diminuír o número de persoas en risco de exclusión social.
- Diminuír a taxa de desemprego e favorecer tanto a contratación de persoas desempregadas por conta allea como o autoemprego individual e colectivo.
- Mellorar a formación e cualificación das persoas desempregadas co fin de facilitar o acceso ao mercado laboral.
- Mellorar a cualificación profesional para que os traballadores e empresas se adapten aos cambios continuos da economía globalizada, ofrecendo ás persoas ocupadas novos coñecementos e habilidades para o desempeño das súas funcións actuais e futuras, e se formen naquelas competencias que lles faciliten unha recualificación profesional adaptada ao seu posto de traballo, para incrementar a competitividade das mesmas e, en consecuencia, as súas posibilidades de mantemento do emprego.

- Lograr un bo clima de relacións e condicións laborais, cunha igualdade entre homes e mulleres nas relacións laborais, minorar os conflitos e reducir os accidentes laborais e que as empresas galegas se xestionen con criterios de RSE.
- Fomentar o autoemprego colectivo e o emprendemento a través das fórmulas de economía social e impulsar a competitividade destas empresas e a mellora da súa xestión, impulsando a comercialización e internacionalización.

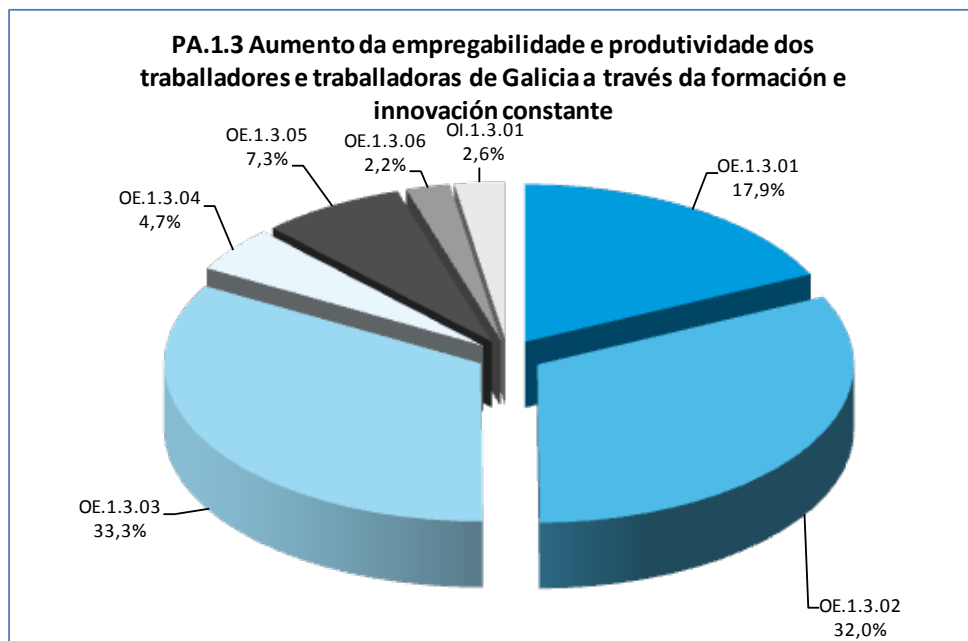
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos / instrumentais desta prioridade de actuación.

Cadro 15. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.3 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.1.3 Aumento da empregabilidade e produtividade dos traballadores e traballadoras de Galicia a través da formación e innovación constante	Importe	% Eixe	% PA
OE.1.3.01 Diminuír a taxa de desemprego en Galicia co fomento da empregabilidade das persoas desempregadas, a través da adquisición de experiencia profesional.	43.402.945	1,5	17,9
OE.1.3.02 Aumentar a inserción laboral e o emprendemento, especialmente para as persoas con especiais dificultades para atopar traballo.	77.320.372	2,7	32,0
OE.1.3.03 Mellorar a empregabilidade das persoas desempregadas, mediante a adquisición dunha acreditación oficial de formación profesional, co obxecto de aumentar a cualificación profesional dos traballadores e traballadoras, e aumentar as súas posibilidades.	80.456.030	2,8	33,3
OE.1.3.04 Mellorar a capacitación e cualificación profesional das persoas traballadoras ocupadas, mediante a adquisición de formación profesional, co obxecto de aumentar a estabilidade no emprego, e posibilitar a promoción profesional, o incremento da capacidade para aumentar as súas rendas así como a competitividade das empresas do tecido produtivo galego, prestando especial atención ao colectivo das mulleres traballadoras, así como aos colectivos de baixa cualificación.	11.288.891	0,4	4,7
OE.1.3.05 Acadar unhas relacións laborais modernizadas baseadas na responsabilidade social empresarial (RSE), diminuindo a conflitividade e a sinistralidade laboral.	17.776.132	0,6	7,3
OE.1.3.06 Promover o cooperativismo e a economía social, como forma de xerar emprego e contribuír ao desenvolvemento económico e social de Galicia.	5.411.139	0,2	2,2
OI.1.3.01 Contribuír a aumentar a empregabilidade e produtividade dos traballadores e traballadoras de Galicia a través da formación e innovación constante.	6.273.377	0,2	2,6
Total	241.928.886	8,4	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 1.3. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.3 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

Nesta prioridade de actuación, os obxectivos estratéxicos máis relevantes son “Aumentar a inserción laboral e o emprendemento, especialmente para as persoas con especiais dificultades para atopar traballo” e “Mellorar a empregabilidade das persoas desempregadas, mediante a adquisición dunha acreditación oficial de formación profesional, co obxecto de aumentar a cualificación profesional dos traballadores e traballadoras, e aumentar as súas posibilidades “.

Para conseguir o primeiro obxectivo, realizaranse actuacións de fomento da contratación por conta allea, de promoción do auto emprego e de integración laboral de persoas con discapacidade e de colectivos en risco de exclusión social.

Os seguintes indicadores medirán o desempeño destas actividades:

- O número de desempregados que reciben apoio, incentivos, adquisición de experiencia encamiñada á súa inserción laboral será de 7.330 persoas, que se repartira por sexos aproximadamente ao 50%.
- O número de participantes con discapacidade en actuacións de fomento da integración laboral e do traballo autónomo será de case 2.400 persoas.
- O número de empresas que reciben axudas para desenvolver medidas de fomento da igualdade e da conciliación da vida familia será de máis de 1.700.

En canto ao segundo obxectivo estratéxico mencionado anteriormente, realizaranse actuacións de formación das persoas desempregadas, medidas para acadar un maior axuste da formación profesional para o emprego ás necesidades do mercado de traballo,

medidas de impulso á formación para o emprego asociada á impartición de accións formativas vinculadas á obtención de certificados de profesionalidade, aumento da capacidade de emprego xuvenil, a través de programas específicos de formación, mediante o fomento da realización de contratos de formación e aprendizaxe, prácticas non laborais en empresas, etc.

Os seguintes indicadores medirán a realización destas actividades:

- a) O número de participantes en accións de formación será de 15.700 persoas, 7.900 serán mulleres.
- b) 11.952 desempregados menores de 25 anos realizarán prácticas non laborais en empresas ou recibirán formación idiomas, tecnoloxías da información e comunicación ou competencias clave.
- c) O número de persoas que participan no procedemento de recoñecemento da experiencia profesional será de máis de 2.000 persoas, a porcentaxe de mulleres superará o 70%.

Os restantes obxectivos estratéxicos da prioridade de actuación son: 1. diminuír a taxa de desemprego en Galicia co fomento da empregabilidade das persoas desempregadas, a través da adquisición de experiencia profesional, 2. mellorar a capacitación e cualificación profesional das persoas traballadoras ocupadas, mediante a adquisición de formación profesional, co obxecto de aumentar a estabilidade no emprego, e posibilitar a promoción profesional, o incremento da capacidade para aumentar as súas rendas así como a competitividade das empresas do tecido produtivo galego, prestando especial atención ao colectivo das mulleres traballadoras, así como aos colectivos de baixa cualificación., 3. acadar unhas relacións laborais modernizadas baseadas na responsabilidade social empresarial (RSE), diminuíndo a conflitividade e a sinistralidade laboral e 4. promover o cooperativismo e a economía social, como forma de xerar emprego e contribuír ao desenvolvemento económico e social de Galicia.

Para a consecución destes obxectivos realizaranse actuacións que se medirán principalmente cos seguintes indicadores:

- a) No que atinxe á diminución da taxa de desemprego de Galicia, o número de desempregados que participarán en escolas obradoiro, obradoiros de emprego, orientación e busca de emprego e programas integrados para o emprego será de 7.167 persoas.
- b) Para mellorar a capacitación e cualificación profesional dos ocupado, recibirán accións de formación 13.603 persoas, das que un 58,7% serán mulleres.
- c) En materia de prevención de riscos laborais realizaranse 110 accións de formación e información. 255 empresas recibirán axudas para conciliación laboral, para fomento da RSE e en materia de igualdade. Por último 11.654 persoas, das que o 51,4% serán mulleres, se beneficiarán de accións de promoción das relacións

laborais, de riscos laborais, de medidas de conciliación laboral e igualdade e de promoción da RSE.

- d) A promoción do cooperativismo e a economía social realizarase a través de acción de fomento do emprego e consolidación de empresas de economía social, previndo que 220 persoas se incorporan como socios traballadores ou de traballo, ou a través de fórmulas de autoemprego. Ademais 2.200 persoas participarán en accións de formación de fomento do cooperativismo e a economía social.

Cadro 16. Indicadores de produtividade da PA.1.3

E1:Empregabilidade e crecemento intelixente		Previsto
PA03 Aumento da empregabilidade e produtividade dos traballadores e traballadoras de Galicia a través da		
E01 Diminuír a taxa de desemprego en Galicia co fomento da empregabilidade das persoas desempregadas, a través		
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	3.511
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	3.656
SC06.H	Persoas menores de 25 anos de idade (Homes)	168
SC06.M	Persoas menores de 25 anos de idade (Mulleres)	206
E02 Aumentar a inserción laboral e o emprendemento, especialmente para as persoas con especiais dificultades		
S0EE17	Número de empresas que reciben axudas para desenvolver medidas de fomento da igualdade e da conciliación da vida familia	1.728
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	3.649
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	3.681
SC06.H	Persoas menores de 25 anos de idade (Homes)	140
SC06.M	Persoas menores de 25 anos de idade (Mulleres)	150
SC16.H	Participantes con discapacidade (Homes)	1.350
SC16.M	Participantes con discapacidade (Mulleres)	1.040
SC17.H	Outras persoas desfavorecidas (Homes)	440
SC17.M	Outras persoas desfavorecidas (Mulleres)	440
SE03.H	N.º de participantes que reciben actuacións destinadas á mellora da súa situación no ámbito laboral. (Homes)	3.450
SE03.M	N.º de participantes que reciben actuacións destinadas á mellora da súa situación no ámbito laboral. (Mulleres)	3.450
E03 Mellorar a empregabilidade das persoas desempregadas, mediante a adquisición dunha acreditación oficial de		
P072.H	Desempregados menores de 25 anos que participan nos programas (Homes).	5.976
P072.M	Desempregados menores de 25 anos que participan nos programas (Mulleres).	5.976
P227.H	Participantes en accións de formación (Homes)	7.800
P227.M	Participantes en accións de formación (Mulleres)	7.900
P342.H	Persoas beneficiadas (homes)	10
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	46
P422.H	Persoas que participan no proced. de recoñecemento experiencia profesional (homes)	630
P422.M	Persoas que participan no proced. de recoñecemento experiencia profesional (mulleres)	1.541

E04 Mellorar a capacitación e cualificación profesional das persoas traballadoras ocupadas, mediante a adquisición		
P227.H	Participantes en accións de formación (Homes)	5.613
P227.M	Participantes en accións de formación (Mulleres)	7.990
E05 Acadar unhas relacións laborais modernizadas baseadas na responsabilidade social empresarial (RSE),		
P00149	Número de acordos acadados en materia laboral.	177
P00325	Accións de formación e información desenvoltas en materia de prevención de riscos laborais	110
P00326	Campañas e accións de sensibilización de prevención de riscos laborais	130
P00327	Actuacións de asesoramento realizadas en materia de prevención de riscos laborais	550
P00328	Programas sectoriais desenvoltos en materia de seguridade esaúde laboral	22
P00395	Empresas beneficiadas PEMES	255
P00406	Reunións	50
P00408	Sindicatos beneficiados	16
P342.H	Persoas beneficiadas (homes)	5.665
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	5.989
P407.H	Traballadores beneficiados (homes)	194
P407.M	Traballadores beneficiados (mulleres)	136
P409.H	Delegados sindicais formados (homes)	50
P409.M	Delegados sindicais formados (mulleres)	50
E06 Promover o cooperativismo e a economía social, como forma de xerar emprego e contribuír ao		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	220
P00171	Número de entidades de economía social beneficiadas.	455
P190.H	Número de persoas que se incorporan como socios traballadores ou de traballo, ou a través de fórmulas de autoemprego, a	110
P190.M	Número de persoas que se incorporan como socios traballadores ou de traballo, ou a través de fórmulas de autoemprego, a	110
P227.H	Participantes en accións de formación (Homes)	1.100
P227.M	Participantes en accións de formación (Mulleres)	1.100

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 17. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.3 por fonte de financiamento

PA.1.3 Aumento da empregabilidade e produtividade dos traballadores e traballadoras de Galicia a través da formación e innovación constante	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	68.542.957	28,3
Orzamentos Xerais do Estado	136.425.218	56,4
FSE	36.960.711	15,3
Total	241.928.886	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 18. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.3 por programas de gasto

PA.1.3 Aumento da empregabilidade e produtividade dos traballadores e traballadoras de Galicia a través da formación e innovación constante	Importe	%
321A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE EMPREGO	6.273.377	2,6
322A - MELLORA E FOMENTO DA EMPREGABILIDADE	43.402.945	17,9
322C - PROMOCIÓN DO EMPREGO, DO EMPREGO AUTÓNOMO E DO MERCADO DE TRABALLO INCLUSIVO	77.320.372	32,0
323A - FORMACIÓN PROFESIONAL DESEMPREGADOS	80.456.030	33,3
323B - FORMACIÓN PROFESIONAL DE OCUPADOS	11.288.891	4,7
324A - MELLORA DA ORGANIZACIÓN E ADMINISTRACIÓN DAS RELACIÓNS LABORAIS E DA PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS	17.020.612	7,0
324B - MELLORA DOS SISTEMAS DE SAÚDE E SEGURIDADE NO TRABALLO	755.520	0,3
324C - PROMOCIÓN DA ECONOMÍA SOCIAL	5.411.139	2,2
Total	241.928.886	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 19. Xestores da PA.1.3 no orzamento 2017

PA.1.3 Aumento da empregabilidade e produtividade dos traballadores e traballadoras de Galicia a través da formación e innovación constante
VICEPRESIDENCIA E CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA, AAPP. E XUSTIZA
SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
CONSELLERÍA DE ECONOMÍA, EMPREGO E INDUSTRIA
SECRETARÍA XERAL TECNICA
S.X. DE EMPREGO
D.X. DE ORIENTACIÓN E PROMOCIÓN LABORAL
INSTITUTO GALEGO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL
CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS

Fonte: Consellería de Facenda

III.1.4. Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas. Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda.

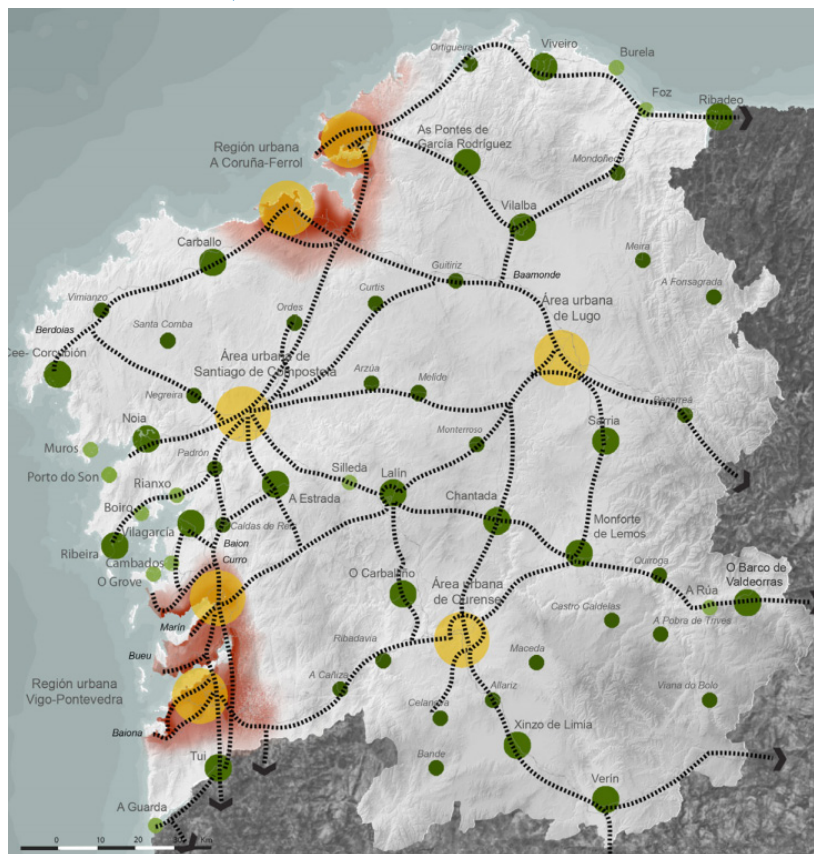
No ano 2014 Galicia conta cunha rede de estradas que se estende sobre 17.666 quilómetros e cuxa xestión se distribúe entre o Estado (2.312km, 13,1%), a Xunta de Galicia (5.502km, 31,1%) e as deputacións provinciais (9.851km, 55,8%). Nesta rede, o 6,4% corresponde a vías de altas prestacións o que supón un total de 1.124 quilómetros entre autovías, autoestradas e vías de altas prestacións. A densidade da rede de estradas é de case 600 km por 1.000 km² de superficie fronte aos 329 km do conxunto de España.

Actualmente o 26,1% da rede ten unha anchura inferior a 5 metros e o 28,1% entre 5 e 7 metros.

De acordo cos datos do Ministerio de Fomento, o taxa de crecemento dos quilómetros de estradas no período 2000-2014 en Galicia foi do 2,7%, superando a media española (1,7%).

En canto á rede de estradas e as conexións entre os distintos núcleos urbanos, é posible observar que existen unha serie de nodos ao redor das principais áreas urbanas (amarelo) e os distintos nodos comarcais existentes, actuando os mesmos como centros de equilibrio do territorio ao ser, así mesmo cabeceiras de comarca do sistema urbano intermedio.

Mapa 3. Conexión de estradas entre os distintos núcleos urbanos

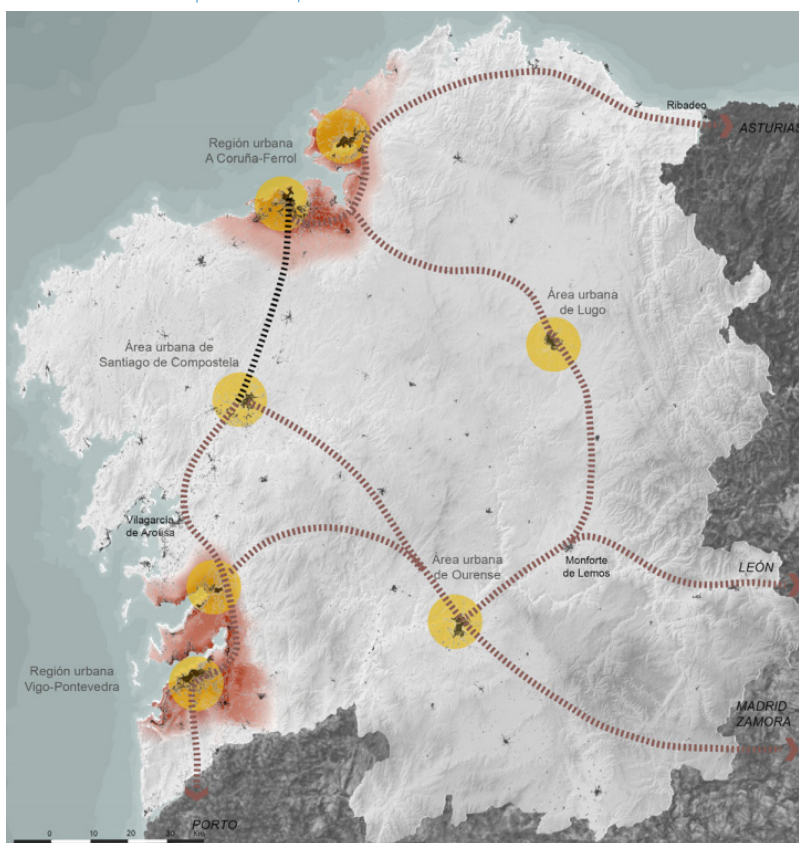

Fonte: Directrices de ordenación del territorio de Galicia

As comunicacións do transporte ferroviario de Galicia co resto de España realízanse por tres puntos: Lubián (liña Zamora-Ourense) e Cuevas (liña de Monforte de Lemos-León) con rede de vía ancha de ADIF, e en Ribadeo a conexión do cantábrico de rede estreita FEVE. Hai tamén unha conexión á rede internacional portuguesa a través da ponte internacional Río Miño en Tui.

A situación actual (2014) do sistema ferroviario de Galicia caracterízase por presentar un trazado ferroviario composto no seu maior parte de vía única (969km), sendo minoritarios os tramos de dobre vía que case se triplicaron nos últimos seis anos ata acadar os 202km, para un total de 1.171km. Do total, 415km de lonxitude correspóndense a rede ferroviaria electrificada e 756km sen electrificar.

Mapa 4. Conexión ferroviaria entre os distintos núcleos urbanos e exterior

Fonte: Directrices de ordenación del territorio de Galicia

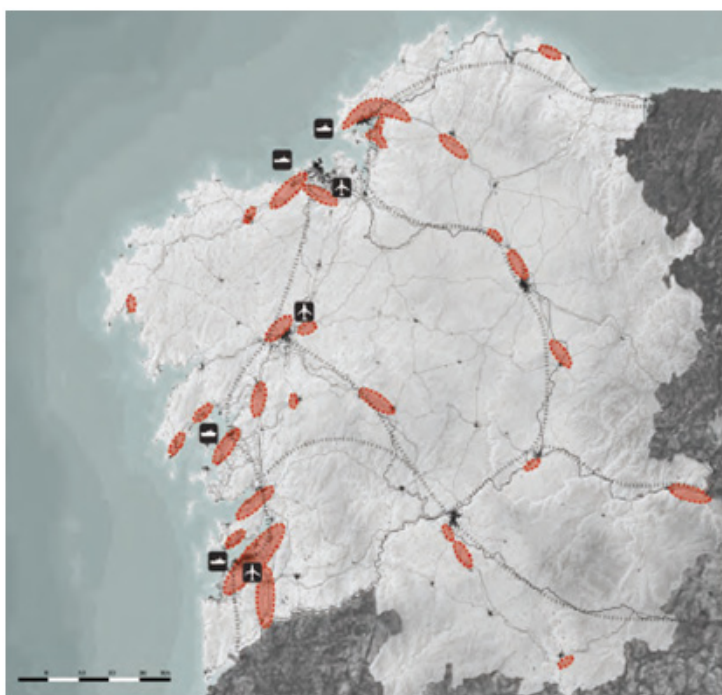
Un dos principais activos en Galicia en materia de infraestruturas é o sistema portuario e o transporte marítimo, que á súa vez, é un elemento crave na organización de territorio. Galicia, pola súa localización xeográfica, forma parte das redes transeuropeas, fundamentalmente na “autoestrada do mar” de Europa occidental. Cabe destacar que o 60% da poboación total das provincias da Coruña, Lugo e Pontevedra reside en concellos que contan con instalacións portuarias, e unha parte relevante desa poboación desenvolve actividades directa ou indirectamente relacionadas co sector marítimo.

Galicia conta con tres aeroportos: A Coruña, Vigo e Santiago de Compostela. As relacións aeroportuarias aparecen como un dos elementos máis importantes para a proxec-

ción internacional da Comunidade e o aproveitamento das oportunidades de desenvolvemento rexional en tres aspectos clave: relacións persoais e de negocios, atracción turística e movemento de mercadorías..

O seguinte mapa mostra a situación dos aeroportos e as zonas portuarias e en vermello os espazos industriais ou empresariais, situados todos eles nas zonas con maior poboación e actividade económica da costa atlántica galega.

Mapa 5. Localización aeroportos e zonas portuarias en relación con espazos industriais ou empresariais

Fonte: Directrices de ordenación del territorio de Galicia

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Fomentar a rehabilitación de vivendas, a rehabilitación illada de edificios, mellorar a eficiencia enerxética das vivendas e edificios, impulsar as áreas de rehabilitación integral (ARI). Consegui rehabilitar 28.000 vivendas no período 2015-2020.
- Consegui que o 83% da poboación de Galicia se atope a 15 minutos ou menos do acceso á rede de vías de altas prestacións.

Consegui que o 100% da rede autonómica de estradas dispoña dos mecanismos axeitados que proporcionen as medidas necesarias para a conservación e vialidade invernal.

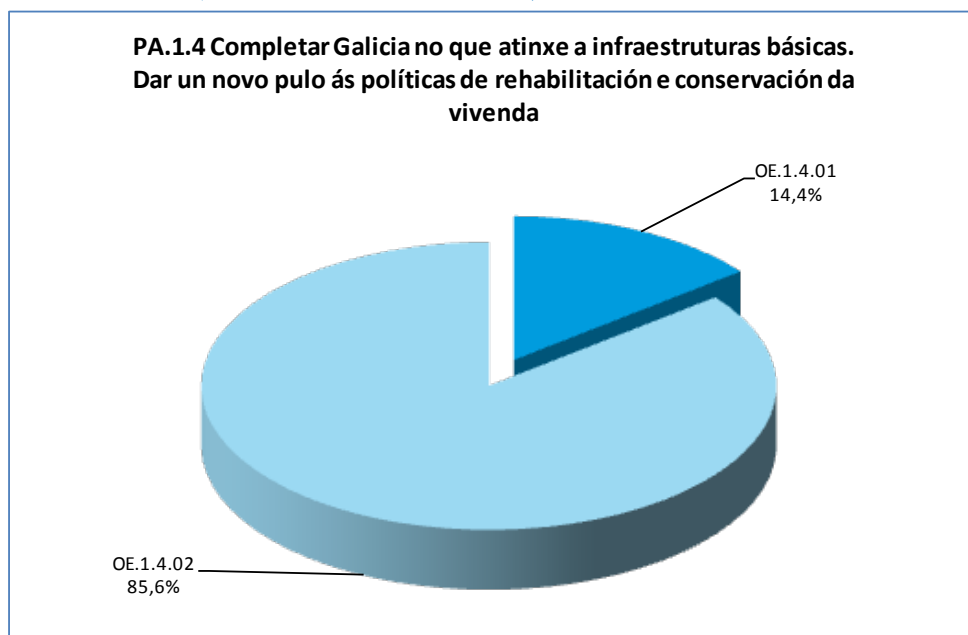
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos / instrumentais desta prioridade de actuación.

Cadro 20. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.4 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.1.4 Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas. Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda	Importe	% Eixe	% PA
OE.1.4.01 Fomentar a rehabilitación da vivenda e a renovación urbana, recuperando o patrimonio residencial construído e minorando os impactos no medio, para satisfacer as necesidades de vivenda da poboación, a calidade de vida da cidadanía e dinamizar o sector da construción.	42.290.329	1,5	14,4
OE.1.4.02 Establecer un sistema de comunicación por vía terrestre que vertebre o territorio galego co fin de achegar a poboación ás vías de altas prestacións. Realizar actuacións de conservación e de mellora da seguridade viaria para contribuír a unha mínima sinistralidade das estradas da comunidade autónoma.	250.593.328	8,7	85,6
Total	292.883.657	10,1	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 14. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.4 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

Dentro do obxectivo estratéxico “ Fomentar a rehabilitación da vivenda e a renovación urbana, recuperando o patrimonio residencial construído e minorando os impactos no medio, para satisfacer as necesidades de vivenda da poboación, a calidade de vida da cidadanía e dinamizar o sector” os obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2017 son:

Fomento das Áreas de Rehabilitación Integral.

Rehabilitación directa polo IGVS.

Rehabilitación illada de edificios

Os principais indicadores que miden o desempeño destas actividades son:

- a) Axudas concedidas para a reparación de edificios de vivendas de protección pública, para rehabilitación de vivendas, subsidiación de xuros de préstamos de rehabilitación,... que ascenderán a máis de 3.000.
- b) Vivendas reparadas e vivendas licitadas para rehabilitación de promoción pública con valores estimados de 90 para o primeiro indicador e 58 para o segundo.

No obxectivo estratéxico “ Establecer un sistema de comunicación por vía terrestre que vertebre o territorio galego co fin de achegar a poboación ás vías de altas prestacións. Realizar actuacións de conservación e de mellora da seguridade viaria para contribuír a unha mínima sinistralidade das estradas da comunidade autónoma.” realizaranse accións para fortalecer a rede viaria de altas prestacións e a rede de estradas convencional e de conservación e mantemento da vialidade da rede de estradas.

Os obxectivos perseguidos, en termos cuantitativos, con estas actuacións móstranos os seguintes indicadores:

- a) Actuacións en conservación realizadas: 5.501 km.
- b) Estradas de nova construción: 20 km.
- c) Mantemento, acondicionamento e mellora rede estradas: 50 km.

Cadro 21. Indicadores de produtividade da PA.I.4

E1:Empregabilidade e crecemento intelixente		Previsto
PA04 Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas. Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e		
E01 Fomentar a rehabilitación da vivenda e a renovación urbana, recuperando o patrimonio residencial construído		
D0C031	Número de fogares con mellor consumo enerxético	268
P00045	Axudas concedidas.	3.167
P00086	Expedientes tramitados.	251
P00315	Vivendas licitadas para rehabilitación de promoción pública	58
P00316	Vivendas reparadas	90
E02 Establecer un sistema de comunicación por vía terrestre que vertebre o territorio galego co fin de achegar a		
D0C013	Quilometraxe total de estradas de nova construción. Quilómetros	20
P00030	Actuacións en conservación realizadas (Km)	5.501
P00039	% Amortización investimento desenvolvido mediante xestión indirecta para a construción e acondicionamento de estradas	8
P00075	Documentos técnicos (número)	90
P00106	Quilómetros.Mantemento, acondicionamento e mellora rede estradas	50

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 22. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.4 por fonte de financiamento

PA.1.4 Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas. Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	236.320.346	80,7
FCI	31.348.584	10,7
FEDER	13.791.745	4,7
Orzamentos Xerais do Estado	11.422.982	3,9
TRANSFERENCIAS FINALISTAS	0	0,0
Total	292.883.657	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 23. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.4 por programas de gasto

PA.1.4 Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas. Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda	Importe	%
451A - FOMENTO DA REHABILITACIÓN E DA CALIDADE DA VIVENDA	42.290.329	14,4
512B - CONSTRUCCIÓN, CONSERVACIÓN E EXPLOTACIÓN DE ESTRADAS	250.593.328	85,6
Total	292.883.657	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 24. Xestores da PA.1.4 no orzamento 2017

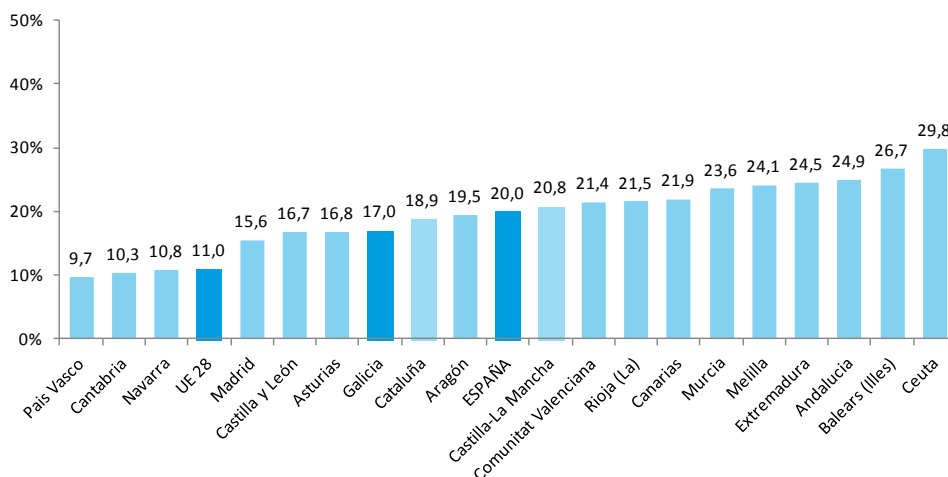
PA.1.4 Completar Galicia no que atinxe a infraestruturas básicas. Dar un novo pulo ás políticas de rehabilitación e conservación da vivenda
INSTITUTO GALEGO DA VIVENDA E SOLO
AXENCIA GALEGA DE INFRAESTRUTURAS

Fonte: Consellería de Facenda

III.1.5. Consolidar un sistema educativo que minimice o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en todos os niveis e impulsar o SUG cara á excelencia.

Un obxectivo prioritario das políticas educativas é que os mozos continúen a súa formación máis aló das etapas obrigatorias. O indicador abandono educativo temperán, % poboación entre 18 e 24 anos que non completou a segunda etapa da ESO e que non segue ningún tipo de formación, forma parte dos oito indicadores definidos para o seguimento dos obxectivos da Estratexia Europa 2020 así como dos indicadores de Desenvolvemento Sustentable e de Igualdade de Xénero de Eurostat, sendo un dos índices nos que se fixa a Unión Europea para valorar o grao de avance socioeconómico. De acordo coa Enquisa de Poboación Activa do INE, en España, a taxa de abandono educativo temperán no ano 2015 era do 20,0% e para Galicia do 18,5%, lonxe da media europea que se situaba no 11,0%. Con respecto ás restantes Comunidades Autónomas, Galicia é a sétima con menor abandono escolar.

Gráfico 15. Porcentaxe de poboación de 18 a 24 anos que abandonou prematuramente o sistema educativo. Ano 2015

Fonte: Eurostat/ LFS: EU Labour Force Survey

Tanto a nivel galego, nacional e europeo a taxa de abandono escolar é máis alta para os homes. Por sexos, a media estatal é 8,2 puntos superior en homes (24,3%) que en mulleres (16,1%). Esta disparidade en Galicia alcanza un valor de 10,0 puntos, ao ser a porcentaxe dun 21,9% para os homes fronte ao 11,9% das mulleres. A cifra de abandono educativo temperán en España, tanto para homes como para mulleres, é unha das máis altas da UE-28. Nas mulleres, a cifra de España (16,1%) do ano 2015 case duplica a cifra da UE-28 (9,5%) .

É destacable que no noso país as mulleres ofrecen mellores datos que os homes en indicadores educativos fundamentais, en particular, posúen unha menor taxa de abandono educativo temperán e unha maior porcentaxe de estudos universitarios finalizados.

A porcentaxe de persoas de entre 30 e 34 anos que completaron os estudos superiores alcanzou en 2015 o 40,9% en España e o 45,8% en Galicia, presentando unha posición moi por encima da media da UE-28 do 38,7%. A nivel galego, nacional e europeo existen porcentaxes moi superiores de mulleres con estudos de educación terciaria ou equivalente completados, no caso do Galicia é un 53,1% fronte ao 38,6% dos homes. Nesta liña de obxectivos de educación pódese dicir que en Galicia xa se acadou o obxectivo marcado para España na estratexia Europa 2020 que é do 44% para este indicador, polo tanto os obxectivos deberían centrarse no mantemento desta ratio e no fomento de estudos superiores en homes.

Para a análise da transición da educación ao mercado laboral, primeiramente examinamos a taxa de actividade da poboación segundo o nivel de formación alcanzado, a idade e o sexo. A taxa de actividade increméntase co nivel de formación, así a taxa da poboación con estudos primarios é do 13,1% en 2015, 64,6% para a poboación con estudos de segunda etapa de secundaria e do 80% para os que posúen estudos superiores. Con respecto á idade, obsérvase que o incremento da idade contribúe á corrección das baixas taxas de actividade, sobre todo para os que teñen niveis educativos básicos, a poboación de 16 a 24 anos con estudos primarios presenta unha taxa do 40,5%, no grupo de 25 a 34 anos esta é do 67,8% e no grupo de 34 a 44 anos acada o 77,3%; nos grupos de maior idade (45 a 54 anos e máis de 55) prodúcese un retroceso da taxa de actividade. Ao desagregar por sexo atopamos unha situación xeral desfavorable para as mulleres, se temos en conta a idade, as mulleres presentan unha taxa inferior á dos homes en todos os grupos, por nivel de estudos sucede o mesmo agás no grupo de educación superior. Polo que respecta ao comportamento respecto á idade e nivel de formación tanto as mulleres como os homes seguen as pautas marcadas para o conxunto.

Na análise da porcentaxe de persoas que teñen emprego en función do nivel de estudos alcanzado, os datos mostran a existencia dunha correlación positiva entre o nivel de educación e o nivel de empregabilidade ou ocupación das persoas: en 2015 a taxa de emprego da poboación con estudos superiores foi do 68,6%, 16,2 puntos superior á taxa do que acadaron estudos de segunda etapa da ESO, 22,7 puntos superior ao que so tiñan estudos de primeira etapa da ESO e 59,3 puntos por enriba dos que acadaran estudos primarios. Por idades, ao igual que ocorre na taxa de actividade, prodúcese un incremento (para todos os niveis educativos) da taxa ao elevarse a idade para logo minorar nos últimos grupos. Por sexo, as taxas son desfavorables para a muller en todos os niveis formativos e rangos de idade, so os grupos de 16 a 24 anos e de máis de 55 anos con estudos superiores presentan unha taxa de emprego superior á masculina.

A taxa de paro mostra unha situación similar ás das taxas anteriores, o valor da taxa descende ao incrementarse o nivel de formación para cada un dos sexos e para os grandes grupos de idade observados; a taxa de paro da poboación con educación superior é do 14,2% en 2015, as taxas dos grupos con educación primaria ou secundaria de primeira etapa son do 28,4% e 23,7% respectivamente. Como diferenza coas taxas de actividade e de emprego cómpre destacar que a taxa de paro descende tamén nos grupos de idade de 45 a 54 anos e de máis de 55 anos. Neste indicador a diferenza entre sexos favorece aos homes nos niveis educativos máis altos e ás mulleres nos máis baixos.

Os principais datos do sistema educativo non universitario en Galicia indican que no curso 2015/2016 existían 1.419 centros educativos de réxime xeral, dos cales 1.120 son públicos; e 202 centros de réxime especial. O número de alumnos en ensinanzas de réxime xeral ascendeu a 391.869 persoas no curso 2015/2016, dos cales o 74,1% corresponde a ensino infantil, primaria e ESO, un 7,8% cursaron Bacharelato, un 10 % FP básica, un 0,3% educación especial e un 7,7% ensinanza para adultos. No ensino de

réxime especial matricularonse 45.454 alumnos, dos que o 74,3% seguiron ensinanzas de idiomas e o 19,4% ensinanzas artísticas. O número de profesores foi de 43.324, dos cales 30.204 son imparten docencia no ensino público, 7.787 no ensino privado e 5.333 no ensino concertado. Por último, estímase que o número de prazas de comedor escolar no curso 2015/2016 nos centros públicos podería ascender a 72.016, dos cales 11.797 usarían os comedores xestionados polas ANPAS e polos concellos e que o número de usuarios do servizo de transporte escolar na rede pública de ensinanza da comunidade autónoma podería ascender a 93.190.

No que respecta á formación profesional dirixida prioritariamente a traballadores desempregados, de acordo ao Subsistema de Formación Profesional para o Emprego implantado en 2007, o número de alumnos en 2014 en Galicia foi de 8.714 persoas, cunha inserción do 56% , se temos en conta un período de 12 meses desde que remataron os cursos. Dos 4.870 alumnos que atoparon un traballo, o 55% son mulleres, emporiso, se partimos do total de alumnos que atopan traballo relacionado co curso, o colectivo feminino pasaría a representar o 63%. Dada esta situación, a inserción neta (en traballos relacionados co curso realizado) nas mulleres (24%) supera en sete puntos porcentuais a dos homes (17%). Na inserción neta, as mulleres superan aos homes en todos os niveis formativos, mesmo naquel en que hai unha maior inserción bruta para o colectivo masculino.

O rendemento académico é analizado a través do programa para a avaliación internacional dos alumnos onde se avalía de forma trianual o coñecemento e destrezas dos alumnos de 15 anos en tres competencias: comprensión lectora, competencia matemática e competencia científica. Segundo os resultados do estudo PISA 2012 publicado en decembro de 2013 da Organización para a Cooperación e o Desenvolvemento Económico OCDE, no que se avaliaron a nivel nacional 25.313 alumnos da poboación total de estudantes de 15 anos que ascende a 373.691 (porcentaxe mostral 6,7%), Galicia presenta mellores medias que España e a media europea nas tres áreas de avaliación, agás nas matemáticas onde o dato galego é igual ao da Unión Europea.

En canto ao ensino universitario, no curso 2013/2014 o número de alumnos foi de 59.353, dos cales o 55,2% foron mulleres. Por rama de coñecemento, un 42,4% estuda na rama de ciencias sociais e xurídicas, un 27,4% enxeñería e arquitectura, un 15,7% ciencias da saúde, un 7,7% artes e humanidades e un 6,9% ciencias. O número de titulados nas universidades rolda as 10.000 persoas, das que máis dun 60% son mulleres. O número de profesores do curso que rematou en 2014 foi de 4.912, a porcentaxe de profesoras foi do 39,2%.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Acadar que un maior número de alumnos consiga finalizar con éxito a educación secundaria obrigatoria que lle permita continuar estudos en formación profesio-

nal de grao medio ou continuar estudos no bacharelato, contribuíndo a que os mozos e mozas permanezan no sistema educativo despois de finalizada a educación obrigatoria.

- Acadar unha mellor adecuación das infraestruturas e das dotacións de medios aos usuarios, atendendo a súa dimensión e mellorando a ratio profesor/alumno.
- Mellorar as características funcionais, de seguridade e habitabilidade das instalacións, que incidan na mellora da eficiencia enerxética dos edificios.
- Incrementar a taxa de graduación nas titulacións do SUG.
- Mellorar a empregabilidade dos egresados universitarios.
- Acadar unha mellor adecuación das infraestruturas e das dotacións de medios aos usuarios, atendendo a súa dimensión e mellorando a ratio profesor/alumno.
- Mellorar as características funcionais, de seguridade e habitabilidade das instalacións, que incidan na mellora da eficiencia enerxética dos edificios.
- Acadar que o alumnado logre os obxectivos formativos da ensinanza ordinaria.
- Aumentar o número de persoas que reciben unha validación e acreditación de coñecementos en idiomas estranxeiros
- Incrementar a porcentaxe de alumnado que opta pola formación profesional.
- Acadar que o 85% dos mozos e mozas continúe estudando e formándose unha vez finalizada a escolarización obrigatoria, ata acadar polo menos unha titulación de educación secundaria superior.
- Incrementar o número de emprendedores e emprendedoras que xorden dos viveiros de empresas.
- Mellorar as competencias profesionais docentes a través da formación permanente do profesorado ao longo da súa carreira profesional.
- Cubrir a demanda e mellorar a calidade das necesidades formativas náutico e marítimo-pesqueiras.
- Maior incorporación da poboación traballadora ao sector agrario.
- Mellora da competitividade das pequenas e medianas empresas do medio rural cunha actividade económica agraria.
- Aproveitar e optimizar as canles actuais de comercialización e atopar outras novas.
- Mellorar a capacidade de innovar para a obtención de produtos de calidade dende un perspectiva de sustentabilidade e respecto ao medio ambiente.

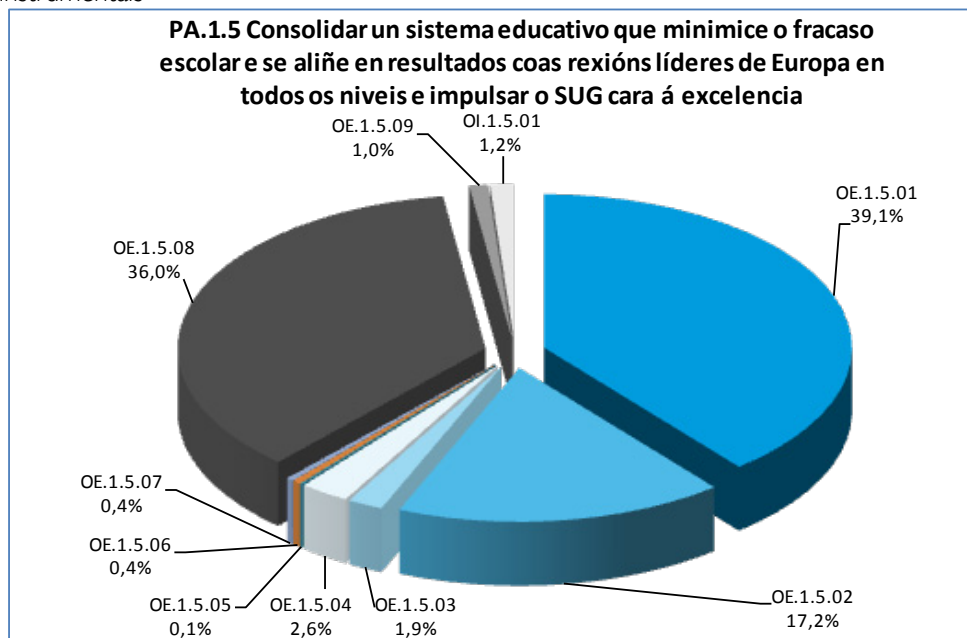
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos / instrumentais desta prioridade de actuación.

Cadro 25. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.5 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.1.5 Consolidar un sistema educativo que minimice o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en todos os niveis e impulsar o SUG cara á excelencia	Importe	% Eixe	% PA
OE.1.5.01 Mellorar a calidade da educación e os resultados dos e das escolares galegos/as, modernizando as dotacións a procedementos educativos, medios e as infraestruturas públicas destinadas a centros educativos de ensinanza infantil e primaria.	790.063.939	27,4	39,1
OE.1.5.02 Mellorar a calidade da docencia e da oferta docente do sistema universitario de Galicia.	348.378.846	12,1	17,2
OE.1.5.03 Mellorar a calidade da educación e os resultados escolares dos centros educativos de educación especial, en especial mediante a modernización de procedementos, dotacións de medios e de infraestruturas.	37.452.246	1,3	1,9
OE.1.5.04 Mellorar a calidade das ensinanzas de réxime especial e dos seus resultados, en especial no que atinxe ao dominio efectivo dunha terceira lingua.	52.703.837	1,8	2,6
OE.1.5.05 Garantir a capacitación adecuada do profesorado a través da formación permanente que lles permita afrontar os retos do sistema educativo galego e adaptar as novas ensinanzas ás novas necesidades formativas derivadas da implantación da Lei 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.	2.250.341	0,1	0,1
OE.1.5.06 Mellorar a calidade e resultados do ensino náutico e marítimo -pesqueiro nas súas diversas modalidades de formación profesional.	8.750.754	0,3	0,4
OE.1.5.07 Cualificar aos traballadores e traballadoras do medio rural para a súa incorporación ao mercado laboral agroforestal.	7.626.092	0,3	0,4
OE.1.5.08 Potenciar a formación profesional e a ensinanza secundaria obrigatoria, mellorando a calidade das ensinanzas e facilitando o acceso a unha formación e cualificación profesional polivalente e especializada que mellore a empregabilidade e a súa adaptación aos cambios, modernizando ciclos, procedementos e medios dos centros educativos de ensinanza secundaria obrigatoria e formación profesional.	728.157.472	25,2	36,0
OE.1.5.09 Reducir o abandono educativo temperán e mellorar os resultados educativos do alumnado con necesidades educativas e do alumnado con necesidades específicas, a través de medidas de apoio personalizado.	19.701.062	0,7	1,0
OI.1.5.01 Garantir o funcionamento operativo dos servizos administrativos do sistema educativo, así como, os gastos derivados do funcionamento do Museo Pedagóxico de Galicia o do Consello Escolar de Galicia.	25.053.024	0,9	1,2
Total	2.020.137.613	70,0	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 16. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.5 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

Nesta prioridade de actuación, os obxectivos estratéxicos máis relevantes son “Melloorar a calidade da educación e os resultados dos e das escolares galegos/as, modernizando as dotacións a procedementos educativos, medios e as infraestruturas públicas destinadas a centros educativos de ensinanza infantil e primaria.”, “Potenciar a formación profesional e a ensinanza secundaria obrigatoria, mellorando a calidade das ensinanzas e facilitando o acceso a unha formación e cualificación profesional polivalente e especializada que mellore a empregabilidade e a súa adapta” e “Mellorar a calidade da docencia e da oferta docente do sistema universitario de Galicia”.

Para conseguir o primeiro obxectivo relativo á ensinanza infantil e primaria, realizáranse actuacións de mellora nas condicións de seguridade, funcionalidade, habitabilidade e accesibilidade dos centros existentes e creáranse novos postos escolares mediante a construción de novos centros ou ampliación dos existentes, co correspondente equipamento asociado.

Os seguintes indicadores medirán o desempeño destas actividades:

- Actuacións de mellora en centros, que ascenderán a 521
- Novos postos escolares, que se prevé sexan 450.

A estimación da Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria dos mestres, incluído o profesorado de relixión de primaria, para o curso 2016-2017 ascende

a 14.426 na ensinanza pública, mentres que o persoal docente en ensinanzas concertadas de educación infantil e primaria sería de 3.139. Con este profesorado atenderíase a 140.368 alumnos en centros públicos e a 55.265 alumnos en cursos concertados en centros privados.

No que respecta ao obxectivo estratéxico do ensino secundario e da FP realizaranse accións de fomento da formación profesional nomeadamente nos ciclos formativos de grao medio e na modalidade de FP a distancia e construíranse novos centros ou ampliáranse os existentes xunto con medidas de mellora nas condicións de seguridade, funcionalidade, habitabilidade e accesibilidade dos centros existentes, garantindo a oferta total de prazas do sistema educativo.

Para a medición destes obxectos operativos utilízanse os seguintes indicadores:

- a) Participantes en ciclos formativos de grao medio, que beneficiarán a case 7.000 persoas das que un 74,1% serán homes.
- b) Alumnado beneficiado por bolsas, 4.090 persoas
- c) Actuacións de mellora en centros, que ascenderán a 343
- d) Profesorado que participa en accións formativas, 10.345 profesores.

O profesorado estimado para o curso 2016-2017 na educación secundaria e formación profesional ascende a 14.637 na ensinanza pública, mentres que 2.037 sería o persoal docente nestas ensinanzas concertadas.

O terceiro obxectivo estratéxico mencionado anteriormente (sistema universitario) pretende mellorar a calidade da docencia universitaria e a empregabilidade dos egresados e apoiar a igualdade e o acceso á educación superior.

Os indicadores seguintes serán os utilizados para estudar a consecución dos obxectivos:

- a) Alumnos matriculados, 60.943, dos que o 54,7% serán mulleres
- b) Alumnos beneficiados por bolsas, 1.823, dos que o 56,6% serán mulleres.

Ademais, os obxectivos estratéxicos: “Mellorar a calidade da educación e os resultados escolares dos centros educativos de educación especial, en especial mediante a modernización de procedementos, dotacións de medios e de infraestruturas”, “Mellorar a calidade das ensinanzas de réxime especial e dos seus resultados, en especial no que atinxe ao dominio efectivo dunha terceira lingua”, “Reducir o abandono educativo temperán e mellorar os resultados educativos do alumnado con necesidades educativas e do alumnado con necesidades específicas, a través de medidas de apoio personalizado”, “Garantir a capacitación adecuada do profesorado a través da formación permanente que lles permita afrontar os retos do sistema educativo galego e adaptar as novas ensinanzas ás novas necesidades formativas derivadas da implantación da Lei 8/2013, de 9 de decembro,

para a mellora da calidade educativa”, “Mellorar a calidade e resultados do ensino náutico e marítimo - pesqueiro nas súas diversas modalidades de formación profesional” e “Cualificar aos traballadores e traballadoras do medio rural para a súa incorporación ao mercado laboral agroforestal” contribuirán coas súas actuacións a cubrir os restantes obxectos da prioridade.

As actuacións máis relevantes asociadas a estes obxectivos son as axudas á gratuidade da educación especial, actividades formativas da Rede de Formación do Profesorado, desenvolver os cursos e os módulos profesionais náutico e marítimo-pesqueiro nos portos e nos centros de ensino oficiais e a posta en marcha das medidas do Plan de Formación Profesional para o sector agroforestal. Estas medidas afectarán a 34.575 alumnos das escolas oficiais de idiomas, 3.780 participarán en accións de formación nos os módulos profesionais náutico e marítimo-pesqueiro e 10.904 participarán en accións de formación para cualificar aos traballadores e traballadoras do medio rural.

Cadro 26. Indicadores de produtividade da PA.I.5

E1:Empregabilidade e crecemento intelixente		Previsto
PA05 Consolidar un sistema educativo que minimice o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de		
E01 Mellorar a calidade da educación e os resultados dos e das escolares galegos/as, modernizando as dotacións a		
D0C032	Redución do consumo anual de enerxía primaria en edificios públicos	400.000
D0C035	Capacidade de coidado de nenos ou de infraestruturas de educación subvencionadas. Persoas	2.050
P00026	Actuacións de mellora en centros.	521
P00145	Novos postos escolares.	450
E02 Mellorar a calidade da docencia e da oferta docente do sistema universitario de Galicia.		
P033.H	Alumnado beneficiado por bolsas (Homes)	790
P033.M	Alumnado beneficiado por bolsas (Mulleres)	1.033
P036.H	Alumnado matriculado (Homes)	22.358
P036.M	Alumnado matriculado (Mulleres)	27.150
P128.H	Alumnado matriculado UNED (Homes)	5.261
P128.M	Alumnado matriculado UNED (Mulleres)	6.175
E03 Mellorar a calidade da educación e os resultados escolares dos centros educativos de educación especial, en		
D0C035	Capacidade de coidado de nenos ou de infraestruturas de educación subvencionadas. Persoas	3.970
E04 Mellorar a calidade das ensinanzas de réxime especial e dos seus resultados, en especial no que atinxe ao		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	4
P00021	Actuacións de formación	20
P00076	Entidades beneficiadas.	80
P00458	Centros/escolas oficiais de idiomas (Nº)	39
P033.H	Alumnado beneficiado por bolsas (Homes)	17
P033.M	Alumnado beneficiado por bolsas (Mulleres)	28
P108.H	Matrículas nas EOI (Homes)	10.985
P108.M	Matrículas nas EOI (Mulleres)	23.590
P109.H	Alumnado matriculado en ensinanzas artísticas e deportivas (Homes)	5.640
P109.M	Alumnado matriculado en ensinanzas artísticas e deportivas (Mulleres)	5.137
P310.H	Títulos emitidos polas EOIs (Homes)	3.005
P310.M	Títulos emitidos polas EOIs (Mulleres)	5.864

E05 Garantir a capacitación adecuada do profesorado a través da formación permanente que lles permita afrontar os		
P00060	Centros que participan en PFPP.	297
P281.H	Profesorado que participa en accións formativas (Homes)	12.823
P281.M	Profesorado que participa en accións formativas (Mulleres)	20.617
E06 Mellorar a calidade e resultados do ensino náutico e marítimo - pesqueiro nas súas diversas modalidades de		
P00165	Número de cursos impartidos	145
P033.H	Alumnado beneficiado por bolsas (Homes)	2
P033.M	Alumnado beneficiado por bolsas (Mulleres)	2
P227.H	Participantes en accións de formación (Homes)	3.100
P227.M	Participantes en accións de formación (Mulleres)	680
E07 Cualificar aos traballadores e traballadoras do medio rural para a súa incorporación ao mercado laboral		
P227.H	Participantes en accións de formación (Homes)	7.387
P227.M	Participantes en accións de formación (Mulleres)	3.517
P228.H	Participantes en accións de intercambio (Homes)	60
P228.M	Participantes en accións de intercambio (Mulleres)	50
E08 Potenciar a formación profesional e a ensinanza secundaria obrigatoria, mellorando a calidade das ensinanzas e		
D0C035	Capacidade de coidado de nenos ou de infraestruturas de educación subvencionadas. Persoas	1.554
P00025	Actuacións de mellora en centros educativos.	343
P033.H	Alumnado beneficiado por bolsas (Homes)	2.443
P033.M	Alumnado beneficiado por bolsas (Mulleres)	1.647
P231.H	Participantes en ciclos formativos de grao medio (Homes)	5.019
P231.M	Participantes en ciclos formativos de grao medio (Mulleres)	1.758
P234.H	Participantes na Rede Galega de Viveiros de Empresas en Centros Educativos (Homes)	50
P234.M	Participantes na Rede Galega de Viveiros de Empresas en Centros Educativos (Mulleres)	36
P236.H	Participantes que realizaron as ensinanzas de formación profesional pola modalidade de FP dual (Homes)	50
P236.M	Participantes que realizaron as ensinanzas de formación profesional pola modalidade de FP dual (Mulleres)	50
P281.H	Profesorado que participa en accións formativas (Homes)	4.695
P281.M	Profesorado que participa en accións formativas (Mulleres)	5.650
E09 Reducir o abandono educativo temperán e mellorar os resultados educativos do alumnado con necesidades		
P232.H	Participantes en programas de mellora da aprendizaxe e do rendemento (PMAR) (Homes)	1.876
P232.M	Participantes en programas de mellora da aprendizaxe e do rendemento (PMAR) (Mulleres)	1.758
P281.H	Profesorado que participa en accións formativas (Homes)	700
P281.M	Profesorado que participa en accións formativas (Mulleres)	650

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 27. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.5 por fonte de financiamento

PA.1.5 Consolidar un sistema educativo que minimice o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en todos os niveis e impulsar o SUG cara á excelencia	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	1.985.575.911	98,3
FEDER	9.881.951	0,5
Orzamentos Xerais do Estado	5.413.036	0,3
FEADER	1.829.602	0,1
FEMP	495.000	0,0
FSE	16.900.661	0,8
OUTROS FONDOS EUROPEOS	41.452	0,0
Total	2.020.137.613	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 28. Distribución do orzamento 2017 da PA.1.5 por programas de gasto

PA.1.5 Consolidar un sistema educativo que minimice o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en todos os niveis e impulsar o SUG cara á excelencia	Importe	%
421A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE EDUCACIÓN	25.053.024	1,2
422A - EDUCACIÓN INFANTIL, PRIMARIA E ESO	790.063.939	39,1
422C - ENSINANZAS UNIVERSITARIAS	348.378.846	17,2
422D - EDUCACIÓN ESPECIAL	37.452.246	1,9
422E - ENSINANZAS ARTÍSTICAS	35.649.608	1,8
422G - ENSINANZAS ESPECIAIS	17.054.229	0,8
422I - FORMACIÓN E PERFECCIONAMENTO DO PROFESORADO	2.250.341	0,1
422K - ENSINANZAS PESQUEIRAS	8.750.754	0,4
422L - CAPACITACIÓN E EXTENSIÓN AGROFORESTAL	7.626.092	0,4
422M - ENSINANZA SECUNDARIA, FORMACIÓN PROFESIONAL E OUTRAS ENSINANZAS	728.157.472	36,0
423B - PREVENCIÓN DO ABANDONO ESCOLAR	19.701.062	1,0
Total	2.020.137.613	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 29. Xestores da PA.1.5 no orzamento 2017

PA.1.5 Consolidar un sistema educativo que minimice o fracaso escolar e se aliñe en resultados coas rexións líderes de Europa en todos os niveis e impulsar o SUG cara á excelencia
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E O.U
SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
SECRETARÍA XERAL DE UNIVERSIDADES
D.X. DE EDUCACIÓN, FORMACIÓN PROFESIONAL E INNOVACIÓN EDUCATIVA
D.X. DE CENTROS E RECURSOS HUMANOS
CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL
DIRECCIÓN XERAL DE ORDENACIÓN E PRODUCCIÓN FORESTAL
CONSELLERÍA DO MAR
SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
D.X. DE DESENVOLVEMENTO PESQUEIRO

Fonte: Consellería de Facenda

III.2. EIXE 2: BENESTAR DAS PERSOAS E AS FAMILIAS E COHESIÓN SOCIAL

A dinámica demográfica de Galicia fai que a mellora das políticas de benestar sexan cada vez máis indispensables para colaborar na calidade de vida dunha poboación de máis idade.

Do mesmo xeito as políticas de conciliación e os servizos ás familias, especialmente á infancia, deben contribuír a mellorar as taxas de fecundidade e a inverter a dinámica demográfica de Galicia.

Por último resulta preciso aplicar con éxito as políticas de inserción social dun amplo colectivo que foi o máis desfavorecido pola crise, mediante itinerarios personalizados que permitan acompañar ás persoas en risco de exclusión ata que abandonen esta situación. Tamén a consecución dunha sociedade máis xusta, esixe que se garanta a igualdade de oportunidades para aqueles colectivos que sofren exclusión por outros motivos, dende unha discapacidade á pertenza a colectivos sociais marxinados.

Mención especial compre facer ás políticas de igualdade que se ben constitúen unha prioridade horizontal, é dicir a perspectiva de xénero de be estar presente na diagnose e solución aos principais problemas de Galicia, tamén deben contar con liñas de acción específicas para reducir con determinación as fendas de xénero nos diferentes eidos tratados no plan.

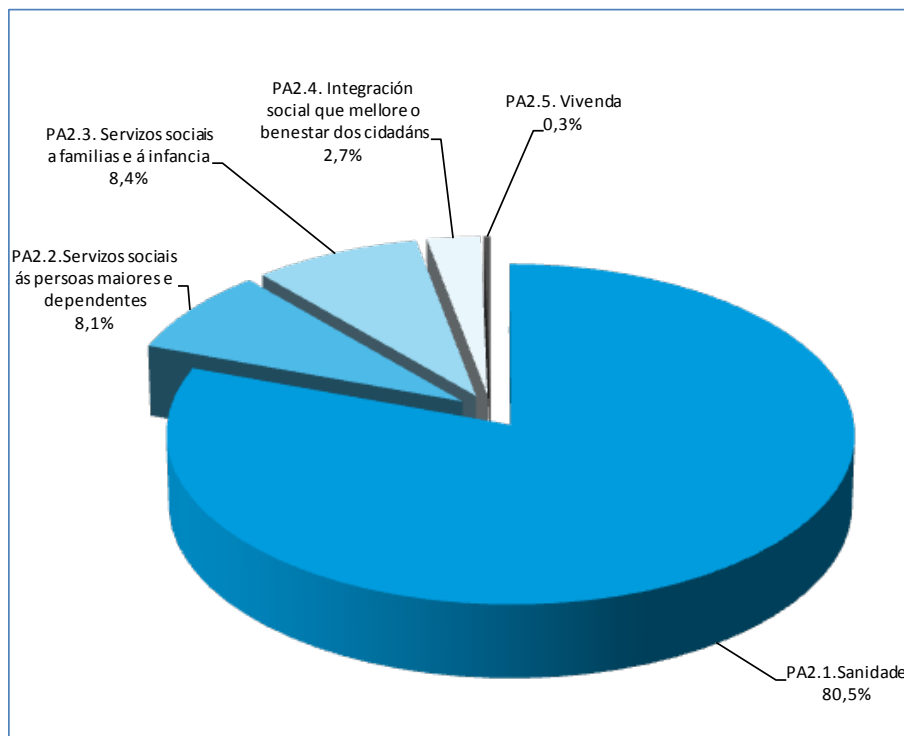
Na seguinte táboa detállase o gasto orzamentario de 2017 neste eixe por prioridade de actuación.

Cadro 30. Distribución do orzamento 2017 por prioridades de actuacións do eixe 2

E2. Benestar das persoas e as familias e cohesión social	Importe	% total	% eixe
PA.2.1 Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos hábitos de vida saudables	3.630.710.430	40,4	80,5
PA.2.2 Desenvolvemento do sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes	366.132.154	4,1	8,1
PA.2.3 Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación e á promoción da igualdade, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación	376.785.712	4,2	8,4
PA.2.4 Deseño dunha estratexia de integración social que mellore o benestar da cidadanía, axude ás persoas máis desfavorecidas a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables e que fomente a igualdade de xénero	120.235.064	1,3	2,7
PA.2.5 Garantir o acceso a unha vivenda digna en réxime de propiedade ou aluguer axeitada ás posibilidades de cada familia	15.355.300	0,2	0,3
Total	4.509.218.660	50,2	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 17. Distribución do orzamento 2017 por prioridades de actuacións do eixe 2

Fonte: Consellería de Facenda

A táboa seguinte mostra o orzamento do eixe por fonte de financiamento.

Cadro 31. Distribución do orzamento 2017 do eixe 2 por fonte de financiamento

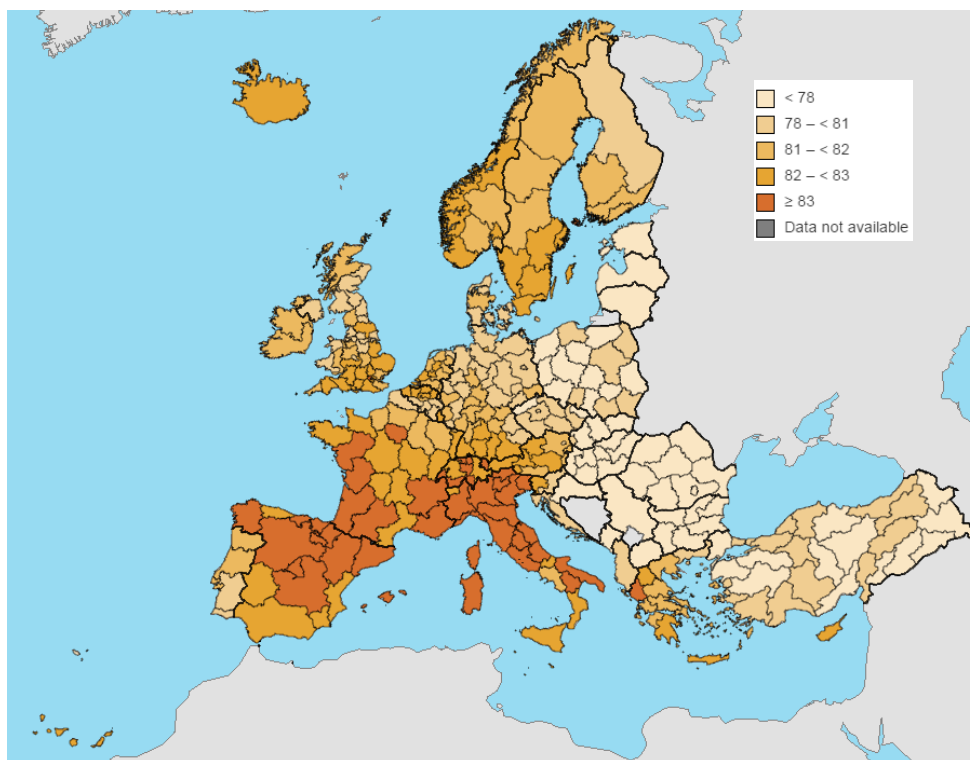
E2. Benestar das persoas e as familias e cohesión social	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	4.269.042.797	94,7
FCI	6.627.628	0,1
FEDER	25.052.299	0,6
Orzamentos Xerais do Estado	188.080.456	4,2
FSE	20.294.332	0,5
TRANSFERENCIAS FINALISTAS	121.148	0,0
Total	4.509.218.660	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

III.2.1. Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos modos de vida saudables.

A esperanza de vida ao nacer en Galicia é de 83,4 anos e presenta un crecemento continuado nos últimos anos. Esta taxa é similar á de España e superior á do conxunto da Unión Europea

Mapa 6. Esperanza de vida ao nacer para as rexións NUTS 2. Ano 2014.

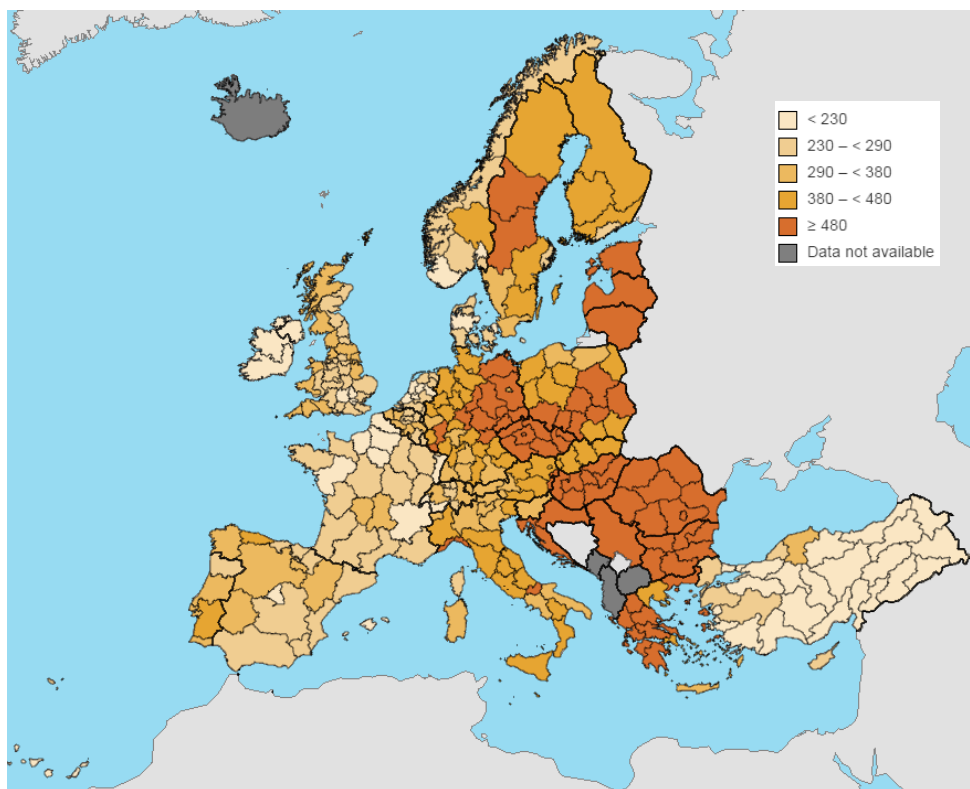

Fonte: Eurostat. Statistical Atlas

As principais causas das defuncións en Galicia son as derivadas das enfermidades do sistema circulatorio (un terzo do total en 2013) seguidas dos tumores (27,7% en 2013) e das enfermidades do sistema respiratorio (10,6%). Os trastornos mentais e de comportamento, as enfermidades do sistema dixestivo e as do sistema nervioso representan cada unha un 5% do total, aproximadamente. Por sexo, as mulleres presentan unha incidencia maior que os homes nas mortes derivadas enfermidades do sistema circulatorio (38% fronte ao 30% nos homes), mentres que as defuncións por tumores acadan unha maior porcentaxe nas causas de morte dos homes (34%) que nas mulleres (22%). Nas idades máis avanzadas (máis de 75 anos) a principal causa de morte son as enfermidades do sistema circulatorio, sen embargo, entre os 45 e 74 anos a principal causa de morte son os tumores.

Con respecto a Europa, as defuncións por enfermidades do sistema circulatorio en 2013 (372 por 100.000 habitantes) presentan unha similar incidencia que a media da UE e claramente superior ao dato de España (250). Os valores máis elevados son os dos países do leste e norte de Europa.

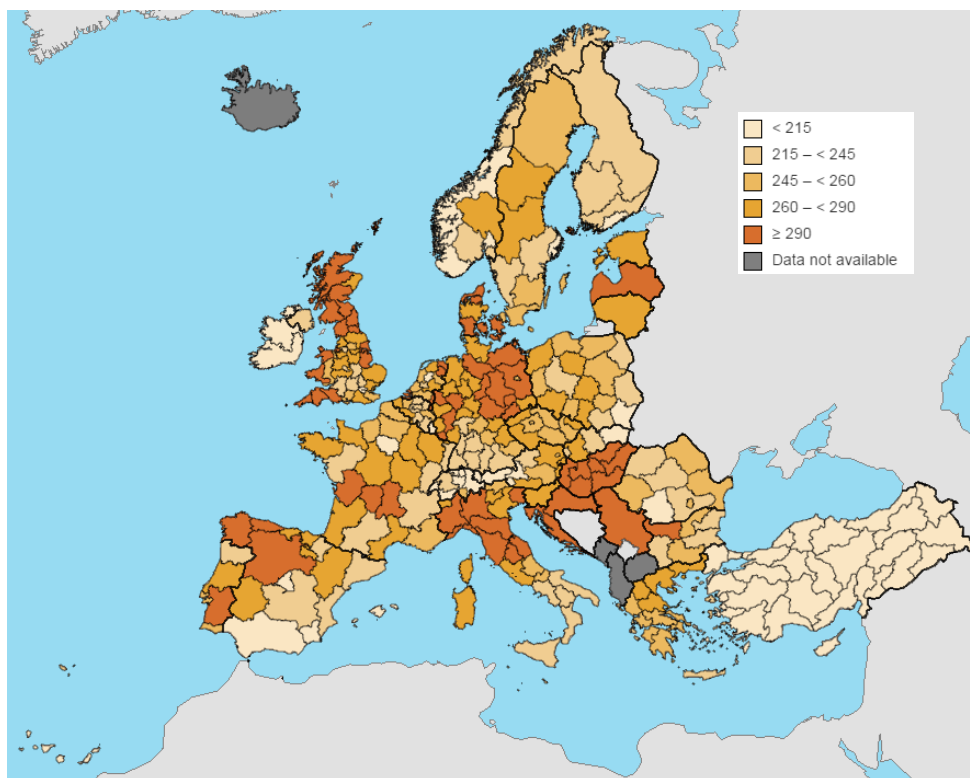
Mapa 7. Mortes por enfermidades do sistema circulatorio.2013 (Taxa de morte por 100.000 habitantes)

Fonte: Eurostat. Statistical Atlas

Nas mortes causadas polo cancro, Galicia presenta en 2013 unha maior incidencia (300 por 100.000 habitantes) respecto á media europea que se sitúa en 255.

Mapa 8. Mortes por tumores.2012 (Taxa de morte por 100.000 habitantes)

Fonte: Eurostat. Statistical Atlas

Tamén dáse unha maior incidencia que a media en defuncións relacionadas con enfermidades do sistema respiratorio, onde Portugal, Reino Unido, Dinamarca e algunhas rexións españolas, presentan os valores máis elevados.

O número de camas en hospitais por 100.000 habitantes sitúase en 2014 en 331 por encima da media española aínda que inferior á europea, mentres que o número de médicos por 100.000 habitantes é en 2014 de 451 superando a media española e da UE 28.

No que respecta á sanidade pública, Galicia conta cunha rede composta por 14 centros hospitalarios e complexos hospitalarios.

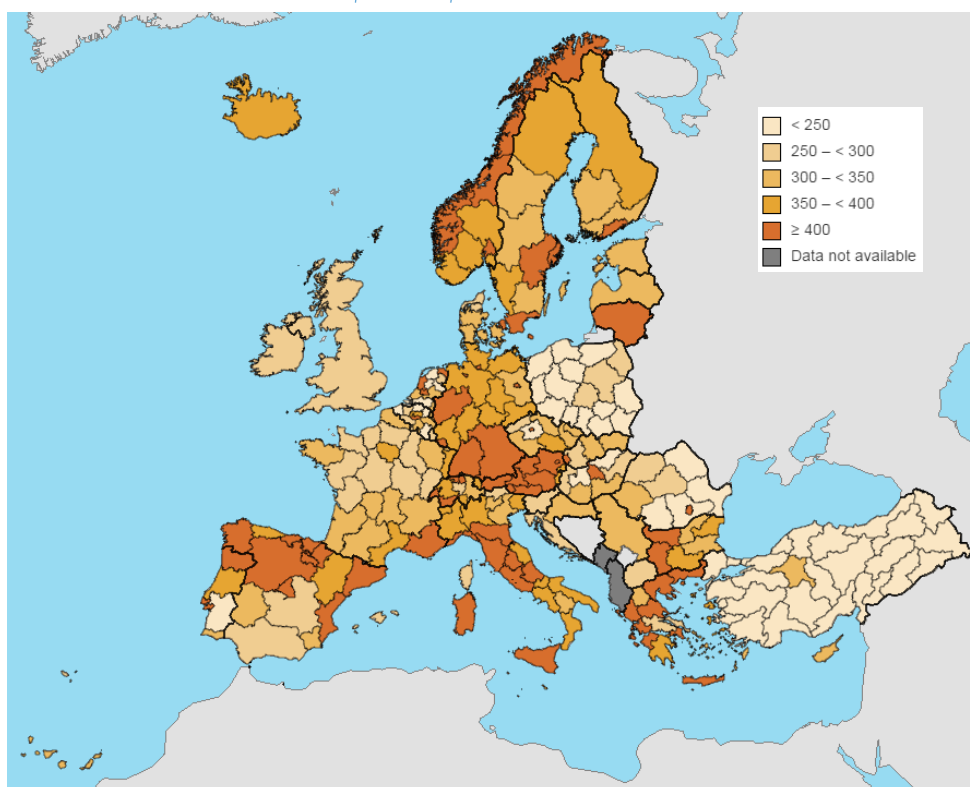
En 2014 os recursos materiais do SERGAS en atención especializada son 57 centros: 30 hospitais, 15 centros de especialidades e 12 centros de orientación familiar segundo a información do Sistema Público de Saúde de Galicia.

En atención primaria son 468 centros, dos que 394 son centros de saúde e 74 consultorios. En 2015 no modelo de atención primaria do SERGAS hai 5.260 profesionais inte-

grados (médicos, pediatras, odontólogos, ATS e fisioterapeutas) o que ofrece un cociente de 1,9 por cada 1.000 habitantes.

En 2013 Galicia conta con 37 establecementos sanitarios con réxime de internado con 3,4 camas en funcionamento por cada mil habitantes, lixeiramente superior ao dato do conxunto de España (3,0). Por provincias non hai grandes diferenzas, A Coruña está por encima da media (3,6), Ourense e Lugo (3,4), mentres Pontevedra ten unha taxa de 3,1. O persoal total ascende a 30.920 que representa o 6,1% do conxunto do Estado cun cociente por cama en funcionamento de 3,3, mentres que o gasto corrente ascende 245 mil euros por cama.

Mapa 9. Médicos por 100.000 habitantes. 2013

Fonte: Eurostat. Statistical Atlas

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Mellorar a saúde dos cidadáns, a actividade do Servizo de Saúde e a percepción dos cidadáns.

- Renovar e modernizar as infraestruturas sanitarias, de xeito sostible e no menor tempo posible,
- Adecuar os centros do servizo sanitario público ás necesidades da poboación e dos profesionais.
- Contar con espazos funcionais e ben dimensionados que permitan o desenvolvemento dunha asistencia de calidade e cuns estándares de confort axeitados.
- Dispoñer do equipo tecnolóxico moderno, efectivo e eficiente preciso para dar resposta ás necesidades asistenciais.
- Fomentar a docencia, a investigación e a innovación, mellorando os espazos destinados para tal fin.
- Contribuír ao desenvolvemento económico mediante a inversión en infraestruturas sanitarias
- Mellorar a eficiencia no gasto sanitario.
- Uso racional dos recursos sanitarios
- Investir naquelo que aporte valor real
- Diminuír a variabilidade clínica
- Implantar tecnoloxía e sistemas de información innovadores que proporcionen á poboación e aos profesionais o acceso a unha mellor xestión da súa saúde mediante as TIC, e que posibiliten a reorganización dos recursos sanitarios para atender á cidadanía.
- Implantar tecnoloxía e sistemas de información innovadores que proporcionen novos modelos de xestión dos recursos humanos.
- Implantación de sistemas de información intelixentes que soporten novos modelos para a prestación de servizos sanitarios e sociosanitarios en modalidades presenciais e non presenciais cos cidadáns -pacientes e coidadores.
- Acadar unha sanidade dixital segura que nos permita salvagardar a confidencialidade, dispoñibilidade e calidade da información dos nosos cidadáns.
- Incrementar a práctica deportiva e a actividade física na poboación galega, o número de deportistas federados, de clubs, así como o número de deportistas de alto nivel.

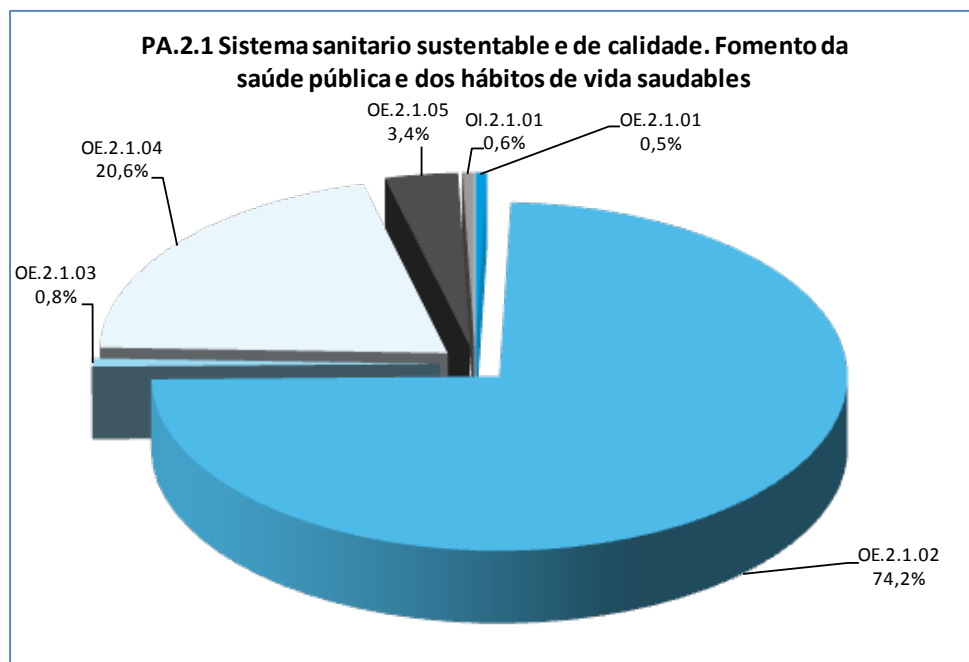
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos / instrumentais desta prioridade de actuación.

Cadro 32. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.1 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.2.1 Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos hábitos de vida saudables	Importe	% Eixe	% PA
OE.2.1.01 Consolidar a práctica deportiva e a actividade física, así como desenvolver o conxunto de funcionalidades do feito deportivo, mais alá da mera competición, como a saúde pública, a economía ou as funcións educativa e social.	19.218.550	0,4	0,5
OE.2.1.02 Promover a atención integral adaptada ás necesidades dos e das pacientes, familiares e coidadores/as.	2.694.364.976	59,8	74,2
OE.2.1.03 Xerar as condicións necesarias para conseguir profesionais comprometidos/as e coidados/as pola organización, utilizando as vantaxes das Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC) e desenvolvendo uns sistemas de información que faciliten a práctica clínica e a toma de decisións.	27.826.861	0,6	0,8
OE.2.1.04 Xestión eficiente que contribúa á sustentabilidade do sistema sanitario.	746.523.772	16,6	20,6
OE.2.1.05 Adecuar as infraestruturas e o equipamento sanitario ás necesidades de pacientes e profesionais.	122.773.979	2,7	3,4
OI.2.1.01 Garantir o funcionamento operativo dos servizos administrativos do sistema sanitario de Galicia.	20.002.292	0,4	0,6
Total	3.630.710.430	80,5	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 18. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.1 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

No obxectivo estratéxico de maior magnitude, Promover a atención integral adaptada ás necesidades dos e das pacientes, familiares e coidadores/as, ten unha especial relevancia os gastos destinados ao pagamento do persoal, no que se inclúen nos orzamentos 2017 máis de 34.000 postos de traballo equivalentes a tempo completo.

Os principais indicadores de produtividade deste obxectivo son:

Consultas en primaria, cunha estimación para 2017 superior a 26 millóns e 4,5 millóns de consultas en atención especializada, e atenderanse os gastos de prestación ortoprotésica de 28.557 usuarios, indicadores incluídos no obxectivo operativo Xestionar os recursos asistenciais para dar resposta ás necesidades da cidadanía en tempo e forma.

A Integración sanitaria da saúde mental e trastornos aditivos e desenvolvemento da coordinación socio sanitaria reflicte que en 2017 se estima atender a un total de 17.891 usuarios, na súa maioría homes (79%). No programa de atención socio sanitaria estímase que haberá 1.270 usuarios en 2017, cun equilibrio entre mulleres e homes.

No eido da promoción da saúde e a prevención da enfermidade estímase que o 40% da poboación obxectivo participe en programa de cribado de cancro de colon e un 83% nos programas de cancro de mama. A cobertura da primovacinação está a tres puntos de acadar o 100%, mentres que a cobertura de vacinación en adultos, referida sobre todo á da gripe, chega ao 55%.

No Obxectivo estratéxico Promover o uso eficiente e responsable dos recursos o indicador Custe medio por recita reflicte un valor promedio de 14,1 euros.

No obxectivo de Manter e mellorar as infraestruturas sanitarias en atención hospitalaria se inclúen no orzamento de 2017, a construción ou mellora de 16 centros de saúde e 13 centros hospitalarios.

Os concellos nos que localizarán as actuacións en centros de saúde son: Ames, Ares, Laracha, Narón, Melide, Santiago de Compostela, Saviñao, Barbadás, Pademe de Allariz, Pereiro de Aguiar, Poio, Illa de Arousa, A Estrada, Gondomar, Salceda de Caselas, Ponte-deva e As Neves.

O desenvolvemento, soporte, mantemento e implantación da infraestrutura TIC e os sistemas de información do SERGAS, reflíctese unha poboación estimada de 780.000 persoas que se beneficiarán por servizos dixitais de xestión de patoloxías crónicas ou outros servizos específicos na área da e-saúde, e que haberá 105.000 interconsultas electrónicas.

Outro obxectivo estratéxico, Consolidar a práctica deportiva e a actividade física, así como desenvolver o conxunto de funcionalidades do feito deportivo, mais alá da mera competición, como a saúde pública, a economía ou as funcións educativa e social, se reflicte a través de varios obxectivos operativos, aos que se lle asocian ente outros os seguintes indicadores de produtividade: 22.173 Escolares participantes en programas de promoción de vida activa e saudable, estimando un 52% de homes, o apoio ás 59 federacións deportivas, e máis de 110.000 escolares participantes nos campionatos galegos nos que a maioría son homes (67%).

Cadro 33. Indicadores de produtividade da PA.2.1

E2: Benestar das persoas e as familias e cohesión social		Previsto
PA01 Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos hábitos de vida saudables		
E01 Consolidar a práctica deportiva e a actividade física, así como desenvolver o conxunto de funcionalidades do		
P00210	Número de proxectos deportivos subvencionados.	59
P00272	Porcentaxe de práctica físico-deportiva dos galegos.	71
P00288	Recoñecementos de deportistas galegos de alto nivel.	373
P080.H	Escolares participantes en programas de promoción de vida activa e saudable (Homes)	11.611
P080.M	Escolares participantes en programas de promoción de vida activa e saudable (Mulleres)	10.562
P081.H	Escolares participantes nos campionatos galegos (Homes)	74.298
P081.M	Escolares participantes nos campionatos galegos (mulleres)	35.976
E02 Promover a atención integral adaptada ás necesidades dos e das pacientes, familiares e coidadores/as.		
P00002	% de Facultativos Internos Residentes participantes nas actividades formativos dos programas de apoio ao MIR	75
P00003	% de nenos atendidos no programa de cribado de metabolopatías	99
P00004	% de nenos atendidos no programa de cribado de xordeira neonatal	99
P00005	% de nenos vacinados (primovacinação)	97
P00007	% de persoas adultas vacinadas	55
P00011	% poboación diana participante no programa de cribado de cancro de colon	40
P00012	% poboación diana participante no programa de cribado de cancro de mama	83
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	3.945.268
P00040	Aplicacións desenvolvidas	27
P00045	Axudas concedidas.	54
P00064	Consultas	33.644
P00120	Nº actividades formación Continuada	552
P00121	Nº Consultas en especializada	4.493.896
P00122	Nº Consultas en primaria	26.188.932
P00132	Probas diagnósticas realizadas pola Fundación Medicina xenómica	19.586
P00136	Nº de proxectos financiados en atención e/ou prevención en drogodependencias, VIH e Saúde Mental	11
P00350	Sentenzas executadas	200
P00351	Implantes cocleares	26
P00352	Entregas realizadas ás unidades de consumo	2.500.000
P00353	Usuarios prestación ortoprotésica	28.557
P00354	Productos dispensados	33.948
P00355	Tarxetas sanitarias emitidas	157.743
P00356	Unidades de sangue	110.900
P00357	Doazóns de cordón umbilical	400
P00358	Resonancias magnéticas	14.200
P00359	Controis protección radiolóxica	560
P00360	Gammagrafías e pet	9.300

P00391	Poboación cuberta por ambulancia asistencial - soporte vital básico en menos de 15 minutos	83
P00392	Poboación cuberta por ambulancia asistencial - soporte vital avanzado en menos de 20 minutos	63
P00403	Intervencións en materia de saúde mental	3.784
P00404	Actividades realizadas	112
P00423	Kits distribuídos no programa de inxección hixiénica e redución do dano en persoas usuarias de drogas inxectables (UDI)	130.000
P00424	Intervencións de prevención no botellón	35
P00425	Visitas á plataforma Xente con Vida	5.123.000
P00426	Mostras procesadas polo laboratorio de Saúde Pública de Galicia	17.000
P00427	Enquisas realizadas sobre condutas de risco	1
P00428	Fichas metodolóxicas elaboradas para vixilancia das enfermidades crónicas	19
P00430	Determinacións analíticas en alimentos	73.450
P00431	Determinacións analíticas no ámbito da sanidade ambiental	51.400
P00432	Tratamentos supervisados de tuberculose	260
P00433	Unidades de control oficial realizadas	46.200
P00435	Procesamentos de plasma para a obtención de medicamentos	91.000
P00438	Actividades de avaliación de tecnoloxías sanitarias executadas	12
P00459	Estudios demostradores de tecnoloxías aplicables ao ámbito da medicina personalizada (Nº)	4
P00460	Prototipos listos para a súa incorporación á práctica clínica (Nº)	10
P00461	Plataformas desenvolvidas (Nº)	2
P00469	Probos diagnósticos realizadas no Instituto galego de Oftalmoloxía	4.767
P402.H	Usuarios programas atención drogodependencia e saúde mental (Homes)	14.079
P402.M	Usuarios programas atención drogodependencia e saúde mental (Mulleres)	3.812
P408.H	Usuarios programas atención sociosanitaria (Homes)	640
P408.M	Usuarios programas atención sociosanitaria (mulleres)	630
E03 Xerar as condicións necesarias para conseguir profesionais comprometidos/as e coidados/as pola organización,		
D0E019	Poboación beneficiada por servizos dixitais de xestión patoloxías crónicas ou outros servizos específicos na área de e-s	780.000
P00010	KBPS Incremento do ancho de banda liñas de comunicación	1.751.952
P00129	Nº de e-interconsultas	105.000
E04 Xestión eficiente que contribúa á sustentabilidade do sistema sanitario.		
P00071	Custe medio por receita	14
P00273	Porcentaxe de prescrición de especialidades farmacéuticas xenéricas	42
P00276	Prezo medio de receita de estatinas	9
P00405	Prazas vinculadas	80
E05 Adecuar as infraestruturas e o equipamento sanitario ás necesidades de pacientes e profesionais		
D0C036	Poboación cuberta polos servizos de saúde na área sanitaria de Vigo	437.181
P00162	Número de centros de saúde construídos e/ou mellorados	16
P00163	Número de centros hospitalarios construídos e/ou mellorados.	13
P00173	Número de equipos de alta tecnoloxía sobre os que se actúa	13
P00218	Número de servizos reformados e/ou mellorados	5

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 34. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.1 por fonte de financiamento

PA.2.1 Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos hábitos de vida saudables	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	3.518.837.572	96,9
FCI	6.627.628	0,2
FEDER	15.074.761	0,4
Orzamentos Xerais do Estado	90.049.321	2,5
TRANSFERENCIAS FINALISTAS	121.148	0,0
Total	3.630.710.430	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 35. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.1 por programas de gasto

PA.2.1 Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos hábitos de vida saudables	Importe	%
411A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE SANIDADE	53.963.039	1,5
412A - ATENCIÓN ESPECIALIZADA	2.274.712.569	62,7
412B - ATENCIÓN PRIMARIA	1.163.662.333	32,1
413A - PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DA SAÚDE PÚBLICA	69.878.947	1,9
414A - FORMACIÓN DE GRADUADOS E POSGRADUADOS	49.274.992	1,4
441A - PROMOCIÓN DA ACTIVIDADE DEPORTIVA	19.218.550	0,5
Total	3.630.710.430	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 36. Xestores da PA.2.1 no orzamento 2017

PA.2.1 Sistema sanitario sustentable e de calidade. Fomento da saúde pública e dos hábitos de vida saudables
PRESIDENCIA DA XUNTA DE GALICIA
SECRETARIA XERAL PARA O DEPORTE
CONSELLERÍA DE SANIDADE
SECRETARÍA XERAL TECNICA
D. X. DE INNOVACION E XESTION DA SAUDE PUBLICA
E. DE XESTION INTEGRADA A CORUÑA
E.DE XESTION INTEGRADA DE FERROL
E.DE XESTION INTEGRADA SANTIAGO DE COMPOSTELA
ESTRUTURA XESTION INTEGRADA DE LUGO, CERVO E MONFORTE
E. DE XESTION INTEGRADA DE OURENSE, VERIN E O BARCO DE VALDEORRAS
ESTRUTURA XESTION INTEGRADA DE VIGO
E. DE XESTION INTEGRADA DE PONTEVEDRA E O SALNES
DIRECCION XERAL SS. CC.
AXENCIA GALEGA PARA A XESTIÓN DO COÑECEMENTO EN SAÚDE
AXENCIA GALEGA DE SANGUE, ÓRGANOS E TECIDOS

Fonte: Consellería de Facenda

III.2.2. Desenvolvemento do sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes

Segundo a información dispoñible no Censo de persoas con discapacidade de Galicia, o número total de persoas que se atopan nesta situación a 31 de decembro de 2015 é de 206.417. O 52% das discapacidades preséntanse en mulleres.

Por grupos de idade, o 51,7% das persoas con discapacidade ten 65 ou máis anos, mentres que o 24,7% deste colectivo pertence ao grupo de idade de 50 a 64 anos e o 18,1% ten entre 30 e 49 anos.

A incidencia da discapacidade por xénero é moi diferente en función da idade. A prevalencia da discapacidade é superior significativamente nas mulleres só a partir dos 75 anos, mentres que por debaixo dos 50 anos, os homes que padecen discapacidades son substancialmente máis numerosos que as mulleres na mesma situación.

No que se refire á distribución provincial, a provincia da Coruña concentra o 43% das persoas con discapacidade e a de Pontevedra o 41%, mentres que Lugo e Ourense o 7 e 9%, respectivamente.

A maioría das discapacidades da poboación galega son de tipo físico (56,2%). A continuación está a derivada de problemas psíquicos (29,5%) e sensoriais (14,3%).

O 42% da discapacidades física está relacionado co sistema osteoarticular, mentres as asociadas ao aparato circulatorio e ao sistema nervioso e muscular representan o 18 e 14%, respectivamente. Por outro lado, dentro da discapacidade física o 54% son enfermidades mentais, mentres que nas de tipo sensorial a maioría son auditiva (46,7%) e visual (46,1%).

Atendendo ao grao de discapacidade, a porcentaxe maioritaria correspóndese coas persoas cun grao de discapacidade do 33 ao 64% (47% das discapacidades). O grupo máis reducido, tanto para homes como para mulleres, correspóndese coas persoas con maior grao de discapacidade (de 75% ou máis). As diferenzas por sexo indican unha maior prevalencia das mulleres en discapacidades de grao superior ao 65% derivado do peso que na poboación maior teñen as mulleres (representan o 57,5% das persoas maiores de 65 anos e o 61,5% das persoas maiores de 75 anos).

No que se refire á relación coa actividade das persoas con discapacidade, en 2014 o 26,6% son activos (porcentaxe inferior en 11 puntos respecto á media estatal), en contraste coa porcentaxe do 74,4% das persoas sen discapacidade.

Segundo o módulo específico de dependencia da Enquisa de Condicións de Vida de 2011, a atención ás persoas dependentes é prestada maioritariamente por membros de fogar (79,7%), que tamén asumen unha parte importante dos gastos que supoñen estes

coidados (55,2%), un 36,4% tamén reciben coidados de persoal remunerado de fóra do fogar, dos servizos sociais da Administración pública e de entidades de iniciativa social². Segundo o número de horas que necesitan coidados, un 31,4% precisa de 3 a 6 horas diarias e un 28,8% de 7 a 12 horas diarias, estas porcentaxes son similares no número de horas que reciben coidados.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Aumentar a esperanza de vida libre de dependencia, procurando unha actitude positiva ante o envellecemento e a discapacidade
- Mellorar a atención ás persoas maiores e discapacitadas, e aumentar a esperanza de vida libre de dependencia
- Mellorar a calidade de vida da poboación maior e dependente mediante a cobertura da demanda do colectivo malia o incremento que se está a producir na poboación necesitada de asistencia do SAAD.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos / instrumentais desta prioridade de actuación.

Cadro 37. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.2 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

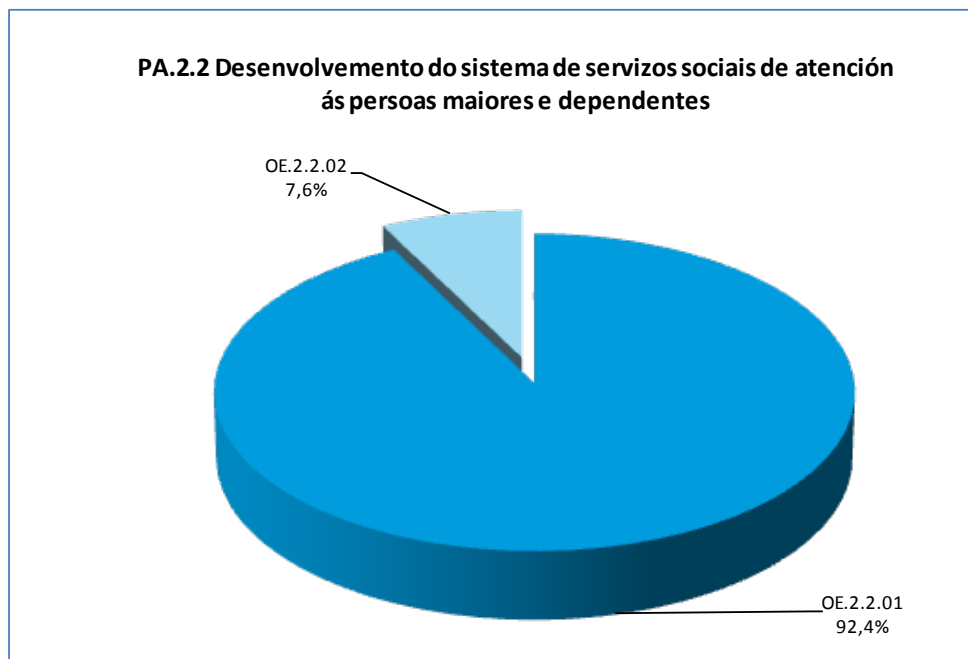
PA.2.2 Desenvolvemento do sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes	Importe	% Eixe	% PA
OE.2.2.01 Incrementar a cobertura de atención ás persoas en situación de dependencia.	338.238.420	7,5	92,4
OE.2.2.02 Mellorar a calidade de vida das persoas con discapacidade e das persoas maiores, en termos de autonomía persoal, así como previr as situacións de dependencia.	27.893.734	0,6	7,6
Total	366.132.154	8,1	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

²

Unha persoa dependente pode recibir coidados de membros do fogar, de parentes, de veciños, de persoal remunerado de fóra do fogar, dos servizos sociais da Administración pública e de entidades de iniciativa social ao mesmo tempo.

Gráfico 19. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.2 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

Os obxectivos estratéxicos e operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2017 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Incrementar a cobertura de atención ás persoas en situación de dependencia, concretamente dos servizos de atención residencial, atención diúrna, de axuda no fogar, de promoción da autonomía en equipamentos especiais cos que se atende a máis de 52.900 persoas, a maioría mulleres, das que máis de 15.000 tamén son receptoras do servizo de apoio á mobilidade persoal.

Favorecer a permanencia no domicilio e contorno habitual durante o maior tempo posible prestando servizos ás persoas maiores e con discapacidade: servizo de teleasistencia, transporte adaptado de mobilidade persoal e acollemento familiar, que reflicten un valor estimado de máis de 11.000 persoas atendidas, gran parte deles no servizo de apoio á mobilidade persoal e a gran maioría mulleres (o 56%).

Outros obxectivos operativos son: Fomentar actitudes positivas cara o coidado da saúde e á promoción da autonomía persoal: fomento da actividade física e doutros hábitos de vida saudables, implantación de programas e obradoiros prácticos de preparación para a xubilación e facilitar a accesibilidade universal como requisito para unha vida autónoma.

Cadro 38. Indicadores de produtividade da PA.2.2

E2: Benestar das persoas e as familias e cohesión social		Previsto
PA02 Desenvolvemento do sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes		
E01 Incrementar a cobertura de atención ás persoas en situación de dependencia		
P241.H	Persoas atendidas nos servizos (desagregado por servizo) (Homes).	22.089
P241.M	Persoas atendidas nos servizos (desagregado por servizo) (Mulleres).	30.908
E02 Mellorar a calidade de vida das persoas con discapacidade e das persoas maiores, en termos de autonomía		
D0E036	Poboación beneficiada pola actuación de infraestrutura (ou equipamento) social	46.382
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	10
P140.H	Nº persoas de 55 ou máis anos que participan en programas de prevención da dependencia (Homes)	18.106
P140.M	Nº persoas de 55 ou máis anos que participan en programas de prevención da dependencia (Mulleres)	19.616
P241.H	Persoas atendidas nos servizos (desagregado por servizo) (Homes).	5.050
P241.M	Persoas atendidas nos servizos (desagregado por servizo) (Mulleres).	6.367
SC16.H	Participantes con discapacidade (Homes)	99.182
SC16.M	Participantes con discapacidade (Mulleres)	107.623
SE18.H	Número de profesionais do terceiro sector de acción social (Homes)	438
SE18.M	Número de profesionais do terceiro sector de acción social (Mulleres)	490

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 39. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.2 por fonte de financiamento

PA.2.2 Desenvolvemento do sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	274.669.275	75,0
FEDER	1.195.616	0,3
Orzamentos Xerais do Estado	88.159.206	24,1
FSE	2.108.057	0,6
Total	366.132.154	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 40. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.2 por programas de gasto

PA.2.2 Desenvolvemento do sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes	Importe	%
312D - PROGRAMA DE ATENCIÓN Á DEPENDENCIA	338.238.420	92,4
312E - PROMOCIÓN DA AUTONOMÍA PERSOAL E PREVENCIÓN DA DEPENDENCIA PARA PERSOAS CON DISCAPACIDADE E AS PERSOAS MAIORES	27.893.734	7,6
Total	366.132.154	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 41. Xestores da PA.2.2 no orzamento 2017

PA.2.2 Desenvolvemento do sistema de servizos sociais de atención ás persoas maiores e dependentes

CONSELLERÍA DE POLÍTICA SOCIAL

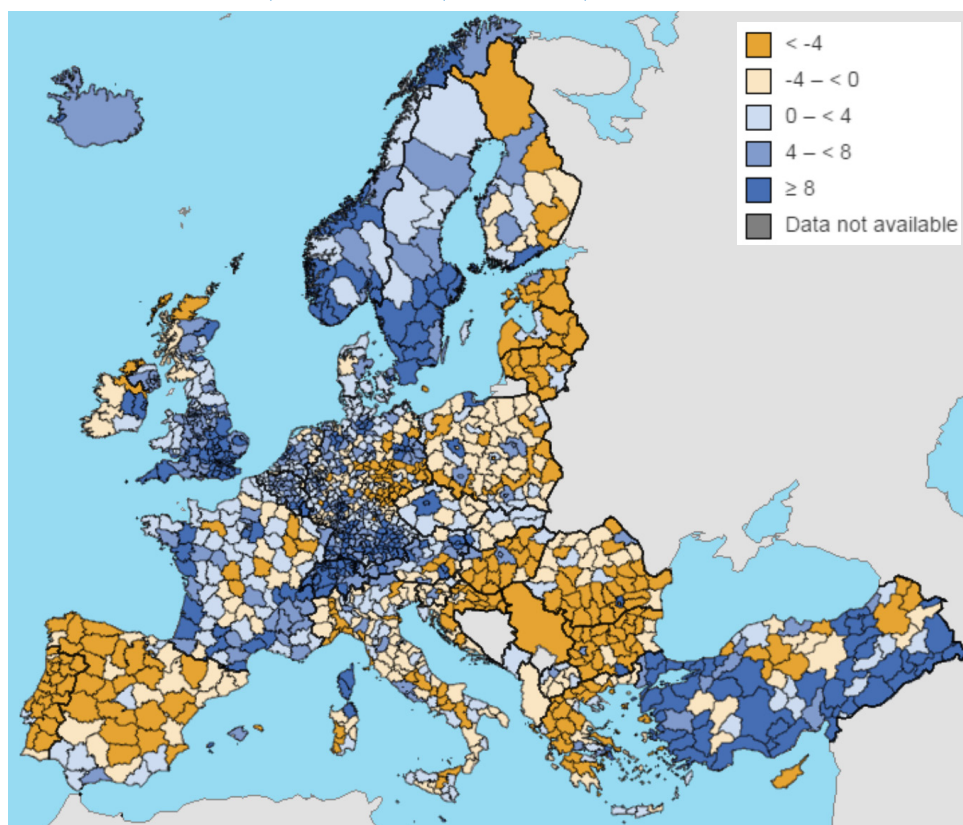
D.X. DE MAIORES E PERSOAS CON DISCAPACIDADE

Fonte: Consellería de Facenda

III.2.3. Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación.

Galicia é unha rexión cunha poboación media e unha densidade media baixa en comparación co resto das rexións europeas, porén atópase entre as rexións con menos dinamismo demográfico de Europa, tanto no que atinxe a saldo vexetativo, saldo migratorio, evolución poboacional como a taxa de fertilidade.

Mapa 9. Taxa de crecemento por mil habitantes da poboación. 2014-2015.

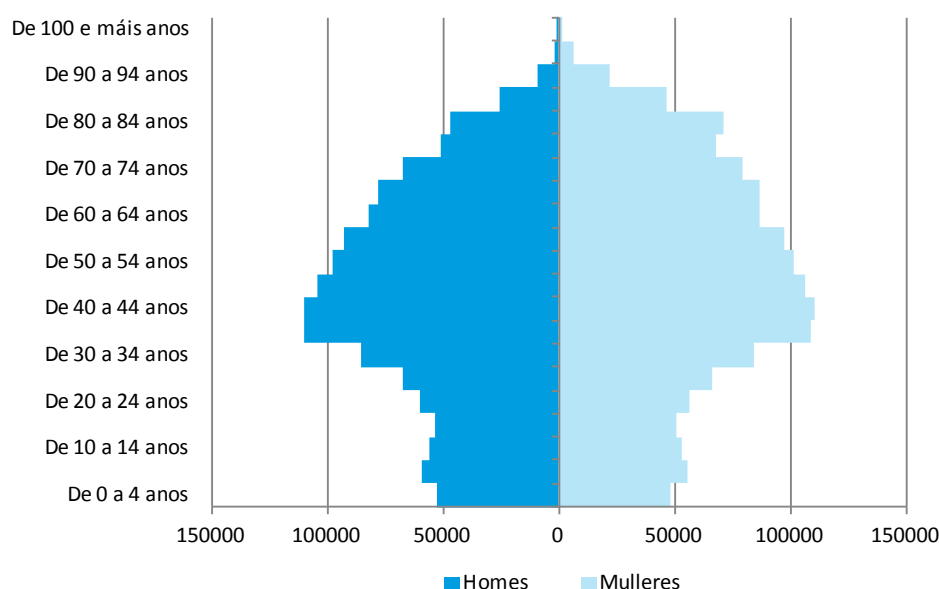
Fonte: Eurostat. Statistical atlas

A poboación residente na Comunidade Autónoma de Galicia a 1 de xaneiro de 2016 ascende a 2.717.749 persoas, que representan un 5,8% do total da poboación de

España, cifrada en 46.524.943 habitantes, segundo os resultados provisionais das Cifras de poboación do INE. A poboación galega caracterízase por estar inmersa nun proceso de envellecemento que afecta a toda Europa, pola dispersión territorial e polas consecuencias derivadas dos procesos migratorios do século pasado.

A idade media da poboación residente en Galicia a 1 de xaneiro de 2016 é de 46,5 anos, 3,8 anos superior á idade media de España; esta variable presenta claras diferenzas segundo o sexo: os homes teñen de media 44,9 anos e as mulleres 48,1. Por outra banda, as provincias orientais (Lugo e Ourense) son as máis envellecidas de Galicia con idades medias de 49,4 e 50,0 anos respectivamente, mentres que Pontevedra é a provincia coa poboación máis nova, idade media de 44,7 anos:

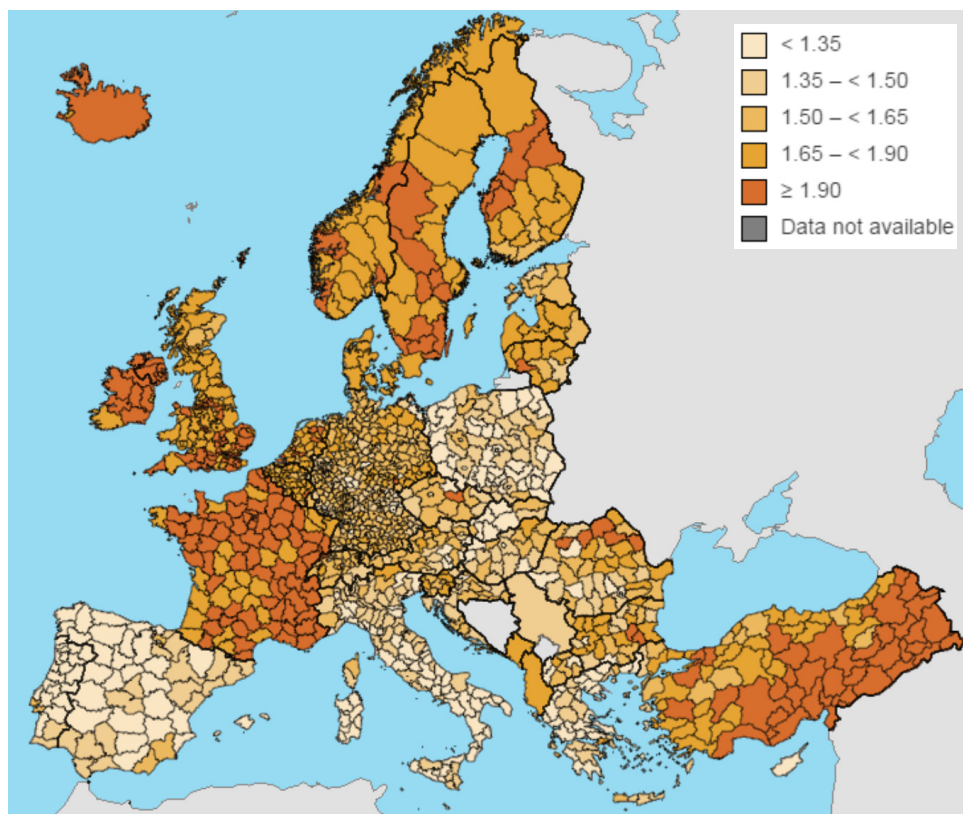
Gráfico 20. Pirámide de poboación. Galicia. 1 de xaneiro de 2016

Fonte: INE. Estadística del Padrón Continuo, datos provisionais

Galicia presenta a terceira taxa de fecundidade máis baixa de toda Europa (a nivel de NUTS II); tan só supera a outras dúas comunidades autónomas españolas, Canarias e Asturias.

Mapa 10. Taxa de fecundidade. 2014.

Fonte: Eurostat. Statistical atlas

Para os próximos anos, as proxeccións de poboación a curto prazo prevén que continuará a perda de poboación. Segundo estas proxeccións, a poboación galega en 2029 será de 2.539.735 persoas, poboación similar á da década dos 40 do século pasado. A poboación española reducirase ata os 45.484.908 persoas e a porcentaxe que suporá a poboación galega en 2029 sobre o total español diminuírá ata o 5,6% debido á maior caída da poboación galega. Por outra banda, na UE-28 as taxas de crecemento serán cada vez máis próximas a cero, aínda que positivas.

No período 2016-2029 seguirá intensificándose o proceso de envellecemento que se está a vivir en toda Europa. En 2029 a poboación maior de 44 anos suporá o 62,4% do total, 9,8 puntos superior ao peso deste grupo en 2016. O incremento do colectivo de persoas de 85 ou máis anos será do 32,2% entre 2016 e 2029.

As previsións á baixa do crecemento demográfico galego sitúannos ante un problema estrutural sobre o que é necesario actuar. Un problema sobre o que se perciben

determinadas consecuencias pero do que aínda non está suficientemente considerada a súa dimensión.

Esta situación demográfica de Galicia é a resultante do conxunto de múltiples factores, que se poderían agrupar en “cuestións demográficas”, “cuestión laborais” e “política familiar”. Desá conexión é de onde saen moitos dos factores que inciden na decisión da maternidade/paternidade: estabilidade laboral, retraso da idade da maternidade, recursos prioritarios, etc.

Os datos de emprego do tempo no que respecta á corresponsabilidade familiar indican que o 94,1% das mulleres realizan tarefas domésticas e ocúpanse do coidado de nenos/as, maiores e persoas dependentes durante 4 horas e 31 minutos diarios, fronte ao 70,6% dos homes que dedican 2 horas e 40 minutos. En 2012 a porcentaxe de mulleres sobre os traballadores con nenos menores de 13 anos que reducen a xornada está 47 puntos por encima dos homes e o das que flexibilizan ou coordinan o horario de traballo é 11 puntos superior. Ademais, en 2015, a taxa de actividade das mulleres de 16 a 64 anos é do 68,9%, 7,9 puntos inferior á dos homes. Estes datos mostran a necesidade de mellorar a conciliación da vida familiar e laboral e promover a corresponsabilidade entre mulleres e homes.

Con respecto á poboación xuvenil, os xoves galegos son un grupo de poboación con grandes potenciais debido á mellora da súa formación, ao talento e á capacidade emprendedora. Galicia presenta unha porcentaxe de persoas de entre 30 e 34 anos que completaron os estudos superiores do 45,8% en 2015, moi por encima da media da UE (38,7%) e tamén da española (10,9%).

Pero tamén se trata dun colectivo con grandes dificultades e obstáculos para o seu desenvolvemento. Aspectos como o elevado desemprego xuvenil, a precarización das súas condicións salariais e económicas, o retraso na emancipación, constitúen algúns dos principais problemas aos que se enfronta hoxe en día a mocidade galega, así como a do Estado no seu conxunto. O principal problema para a xuventude en Galicia, igual que no resto do Estado, é o do desemprego, que en 2015 acadou unha taxa de paro do 43,5% para a poboación entre 16 e 24 anos, por debaixo da cifra do ano anterior (48,5%) e da nacional (48,3%) pero superando a taxa europea (20,3%).

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Achegarse á taxa de recambio xeracional (2,1 fillos por muller).
- Favorecer a natalidade e mellorar as condicións das familias e dos menores galegos.

- Incrementar a participación solidaria e altruísta da cidadanía nas actividades de acción voluntaria que contribúen ao impulso da igualdade de oportunidades, a inclusión social e á mellora dos servizos sociais.
- A corresponsabilidade e compatibilidade dos tempos de traballo, persoais e familiares e a mellora das condicións de igualdade das mulleres na sociedade e no mercado de traballo.
- Instrumentar, fomentar e propiciar as condicións de aprendizaxe, oportunidade e experiencia que aseguren e faciliten á xuventude galega o desenvolvemento do seu coñecemento, habilidades e competencias para xogar un papel activo na sociedade civil e especialmente no mercado de traballo.
- Eliminar os obstáculos para o acceso ás ensinanzas obrigatorias e de oferta obrigatoria por parte do alumnado galego.
- Mellorar a competencia en comunicación lingüística do alumnado.

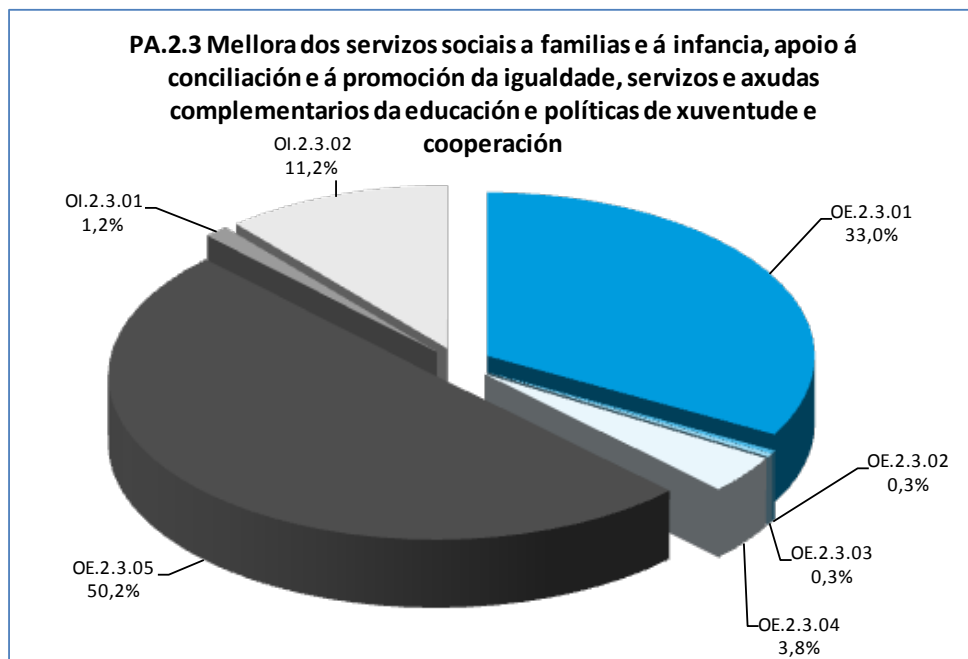
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos / instrumentais desta prioridade de actuación.

Cadro 42. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.3 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.2.3 Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación e á promoción da igualdade, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación	Importe	% Eixe	% PA
OE.2.3.01 Garantir o dereito de todos os e as menores a vivir en familia e contribuír á revitalización demográfica e ás condicións que favorezan a natalidade.	124.223.813	2,8	33,0
OE.2.3.02 Impulsar a solidariedade e o voluntariado para axudar ás persoas en situación de risco de pobreza e/ou con necesidades.	1.161.370	0,0	0,3
OE.2.3.03 Mellorar a conciliación da vida familiar e laboral e promover a corresponsabilidade entre mulleres e homes para contribuír a acadar o principio de igualdade por razón de xénero en todos os ámbitos e á revitalización demográfica.	1.202.203	0,0	0,3
OE.2.3.04 Mellorar a calidade de vida da xuventude galega e incrementar o seu benestar en condicións de igualdade.	14.245.060	0,3	3,8
OE.2.3.05 Eliminar os obstáculos que impidan ou dificulten o acceso do alumnado ao sistema educativo co obxectivo de garantir as mellores condicións para exercer o dereito á educación nas ensinanzas obrigatorias e de oferta obrigatoria e garantir que este alumnado, máis o da formación profesional, ao remate da súa educación, adquira as competencias de comprensión e expresión oral e escrita.	189.308.620	4,2	50,2
OI.2.3.01 Mellorar a calidade de vida nos países do Sur a través da cooperación ao desenvolvemento e da acción humanitaria galega.	4.512.744	0,1	1,2
OI.2.3.02 Contribuír aos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación.	42.131.902	0,9	11,2
Total	376.785.712	8,4	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 21. Distribución do orzamento 2017 do PA.2.3 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

Os obxectivos estratéxicos e operativos con maior importe que se prevén desenvolver no ano 2017 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Accións de posta a disposición do alumnado que requira recursos educativos complementarios necesarios. Polas que se estima que o 26% e o 30% do alumnado respectivamente, beneficiarase dos servizos de comedores e transporte escolares, e o 45% do alumnado beneficiarase polas accións de facilitar o acceso aos libros de texto e material escolar.

No plan de mellora das bibliotecas escolares participarán 1.265 centros escolares públicos, e o no ámbito do Plan integral de aprendizaxe de idiomas estranxeiros haberá máis de 35.000 alumnos e alumnas participantes en programas de inmersión lingüística, con equilibrio entre mozos e mozas.

Impulsar a natalidade e fomento da conciliación da vida persoal, familiar e laboral, coa creación de novas prazas públicas de escolas infantís e o apoio a 3.200 familias da prestación por fillo/a menor a cargo e máis de 29.000 familias que se estima serán receptoras da tarxeta benvinda.

Favorecer as condicións necesarias para que as persoas menores poidan integrarse nunha familia ou desenvolver o seu propio proxecto de vida nas mellores condicións, permitindo que 1.800 menores poidan estar en situación de acollemento residencial e

dos que máis de 600 menores participan nos programas de inserción sociolaboral e de preparación para a vida ordinaria co apoio do Fondos Social Europeo..

Impulsar a participacións dos mozos e mozas en actividades de educación non formal que permitan a adquisición de competencias e habilidades altamente valoradas polos empregadores, terá unha participación de máis de 12.000 mozos, a maioría mulleres (56%).

Co apoio á conciliación da vida persoal, familiar e laboral, se estima que recibirán axudas unhas 3.600 persoas, a maioría mulleres e haberá axudas para a redución da xornada laboral, que se estima que beneficiará a 212 homes ou familias monoparentais.

Estímase que máis de 900 persoas, das que o 62% son mulleres, participarán nos 200 proxectos de voluntariado previstos.

Coas accións de cooperación no exterior, programas de educación para o desenvolvemento e medidas de Acción Humanitaria axudarase a máis de 20.000 homes e 20.000 mulleres.

Cadro 43. Indicadores de produtividade da PA.2.3

E2: Benestar das persoas e as familias e cohesión social		Previsto
PA03 Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación e á promoción da igualdade, servizos e		
E01 Garantir o dereito de todos os e as menores a vivir en familia e contribuír á revitalización demográfica e ás		
D0C035	Capacidade de coidado de nenos ou de infraestruturas de educación subvencionadas. Persoas	23.785
P00089	Familias beneficiarias da prestación por fillo/a menor a cargo	3.200
P00142	Novas prazas públicas de escolas infantís	217
P00450	Familias beneficiarias da tarxeta benvida (Nº)	29.728
P111.H	Menores en situación de acollemento residencial (Homes)	912
P111.M	Menores en situación de acollemento residencial (mulleres)	912
P112.H	Menores participantes nos programas de inserción sociolaboral e de preparación para a vida ordinaria (homes)	372
P112.M	Menores participantes nos programas de inserción sociolaboral e de preparación para a vida ordinaria (mulleres)	241
P341.H	Menores e familias beneficiarias de programas de integración familiar e socioeducativos (homes)	2.863
P341.M	Menores e familias beneficiarias de programas de integración familiar e socioeducativos (mulleres)	2.764
E02 Impulsar a solidariedade e o voluntariado para axudar ás persoas en situación de risco de pobreza e/ou con		
P00283	Proxectos de voluntariado realizados.	200
P233.H	Participantes en proxectos de voluntariado (Homes)	350
P233.M	Participantes en proxectos de voluntariado (Mulleres)	580
E03 Mellorar a conciliación da vida familiar e laboral e promover a corresponsabilidade entre mulleres e homes		
P00092	Homes/familias monoparentais que reduciron a súa xornada laboral.	212
P00151	Número de actividades de conciliación.	45
P235.H	Participantes que melloraron a súa situación persoal ou laboral a través de medidas de fomento da igualdade (Homes)	1.405
P235.M	Participantes que melloraron a súa situación persoal ou laboral a través de medidas de fomento da igualdade (Mulleres)	2.195

E04 Mellorar a calidade de vida da xuventude galega e incrementar o seu benestar en condicións de igualdade.		
P00196	Número de proxectos	452
P114.H	Mozos beneficiarios ou participantes. (Homes)	5.288
P114.M	Mozas beneficiarios ou participantes. (Mulleres)	6.942
E05 Eliminar os obstáculos que impidan ou dificulten o acceso do alumnado ao sistema educativo co obxectivo de		
P00061	Centros que participan no programa plurilingüe.	10
P00379	Centros educativos que participan	1.265
P032.H	% de alumnado beneficiado por accións de facilitación dematerial escolar (Homes)	45
P032.M	% de alumnado beneficiado por accións de facilitación dematerial escolar (Mulleres)	45
P034.H	% de alumnado beneficiario do transporte escolar (Homes)	30
P034.M	% de alumnado beneficiario do transporte escolar (Mulleres)	29
P035.H	% de alumnado beneficiario dos comedores escolares (Homes)	26
P035.M	% de alumnado beneficiario dos comedores escolares (Mulleres)	26
P037.H	Alumnado participante en programas en inmersión lingüística(Homes)	17.767
P037.M	Alumnado participante en programas en inmersión lingüística(Mulleres)	17.270
P115.H	Alumnado premiado (Homes)	47
P115.M	Alumnado premiado (Mulleres)	34
I01 Mellorar a calidade de vida nos países do Sur a través da cooperación ao desenvolvemento e da acción		
P00069	Convocatorias públicas de axuda.	5
P00196	Número de proxectos	87
P00223	Número total de beneficiarios.	5.086
P342.H	Persoas beneficiadas (homes)	20.040
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	20.040
P394.H	Bolseiros (homes)	1
P394.M	Bolseiros (mulleres)	5

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 44. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.3 por fonte de financiamento

PA.2.3 Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación e á promoción da igualdade, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	364.347.885	96,7
FEDER	6.535.928	1,7
Orzamentos Xerais do Estado	1.400.000	0,4
FSE	4.501.899	1,2
Total	376.785.712	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 45. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.3 por programas de gasto

PA.2.3 Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación e á promoción da igualdade, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación	Importe	%
311A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE PROMOCIÓN SOCIAL	42.131.902	11,2
312B - PROGRAMAS DE PRESTACIÓNS ÁS FAMILIAS E Á INFANCIA	124.223.813	33,0
312F - PROGRAMAS DE SOLIDARIEDADE	1.161.370	0,3
312G - APOIO Á CONCILIACIÓN DA VIDA LABORAL E PERSOAL E OUTROS SERVIZOS DE PROTECCIÓN SOCIAL	1.202.203	0,3
313A - SERVIZOS Á XUVENTUDE	14.245.060	3,8
331A - COOPERACIÓN EXTERIOR E AO DESENVOLVEMENTO	4.512.744	1,2
423A - SERVIZOS E AXUDAS COMPLEMENTARIAS DA ENSINANZA	189.308.620	50,2
Total	376.785.712	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 46. Xestores da PA.2.3 no orzamento 2017

PA.2.3 Mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación e á promoción da igualdade, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación
VICEPRESIDENCIA E CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA, AAPP. E XUSTIZA
SECRETARÍA XERAL DE IGUALDADE
DIRECCIÓN XERAL DE RELACIÓNS EXTERIORES E COA U. EUROPEA
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E O.U
SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
D.X. DE EDUCACIÓN, FORMACIÓN PROFESIONAL E INNOVACIÓN EDUCATIVA
D.X. DE CENTROS E RECURSOS HUMANOS
CONSELLERÍA DE POLÍTICA SOCIAL
SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
D.X. DE FAMILIA, INFANCIA E DINAMIZACIÓN DEMOGRÁFICA
D.X. DE INCLUSIÓN SOCIAL
D.X. DE MAIORES E PERSOAS CON DISCAPACIDADE
D.X. DE XUVENTUDE, PARTICIPACIÓN E VOLUNTARIADO
AXENCIA GALEGA DE SERVIZOS SOCIAIS

Fonte: Consellería de Facenda

III.2.4. Deseño dunha estratexia de integración social que mellore o benestar dos cidadáns, axude aos máis desfavorecidos a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables.

Para a análise da loita contra a pobreza considérase o risco de pobreza ou exclusión social (AROPE). Este indicador corresponde á suma das persoas que están en risco de pobreza ou privados de forma severa de bens materiais ou que viven en fogares con intensidade de traballo moi baixa.

Valórase en risco de pobreza ás persoas cunha renda dispoñible equivalente por baixo do limiar do risco de pobreza, que se fixa no 60% da media da renda nacional equivalente dispoñible (despois das transferencias sociais).

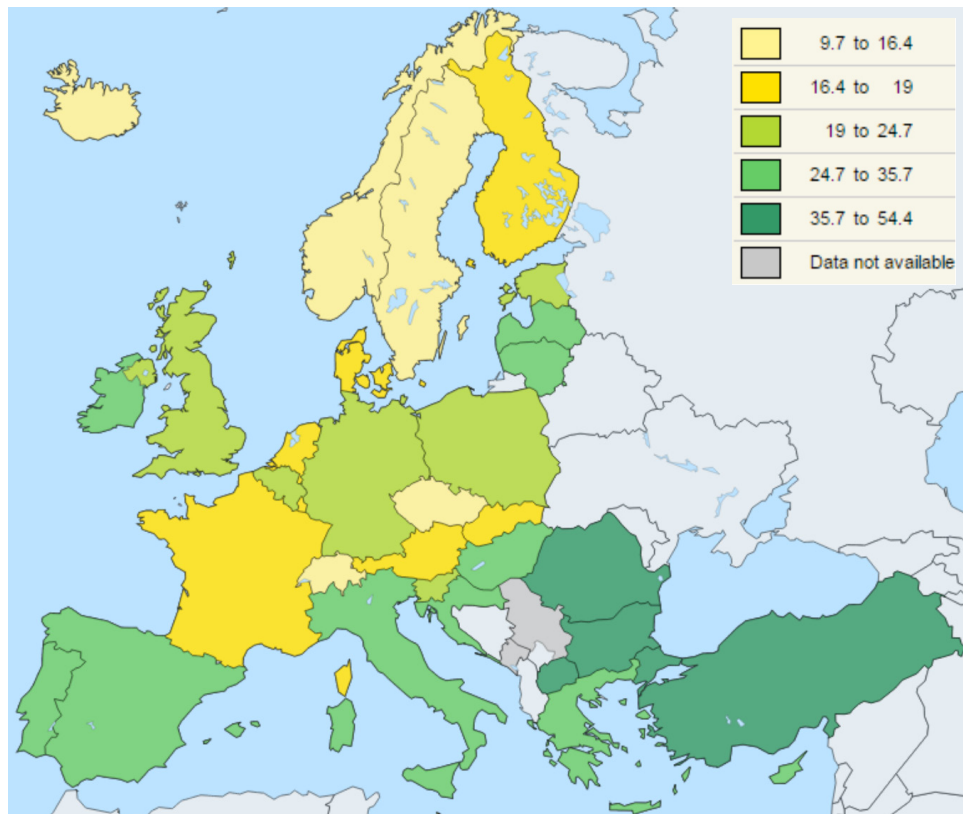
Considérase en privación material severa cando non se pode permitir polo menos catro do seguintes nove conceptos: comida de carne, polo ou peixe polo menos cada dous días, manter a vivenda cunha temperatura adecuada, facer fronte a gastos imprevistos, atrasos no pago de gastos relacionados coa vivenda principal, vacacións polo menos unha semana ao ano, non dispor de coche, teléfono, televisor en cor ou lavadora.

As persoas que viven en fogares con intensidade de traballo moi baixa son aquelas entre 0 e 59 anos de idade que viven en fogares onde os adultos de 18 a 59 anos traballaron menos do 20% do seu potencial total de traballo durante o último ano.

De acordo cos datos de EUROSTAT, no ano 2014 o número de persoas en situación de risco de pobreza ou exclusión social na UE-28 era de 122.258.000, é dicir, un 24,4% da poboación e en España, en 20153, 13.175.000 persoas o que representa o 28,6% da poboación. En Galicia o número de persoas en risco de pobreza ou exclusión social en 20154 foi de 599.656, en termos porcentuais un 22,1%.

3 A información para o cálculo é de 2014
4 Igual que nota anterior

Mapa 11. Poboación en risco de pobreza ou exclusión social- porcentaxe do total de poboación, Europa. Datos referidos ao ano 2012

Fonte: EUROSTAT

En 2015 o indicador AROPE é máis baixo en Galicia que en España e na UE-28 (2014); para os tres indicadores que o compoñen a situación é diferente. A taxa de risco de pobreza é máis baixa en Galicia(16,4%) que en España(22,1%) e na UE-28 (17,2%); a porcentaxe de persoas que viven en fogares con carencia material severa (4,9%), é 1,5 puntos máis baixa que en España e 4,2 puntos inferior á da UE-28; por último, o 13,8% de persoas de 0 a 59 anos que viven en fogares con baixa intensidade de ingresos de traballo é un valor superior á UE-28 pero inferior a España.

A análise da taxa de pobreza ou cohesión social mostra elevados niveis entre a poboación nova, así como na estranxeira, nos fogares monoparentais con nenos a cargo e nos que teñen unha baixa intensidade de traballo. En 2015, o grupo de idade de 16 a 24 anos é o que presenta unha taxa máis elevada, lixeiramente superior nas mulleres. Ao contrario, os maiores de 65 anos son os que teñen unha taxa máis reducida; neste grupo, as mulleres presentan unha taxa 2,1 puntos superior aos homes. O 24,0% dos fogares con nenos a cargo está en situación de risco de pobreza ou exclusión social, sendo especialmente rechamante o caso dos fogares monoparentais nos que máis da metade (52,1%)

están nesa situación. Segundo a nacionalidade, a taxa entre a poboación estranxeira multiplica por 2,5 a da poboación española residente en Galicia.

En canto a aspectos territoriais, a provincia de Pontevedra é a que presenta a maior taxa de risco de pobreza ou exclusión social (25,5%) seguida de Ourense (22,9%). Por baixo da media de Galicia, están as provincias de Lugo e A Coruña. No caso dos grandes municipios, as maiores taxas rexístranse en Ferrol (25,9%) e Vigo (22,2%), por debaixo da media da comunidade están os restantes grandes concellos: Pontevedra (20,1%), Ourense (19,5%), A Coruña (19,2%), Santiago (17,5%) e Lugo (16,0%).

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Aumentar a taxa de cobertura da poboación en risco de pobreza.
- Redución da pobreza e exclusión social no territorio da comunidade autónoma.
- Consolidación da rede de recursos, programas e medidas específicas e especializadas, para abordar a violencia de xénero dende unha perspectiva de asistencia social integral ás mulleres que a sofren e ás persoas ao seu cargo.
- Fortalecemento e impulso das medidas de prevención, para avanzar na paulatina redución desta lacra social ata a súa erradicación.
- A mellora no obxectivo da igualdade real e efectiva entre mulleres e homes nos ámbitos social e laboral.
- Asegurar a cobertura das necesidades básicas de subsistencia do colectivo de persoas galegas máis vulnerables residentes no exterior.
- O mantemento e preservación das entidades galegas do exterior que desenvolven a atención socio-sanitaria e outros programas en áreas formativas, culturais, de xuventude, para a mellora da vida dos cidadáns galegos residentes no exterior que coadxuven á conservación do seu patrimonio histórico e cultural.
- A reincorporación das persoas galegas emigrantes retornadas á sociedade galega, nun entorno social e laboral favorable.

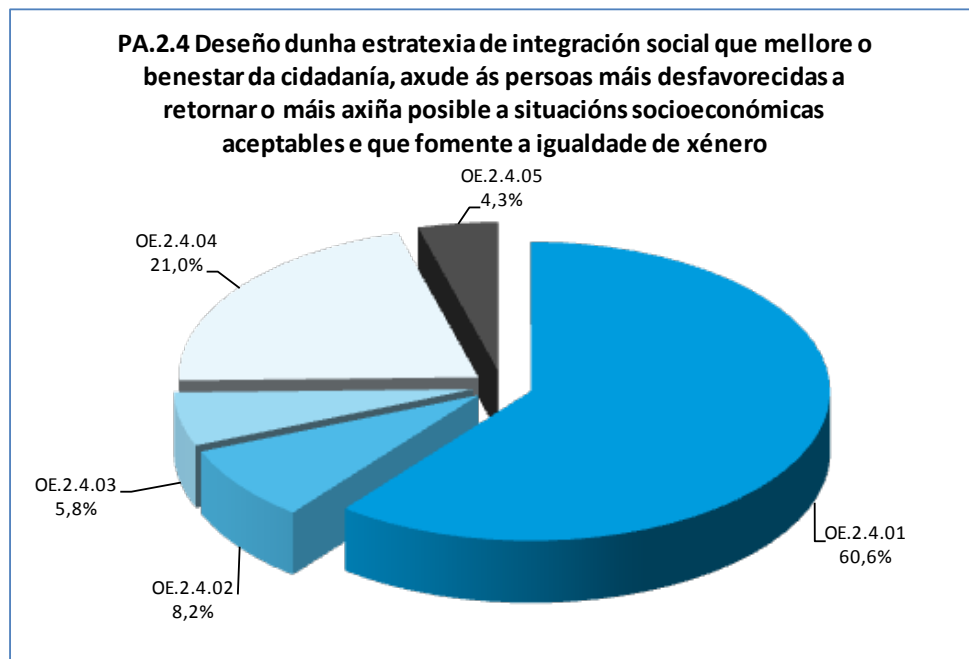
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Cadro 47. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.4 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.2.4 Deseño dunha estratexia de integración social que mellore o benestar da cidadanía, axude ás persoas máis desfavorecidas a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables e que fomente a igualdade de xénero	Importe	% Eixe	% PA
OE.2.4.01 Consolidar e mellorar a acción protectora das persoas con carencia de recursos económicos en situación de risco e exclusión social e con especiais dificultades de inserción social.	72.907.146	1,6	60,6
OE.2.4.02 Impulsar os servizos e prestacións á emigración galega e ás súas entidades, así como ás persoas retornadas, para garantir o seu benestar. Promover a inclusión social e loitar contra a pobreza das persoas inmigrantes e calquera forma de discriminación.	9.874.953	0,2	8,2
OE.2.4.03 Impulsar a igualdade de oportunidades por razón de xénero, a inclusión e mellora social, o acceso á actividade e ao emprego das mulleres.	6.983.875	0,2	5,8
OE.2.4.04 Promover a inclusión social e loitar contra a pobreza e calquera forma de discriminación.	25.264.423	0,6	21,0
OE.2.4.05 Reducir a violencia de xénero articulando unha resposta global e coordinada fronte a esta lacra, en calquera das súas modalidades e consecuencias.	5.204.667	0,1	4,3
Total	120.235.064	2,7	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 22. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.4 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

Os obxectivos estratéxicos e operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2017 e os principais indicadores de produtividade asociados son:

Renda de Inclusión Social de Galicia, coa que se pretende axudar a 11.300 persoas, das que o 58% serían mulleres.

Coas axudas de Inclusión Social e a Axuda Extraordinaria Pensións non contributivas (PNC), Fondo de Asistencia Social (FAS) e subsidio de garantía de ingresos mínimos (SGIM), beneficiaranse máis de 90.000 persoas (66% mulleres).

Co Banco de alimentos axudarase a máis de 80.000 persoas en risco de exclusión para cobertura de necesidades básicas.

A Promoción da inclusión social e loita contra a pobreza e calquera forma de discriminación, Obxectivo estratéxico no que o mantemento da rede de servizos sociocomunitarios para promover a inclusión social e a loita contra a pobreza haberá ao redor de 430.000 persoas usuarias (58% mulleres) dos servizos sociais comunitarios con intervención social aberta rexistrados no Sistema de Información de Usuarios de Servizos Sociais (SIUSS).

Impulsar a igualdade de oportunidades por razón de xénero, a inclusión e mellora social, o acceso á actividade e ao emprego das mulleres é outro dos obxectivos estratéxicos incluídos nesta prioridade. Coa promoción do autoemprego e do emprendemento femininos, estímase que serán 134 mulleres beneficiadas do programa EMEGA.

Unhas 3.320 mulleres pertencentes a colectivos máis vulnerables participarán nas actuacións en colaboración coas entidades que traballan con mulleres en situación de especial vulnerabilidade, e coa promoción da igualdade no ámbito local se espera que unhas 12.000 mulleres reciban información, atención ou asesoramento nos centros de información á muller.

Reducir a violencia de xénero articulando unha resposta global e coordinada fronte a esta lacra, en calquera das súas modalidades e consecuencias é outro dos obxectivos estratéxicos no que se destacan os seguintes indicadores de produtividade:

555 mulleres e 593 menores se estima que serán atendidos nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero e serán receptoras das axudas económicas periódicas, excepcionais e de pago único.

370 Mulleres e 123 menores en atención psicolóxica nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero, 60 Mulleres vítimas violencia de xénero en programas de inserción laboral

160 Mulleres vítimas de violencia de xénero e 140 menores serán atendidos en centros de acollida, 1.330 Mulleres vítimas de trata ou explotación sexual e 4.600 Chamadas ao teléfono atención violencia xénero

Impulsar os servizos e prestacións á emigración galega e ás súas entidades, así como ás persoas retornadas, para garantir o seu benestar. Promover a inclusión social e loitar contra a pobreza das persoas inmigrantes e calquera forma de discriminación. Neste

obxectivo estratéxico estímase que máis de 10.300 persoas (61% mulleres) resultarán beneficiadas polas actuacións.

Cadro 48. Indicadores de produtividade da PA.2.4

E2: Benestar das persoas e as familias e cohesión social		Previsto
PA04 Deseño dunha estratexia de integración social que mellore o benestar da cidadanía, axude ás persoas máis		
E01 Consolidar e mellorar a acción protectora das persoas con carencia de recursos económicos en situación de		
P00346	Centros/programas financiados	110
P342.H	Persoas beneficiadas (homes)	31.820
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	61.882
P343.H	Persoas en risco de exclusión atendidas para cobertura de necesidades básicas (homes)	40.090
P343.M	Persoas en risco de exclusión atendidas para cobertura de necesidades básicas (mulleres)	40.090
P345.H	Persoas perceptoras RISGA (homes)	4.746
P345.M	Persoas perceptoras RISGA (mulleres)	6.554
E02 Impulsar os servizos e prestacións á emigración galega e ás súas entidades, así como ás persoas retornadas, para		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	4
P00076	Entidades beneficiadas.	335
P342.H	Persoas beneficiadas (homes)	4.038
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	6.303
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	127
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	159
SC03.H	Persoas inactivas (Homes)	23
SC03.M	Persoas inactivas (Mulleres)	97
SC05.H	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Homes)	6
SC05.M	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Mulleres)	20
SC06.H	Persoas menores de 25 anos de idade (Homes)	112
SC06.M	Persoas menores de 25 anos de idade (Mulleres)	97
SC15.H	Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romaní) (Hom	156
SC15.M	Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romaní) (Mul	276
SC16.H	Participantes con discapacidade (Homes)	17
SC16.M	Participantes con discapacidade (Mulleres)	14
SC17.H	Outras persoas desfavorecidas (Homes)	100
SC17.M	Outras persoas desfavorecidas (Mulleres)	114
E03 Impulsar a igualdade de oportunidades por razón de xénero, a inclusión e mellora social, o acceso á actividade e		
P00076	Entidades beneficiadas.	125
P00147	Número de accións de formación e sensibilización no ámbito de promoción da igualdade.	31
P00181	Mulleres que reciben información, atención ou asesoramento	12.000
P00468	Mulleres beneficiadas do programa de autoemprego da muller EMEGA)	134
S0EE01	Mulleres pertencentes a colectivos máis vulnerables que participan nas actuacións.	3.320
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	4.530
SC03.M	Persoas inactivas (Mulleres)	5.230
SC05.M	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Mulleres)	5.694

E04 Promover a inclusión social e loitar contra a pobreza e calquera forma de discriminación		
D0E036	Poboación beneficiada pola actuación de infraestrutura (ou equipamento) social	1.982
P00196	Número de proxectos	136
P00346	Centros/programas financiados	7
P342.H	Persoas beneficiadas (homes)	302.400
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	457.073
P347.H	Persoas usuarias dos servizos sociais comunitarios con intervención social aberta rexistrados no SIUSS (homes)	177.534
P347.M	Persoas usuarias dos servizos sociais comunitarios con intervención social aberta rexistrados no SIUSS (mulleres)	252.466
P420.H	Persoas de etnia xitana beneficiadas (homes)	317
P420.M	Persoas de etnia xitana beneficiadas (mulleres)	365
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	659
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	694
SC03.H	Persoas inactivas (Homes)	33
SC03.M	Persoas inactivas (Mulleres)	18
SC05.H	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Homes)	25
SC05.M	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Mulleres)	47
SC06.H	Persoas menores de 25 anos de idade (Homes)	85
SC06.M	Persoas menores de 25 anos de idade (Mulleres)	79
SC15.H	Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romaní) (Hom	120
SC15.M	Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romaní) (Mul	160
E05 Reducir a violencia de xénero articulando unha resposta global e coordinada fronte a esta lacra, en calquera das		
P00115	Mulleres atendidas nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero.	555
P00148	Número de accións de información, formación, sensibilización en materia de violencia de xénero.	48
P00463	Mulleres en atención psicolóxica nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero	370
P00464	Mulleres vítimas violencia de xénero en programas de inserción laboral	60
P00465	Mulleres vítimas de trata ou explotación sexual	1.330
P00466	Mulleres vítimas de violencia de xénero atendidas en centros de acollida	160
P00467	Chamadas ao teléfono atención violencia xénero	4.600
P110.H	Menores atendidos nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero (Homes)	309
P110.M	Menores atendidos nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero (Mulleres)	284
P116.H	Menores en atención psicolóxica atendidos nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero (Homes)	64
P116.M	Menores en atención psicolóxica atendidos nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero (Mulleres)	59
P117.H	Menores atendidos en centros de acollida nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero (Homes)	73
P117.M	Menores atendidos en centros de acollida nos programas de protección e apoio a vítimas da violencia de xénero (Mulleres)	67
SC01.H	Desempregados, incluídos os de longa duración (Homes)	30
SC01.M	Desempregados, incluídos os de longa duración (Mulleres)	240
SC03.H	Persoas inactivas (Homes)	30
SC03.M	Persoas inactivas (Mulleres)	270

SC05.H	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Homes)	20
SC05.M	Persoas con emprego, incluídos os traballadores por conta propia (Mulleres)	30
SC15.H	Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romaní) (Hom	45
SC15.M	Migrantes, participantes de orixe estranxeira, minorías (incluídas comunidades marxinadas, como a poboación romaní) (Mul	850

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 49. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.4 por fonte de financiamento

PA.2.4 Deseño dunha estratexia de integración social que mellore o benestar da cidadanía, axude ás persoas máis desfavorecidas a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables e que fomente a igualdade de xénero	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	99.322.365	82,6
FEDER	2.245.994	1,9
Orzamentos Xerais do Estado	4.982.329	4,1
FSE	13.684.376	11,4
Total	120.235.064	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 50. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.4 por programas de gasto

PA.2.4 Deseño dunha estratexia de integración social que mellore o benestar da cidadanía, axude ás persoas máis desfavorecidas a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables e que fomente a igualdade de xénero	Importe	%
312A - PROTECCIÓN E INSERCIÓN SOCIAL	72.907.146	60,6
312C - SERVIZOS SOCIAIS RELATIVOS ÁS MIGRACIÓNS	9.874.953	8,2
313B - ACCIÓNS PARA A IGUALDADE, PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DA MULLER	6.983.875	5,8
313C - SERVIZOS SOCIAIS COMUNITARIOS	25.264.423	21,0
313D - PROTECCIÓN E APOIO ÁS MULLERES QUE SOFREN VIOLENCIA DE XÉNERO	5.204.667	4,3
Total	120.235.064	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 51. Xestores da PA.2.4 no orzamento 2017

PA.2.4 Deseño dunha estratexia de integración social que mellore o benestar da cidadanía, axude ás persoas máis desfavorecidas a retornar o máis axiña posible a situacións socioeconómicas aceptables e que fomente a igualdade de xénero
PRESIDENCIA DA XUNTA DE GALICIA
SECRETARÍA XERAL DE EMIGRACIÓN
VICEPRESIDENCIA E CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA, AAPP. E XUSTIZA
SECRETARÍA XERAL DE IGUALDADE
CONSELLERÍA DE POLÍTICA SOCIAL
D.X. DE FAMILIA, INFANCIA E DINAMIZACIÓN DEMOGRÁFICA
D.X. DE INCLUSIÓN SOCIAL

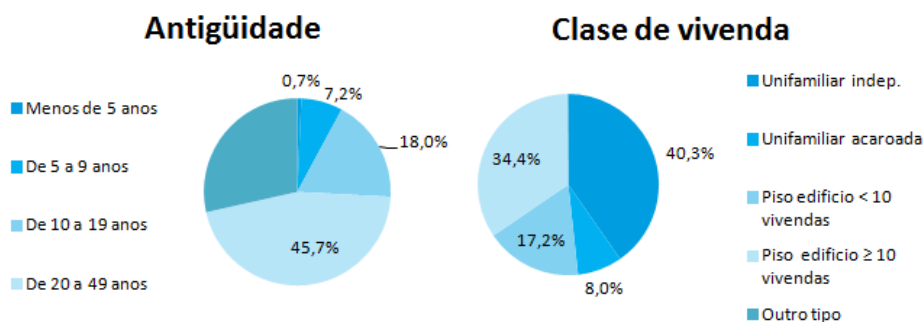
Fonte: Consellería de Facenda

III.2.5. Garantir o acceso a unha vivenda digna en réxime de propiedade ou aluguer axeitada ás posibilidades de cada familia.

Segundo o Censo de 2011 en Galicia hai 1.606.001 vivendas, das que 1.059.233 principais (o 66,0%), 246.852 son vivendas secundarias (o 15,4%) e 299.396 vivendas están baleiras (o 18,6%). A enquisa de condicións de vida do ano 2015 recolle información sobre vivendas familiares principais e estima o seu número en 1.060.907, o 60,2% destas vivendas tiña como réxime de tenza a propiedade sen hipoteca, mentres que as vivendas en propiedade con hipoteca supoñían o 19,8% e as vivendas en aluguer o 11,6%.

Tendo en conta o ano de construcións dos edificios destinados a vivenda, o 28,5% das vivendas teñen 50 ou máis anos de antigüidade, o 45,7% entre 20 e 49 anos, o 18,0% entre 10 e 19 anos e o 7,8% restante, menos de 10 anos.

Gráfico 23. Vivendas principais segundo antigüidade e clase. Ano 2015

Fonte: IGE. Enquisa de condicións de vida das familias

O 99,3% das vivendas familiares principais de Galicia contaba con auga quente (1.053.606 vivendas) e o 72,0% con calefacción instalada (763.290 vivendas). O 39,5% das vivendas que dispoñía de auga quente utilizaba o propano/butano para quentar a auga. As seguintes fontes de enerxía máis utilizadas para este fin eran o gas natural (22,7%), a

electricidade (18,9%) e o gasóleo (18,8%). Para o sistema de calefacción, a fonte de enerxía máis habitual era o gasóleo, que o empregaba o 35,3% das vivendas con instalación de calefacción. A continuación atopábanse o gas natural (26,2%), a electricidade (25,3%) e a biomasa (10,0%).

En relación aos servizos exteriores, o 82,8% das vivendas familiares principais tiña conexión pública de augas residuais e unha porcentaxe moi similar (82,2%) conexión á rede pública de auga potable. Aínda que a práctica totalidade das vivendas dispoñía de servizo de recollida de lixo nun contorno inmediato á vivenda (97,7%) a porcentaxe das que dispoñían de servizo de recollida selectiva de lixo baixaba ata o 79,5%. O 60,4% das vivendas dispoñía dun centro de saúde ou ambulatorio públicos a unha distancia aproximada de 15 minutos a pé e o 37,1% utilizando algún medio de transporte (o 20,1% tiña a posibilidade de usar o transporte público e o 16,9% non dispoñía desta posibilidade). O 2,5% restante non contaba cun centro de saúde (ou ambulatorio) a unha distancia aproximada de 15 minutos.

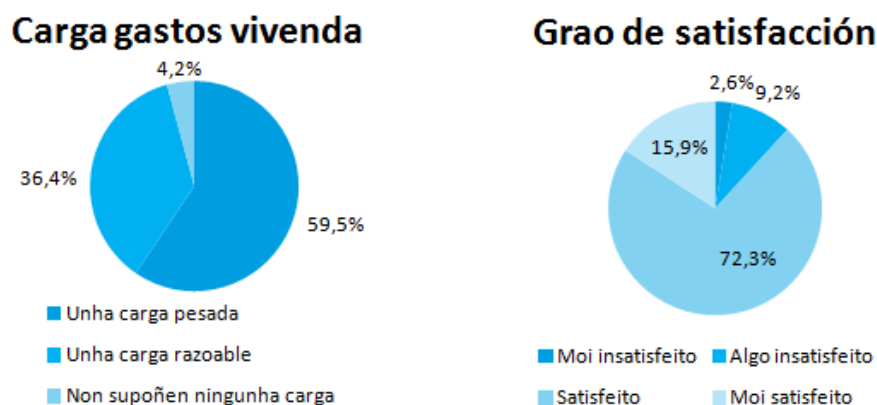
Por outra banda, o 56,6% das vivendas tiña acceso a unha gardería pública a unha distancia de 15 minutos a pé, o 17,4% utilizando algún medio de transporte público, o 15,1% utilizando algún medio de transporte pero sen posibilidade de transporte público e o 10,9% restante non tiña este servizo.

Segundo a superficie útil das vivendas principais era de 107 metros cadrados. Ademais, o 20,5% contaba cunha superficie superior aos 120 metros cadrados. No tocante ao tipo de edificio, case a metade (48,3%) eran vivendas unifamiliares (independentes ou acaroadas). Os pisos ou apartamentos que formaban parte de edificios con 10 ou máis vivendas supoñían o 34,4% do total de vivendas, mentres que os situados en edificacións máis pequenas (menos de 10 vivendas) conformaban o 17,3% do total.

Os gastos totais da vivenda supoñían unha carga pesada para 6 de cada dez fogares no ano 2015. Esta porcentaxe era maior entre os fogares que tiñan a vivenda en aluguer (70,6%) e menor entre os fogares coa vivenda cedida ou con outro réxime de tenza (52,0%).

En 2015, o 72,3% dos fogares galegos estaba satisfeito coa súa vivenda e o 15,9% moi satisfeito. A porcentaxe de fogares moi insatisfeitos coa vivenda non chegaba ao 3%. Entre os problemas máis habituais sufridos polas vivendas atopábanse as humidades e as deficiencias de illamento térmico e acústico que afectaban ao 29,0% e ao 18,7% dos fogares galegos, respectivamente. O 14,3% dos fogares manifestou que sufría problemas de ruído na vivenda. Os máis habituais eran por mor do tráfico terrestre (59,5%) e dos veciños (36,1%). Por outra banda, o 9,8% tiña problemas de cheiros na vivenda. Neste caso, entre as causas máis habituais atopábanse a canalización e saneamento (40,8%) e as debidas ás xeradas por industrias (22,9%).

Gráfico 24. Vivendas principais segundo a carga que supoñen os gastos e o grado de satisfacción coa vivenda. Ano 2015

Fonte: IGE. Enquisa de condicións de vida das familias

En 2015, algo máis da metade dos fogares galegos (50,5%) levaba residindo na mesma vivenda 20 ou máis anos, o 23,8% entre 10 e 19 anos, o 14,0% entre 5 e 9 anos e o 11,7% restante, menos de 5 anos. O 22,2% dos fogares que mudaron de vivenda nos últimos 5 anos fixérono para cambiar a unha vivenda mellor. Outras das razóns principais de cambio foron a cesión ou adquisición dunha vivenda en propiedade (20,0%), a formación dun novo fogar (15,3%) e por motivos laborais (14,8%).

O número de vivendas protexidas rolda as 30.000, das cales un 10% está en réxime de aluguer.

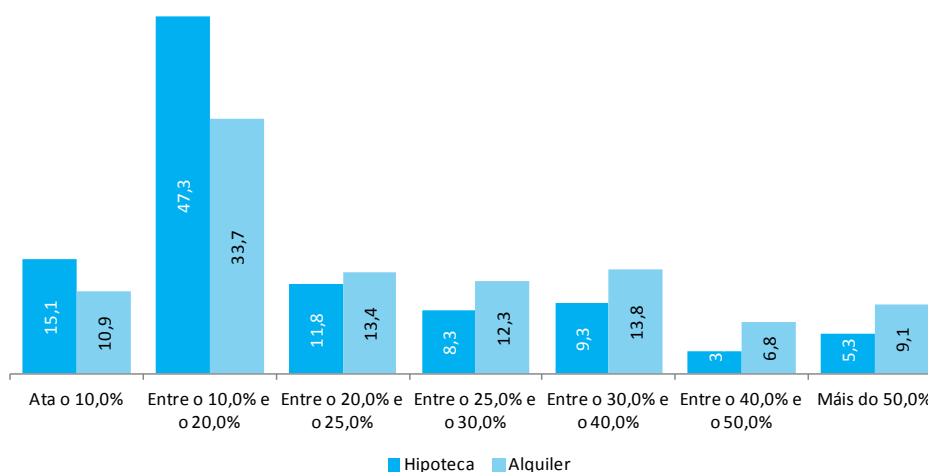
O prezo por m² da vivenda, segundo a información subministrada polo Ministerio de Fomento, foi de 1.178 euros en 2015 para a vivenda libre e de 912 euros para a protexida. Segundo esta estatística o prezo da vivenda libre descendeu todos os anos dende 2008, permanecendo constante en 2015, no que vai de 2016 (1º trimestre) o prezo creceu un 2,6%; a vivenda protexida presenta descenso de prezo en 2013, 2014 e 2015, neste último ano o retroceso foi do 2,5%.

Segundo a enquisa de presupostos familiares do ano 2015, o gasto en vivenda, auga, electricidade, gas e outros combustibles representa o 29,8% do gasto dos fogares galegos (inclúe o aluguer imputado, sen esta partida a porcentaxe é do 12,3%), sendo o grupo de gasto que experimenta un maior incremento desde 2006 (3,9% medio anual fronte ao crecemento 0,5% do gasto total). Este dato mostra a importancia de analizar os fogares que destinan unha parte destacada dos seus ingresos á vivenda.

Así, a porcentaxe de fogares galegos con hipoteca sobre a vivenda principal no ano 2014 era do 20,1%, deles un 5,3% destina máis do 50% dos seus ingresos ao pago da hipoteca.

No caso das vivendas familiares principais en réxime de aluguer, que no ano 2014 ascendía ao 11,6% dos fogares galegos, a proporción dos que destinan máis do 50% dos seus ingresos ao pago do aluguer sobe até o 9,1%.

Gráfico 25. Fogares segundo a porcentaxe de ingresos dedicados ao pago da vivenda principal. Ano 2014

Fonte: IGE. Enquisa de condicións de vida das familias

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Posibilitar o acceso tanto en compra como en aluguer, especialmente para os colectivos máis desfavorecidos.
- Incrementar a vivenda de promoción pública.
- Impulsar a iniciativa privada para desenvolver vivenda a prezos limitados e xestionar solo residencial que permita a construción de vivendas a prezos limitados.

A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Cadro 52. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.5 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.2.5 Garantir o acceso a unha vivenda digna en réxime de propiedade ou aluguer axeitada ás posibilidades de cada familia	Importe	% Eixe	% PA
OE.2.5.01 Facilitar o acceso á vivenda, en propiedade ou en réxime de aluguer, especialmente aos colectivos máis desfavorecidos.	15.355.300	0,3	100,0
Total	15.355.300	0,3	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Os principais indicadores de produtividade asociados aos obxectivos operativos máis importantes que se prevén desenvolver no ano 2017 son:

Licitaranse 104 vivendas de promoción pública para promover o acceso á vivenda en propiedade.

Concederanse un total de 2.730 axudas para facilitar o acceso á vivenda, das que 412 corresponde ao acceso á vivenda en propiedade, 2.018 para promover o acceso á vivenda en aluguer e 300 previran a exclusión residencial mediante o bono alugueiro.

Cadro 53. Indicadores de produtividade da PA.2.5

E2: Benestar das persoas e as familias e cohesión social		Previsto
PA05 Garantir o acceso a unha vivenda digna en réxime de propiedade ou aluguer axeitada ás posibilidades de cada		
E01 Facilitar o acceso á vivenda, en propiedade ou en réxime de aluguer, especialmente aos colectivos máis		
P00045	Axudas concedidas.	2.730
P00302	Superficie de planeamento en tramitación. Hectáreas	29
P00314	Vivendas de promoción pública licitadas polo IGVS	104
P00317	Vivendas/aloxamentos con concesión de subvención.	10
P00329	Superficie de solo residencial adquirido. Hectáreas	4

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 54. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.5 por fonte de financiamento

PA.2.5 Garantir o acceso a unha vivenda digna en réxime de propiedade ou aluguer axeitada ás posibilidades de cada familia	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	11.865.700	77,3
Orzamentos Xerais do Estado	3.489.600	22,7
Total	15.355.300	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 55. Distribución do orzamento 2017 da PA.2.5 por programas de gasto

PA.2.5 Garantir o acceso a unha vivenda digna en réxime de propiedade ou aluguer axeitada ás posibilidades de cada familia	Importe	%
451B - ACCESO Á VIVENDA	15.355.300	100,0
Total	15.355.300	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 56. Xestores da PA.2.5 no orzamento 2017

PA.2.5 Garantir o acceso a unha vivenda digna en réxime de propiedade ou aluguer axeitada ás posibilidades de cada familia
INSTITUTO GALEGO DA VIVENDA E SOLO

Fonte: Consellería de Facenda

III.3. EIXE 3. CRECEMENTO SUSTENTABLE, TERRITORIO, MAR, AGRICULTURA, GANDERÍA E MONTES

Todo este eixe ten un denominador común, a posta en valor do potencial medioambiental da comunidade autónoma e o fortalecemento do sector primario como panca de crecemento.

O medio natural de Galicia, incluíndo as súas augas, constitúen un ben sen o que non se pode entender a nosa Comunidade Autónoma e que conta cun amplo percorrido de posibilidades para a súa posta en valor.

Por un lado, dende un punto de vista turístico, sector cun amplo futuro en continuo cambio, no que a nosa comunidade autónoma debe salientar as súas fortalezas para compensar a súa localización e clima fronte as principais prazas europeas. Por outro lado, no que atinxe a un sector agropecuario e forestal cun bo produto e amplo percorrido para xerar valor engadido en torno a el, o mesmo acontece coa pesca e a acuicultura e a industria transformadora.

Por último, Galicia produce o 10% da enerxía nacional. En consecuencia, as posibilidades das novas fontes de enerxía, abren un horizonte no que traballar para mellorar o mix enerxético e mesmo para crear unha industria en torno a determinadas enerxías renovables tanto tradicionais como a eólica, como as novas liñas de traballo en torno á biomasa e á enerxía undimotriz.

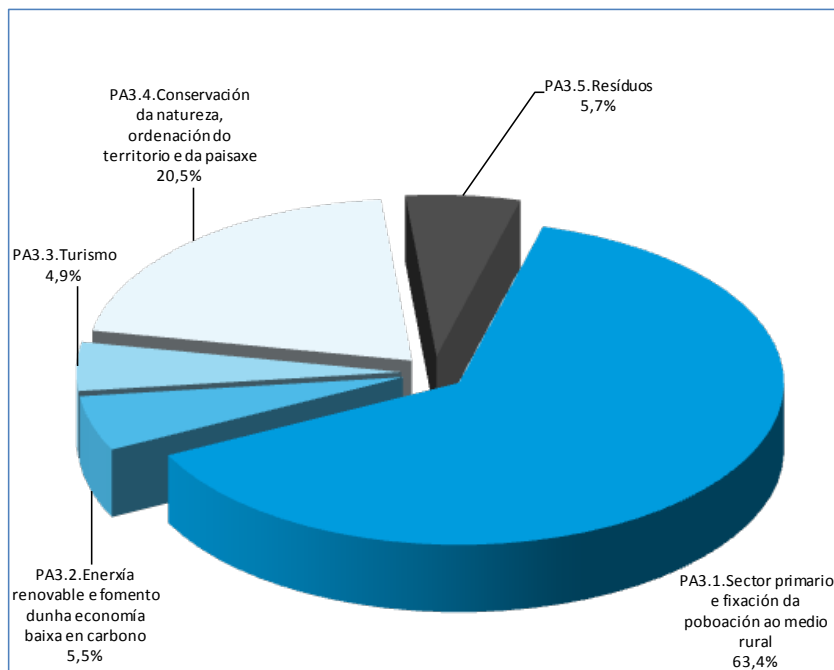
Na seguinte táboa detállase o gasto orzamentario de 2017 neste eixe por prioridade de actuación.

Cadro 57. Distribución do orzamento 2017 por prioridades de actuacións do eixe 3

E3. Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes	Importe	% total	% eixe
PA.3.1 Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	606.417.807	6,8	63,4
PA.3.2 Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha economía baixa en carbono	52.602.699	0,6	5,5
PA.3.3 Potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados	46.419.704	0,5	4,9
PA.3.4 Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e cohesión territorial	195.883.929	2,2	20,5
PA.3.5 Pechar un modelo de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa	54.441.427	0,6	5,7
Total	955.765.566	10,6	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 26. Distribución do orzamento 2017 por prioridades de actuacións do eixe 3

Fonte: Consellería de Facenda

A táboa seguinte mostra o orzamento do eixe por fonte de financiamento.

Cadro 58. Distribución do orzamento 2017 do eixe 3 por fonte de financiamento

E3. Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandeiría e montes	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	590.342.834	61,8
FEDER	61.039.561	6,4
Orzamentos Xerais do Estado	17.642.711	1,8
FEADER	171.228.932	17,9
FEAGA	53.231.000	5,6
FEMP	62.204.221	6,5
TRANSFERENCIAS FINALISTAS	14.520	0,0
OUTROS FONDOS EUROPEOS	61.787	0,0
Total	955.765.566	100,0

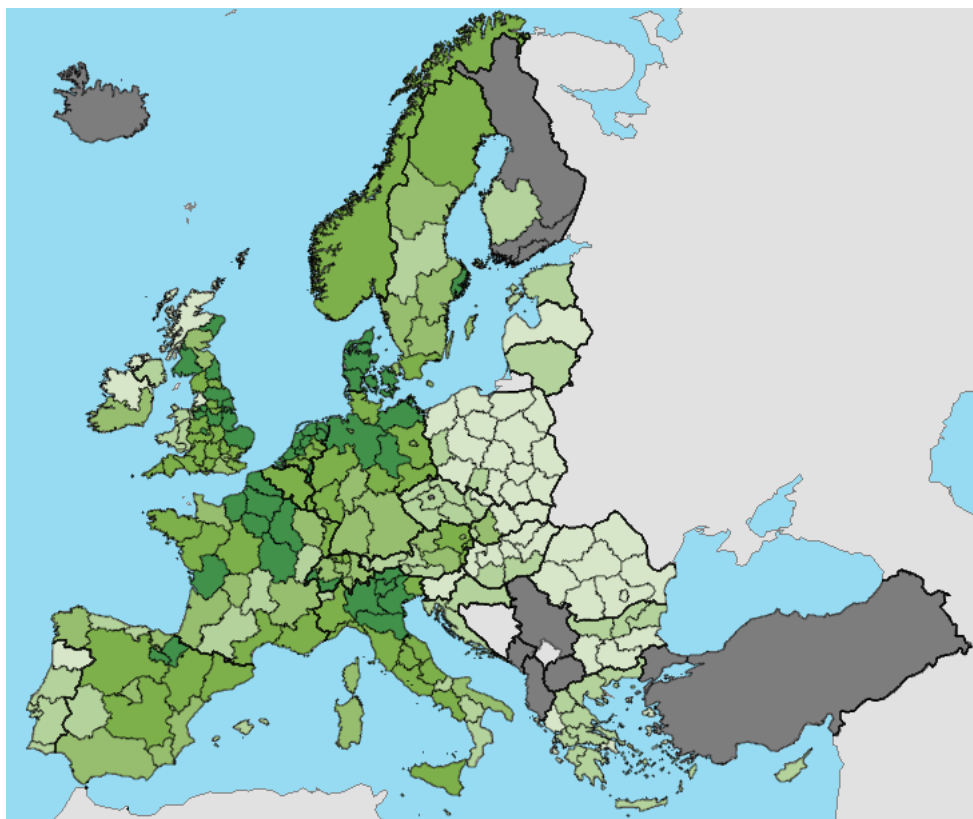
Fonte: Consellería de Facenda

III.3.1. Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural

O peso do VEB do sector primario en Galicia sobre o VEB total foi o 5,5% en 2015, a estrutura porcentual do sector primario por grandes ramas de actividade é a seguinte: a

agricultura e gandería supón o 65%, a silvicultura e explotación forestal o 11% e a pesca o 24% do VEB do sector primario.

Mapa 12. VEB pb do sector agrario e gandeiro por unidade de traballo anual. 2013

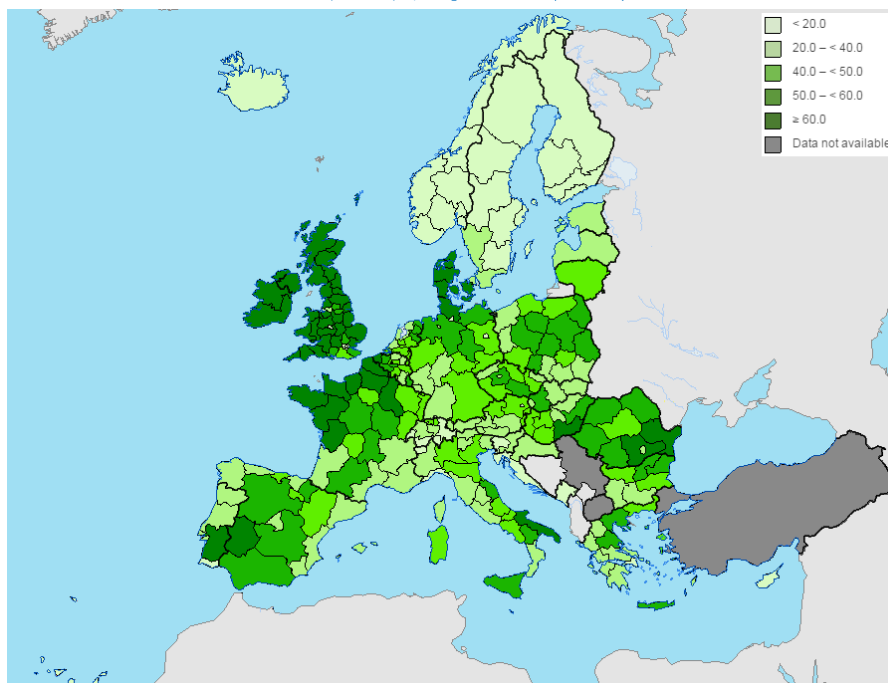

Fonte: Eurostat. Statistical atlas

Galicia suma un total de 655.519 ha de superficie agraria útil (SAU) en 2013, o que supón un 22,2% da superficie total da Comunidade, comparado coa media europea, a porcentaxe de SAU sobre a superficie total está 17,2 puntos por debaixo. Desta superficie o 22,2% son terras labradas, o 49,4% son terras para pastos permanentes e o restantes 28,4% corresponde a outras terras.

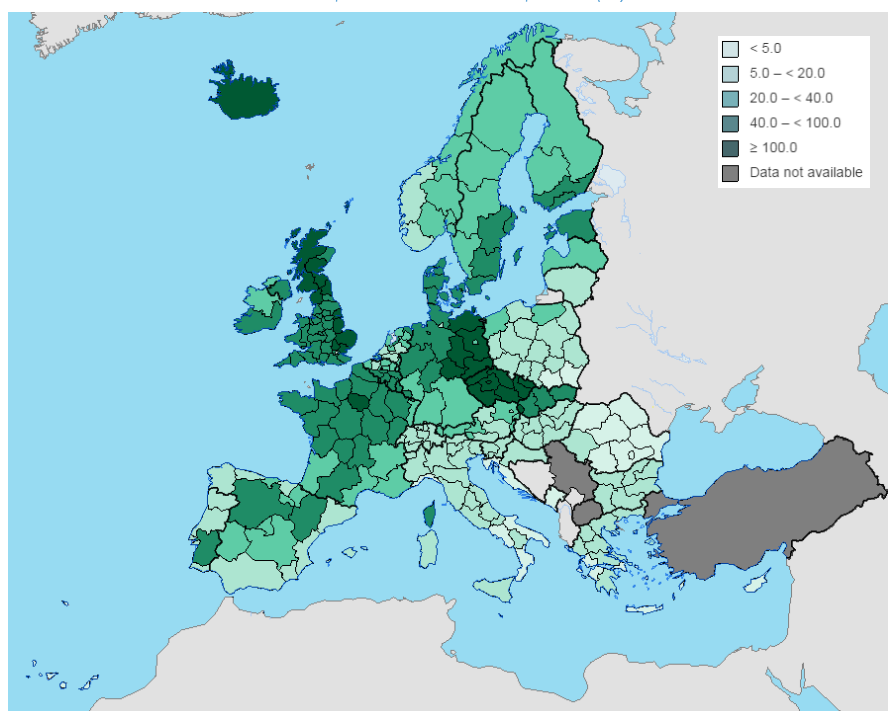
En 2013, o 97,9% das 79.321 explotacións contan con superficie agraria útil, aínda que a escasa dimensión desta e o elevado número de parcelas é unha constante definitoria da estrutura agraria. De feito, aínda que a media da superficie agraria útil por explotación é de 8,4 Ha en 2013, apenas o 10 % supera as 20 (datos do censo agrario de 2009). O tamaño medio das explotacións a nivel europeo é de 14,4 Ha, un 71,4% superior á dimensión galega.

Mapa 13. Superficie agraria utilizada. (% do total). 2010

Fonte: Eurostat. Statistical atlas

Mapa 14. Tamaño medio das explotacións. (Ha) 2010

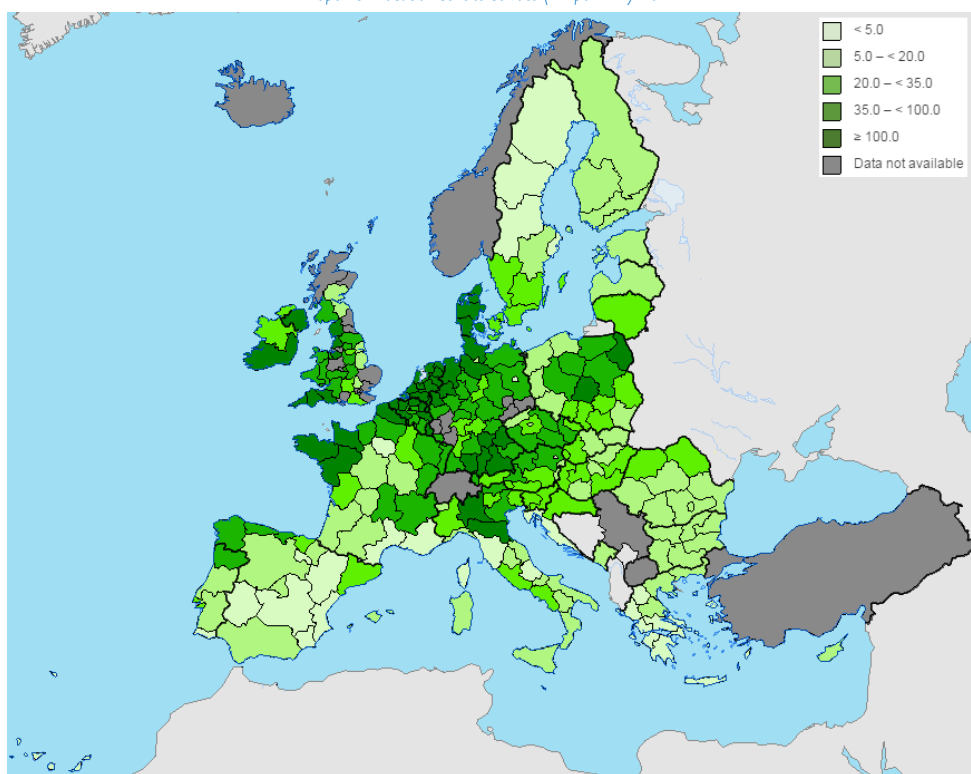

Fonte: Eurostat. Statistical atlas

A gandería constitúe o alicerce fundamental da actividade agraria galega. Segundo a enquisa de estrutura das explotacións agrícolas de 2013, o número de unidades gandeiras (UG) de vacún supoñían o 57,8% das unidades gandeiras con 928.312 cabezas de ganado, seguido das UG de porcino (2,6%) con 1.109.710 cabezas.

Dentro das explotacións con ganado vacún, o activo máis importante é o das explotacións de vacún leiteiro, tanto en termos de produción como de repercusión social. No período 2014/2015, último con cota láctea, a cota láctea asignada a Galicia foi de 2,2 millóns de toneladas, o 38% da cota nacional, as entregas de leite foron de 2,5 millóns de toneladas superando o asignado. O número de vacas leiteiras maiores de 24 meses en setembro de 2016 ascendía a 338.710 (39,5% de España).

Mapa 15. Producción de leite de vaca (Tm por km²). 2012

Fonte: Eurostat. Statistical atlas

Da análise conxunta dos datos despréndense dous elementos substantivos. Por unha banda conséntase unha drástica redución do número de explotacións gandeiras ao longo dos últimos anos; por outro, a estrutura da gandería galega foise conformando ao redor dunha dobre realidade produtiva: por unha banda, un grupo principal de explotacións industrializadas con dedicación íntegra á actividade, principalmente no sector lácteo, porcino e avícola, con rendibilidades condicionadas en certa medida pola dependencia de factores

externos, alleos ao control dos produtores, como a natureza especulativa do mercado internacional de cereais; doutro, un crecente número de produtores de escasa dimensión e dedicación multifuncional a tempo parcial, que comercializan a súa produción a través de mercados locais. No que respecta á agricultura conséntase unha notable orientación cara á produción de cultivos forraxeiros. Outros cultivos cobran crecente importancia: pataca, hortícolas, flor e sector vitivinícola, maioritariamente vinculados á produción de calidade diferenciada.

No apartado da silvicultura, Galicia conta cunha superficie forestal de 2.000.000 de Ha, das que 1.424.094 Ha son de monte arborizado que alberga un volume global de madeira de 192 millóns de metros cúbicos e un volume unitario de 135,46 m³ /Ha, moi superior á media estatal. Esta superficie xera o 22 % do valor produtivo da superficie forestal española, 7 % do valor recreativo e o 10 % do valor ambiental.

Con datos de 2010 o sector forestal e a industria anexa achega o 1,9 % do VAB de Galicia. A produción de madeira, con 7 millóns de metros cúbicos anuais (8,25 en 2015), é a principal achega económica do subsector forestal, seguido pola fabricación de mobles e de papel. Cunha estrutura de 600 empresas industriais e comercializadoras e 2.400 autónomos, o subsector proporciona máis de 25.000 empregos (2,63 %), incluíndo produción e transformación. O 70% das empresas aséntase en poboacións de menos de 5.000 habitantes, de tal forma que se converten en fonte de fixación de poboación no medio rural. Estes datos xustifican o valor estratéxico do sector forestal galego. Con todo, conséntase a persistencia de problemas estruturais relacionados esencialmente coa distribución e propiedade da superficie forestal e coa escasa dimensión da industria e a súa orientación fundamental cara á actividade de primeira transformación.

O 98 % da superficie forestal galega é de natureza privada, cunha dobre tipoloxía de propiedade. Por unha banda os montes veciñais de man común, xestionados por 3.000 comunidades de réxime xermánico, que ocupan o 30 % da superficie forestal cunha media de 250 Ha por comunidade. Doutra banda, máis de 670.000 propiedades particulares cunha posesión media menor de 2 Ha distribuídas en 2-3 parcelas. Este réxime minifundista dificulta especialmente o deslinde claro da propiedade e a súa xestión sustentable, reducindo a produtividade laboral por baixo da media estatal.

Estas cifras apuntan o indubidable potencial económico do sector, que non se esgota nas actividades apuntadas. A importancia ambiental e patrimonial do monte galego permite utilizacións alternativas. En particular, unha ampla porcentaxe da superficie forestal é compatible con usos agrícolas e gandeiros.

Os incendios forestais constitúen un dos máis importantes problemas ambientais de Galicia. Analizando o período 2001-2014, a media anual de superficie arborada queimada ascende a 9.599,4 Ha e a 26.324,2 Ha a de superficie total. Estas cifras supoñen unha

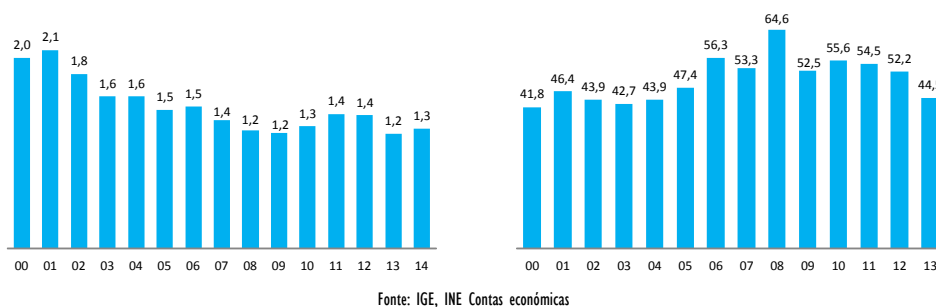
quebra severa do potencial económico do sector forestal, un grave risco para persoas e ecosistemas e un gasto público elevado.

Tomando como referencia o Informe de Incendios Forestais 2001-2010 elaborado polo Ministerio de Agricultura, Alimentación e Medio Ambiente, Galicia sufriu o 24,8% dos Grandes Incendios Forestais (superiores a 500 hectáreas) entre 2001 e 2010, así como o 42,2% de sinistros respecto á totalidade do Estado español. En hectáreas, os Grandes Incendios Forestais dese período supuxeron un 20,9% da superficie arbolada destruída en España e o conxunto de incendios un 29,7%.

A pesca e a acuicultura representa aproximadamente o 26% do valor engadido do sector primario nos últimos anos e o 55% do sector a nivel nacional. O subsector da pesca e acuicultura dá traballo ao 1,8% (ano 2015) dos ocupados en Galicia, fronte ao 0,07% da UE; os ocupados neste subsector en Galicia supoñen en 2015 o 56,9% dos ocupados a nivel nacional e o 12,1% a nivel da UE 28.

O VEB da pesca en termos nominais mantívose practicamente constante nos últimos anos, como consecuencia diso o peso do sector no VEB total diminuíu lixeiramente. Porén, con respecto ao conxunto nacional, o sector en Galicia aumentou o seu peso nos últimos anos.

Gráfico 27. Peso da pesca no VEB galego (esquerda) e no VEB da pesca de España (dereita)

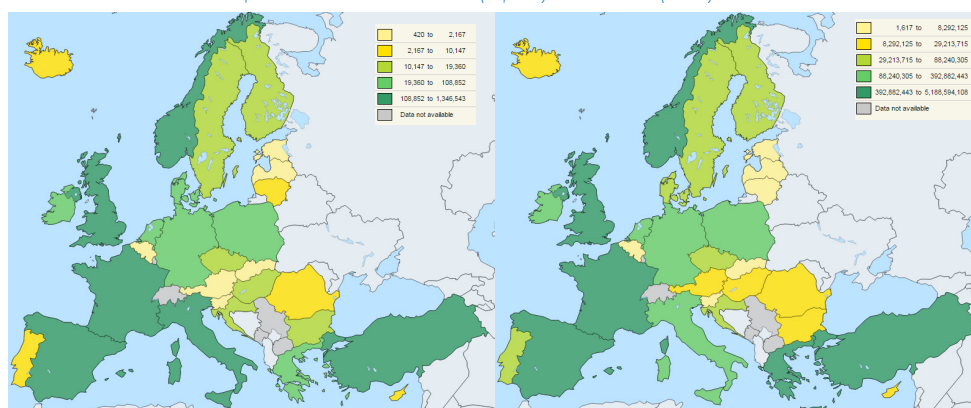

A frota pesqueira con porto base en Galicia supón en 2015, aproximadamente, un 48,5 % da frota nacional e o 5,4% da europea. A maioría destes barcos son de pequeno tamaño, o que implica unha grande presión sobre os recursos que viven nas augas interiores. A antigüidade media dos buques é de 32 anos e o 33,7% deles ten máis de 40 anos. Hai unha grande variedade de especies capturadas e o seu valor económico é alto, segundo o anuario de pesca 2015, as vendas de produtos pesqueiros frescos realizados nas lonxas galegas superaron as 180.000 toneladas e os 458 millóns de euros. O 77% da facturación provén de vendas de peixes e case o 14% de vendas de bivalvos. Destacan dentro destes grupos as vendas de pescada -no caso dos peixes- e de ameixa babosa, ameixa fina, ameixa xaponesa e berberecho- no caso dos bivalvos.

En canto á distribución por lonxas, as lonxas que tiveron unha maior facturación no 2015 foron a de Vigo, A Coruña, Burela, Celeiro, Ribeira e Noia.

A costa galega é un lugar idóneo para a acuicultura, tanto para a produción de moluscos como para a de peixes, para o que se require a utilización de diferentes métodos de produción segundo o tipo de cultivo que se trate e a zona onde se localice. A acuicultura mariña representa, aproximadamente, o 86,95 % da produción total española e, aproximadamente, o 20% da europea. En 2015 o valor da produción da acuicultura foi de 186,7 millóns de euros, do que o 60,2% corresponde ao mexillón. As forzas que impulsan a sustentabilidade da acuicultura galega son a alta calidade dos seus produtos e as condicións oceanográficas, alén de ser unha alternativa ás limitadas capacidades da produción da pesca extractiva.

Mapa 16. Produción da acuicultura. Tm (esquerda) e Valor en euros (dereita). 2013

Fonte: Eurostat

É importante pór o acento, non só no volume de capturas que ven limitado polas institucións europeas, se non que tamén cómpre centrar os esforzos na valorización e na mellora da comercialización dun produto de calidade incuestionable, para facer máis rendibles e viables as empresas pesqueiras mantendo a sostibilidade dos recursos. Na comparativa do ano 2015 respecto do anterior, obsérvase que aínda que as capturas de peixes e mariscos se reduciron nun 4%, o valor económico das mesmas medrou preto do 6%, unha proba da mellor valorización dos produtos do mar, que debe ser obxectivo permanente para velar polo mantemento dos recursos.

A industria de transformación e comercialización dos produtos procedentes da pesca en Galicia ten un peso específico importante, pois constitúe un dos seus sectores estratégicos. Estas industrias, que tradicionalmente forman parte do tecido socioeconómico galego, teñen que afrontar grandes retos debido ás condicións de competitividade dentro do mercado internacional.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Contar cun sistema portuario pesqueiro adaptado ás especificidades de cada porto e comunidade que contribúa a lograr a sustentabilidade da actividade pesqueira mediante infraestruturas modernas, especializadas e eficientes.
- Desenvolvemento de servizos e actividades nos portos galegos optimizando a adaptación ás necesidades dos usuarios destes, primando o sector profesional e a náutica recreativa
- Acadar un cumprimento do programa de control técnico-sanitario superior ou igual ao 95% para evitar as consecuencias negativas sobre as persoas.
- Rematar todas as concentracións parcelarias con camiños principais abertos. Proxectar e executar os camiños principais en todas as concentracións que están na fase de Bases Definitivas. Pasar á fase de Bases Definitivas en todas as concentracións que se atopen en fase de Decreto, en fase de Bases Provisionais ou nas que estas estean en proceso de elaboración.
- Reducir o número de lumes e de superficie queimada, de tal forma que non se supere a media de 3 ha por lume, 1 ha. de superficie arborada por lume, se manteña o número de lumes maiores de 25 ha por debaixo do 2% do total e os de lumes menores ou iguais a 1 ha por riba do 70%, se reduza o número de incendios e a superficie queimada total con respecto á media dos últimos 10 anos.
- Consegue que no vindeiro período os habitantes do rural teñan ao seu alcance, tódolos servizos de carácter básico que favorezan a conciliación familiar e unha mellor atención das persoas dependentes.
- Frear o envellecemento e o despoboamento das zonas rurais.
- Incrementar a renda agraria e a produtividade da agricultura, que é inferior á media estatal e comunitaria, manténdose arredor do 90% do valor da media da UE.
- Mellorar o investimento e I+D na agricultura galega, que incide negativamente no desenvolvemento deste sector, así como a baixa formación dos agricultores e gandeiros.
- Fomentar o control leiteiro para avaliar a calidade produtiva dos animais, promocionar a mellora xenética do gando frisón que aumente as producións das explotacións, fomentar a utilización dos recursos zootécnicos autóctonos
- Promover a calidade dos produtos obtidos das explotacións gandeiras e converter ao sector vitivinícola nun eixo produtivo de primeiro orde na economía agraria galega.
- Aumentar o tamaño das explotacións e as empresas e aumentar a orientación da súa produción cara a produtos de calidade certificada. Apertura de novos mercados.

- Fomentar o asociacionismo agrario sobre todo en sectores menos desenvolvidos como os de produtores de froitas e hortalizas, flor, planta ornamental, etc
- Incrementar a porcentaxe de montes xestionados mediante un instrumento de ordenación e xestión forestal. Aumentar os montes certificados mediante un sistema de certificación internacionalmente recoñecido.
- Resolver deslindes parciais ou totais de montes veciñais en man común. Crear sociedades ou asociacións de xestión ou comercialización forestal conxunta. Fomentar o uso silvopascícola ordenado.
- Consolidar o estado sanitario da cabana gandeira galega. Estender os programas sanitarios voluntarios.
- Garantir e incrementar a produtividade agrícola, fomentando o progreso técnico e asegurando o desenvolvemento racional desta, así como o emprego óptimo dos factores de produción, en particular, da man de obra; un nivel de vida equitativo á poboación agrícola; a estabilización dos mercados, a seguridade dos abastecementos e asegurar ao consumidor subministracións de calidade a prezos razoables.
- Contar cun sector pesqueiro con organizacións operativas e eficaces.
- Lograr un recoñecemento social do traballo na pesca con especial incidencia na visibilidade do traballo feminino.
- Incrementar a innovación e a diversificación nas comunidade pesqueiras.
- Conseguir una maior valoración e protección do patrimonio cultural da pesca e achegar o mar a todos os sectores sociais convertendo as actividades marítima en actividades inclusivas socialmente.
- Potenciar medidas que aumenten a competitividade, a produción e fomenten a internacionalización dos produtos pesqueiros e da acuicultura.
- Mellorar a trazabilidade dos produtos pesqueiros que permita avanzar na loita contra a pesca ilegal.
- Fomentar a comercialización de produtos obtidos con métodos que teñan un baixo impacto no medio ambiente. Desenvolver sectores da comercialización e transformación cun elevado potencial de crecemento reforzando tamén a cadea de innovación
- Mellora da competitividade de pequenas e medianas empresas das zonas de pesca. Engadir valor aos produtos da pesca e acuicultura.
- Dinamizar as zonas pesqueiras e mellorar a formación nas zonas de pesca
- Promover o intercambio de experiencias e cooperación.

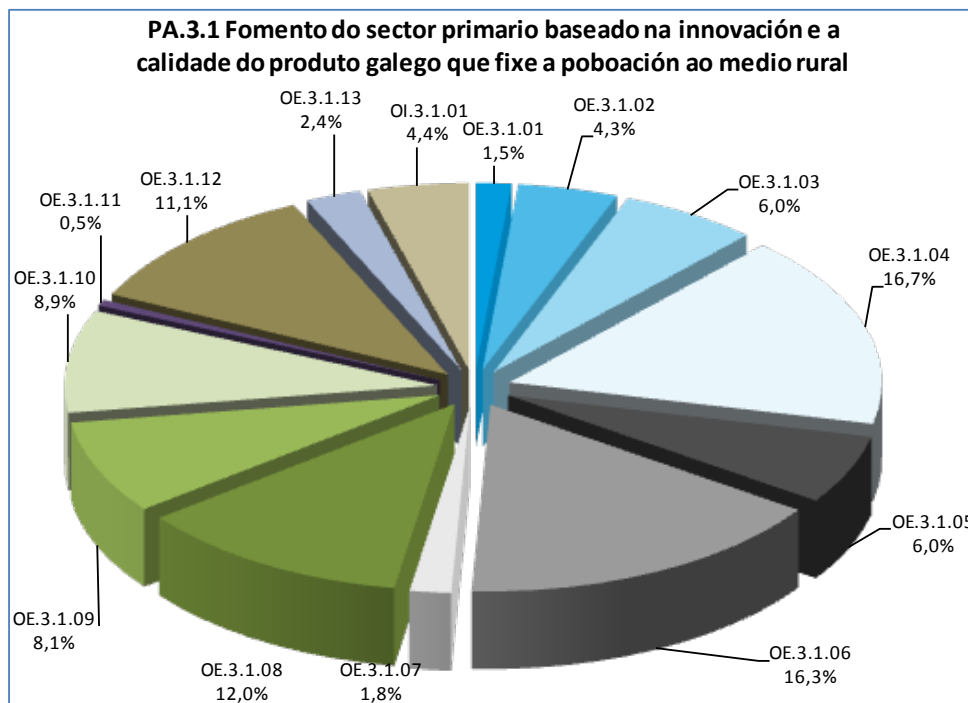
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Cadro 59. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.I por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.3.1 Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	Importe	% Eixe	% PA
OE.3.1.01 Modernizar os portos de Galicia, garantindo os medios precisos para desenvolver un modelo de negocio en cada dársena en base ás actividades con máis demanda e á especialización e para colaborar á sustentabilidade da actividade pesqueira.	9.301.850	1,0	1,5
OE.3.1.02 Controlar a calidade e a seguridade alimentaria dos produtos do mar e garantir a seguridade no mar e coordinar o salvamento marítimo.	26.313.531	2,8	4,3
OE.3.1.03 Mellorar as condicións de vida da poboación no medio rural para acadar unhas explotacións máis competitivas.	36.434.827	3,8	6,0
OE.3.1.04 Reducir os danos provocados polos incendios forestais, mellorando a prevención e a defensa contra os mesmos.	101.215.264	10,6	16,7
OE.3.1.05 Mellorar as condicións de vida da poboación no territorio rural galego, especialmente a través da creación de emprego.	36.246.933	3,8	6,0
OE.3.1.06 Aumentar a rendibilidade dos sistemas produtivos das explotacións agrogandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación.	98.564.787	10,3	16,3
OE.3.1.07 Fomentar a innovación e a calidade diferenciada no eido agroalimentario e impulsar o asociacionismo agrario para poder acceder ao mercado en condicións máis favorables a través da organización da produción e da comercialización.	10.877.813	1,1	1,8
OE.3.1.08 Aumentar a produtividade dos montes galegos e fomentar a xestión forestal sostible.	72.516.793	7,6	12,0
OE.3.1.09 Garantir a prevención, defensa e control da sanidade animal e da protección dos cultivos.	49.056.895	5,1	8,1
OE.3.1.10 Aumentar a renda de agricultores/as e gandeiros/as de Galicia.	54.009.229	5,7	8,9
OE.3.1.11 Contar cun sector pesqueiro con organizacións costeiras operativas e eficaces e potenciar a cultura do seguro no mar.	3.262.915	0,3	0,5
OE.3.1.12 Mellorar a competitividade do sector pesqueiro, a comercialización dos produtos da pesca e da acuicultura e fomentar unha pesca sostible.	67.422.885	7,1	11,1
OE.3.1.13 Dinamizar as zonas pesqueiras, impulsando un modelo transversal de desenvolvemento sostible.	14.602.441	1,5	2,4
OI.3.1.01 Contribuír ao fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural.	26.591.644	2,8	4,4
Total	606.417.807	63,4	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 28. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.1 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

Nesta prioridade de actuación os obxectivos estratéxicos mais relevantes son “Reducir os danos provocados polos incendios forestais, mellorando a prevención e a defensa contra os mesmos” e “Aumentar a rendibilidade dos sistemas produtivos das explotacións agrogandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación”.

Para conseguir o primeiro obxectivo, realizaranse accións de planificación preventiva contra incendios forestais asentada na actuación concertada de todas as administracións reforzando as estruturas de extinción e de prevención dos incendios forestais (por medio da realización de tratamentos preventivos e silvícolas) e de campañas de educación e sensibilización.

Os seguintes indicadores medirán o desempeño destas accións:

- A poboación beneficiada das medidas de prevención contra incendios forestais será de 35.000 persoas.
- A superficie forestal mellorada aproximarase ás 29.000 hectáreas.
- O número de proxectos a realizar en materia de planificación preventiva e de educación e sensibilización será de 25.

En canto ao segundo obxectivo estratéxico mencionado anteriormente, concederanse axudas a investimentos produtivos nas explotacións agrarias e á incorporación de novos activos.

Os seguintes indicadores medirán a realización destas actividades:

a) Serán 900 as explotacións de Galicia que se acollan a medidas de modernización de explotacións agrarias.

b) A superficie de actuación destinada a aumentar a rendibilidade dos sistemas produtivos das explotacións agrogandeiras e fomentar a súa modernización e diversificación supera as 304.000 hectáreas.

Outros obxectivos estratéxicos relevantes da prioridade de actuación son: “Mellorar a competitividade do sector pesqueiro, a comercialización dos produtos da pesca e da acuicultura e fomentar unha pesca sostible”, “Aumentar a produtividade dos montes galegos e fomentar a xestión forestal sostible”, “Aumentar a renda de agricultores/as e gandeiros/as de Galicia”, “Garantir a prevención, defensa e control da sanidade animal e da protección dos cultivos” e “Mellorar as infraestruturas no medio rural para acadar unhas explotacións máis competitivas”..

Para a consecución destes obxectivos realizaranse actuacións que se medirán principalmente cos seguintes indicadores:

a) Realización dun total de 94 proxectos en investimentos produtivos en acuicultura e de apoio ao sector da transformación e 132 proxectos de apoio á xestión de recursos para equilibrar as capacidades pesqueiras ás posibilidades de pesca.

b) Realizaranse un total de 1.061 operacións co obxectivo de aumentar a produtividade dos montes galegos nunha superficie preto das 50.000 hectáreas cun investimento total de máis de 21 millóns de euros.

c) Mais de 50.000 persoas, dos que o 80% serán mulleres, beneficiaranse das axudas directas á renda, para contribuír á mellora do nivel de vida da poboación agraria.

d) Desenvolvemento de programas sanitarios obrigatorios en 48.000 explotacións gandeiras.

e) Construíranse ou melloraranse 170 camiños rurais e desenvolveranse actuacións de concentración parcelaria en 53 zonas.

Cadro 60. Indicadores de produtividade da PA.3.1

E3: Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes		Previsto
PA01 Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao		
E01 Modernizar os portos de Galicia, garantindo os medios precisos para desenvolver un modelo de negocio en		
P00098	Ingresos por concesións e autorizacións en relación a importe da cifra neta de negocios.	22
P00131	Nº de portos con actuación.	24
P00157	Número de atraques destinados á náutica recreativa en xestión privada.	5.000
P00217	Número de servizos portuarios externalizados.	1
E02 Controlar a calidade e a seguridade alimentaria dos produtos do mar e garantir a seguridade no mar e coordinar		
P00001	% de análises realizadas.	67
P00009	% de sancións en relación ao nº inspeccións.	25
E03 Mellorar as infraestruturas no medio rural para acadar unhas explotacións máis competitivas		
P00047	Camiños rurais construídos e/ou mellorados (número).	170
P00319	Zonas de concentración parcelaria con actuacións desenvolvidas.	53
E04 Reducir os danos provocados polos incendios forestais, mellorando a prevención e a defensa contra os mesmos		
D0C021	Poboación beneficiada das medidas de prevención contra incendios forestais	35.000
P00125	Nº de actuacións en infraestruturas (Ud).	62
P00196	Número de proxectos	25
P00299	Superficie de mellora forestal (ha).	28.693
P00371	Lumes	3.832
P00390	Equipos	2.400
E05 Mellorar as condicións de vida da poboación no territorio rural galego, especialmente a través da creación de		
D0C001	Número de empresas que reciben axudas	240
P00043	Aumento do emprego nas empresas subvencionadas	60
P00045	Axudas concedidas.	294
P00103	Investimento total (€)	31.277.777
P00202	Número de proxectos de cooperación	10
P00366	Concellos beneficiados	622
P00368	Empresas creadas	30
P00370	Mantemento de emprego nas empresas subvencionadas	150
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	30
E06 Aumentar a rendibilidade dos sistemas produtivos das explotacións agrogandeiras e fomentar a súa		
P00088	Explotacións de Galicia que se acolen a medidas de modernización de explotacións agrarias	900
P00216	Número de seguros agrarios subvencionados	23.619
P00297	Superficie de actuación (ha)	304.019
P00312	Variación de exemplares de razas autóctonas	4.350
P00313	Variación do número de lactacións válidas finalizadas	130.000
P00367	explotacións agrarias apoiadas	13.637
P00372	Contratos apoiados	15.751
P00375	Superficie en conversión	350
P00376	Superficie en mantemento	7.000
P00381	Explotacións gandeiras beneficiadas	5.700
P00382	Asesores formados	100
P00383	Explotacións que reciben servizos de asesoramento subvencionado	3.500
P00384	Entidades creadas	4
P00385	Superficie reestruturada de viñedos	60
P00412	Reprodutores inscritos no libro xenealóxico	10
P00413	Ensaio de conservación de recursos fitoxenéticos	25

P180.H	Número de mozos que se acolen a medidas de incorporación como titulares en explotacións agrarias (Homes)	240
P180.M	Número de mozos que se acolen a medidas de incorporación como titulares en explotacións agrarias (Mulleres)	160
P342.H	Persoas beneficiadas (homes)	26
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	100
E07 Fomentar a innovación e a calidade diferenciada no eido agroalimentario e impulsar o asociacionismo agrario		
P00209	Número de proxectos de utilización conxunta desenvolvidos neste período	156
P00386	Organizacións profesionais agrarias acollidas	65
P00387	Organizacións de produtores de froitas e hortalizas acollidos	2
P00388	Organizacións de produtores creadas	2
P00389	Agrupacións de produtores de plantas acollidos	3
P127.H	Nº de beneficiarios de axudas e de actuacións realizadas directamente pola Administración (Homes)	291
P127.M	Nº de beneficiarios de axudas e de actuacións realizadas directamente pola Administración (Mulleres)	330
E08 Aumentar a produtividade dos montes galegos e fomentar a xestión forestal sostible.		
P00103	Investimento total (€)	21.095.000
P00185	Número de operacións	1.061
P00297	Superficie de actuación (ha)	49.783
E09 Garantir a prevención, defensa e control da sanidade animal e da protección dos cultivos.		
P00076	Entidades beneficiadas.	3
P00267	Porcentaxe de explotacións gandeiras e de gando integradas en Agrupacións de Defensa Sanitaria Gandeira.	19
P00381	Explotacións gandeiras beneficiadas	48.000
P00397	Inspeccións	1.100
P00410	Animais sacrificados	985
P00411	Arbores cortados	20.000
P00415	Sacrificios integrais da explotación	17
P00434	Animais de reposición subvencionados	74
P342.H	Persoas beneficiadas (homes)	6
P342.M	Persoas beneficiadas (mulleres)	4
E10 Aumentar a renda de agricultores/as e gandeiros/as de Galicia.		
P00379	Centros educativos que participan	315
P126.H	Nº de alumnos participantes (Homes)	41.534
P126.M	Nº de alumnos participantes (Mulleres)	50.765
P380.H	Agricultores beneficiados	10.015
P380.M	Agricultores beneficiados	40.000
E11 Contar cun sector pesqueiro con organizacións costeiras operativas e eficaces e potenciar a cultura do seguro		
P00076	Entidades beneficiadas.	69
P00124	Nº de actividades de divulgación.	11
P00128	Nº de cursos	17
E12 Mellorar a competitividade do sector pesqueiro, a comercialización dos produtos da pesca e da acuicultura e		
P00045	Axudas concedidas.	1
P00194	Número de produtores asociados ás OOPP	6.890
P00198	Número de proxectos de apoio á innovación, aos servizos de asesoramento e asociacións con científicos.	11
P00199	Número de proxectos de apoio á transformación.	30
P00204	Número de proxectos de mellora do capital humano e fomento de novas empresas de acuicultura.	3
P00205	Número de proxectos de mellora do capital humano, diversificación e novas formas de ingresos posta en marcha por xoves p	8

P00206	Número de proxectos de parada permanente.	4
P00208	Número de proxectos de reemplazamento e modernización de motores.	4
P00211	Número de proxectos en investimentos produtivos en acuicultura.	64
P00338	Informes de asesoramento científico	20
P00339	Proxectos de apoio á xestión de recursos	132
P00340	Proxectos de mellora de capacidade produtiva	39
E13 Dinamizar as zonas pesqueiras, impulsando un modelo transversal de desenvolvemento sostible.		
P00083	Estudos, informes e traballos técnicos.	20
P00368	Empresas creadas	7
P00401	Actuacións de recollida de residuos	3
P00421	Solicitudes presentadas para actividades de cooperación	3
P00422	Actuacións de estratexia realizadas	1
P398.H	Empregos creados (homes)	14
P398.M	Empregos creados (mulleres)	14
P399.H	Empregos mantidos (homes)	14
P399.M	Empregos mantidos (mulleres)	14

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 61. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.1 por fonte de financiamento

PA.3.1 Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	317.536.799	52,4
FEDER	2.252.796	0,4
Orzamentos Xerais do Estado	16.061.030	2,6
FEADER	155.078.806	25,6
FEAGA	53.231.000	8,8
FEMP	62.204.221	10,3
OUTROS FONDOS EUROPEOS	53.155	0,0
Total	606.417.807	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 62. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.1 por programas de gasto

PA.3.1 Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural	Importe	%
513A - CONSTRUCCIÓN, CONSERVACIÓN E EXPLOTACIÓN PORTUARIA	4.154.626	0,7
514A - INFRAESTRUTURAS PESQUEIRAS	5.147.224	0,8
541C - PROTECCIÓN, CONTROL TÉCNICO- SANITARIO DOS PRODUTOS DO MAR, MELLORA DO MEDIO NATURAL MARIÑO E SALVAMENTO MARÍTIMO	26.313.531	4,3
551A - INFRAESTRUTURAS E EQUIPAMENTOS NO MEDIO RURAL	36.434.827	6,0
551B - ACCIÓNS PREVENTIVAS E INFRAESTRUTURA FORESTAL	101.215.264	16,7
711A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DO MEDIO RURAL	18.366.163	3,0
712A - FIXACIÓN DE POBOACIÓN NO MEDIO RURAL	36.246.933	6,0
712B - MODERNIZACIÓN E DIVERSIFICACIÓN DO TECIDO PRODUTIVO RURAL	95.262.485	15,7
712C - FOMENTO DO ASOCIACIONISMO AGRARIO E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA AGRARIA	560.810	0,1
713B - ORDENACIÓN DAS PRODUCCIÓN FORESTAIS	72.516.793	12,0
713C - IMPLANTACIÓN DE SISTEMAS PRODUTIVOS AGRARIOS SUSTENTABLES	3.302.302	0,5
713D - MELLORA DA CALIDADE NA PRODUCCIÓN AGROALIMENTARIA	10.317.003	1,7
713E - BENESTAR ANIMAL E SANIDADE VEXETAL	49.056.895	8,1
713F - REGULACIÓNS DAS PRODUCCIÓN AGRARIAS E APOIO Á RENDA DOS AGRICULTORES	54.009.229	8,9
721A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE POLÍTICAS PESQUEIRAS	8.225.481	1,4
722A - PROMOCIÓN SOCIAL E DIVULGACIÓN DA TECNOLOXÍA PESQUEIRA.	3.262.915	0,5
723A - COMPETITIV. E MELLORA DA CALIDADE DA PROD. PESQUEIRA E DA ACUICULTURA	61.015.022	10,1
723B - REGULACIÓN DAS PRODUCCIÓN E DOS MERCADOS DA PESCA	6.407.863	1,1
723C - DESENVOLVEMENTO SOSTIBLE DAS ZOAS DE PESCA	14.602.441	2,4
Total	606.417.807	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 63. Xestores da PA.3.1 no orzamento 2017

PA.3.1 Fomento do sector primario baseado na innovación e a calidade do produto galego que fixe a poboación ao medio rural
CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL
SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
DIRECCIÓN XERAL DE ORDENACIÓN E PRODUCCIÓN FORESTAL
DIRECCIÓN XERAL DE GANDARÍA, AGRICULTURA E INDUSTRIAS AGROALIMENTARIAS
D.X. DE DESENVOLVEMENTO RURAL
CONSELLERÍA DO MAR
SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
DIRECCIÓN XERAL DE PESCA, ACUICULTURA E INNOVACIÓN TECNOLÓXICA
D.X. DE DESENVOLVEMENTO PESQUEIRO
FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA
FONDO GALEGO DE GARANTÍA AGRARIA
AXENCIA GALEGA DE DESENVOLVEMENTO RURAL
INSTITUTO TECNOLÓXICO PARA O CONTROL DO MEDIO MARIÑO

Fonte: Consellería de Facenda

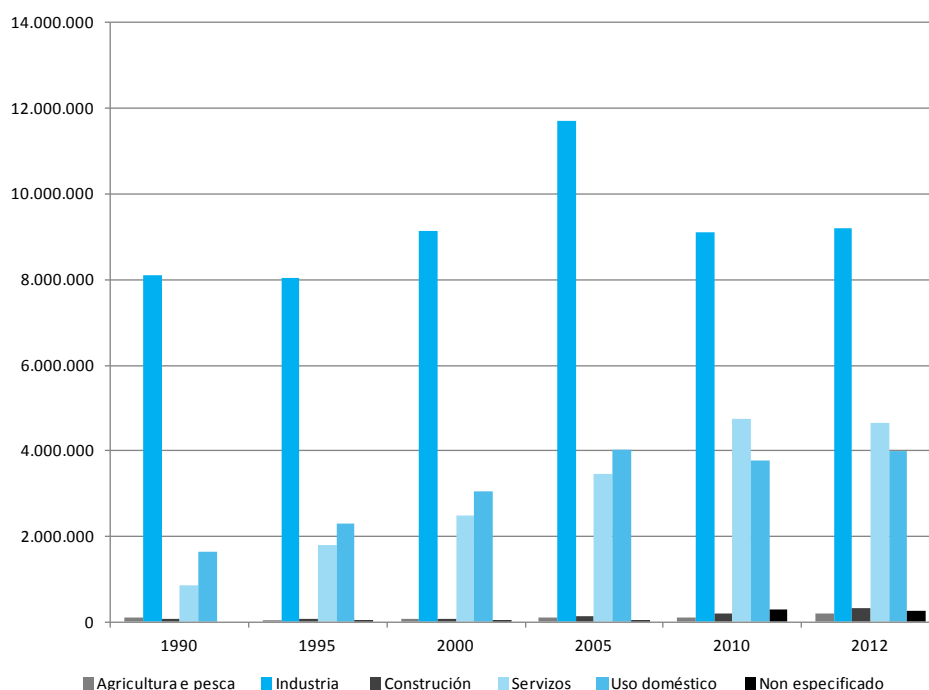
III.3.2. Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha economía baixa en carbono.

Galicia presenta unha forte dependencia enerxética do exterior, segundo os datos do INEGA, en 2012 o 16,4% da enerxía primaria provén de Galicia e o 83,6% é importado. No caso de Galicia o saldo de intercambios enerxéticos é sempre negativo e as importacións enerxéticas están centradas en cru de petróleo, produtos petrolíferos, carbón e gas natural.

A capacidade de autoabastecemento de electricidade e de calor diminuíu no ano 2012 pola baixada da xeración eléctrica con enerxías renovables. Así esta capacidade pasou do 49,9% no 2011, ao 46,8% no ano 2012. Se se inclúe o consumo de produtos petrolíferos, este valor diminuíu desde o 28,7% no ano 2011 ata un 27,6% no 2012.

O consumo de enerxía eléctrica en Galicia móvese ao redor de 18-19 millóns de MWh. Por sectores, claramente a industria é o primeiro demandante, seguido polo sector servizos, que foi crescendo na demanda nos últimos anos e o consumo doméstico que mantén unha posición bastante estable. O sector primario é permanentemente o de menor consumo global de enerxía eléctrica. O seguinte gráfico mostra a distribución de enerxía eléctrica por sectores en MWh.

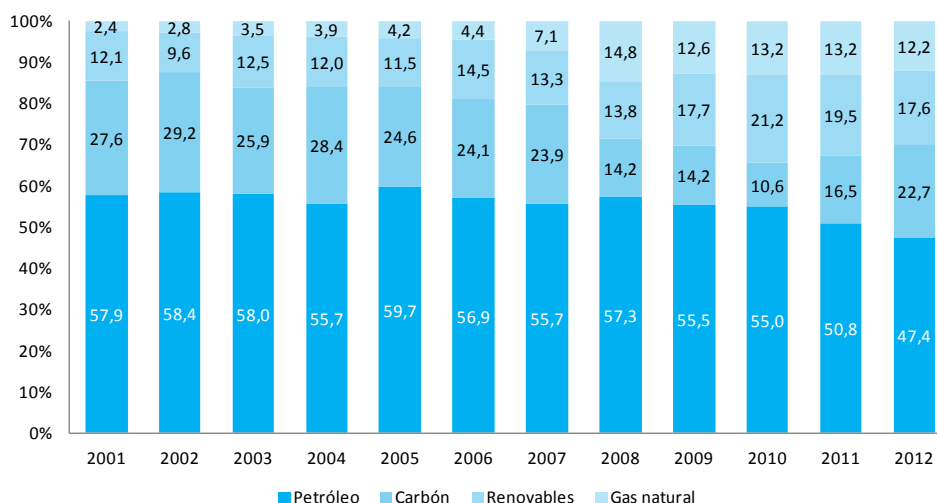
Gráfico 29. Distribución do consumo de enerxía eléctrica por sectores (Mwh)

Fonte: IGE

Respecto ao consumo de enerxía primaria por fonte, para o ano 2012, de acordo cos datos facilitados polo INEGA no Balance Enerxético de Galicia, o 47,4% do consumo de enerxía primaria procedía do petróleo, o 22,7% do carbón, o 17,6% de enerxías renovables e o 12,2% de gas natural. Na última década con datos dispoñibles (2002-2012), a porcentaxe de consumo de enerxía primaria por fonte diminuíu para o carbón, pasando do 29,2% ao 22,7% polo motivo principal do peche de minas así como tamén para o petróleo do 58,4% ao 47,4%. Na mesma década, o consumo de enerxía do gas natural aumentou do 2,8% ao 12,2% e o das renovables do 9,6% ao 17,6%.

Gráfico 30. Evolución na distribución do consumo de enerxía primaria por tipo de fonte en Galicia

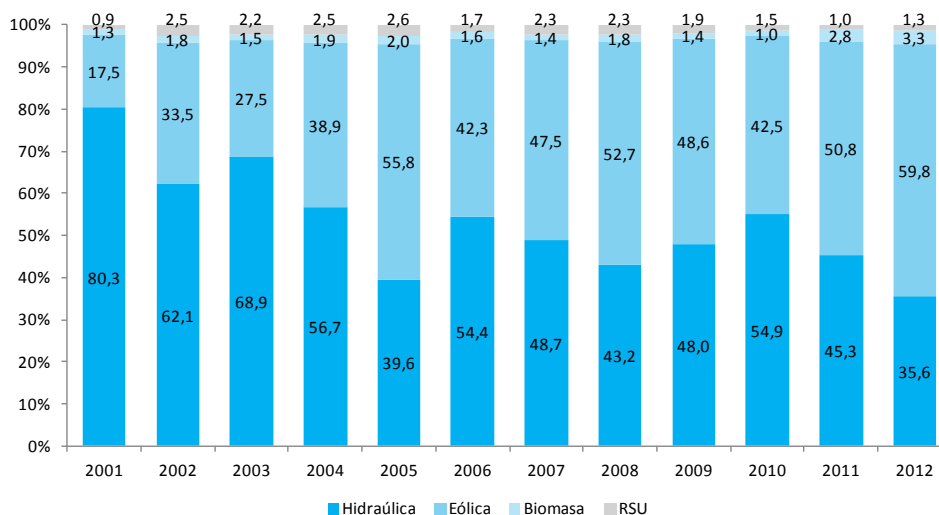
Fonte: Elaboración propia a partir de datos INEGA –Balance Enerxético de Galicia 2012

As enerxías renovables seguen mantendo un papel fundamental no escenario enerxético galego, con especial incidencia a enerxía eólica. En 2012, de acordo cos datos do Balance Enerxético de Galicia, o 45,6% da xeración eléctrica en Galicia procedía de fonte renovables (66,0% en 2010 debido a un ano favorable en ventos), o 31,4% do carbón, 8,8% de gas natural, 3,7% do petróleo e o 0,5% de residuos.

Do 45,6% pertencente a xeración por renovables, cabe destacar o peso da enerxía eólica cun 59,8%, importancia que se mostra tanto no número de instalacións de produción de enerxía eólica que pasou desde 2004 de 80 a 148 en 2012, como da potencia instalada, que no devandito período case se dobrou, o que lle permitiu alcanzar unha potencia instalada de 3.313 MW, superando con iso a potencia eléctrica instalada nas instalacións deste tipo que en 2010 era de 3.072 MW. Polo demais, se non se ten en conta a gran hidráulica a porcentaxe de xeración procedente de enerxías renovables sería do 31,4%. O resto de fontes de enerxía renovables seguen supoñendo achegas moi mino-

ritarias, tanto no que respecta á enerxía producida con biomasa, a partir de RSU ou en instalacións minihidráulicas, as cales aínda que foron aumentando, seguen sendo residuais.

Gráfico 31. Estrutura da xeración eléctrica en Galicia

Fonte: Elaboración propia a partir de datos INEGA –Balance Enerxético de Galicia 2012

As enerxías renovables en 2012 proporcionaron o 66,4% da electricidade consumida, fronte ao 70,5% de 2011. Esta baixada debeuse a que no ano 2012 a xeración eléctrica con fontes de enerxía renovable foi un 5,8% menor á do 2011 debido á diminución dun 25,9% da electricidade de orixe hidráulico como consecuencia da menor pluviosidade, aínda que a electricidade xerada polas centrais eólicas se incrementou un 10,9%.

Os valores para Galicia do consumo eléctrico procedente de enerxías renovables duplican e mesmo triplican as medias nacionais considerando a enerxía hidráulica como enerxía renovable. Analizando a súa evolución de acordo cos datos do INEGA no informe da Evolución da Enerxía en Galicia, para o ano 2000 o consumo eléctrico procedente de enerxías renovables en España era do 20,6% e en Galicia do 59,3%, no ano 2005 o 21,8% e o 50,5% e, para os últimos datos dispoñibles de 2012 o 32,0% e 66,4% para España e Galicia respectivamente.

Da acordo cos datos facilitados polo Ministerio de agricultura, Alimentación e Medio Ambiente, durante o ano 2012 emitíronse en Galicia 30,05 millóns de toneladas de CO₂ equivalente, cun incremento do 9,7% con relación ao ano anterior. A principal razón que motivou este incremento foi o aumento das emisións asociadas ao sector enerxético; pola contra as emisións diminuíron con respecto a 2011 nos restantes sectores.

Destas 30,05 millóns de toneladas equivalentes, 14,52 (un 48,3%) proceden das instalacións sometidas ao comercio de dereitos de emisión de gasas de efecto invernadoiro

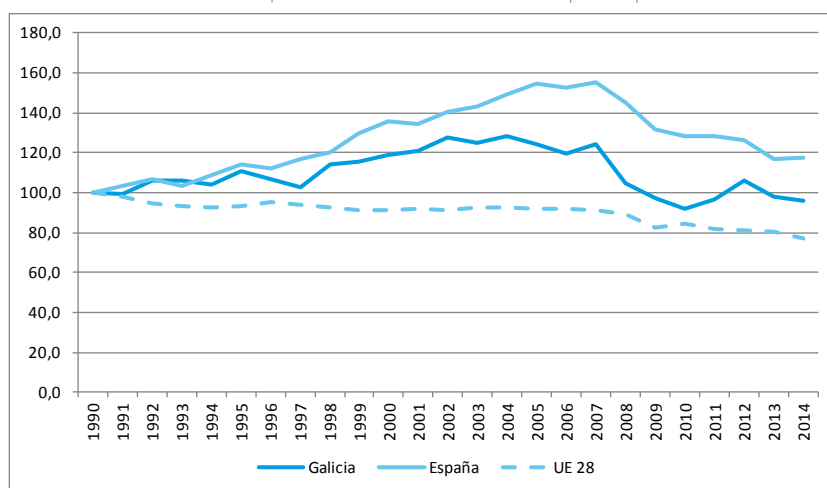
en Galicia (o denominado sector directiva), correspondendo as restantes 15,54 millóns de toneladas aos definidos como sectores difusos. Mentres o sector directiva aumentou as súas emisións respecto a 2011 un 31,2% as emisións no sector difuso decreceron 4,8%.

En 2013, as instalacións afectadas polo comercio de dereitos de emisión declararon un total de 13,9 millóns de toneladas de CO₂ equivalentes. Esta cifra representa unha diminución do 4% respecto a 2012, sen embargo este dato non é directamente comparable debido a que o ámbito de aplicación do réxime de comercio de dereitos de emisión cambiou dende o 1 de xaneiro de 2013, incrementándose de 9 a 29 o número de categorías de actividade afectadas. Por sectores, a xeración de enerxía eléctrica representa o 66,8% das emisións declaradas totais, seguida da produción de aluminio e o refino de petróleo (10,8% e 8,5% respectivamente).

A cantidade de dereitos de emisión que as instalacións teñen que entregar en 2013 superan en 9,72 millóns a cantidade de dereitos asignada gratuitamente. Desta cantidade, 9,31 millóns (o 95,8%) corresponde ao sector de xeración de enerxía eléctrica, o cal a partir do 1 de xaneiro de 2013, non recibe ningún tipo de asignación gratuíta de dereitos.

A evolución do índice de emisión de gases de efecto invernadoiro GEI desde os niveis do ano 1990 a 2014, tomándose como ano de referencia 1990=100 (os datos de 2013 e 2014 de Galicia son aproximacións), en Galicia, España e Europa-28 é representada no seguinte gráfico. Nos últimos anos, desde 2007-2008 en diante, houbo unha diminución do índice de emisións de GEI como consecuencia da crise que afectou con relevancia nos sectores da construción e transporte, dous dos sectores que máis contribúen ás emisións e, tamén ao desenvolvemento de instalacións de enerxías renovables que contribuíron a que as emisións do sector enerxético diminúan.

Gráfico 32. Evolución índice emisión GEI Galicia-España-Europa 1990-2014

Fonte: Elaboración propia mediante datos IGE-EUROSTAT

A actividade do transporte en Galicia é moi dependente do petróleo e as importacións. Segundo o Balance Enerxético 2012 o consumo enerxético de combustibles para o sector transporte foi de 2.510 ktep, un 39,4% do consumo total. O consumo de produtos petrolíferos supón o 93,2%, o resto de consumo corresponden a biocombustibles e gas natural. En canto ao consumo eléctrico en Galicia, a actividade transporte, situada dentro do sector terciario, segundo a distribución do MINETUR consumiu 14 ktep que corresponde ao 0,9% do total.

O grao de desenvolvemento da rede de infraestruturas asociadas ao transporte, condiciona a accesibilidade do territorio, a competitividade, loxística e mobilidade. Territorialmente Galicia presenta unha orografía accidentada, unha intensiva división minifundista do terreo, así como unha poboación dispersa. Por elo presenta un desequilibrio na distribución das redes de transporte debido aos custos de construción e ao non aproveitamento de economías de escala de rexións máis centralizadas.

Segundo datos do Instituto Galego de Estatística, no ano 2014 Galicia conta cunha rede de estradas que se estende sobre 17.666 quilómetros e cuxa xestión se distribúe entre o Estado (2.312km, 13,1%), a Xunta de Galicia (5.502km, 31,1%) e as deputacións provinciais (9.851km, 55,8%). Nesta rede, o 6,4% corresponde a vías de altas prestacións o que supón un total de 1.127 quilómetros entre autovías, autoestradas e vías de altas prestacións.

Actualmente o 30% das estradas de titularidade autonómica atravesan núcleos urbanos coa problemática de retención de tráfico e seguridade viaria. Ademais contémpase que o 26,1% da rede ten unha anchura inferior a 5 metros e o 54,2% inferior a 7 metros.

A densidade da rede de estradas, medida en km de estrada por 1.000 km² de superficie ou por 100.000 habitantes, supera en Galicia a media nacional. Segundo o primeiro indicador hai en Galicia 597 km de estradas por 1.000 km² de superficie cando en España esta ratio é de 329. Tendo en conta o segundo indicador a cifra galega (645 km) supera en 287 km á cifra do conxunto do Estado.

Para abordar todos estes elementos, a Xunta de Galicia conta co Plan de Mobilidade e Ordenación Viaria Estratéxica (MOVE) no que se recolle a estratexia para o sistema galego de transportes respecto da vertente viaria.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Mellorar a mobilidade e a accesibilidade nas áreas metropolitanas.
- Mellorar a intermodalidade entre os diferentes modos de transporte público de viaxeiros, en especial nas áreas metropolitanas.

- Acadar unha maior eficiencia e competitividade do sector galego de transporte público de mercadorías
- Modernizar os sistemas de información aos usuarios do transporte público de viaxeiros
- Aumentar o peso das renovables no mix enerxético para garantir o cumprimento dos obxectivos vinculantes en materia de renovables para o ano 2020 e favorecer o paso a unha economía de baixo nivel de emisión de carbono, mediante o fomento de produción e distribución de enerxía derivada de fontes renovables.
- En particular, crear unha auténtica industria da biomasa que englobe dende os propietarios do monte ata o usuario final, ben sexa particular, empresa ou Administración Pública (con medidas de fomento para a instalación de caldeiras).
- Redución da intensidade enerxética do tecido empresarial, promover o aforro e a eficiencia enerxética nas empresas, así como a consolidación da cultura das auditorías enerxéticas e a procura da eficiencia mediante o aforro enerxético no ámbito empresarial.
- Aumento substancial do aforro e a eficiencia enerxética nas infraestruturas públicas, incluídos os edificios públicos, e nas vivendas de protección oficial. Adicionalmente, tamén se pretende fomentar a redución de emisións de CO2 na liña da estratexia europea 2020.

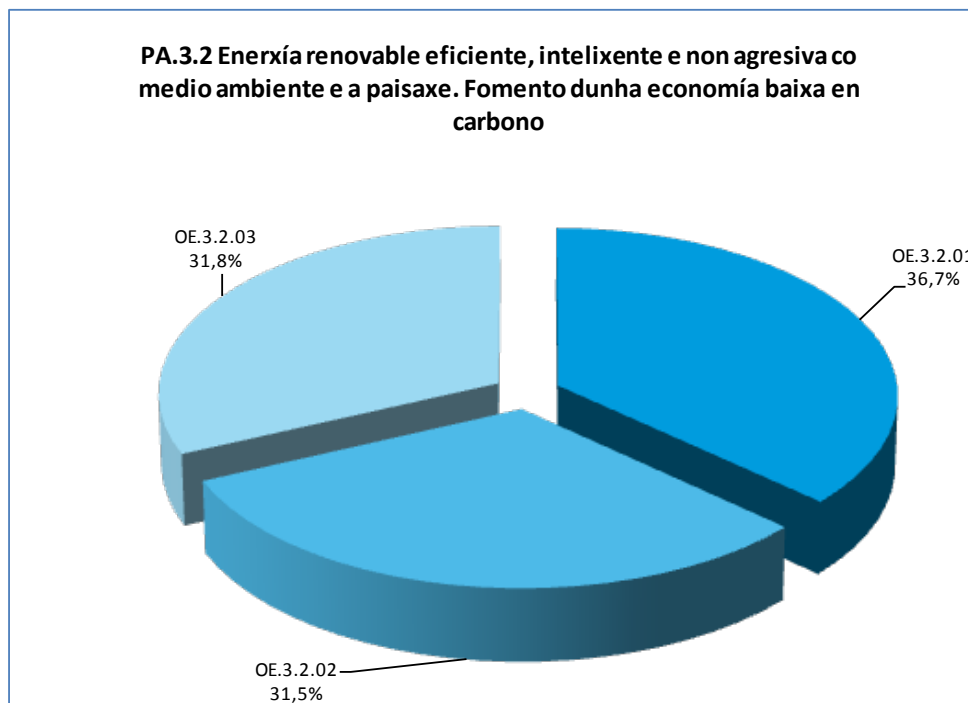
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Cadro 64. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.2 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.3.2 Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha economía baixa en carbono	Importe	% Eixe	% PA
OE.3.2.01 Fomentar a mobilidade sustentable e alternativa, promovendo a utilización do transporte público colectivo e facéndoo máis atractivo. Garantir a intermodalidade e a conexión entre diferentes modos de transporte e a conexión urbana-rural e promover a eficiencia no transporte de mercadorías.	19.316.978	2,0	36,7
OE.3.2.02 Aumentar o peso das enerxías renovables no mix enerxético e favorecer o paso a unha economía de baixo nivel de emisión de carbono.	16.545.980	1,7	31,5
OE.3.2.03 Mellorar a eficiencia enerxética na edificación, nas infraestruturas e servizos públicos, avanzar na avaliación e mellora da eficiencia enerxética das empresas.	16.739.741	1,8	31,8
Total	52.602.699	5,5	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 33. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.2 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

Nesta prioridade de actuación os obxectivos estratéxicos son “Fomentar a mobilidade sustentable e alternativa, promovendo a utilización do transporte público colectivo e facéndoo máis atractivo. Garantir a intermodalidade e a conexión entre diferentes modos de transporte e a conexión urbana-rural e promover a eficiencia no transporte de mercadorías”, “Aumentar o peso das enerxías renovables no mix enerxético e favorecer o paso a unha economía de baixo nivel de emisión de carbono” e “Mellorar a eficiencia enerxética na edificación, nas infraestruturas e servizos públicos, avanzar na avaliación e mellora da eficiencia enerxética das empresas”

Para conseguir o primeiro obxectivo, previse entre outras actuacións, desenvolver e xestionar o Plan de Transporte Metropolitano de Galicia, e desenvolver actuacións e medidas destinadas a acadar a intermodalidade entre o transporte de viaxeiros en ferrocarril e en autobús interurbano e metropolitano.

Os seguintes indicadores medirán o desempeño destas accións:

- a) Acadar a cifra de 83 concellos adheridos ao Plan de Transporte Metropolitano de Galicia cunha previsión de viaxes realizadas neste transporte de mais de 12.200.000.
- b) Executaranse 7 actuacións e medidas de intermodalidade.

En canto ao segundo obxectivo estratéxico mencionado anteriormente, concederanse axudas a instalacións de xeración de calor distribuído, á instalación de grandes caldeiras industriais e proxectos integrais que aproveiten a biomasa como recurso renovable autóctono dentro das administracións e os sectores industrial e ao uso das tecnoloxías de aproveitamento térmico da biomasa por parte dos particulares..

Os seguintes indicadores medirán a realización destas actividades:

a) Concederanse un total de 1.470 axudas para instalacións de xeración de calor distribuído, para a instalación de grandes caldeiras e para usos térmicos da biomasa que suporán,

b) unha capacidade adicional de produción de enerxía renovable de 34 MW.

Polo que respecta ao último dos obxectivos estratéxicos concederanse axudas para proxectos de aforro e eficiencia enerxética nas industrias e no sector servizos, por exemplo: renovación de caldeiras de derivados de petróleo por outras máis eficientes ou por bombas de calor aerotérmicas o xeotérmicas; substitución da iluminación actual por outra de maior eficiencia, principalmente tecnoloxía LED; incorporación de intercambiadores de calor para o aproveitamento de enerxías residuais; instalación de variadores de frecuencia en motores; renovación de maquinaria industrial de proceso; renovación de instalacións auxiliares como compresores de aire o centrais de frío; implementación de equipos de medida e monitorización de consumos enerxéticos que contribúan a unha mellora da xestión da enerxía na empresa, para a realización de estudos de implantación e impulso e apoio á execución de proxectos de aforro e eficiencia enerxética, que inclúe a implantación de medidas de aforro e eficiencia enerxética en edificacións xudiciais, administrativas, sociais, educativas, deportivas e sanitarias de Galicia e para o tiquet eléctrico social de Galicia e para evitar cortes de subministración eléctrica.

Os indicadores utilizados para medir estas accións son:

a) Concederanse un total de 13.748 axudas para proxectos de aforro e eficiencia enerxética nas industrias e no sector servizos, para a realización de estudos de implantación e impulso e apoio á execución de proxectos de aforro e eficiencia enerxética e para o tiquet eléctrico social de Galicia, e

b) 340 empresas beneficiaranse das axudas para proxectos de aforro e eficiencia enerxética.

Cadro 65. Indicadores de produtividade da PA.3.2

E3: Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes		Previsto
PA02 Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha		
E01 Fomentar a mobilidade sustentable e alternativa, promovendo a utilización do transporte público colectivo e		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	1
P00029	Actuacións e medidas de intermodalidade executadas.	7
P00063	Concellos adheridos ao plan de transporte metropolitano	83
P00222	Número de viaxes realizadas en transporte metropolitano	12.227.250
P00265	Poboación cuberta por servizos de transporte intelixente	75
P00293	Servizos de transporte á demanda definidos.	50
P00449	Taxis adaptados (Nº)	20
E02 Aumentar o peso das enerxías renovables no mix enerxético e favorecer o paso a unha economía de baixo nivel		
P00045	Axudas concedidas.	1.470
P00057	Capacidade adicional para producir enerxía renovable. Unidades: MW.	34
E03 Mellorar a eficiencia enerxética na edificación, nas infraestruturas e servizos públicos, avanzar na avaliación e		
D0C001	Número de empresas que reciben axudas	340
D0E001	Redución do consumo de enerxía final en infraestruturas públicas ou empresas	10
P00045	Axudas concedidas.	13.748
P00397	Inspeccións	1.050

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 66. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.2 por fonte de financiamento

PA.3.2 Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha economía baixa en carbono	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	28.114.985	53,4
FEDER	20.874.214	39,7
Orzamentos Xerais do Estado	328.500	0,6
FEADER	3.285.000	6,2
Total	52.602.699	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 67. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.2 por programas de gasto

PA.3.2 Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha economía baixa en carbono	Importe	%
512A - ORDENACIÓN E INSPECCIÓN DO TRANSPORTE	19.316.978	36,7
733A - EFICIENCIA ENERXÉTICA E ENERXÍAS RENOVABLES	33.285.721	63,3
Total	52.602.699	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 68. Xestores da PA.3.2 no orzamento 2017

PA.3.2 Enerxía renovable eficiente, intelixente e non agresiva co medio ambiente e a paisaxe. Fomento dunha economía baixa en carbono
CONSELLERÍA DE INFRAESTRUTURAS E VIVENDA
D.X. DE MOBILIDADE
CONSELLERÍA DE ECONOMÍA, EMPREGO E INDUSTRIA
D.X. DE ENERXÍA E MINAS
INSTITUTO ENERXÉTICO DE GALICIA

Fonte: Consellería de Facenda

III.3.3. Potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados

A oferta turística en Galicia está formada, a finais de 2013, por 3.002 aloxamentos turísticos que ofrecen case 129.000 prazas, o que supón unha media de 43 prazas por establecemento. Desde o ano 2010, as prazas dos aloxamentos turísticos medran por termo medio un 1,9% anual.

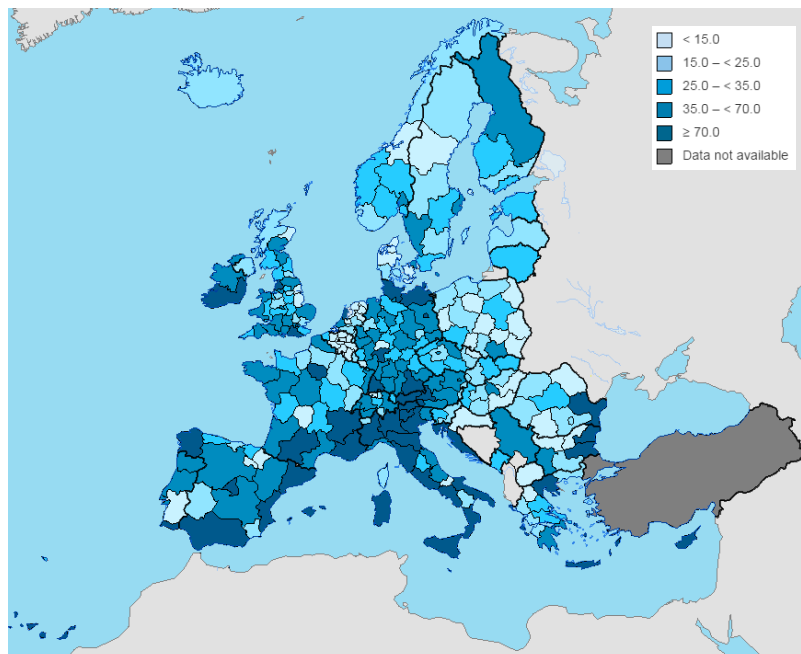
O 29,8% dos establecementos son hoteis que achegan o 43,7% das prazas, mentres que as pensións representan o 42% dos establecementos e o 19,5% das prazas hoteleiras. O turismo rural é o que menos prazas por establecemento ofrece (12), aínda que representa o 20% dos aloxamentos turísticos.

Por último, os campamentos de turismo e os apartamentos turísticos, representan en torno ao 4% do total, ofertando o 27% e o 4% das prazas, respectivamente.

O 42% das prazas ofertadas polo conxunto de aloxamentos turísticos está na provincia de Pontevedra, seguido da provincia da Coruña cun 36%. En Lugo hai o 15% das prazas mentres que en Ourense o 7%.

No que se refire á categoría dos hoteis (establecementos hoteleiros con estralas de ouro), en 2015 hai oito de 5 estrelas que achegan o 3,9% das prazas. Un 13,9% son de catro estrelas e o 16,8% teñen tres. Os hoteis de dúas e unha estrela representan o 67,9%.

Mapa 17. Número de prazas en hoteis e establecementos similares (miles). 2012

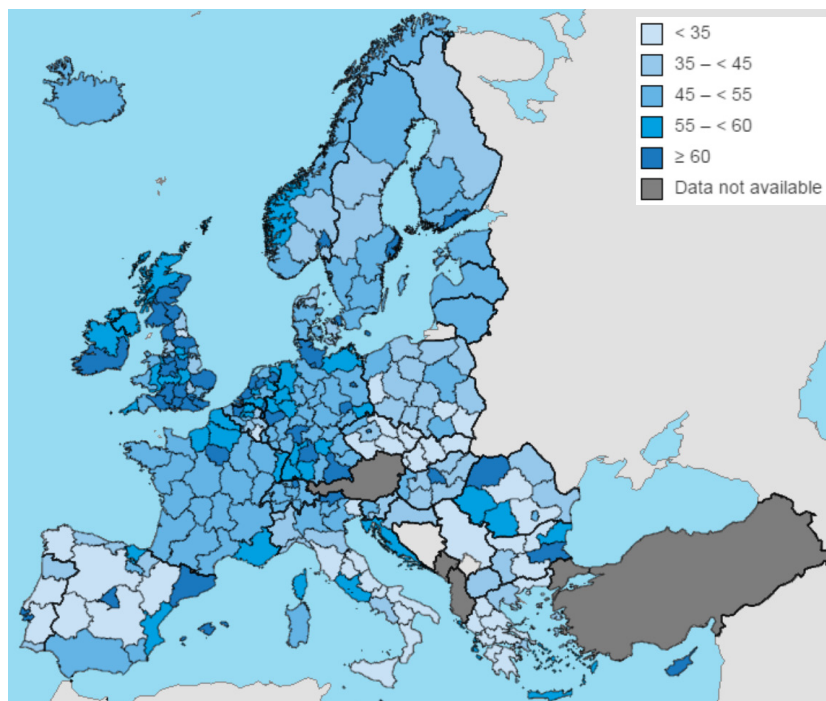
Fonte: Eurostat. Statistical Atlas

No que se refire a indicadores de rendibilidade do sector hoteleiro, no ano 2015 a tarifa media diaria en Galicia situouse entre os 46€ de xaneiro ata os 64€ de agosto, sendo un 31,2% inferior en medias mensuais á do conxunto de España. Esta menor tarifa asociada a un grao de ocupación inferior, implica que os ingresos por habitación dispoñible son mais baixos que en España, en concreto, no mes de agosto, 40,3€ fronte aos 73,1€ de España.

No contexto das rexións Europeas, Galicia presenta un índice de ocupación nas prazas ofertadas nos distintos establecementos turísticos relativamente baixo en comparación con moitas das rexións europeas. Este dato pon de manifesto, que Galicia conta cunha oferta de prazas elevada (47 prazas por mil habitantes, fronte as 39 da media da Unión Europea) que contrasta cunhas estadías medias inferiores.

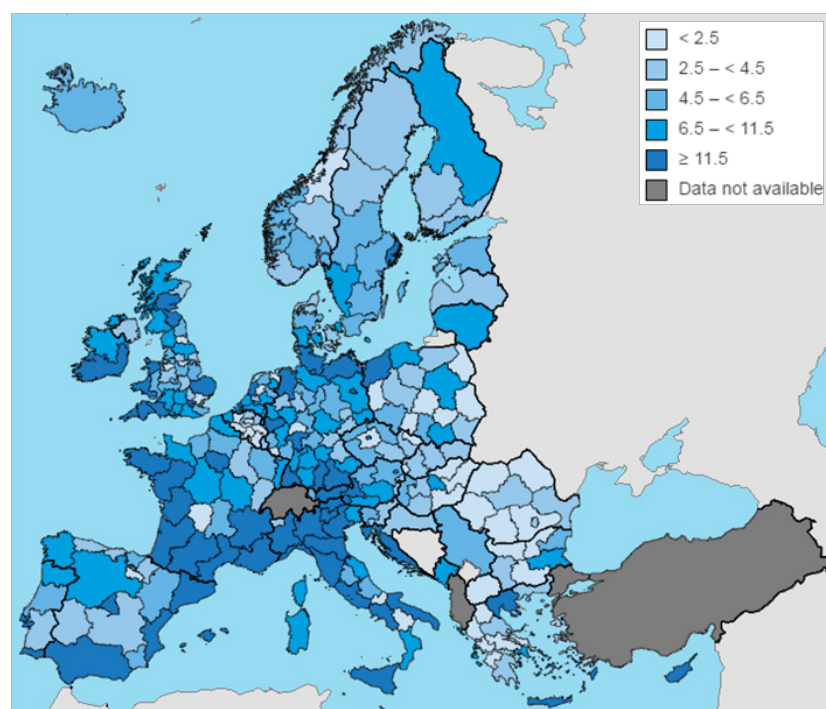
Os viaxeiros que visitaron Galicia e se aloxaron en establecementos turísticos (establecementos hoteleiros, campamentos turísticos, apartamentos turísticos e aloxamentos de turismo rural) superaron a cifra de 4,5 millóns en 2015, o que representa o 4,0% do total de viaxeiros en España.

Mapa 18. Nivel de ocupación en establecimientos turísticos. 2014

Fonte: Eurostat. Statistical Atlas

Mapa 19. Noites en establecimientos turísticos. 2014 (millóns)

Fonte: Eurostat. Statistical Atlas

O 72,2% dos viaxeiros en Galicia son residentes en España, mentres que no conxunto do Estado a distribución dos viaxeiros entre residentes (51,4%) e non residentes (48,6%) está equilibrada. Os viaxeiros residentes en Galicia representan o 25,2% do total de pernoitas nos establecementos hoteleiros en 2015, mentres que as pernoitas dos residentes no estranxeiro son o 23,6% do total.

A maior parte dos viaxeiros, o 88,9%, alóxanse en establecementos hoteleiros, o 5,0% en campamentos turísticos, un 4,2 en establecementos de turismo rural e só 1,9% en apartamentos turísticos. É nesta última tipoloxía de establecemento, na que hai máis diferencial coa estrutura de España, onde case o 10% dos viaxeiros se aloxan neles.

A evolución nos últimos anos do número de viaxeiros, amosa unha recuperación desde 2012 rexistrándose en 2015 o maior valor en toda a serie que comeza en 2001. Desde o comezo da crise económica ata o ano 2012 o número de viaxeiros, tanto de residentes coma de non residentes diminuíu, coa excepción do ano 2010 que foi Ano Santo Xacobeo.

A estadía media ao longo de 2015 situase en 2 días para o conxunto dos establecementos turísticos, moi inferior á estancia media en España que é de 3,7 días. Por tipo de establecemento a estadía media foi de 1,9 días nos establecementos hoteleiros (3,3 en España), 3,6 días nos campamentos turísticos (5,1 en España), 3,8% nos apartamentos turísticos (6,6 en España) e 1,9 días nos aloxamentos de turismo rural (2,7 en España). Este diferencial é aínda máis relevante no caso dos residentes no estranxeiro: 1,6 días en Galicia fronte aos 4,9 en España.

A enquisa de destino elaborada pola Axencia Turismo de Galicia ofrece información do perfil e as principais características do turista que visita Galicia. Así, cos datos do período 2011-2013, o 23,5% dos viaxeiros nacionais proceden da CA de Madrid, seguido de Castela e León, Cataluña e Asturias que superan o 10%.

En canto á procedencia de mercados internacionais, o 22,8% proceden de Portugal, seguido de lonxe por Francia (9,7%), Alemaña (8,6%) e Italia (8,2%). De América Latina, destacan Arxentina (6,6%) e Brasil (5,2%).

No que se refire á frecuencia, un terzo dos turistas visita Galicia por primeira vez e un 17,8% a visita máis dunha vez ao ano.

O 67% dos viaxeiros visita Galicia por vacacións ou ocio, un 19,6% por visitas a familiares e/ou amigos. O Camiño de Santiago representa o 4,1% da motivación principal da viaxe.

A natureza e a paisaxe é o principal motivo de elección de Galicia coma destino, seguido da familia e amigos e a cultura e os costumes.

Polo que se refire ao medio de transporte que os non residentes utilizan para visitar Galicia, destaca o vehículo privado co 57,1%, fronte ao 22,4% que utilizan o avión.

Por último, case o 40% dos turistas utiliza a casa de familiares ou amigos como aloxamento principal, seguido dos hoteis (26%) e a casa propia que representa o 7,8%.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Aumentar o número de turistas nacionais e internacionais que visitan a nosa Comunidade Autónoma, así como a súa estadía media.
- Equilibrar os pesos dos distintos mercados para lograr unha maior desestacionalización. Incremento do mercado internacional con preferencia en tempada media ou baixa e incremento do mercado interno que posúe unha maior accesibilidade durante todo o ano.
- Incrementar o gasto medio mediante unha mellora da calidade dos produtos ofrecidos, incrementando a competitividade e a sustentabilidade.

A seguinte táboa detalla a contía destinada ao obxectivo estratéxico desta prioridade de actuación.

Cadro 69. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.3 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.3.3 Potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados	Importe	% Eixe	% PA
OE.3.3.01 Reforzar o atractivo turístico e situar a Galicia como destino único a través dun modelo máis competitivo, sustentable e adaptado aos cambios do mercado.	46.419.704	4,9	100,0
Total	46.419.704	4,9	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Nesta prioridade de actuación o único obxectivo estratéxico é “Reforzar o atractivo turístico e situar a Galicia como destino único a través dun modelo máis competitivo, sustentable e adaptado aos cambios do mercado”, que ten como accións mais importantes a promoción nacional e internacional da oferta turística de Galicia, actuacións sobre o Camiño de Santiago, desenvolvemento e promoción de recursos turísticos naturais e culturais, colaboración con outras administracións e o sector turístico privado para a mellora, fortalecemento, complementariedade e promoción da oferta turística de Galicia e o apoio a mellora da accesibilidade aos recursos turísticos. A valoración destas actuacións responderá aos seguintes indicadores:

- a) Realizaranse 141 accións de promoción de produtos turísticos;
- b) 20 de mellora sobre o Camiño de Santiago mellorando os aspectos ambientais, a xestión de fluxos, a mellora dos trazados e da sinalización e a mellora dos servizos turísticos.

c) Aumentarán en 150.000 as visitas a lugares pertencentes ao patrimonio cultural e natural e atraccións subvencionadas.

Cadro 70. Indicadores de produtividade da PA.3.3

E3: Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes		Previsto
PA03 Potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados		
E01 Reforzar o atractivo turístico e situar a Galicia como destino único a través dun modelo máis competitivo,		
DOC009	Aumento do número de visitas previstas a lugares pertencentes ao patrimonio cultural e natural e atraccións subvencionadas	150.000
P00015	Accións de mellora sobre o Camiño de Santiago.	20
P00016	Accións de promoción de produtos turísticos.	141

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 71. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.3 por fonte de financiamento

PA.3.3 Potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	40.232.202	86,7
FEDER	4.570.835	9,8
Orzamentos Xerais do Estado	116.667	0,3
FEADER	1.500.000	3,2
Total	46.419.704	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 72. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.3 por programas de gasto

PA.3.3 Potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados	Importe	%
761A - POTENCIACIÓN E PROMOCIÓN DO TURISMO	46.419.704	100,0
Total	46.419.704	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 73. Xestores da PA.3.3 no orzamento 2017

PA.3.3 Potenciación do turismo en Galicia a partir dun medio ambiente e cultura privilexiados
PRESIDENCIA DA XUNTA
AXENCIA DE TURISMO DE GALICIA

Fonte: Consellería de Facenda

III.3.4. Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e cohesión territorial.

Os recursos naturais constitúen un factor decisivo para o desenvolvemento dos territorios. Simultaneamente o desenvolvemento pode ser un factor de ameaza para o estado

e conservación dos recursos naturais cando aquel se produce nunhas condicións que ignoran os límites da sustentabilidade.

Os recursos naturais e os espazos de interese ambiental son un dos activos diferenciais de Galicia, e unha das claves para o desenvolvemento territorial. Neste sentido, será preciso buscar un desenvolvemento equilibrado entre o máximo aproveitamento dos seus recursos e a conservación do patrimonio natural. Para iso, é preciso coñecer previamente o estado destes elementos o estado dos recursos naturais e o patrimonio natural galego.

Galicia conta cunha superficie de espazos naturais protexidos de 397.653 hectáreas, segundo a Dirección Xeral de Conservación da Natureza. O seguinte mapa detalla as principais zonas protexidas situadas en Galicia. Inclúe, en primeiro lugar, as que forman parte da Rede Natura 2000, constituída polos Zonas especiais de conservación (ZEC) e as Zonas de Especial Protección para as Aves (ZEPA), cuxo obxecto é contribuír a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres. Ademais, incorpóranse aquelas que integran a Rede Galega de Espazos Protexidos, así como outros espazos con algún tipo de protección.

Galicia atópase na media estatal en canto a superficie declarada como espazo natural protexido (12,05 % fronte ao 12,38 % estatal). En canto á superficie declarada espazo protexido Natura 2000, Galicia ten declarado o 11,86 % do territorio fronte ao 27 % da media estatal.

Galicia conta cunha importante presenza de espazos con outras tipoloxías de protección o único Parque Nacional de Galicia é o marítimo terrestre das Illas Atlánticas de Galicia (Vigo, Bueu, Ribeira e Vilagarcía de Arousa), constituído en 2002 como unha das mellores mostras dos ecosistemas propios das costas e fondos mariños atlánticos españois.

Adicionalmente existen unha serie de áreas protexidas de ámbito internacional, pertencentes a tres categorías: as Reservas da Biosfera, os humidais a través das zonas RAMSAR e unha zona incluída no Convenio OSPAR pertencente ao parque nacional marítimo terrestre das illas atlánticas de Galicia:

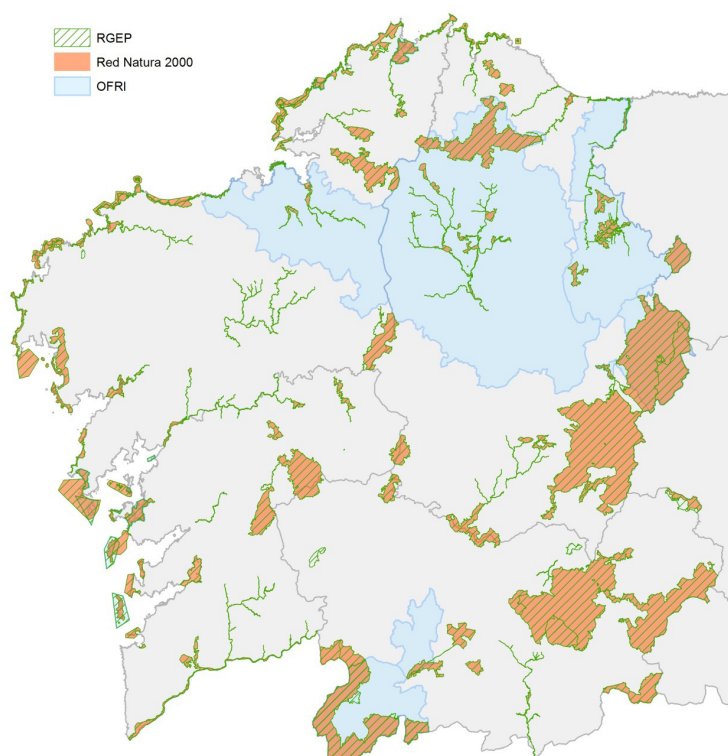
6 Áreas declaradas Reservas da Biosfera ocupando 723.700 hectáreas, o que supón unha cuarta parte do territorio galego. Estas son: Río Eo, Ocos e Terra de Burón; Os Ancares Lucenses e Montes de Navia, Cervantes e Becerreá; Terras do Miño; Áreas de Allariz; as Mariñas Coruñesas e a Transfronteiriza Gerês-Xurés.

Entre os importantes humidais galegos baixo as zonas RAMSAR atópanse o Complexo Intermareal Umia-Grove, o Complexo de Corubedo, a Ría de Ortigueira e Ladrado, a Lagoa e Areal de Valdoviño e a Ría de Ribadeo.

Dentro do ámbito internacional existe unha reserva mariña declarada en base ao Convenio relativo á Protección do Medio Ambiente Mariño do Atlántico do Nororiental

(OSPAR) integrada no marco espacial do Parque Nacional das Illas Atlánticas (Cortegada, Sálvora, Ons e Cíes).

Mapa 20. Superficie segundo réxime de protección

Fonte: Dirección Xeral de Conservación da Natureza. Xunta de Galicia

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Completar o proceso de ordenación urbanística do territorio galego, fomentando a participación da cidadanía no mesmo. Adaptar a lexislación urbanística as novas demandas de implantación de usos e de remate das zonas periurbanas e fomentar a protección da paisaxe.
- Asegurar a conservación da biodiversidade, mediante medidas que garantan a mellora do estado dos hábitat e das especies, consolidando un modelo sustentable de explotación das áreas protexidas que garanta o mantemento dos espazos protexidos e sirva de sustento á poboación que vive e traballa neles.
- Contribuír a que a cidadanía en xeral e a comunidade educativa en particular adquira cultura sobre a sustentabilidade territorial e sensibilización sobre o medio ambiente, e en particular sobre a paisaxe.

- Establecer catálogos e directrices da paisaxe, con carácter vinculante en urbanismo, co obxecto de protexer, xestionar e ordenar a paisaxe de Galicia.
- Elaborar, manter e actualizar a información xeográfica e cartográfica necesaria para o desenvolvemento de estudos territoriais que contribúan a protección da paisaxe e o seguimento dos instrumentos de ordenación do territorio.
- Garantir o bo estado do medio ambiente en Galicia de forma que se minimicen os impactos negativos do desenvolvemento económico sobre o medio natural e calidade de vida da poboación.
- Reducir as diverxencias territoriais nas posibilidades de acceso aos servizos mínimos e esenciais e mediante a modernización da administración local para a prestación de servizos públicos dixitais e de calidade.
- Consegui-ur unha administración local máis eficiente e accesible a través das novas tecnoloxías, ofrecendo máis prestacións sen incrementar os seus custos de funcionamento.

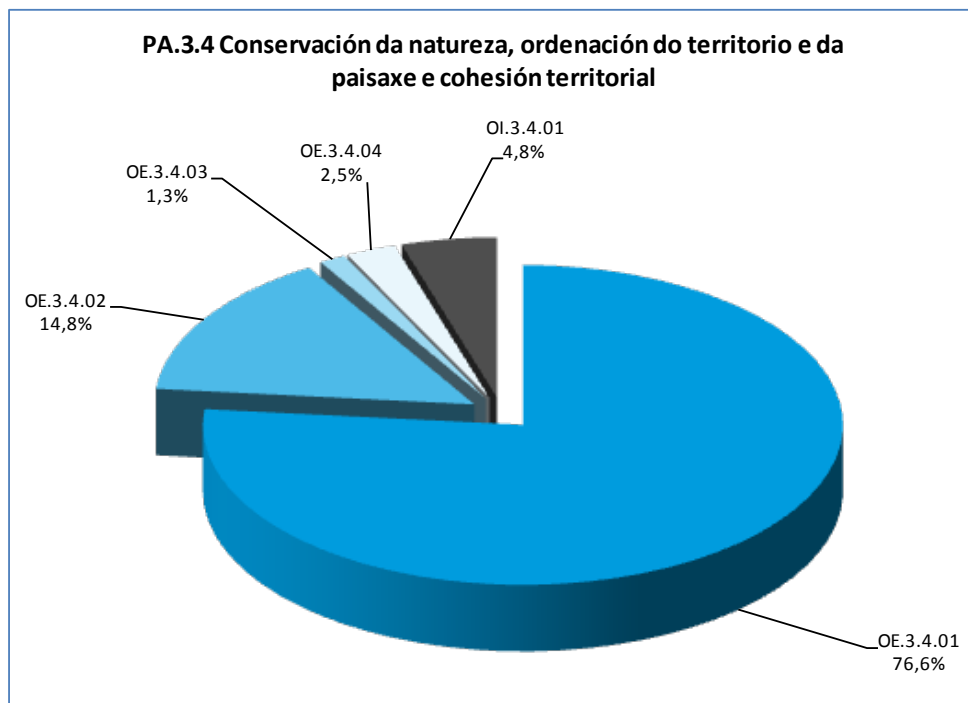
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Cadro 74. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.4 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.3.4 Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e cohesión territorial	Importe	% Eixe	% PA
OE.3.4.01 Completar o proceso de ordenación urbanística do territorio galego, fomentando a participación da cidadanía no mesmo e a protección do solo e apoio á administración local.	149.966.977	15,7	76,6
OE.3.4.02 Garantir un estado de conservación favorable do patrimonio natural, impulsando unha xestión e protección eficiente e sustentable.	28.952.865	3,0	14,8
OE.3.4.03 Potenciar a integración e a consideración da paisaxe na acción do Goberno e identificar e caracterizar os valores e as potencialidades da paisaxe de Galicia cara a súa protección e xestión.	2.621.165	0,3	1,3
OE.3.4.04 Impulsar a sustentabilidade ambiental, desvinculando o crecemento económico da degradación do entorno, mediante o reforzamento do control e a observación ambiental.	4.926.583	0,5	2,5
OI.3.4.01 Contribuír á conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe.	9.416.339	1,0	4,8
Total	195.883.929	20,5	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 34. Distribución do orzamento 2017 do PA.3.4 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

Nesta prioridade de actuación os obxectivos estratéxicos máis importantes son “Completar o proceso de ordenación urbanística do territorio galego, fomentando a participación da cidadanía no mesmo e a protección do solo e apoio á administración local” e “Garantir un estado de conservación favorable do patrimonio natural, impulsando unha xestión e protección eficiente e sustentable”.

Para conseguir o primeiro obxectivo, previse entre outras actuacións, completar o planeamento xeral de toda a Comunidade Autónoma, elaborar, coordinar, seguir e controlar as políticas territoriais e de utilización racional do solo e dos seus instrumentos de planificación, racionalizar o crecemento residencial urbano e dos núcleos rurais e mellorar as infraestruturas e servizos públicos e realización de programas conxuntos coas entidades locais.

Os seguintes indicadores medirán o desempeño destas accións:

- a) realizaranse 64 actuacións de mellora de contornos urbanos e dos núcleos rurais.
- b) beneficiaranse 254 entidades pola realización de programas conxuntos.

En canto ao segundo obxectivo estratéxico mencionado anteriormente, desenvolve-ranse proxectos para o mantemento das condicións ambientais necesarias para a conser-vación ou recuperación de especies relacionadas o medio agrario e os seus hábitats en

zonas da Rede Natura 2000 e outras áreas de alto valor natural e melloraranse os hábitats, da paisaxe rural e do desenvolvemento de actividades tradicionais.

Os indicadores mais destacados para estas actividades serán:

- a) actuarase sobre 500 Ha de hábitats para alcanzar un mellor estado de conservación;
- b) realizarase unha actuación en Rede Natura 2000;
- c) 27 proxectos de carácter ambiental e;
- d) 9 actuacións de estudo, difusión e promoción.

O resto de obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación son “Potenciar a integración e a consideración da paisaxe na acción do Goberno e identificar e caracterizar os valores e as potencialidades da paisaxe de Galicia cara a súa protección e xestión” e “Impulsar a sustentabilidade ambiental, desvinculando o crecemento económico da degradación do entorno, mediante o reforzamento do control e a observación ambiental”.

Cadro 75. Indicadores de produtividade da PA.3.4

E3: Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes		Previsto
PA04 Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e cohesión territorial		
E01 Completar o proceso de ordenación urbanística do territorio galego, fomentando a participación da cidadanía		
P00024	Actuacións de mellora de contornos urbanos e dos núcleos rurais.	64
P00076	Entidades beneficiadas.	254
P00084	Estudos, proxectos, informes e/ou ditames en materia de urbanismo e ordenación do territorio e litoral.	22
P00196	Número de proxectos	101
P00251	Plans en elaboración.	216
E02 Garantir un estado de conservación favorable do patrimonio natural, impulsando unha xestión e protección		
D0C009	Aumento do número de visitas previstas a lugares pertencentes ao patrimonio cultural e natural e atraccións subvencionadas	40.000
D0C023	Superficie de hábitats subvencionados para alcanzar un mellor estado de conservación. Hectáreas	500
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	9
P00154	Número de actuacións desenvolvidas en zonas Rede Natura 2000.	1
P00160	Número de axudas en materia de conservación da natureza.	909
P00201	Número de proxectos de carácter ambiental.	27
E03 Potenciar a integración e a consideración da paisaxe na acción do Goberno e identificar e caracterizar os valores		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	11
P00049	Campañas de educación ambiental desenvolvidas.	1
E04 Impulsar a sustentabilidade ambiental, desvinculando o crecemento económico da degradación do entorno,		
D0E023	Poboación beneficiada por medidas de Planificación para prevención de catástrofes e restauración de zonas danadas	1.000.000
D0E031	Estacións de medida de calidade aire	17
P00201	Número de proxectos de carácter ambiental.	24
P00331	Visitas á páxina web	580.000

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 76. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.4 por fonte de financiamento

PA.3.4 Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e cohesión territorial	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	184.378.892	94,1
FEDER	7.085.360	3,6
Orzamentos Xerais do Estado	399.685	0,2
FEADER	3.996.840	2,0
TRANSFERENCIAS FINALISTAS	14.520	0,0
OUTROS FONDOS EUROPEOS	8.632	0,0
Total	195.883.929	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 77. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.4 por programas de gasto

PA.3.4 Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e cohesión territorial	Importe	%
141A - ADMINISTRACIÓN LOCAL	13.265.541	6,8
511A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE TERRITORIO E INFRAESTRUTURAS	5.316.225	2,7
521A - URBANISMO	16.937.304	8,6
541A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE MEDIO AMBIENTE	4.100.114	2,1
541B - CONSERVACIÓN DA BIODIVERSIDADE E POSTA EN VALOR DO MEDIO NATURAL	28.952.865	14,8
541E - COÑECIMENTO DO MEDIO AMBIENTE E FOMENTO DA SUSTENTABILIDADE	7.547.748	3,9
811B - TRANSF. A ENTIDADES LOCAIS POR PARTICIPACIÓN NOS INGRESOS DA COMUNIDADE AUTÓNOMA	119.764.132	61,1
Total	195.883.929	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 78. Xestores da PA.3.4 no orzamento 2017

PA.3.4 Conservación da natureza, ordenación do territorio e da paisaxe e cohesión territorial
VICEPRESIDENCIA E CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA, AAPP. E XUSTIZA
D.X DE ADMINISTRACIÓN LOCAL
CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E ORDENACIÓN DO TERRITORIO
SECRETARÍA XERAL TECNICA
S.X. DE ORDENACIÓN DO TERRITORIO E URBANISMO
S.X DE CALIDADE E AVALIACIÓN AMBIENTAL
D.X. DE CONSERVACIÓN DA NATUREZA
CONSELLERÍA DE INFRAESTRUTURAS E VIVENDA
SECRETARÍA XERAL TECNICA
XURADO DE EXPROPIACIÓN DE GALICIA
CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE, TERRITORIO E INFRAESTRUTURAS
INSTITUTO DE ESTUDOS DO TERRITORIO

Fonte: Consellería de Facenda

III.3.5. Pechar un modelo consistente de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa.

Na Comunidade Autónoma de Galicia, a auga non é un recurso limitante, debido ao intenso réxime pluviométrico. Con todo, iso non impide que en determinadas zonas da rexión existan limitacións, fundamentalmente na provincia de Ourense. En calquera caso, Galicia conta cunha extensa rede hidrográfica, apreciándose certas diferenzas entre a vertente atlántica, con ríos máis longos, destacando o Miño-Sil e, a vertente cantábrica, con ríos curtos e torrenciais.

En canto á xestión dos recursos hídricos, Galicia conta con 47 concas hidrográficas que son xestionadas por catro organismos diferentes: a Confederación Hidrográfica Miño-Sil, a Confederación Hidrográfica do Cantábrico, a Confederación Hidrográfica do Douro e a entidade pública empresarial Augas de Galicia, sendo a primeira e a última destas as que controlan case a totalidade das concas, coa única excepción das concas dos ríos Eo, Navia e Támega, xestionados polas outras dúas confederacións mencionadas.

A dispoñibilidade de auga tanto de auga potabilizada, non potabilizada e captadas polas empresas presenta unha tendencia crecente entre 1996 e 2003, a partir desa ano o volume de auga dispoñible reduciuse ata 2006 e manténdose aproximadamente constante a partir dese ano. En 2014 prodúcese un leve repunte no volume de auga potabilizada dispoñible, 303,7 hm³ (un 11,5% superior ao ano anterior), a non potabilizada creceu un 2,4% acadando a cifra de 280,8 hm³ e as captacións realizadas polas empresas foron de 281,4 hm³, catro décimas por debaixo da cifra do ano anterior.

En canto ao consumo de auga obsérvase unha tendencia decrecente dende 2001 onde se distribuíron para abastecemento público 270,9 hm³ de auga, en 2014 este volume foi de 186,4 hm³, un 1,0% superior ao valor do ano anterior e un 31,2% inferior ao rexistrado no ano 2001.

En canto ao consumo de auga por sectores en 2014, cabe destacar que os maiores consumos rexístranse nos fogares, acaparando o 69,7% do consumo total, seguido polos sectores produtivos, que demandan o 22,3%.

En canto a perdas nas redes de distribución de abastecemento da poboación, como indicador de eficiencia na xestión da auga, cabe destacar que as perdas rexistradas en Galicia ascenden en 2014 ao 21,3%, sendo moi similares ás que se producen no conxunto nacional, considerándose en calquera caso excesivas e sendo preciso incidir na diminución destas.

Cadro 79. Distribución de auga por grandes grupos de usuarios (miles de m³)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Volume total de auga	206.568	197.023	188.948	182.743	189.873	184.559	186.405
Sectores económicos	30.918	34.690	32.679	32.572	38.448	40.021	41.160
Fogares	145.691	139.027	132.094	133.212	133.745	119.906	128.722
Consumos municipais	29.959	23.306	24.175	16.959	17.680	24.632	16.523
Volume auga perdida nas redes de distribución	53.280	40.086	49.554	40.723	48.868	44.556	39.769
% perdas en redes de distribución	25,8	20,4	26,2	22,3	25,7	24,1	21,3

Fonte: Instituto Galego de Estatística (IGE)

No que respecta á demanda doméstica, o consumo medio de auga en Galicia en 2014 foi de 129 litros/habitante/día, inferior aos 132 litros/habitante/día do conxunto nacional e en calquera caso en descenso durante os últimos anos.

O custo unitario de auga urbana, medido como o cociente entre os importes abonados pola subministración, máis a cota de rede de sumidoiros, depuración, canons saneamento ou vertedura e o volume de auga rexistrada e distribuída aos usuarios, cabe destacar que Galicia, ten un dos custos máis baixos do conxunto nacional, situándose en 1,11 euros por m³ en 2014 (fronte a 1,89 euros por m³ do conxunto nacional). En 2014 produciuse un descenso do 6,7% deste prezo debido ao descenso do custe do subministro; este descenso contrasta co crecemento rexistrado nos sete anos anteriores, en 2006 o custo unitario era de 0,71 € por m³.

En xeral, a calidade de augas, tanto superficiais, como subterráneas, é boa. Os datos dos plans hidrolóxicos de conca recentemente aprobados para as catro demarcacións hidrográficas nas que se divide o territorio galego revelan, por exemplo, que das 750 masas de auga superficiais en Galicia un 66,9% alcanzan o bo estado ecolóxico.

A política de saneamento e depuración aplícase coa intención de mellorar a calidade destas augas. A Directiva 91/271/CEE establecía o obxectivo de que todos os núcleos con máis de 2.000 habitantes equivalentes dispoñerían de sistemas de depuración a 31 de decembro de 2005.

Para dar cumprimento a estes compromisos, elaborouse o primeiro Plan Nacional de Saneamento e Depuración no que se establece a obrigaón de que as Comunidades Autónomas elaboren os seus propios Plans. Así pois, en resposta a este requisito, Galicia puxo en marcha o Plan de Saneamento de Galicia 2015, para dar cumprimento ao compromiso de calidade de augas e a implantación dun canon de saneamento, a fin de recuperar os custos dos investimentos necesarios para o cumprimento dos obxectivos de calidade.

Galicia conta, en xuño de 2016, con 155 estacións depuradoras en aglomeracións urbanas maiores de 2.000 habitantes (habitantes equivalentes) e 6 en construción: Gandarío, Malpica, Prioriño, Ribeira, Ourense (ampliación Reza) e Vigo (ampliación Lagares).

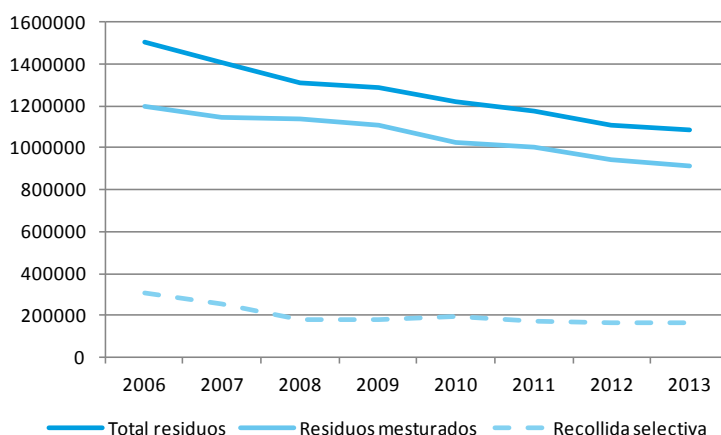
Con todo, en canto ao volume total de auga residual tratada, segundo as últimas cifras que achegan datos (correspondentes a 2007) obsérvase que a porcentaxe de auga tratada con respecto ao total de auga residual recollida é lixeiramente inferior ao do conxunto nacional (85,26% en Galicia, fronte ao 87,8% do conxunto nacional).

De todo iso, dedúcese a importancia de seguir mellorando e completando o xa alcanzado no plan nacional e rexional de saneamento, tratamento de augas residuais e lodos de depuradoras, optimizando o funcionamento das estacións depuradoras existentes e promovendo unha xestión eficiente dos servizos urbanos de auga.

No referente á xeración de residuos, aínda que a racionalización dos fabricantes, as medidas de prevención desenvolvidas e a menor actividade económica favoreceron nos últimos anos a redución de residuos, resulta necesario potenciar esforzos adicionais nesta dirección. Ademais, é necesario traballar na vía da separación que favoreza, á súa vez, a reutilización, a reciclaxe e, en última instancia, a valorización enerxética dos residuos que non poden ser reciclados.

O seguinte gráfico mostra esa clara tendencia na redución de residuos que, nos últimos anos, se produce precisamente á conta de reducir os mesturados. A recollida selectiva tamén se reduce aínda que a moito menor ritmo. Iso pode ser indicativo de que existe unha mellor separación en orixe. Así, dende 2008 a 2013 os residuos urbanos recollidos descenderon un 17,5%, os mesturados un 19,4% e a recollida selectiva un 5,4%.

Gráfico 35. Evolución dos residuos urbanos recolleitos (toneladas) en Galicia

Fonte: Instituto Galego de Estatística (IGE)

A xestión e valorización de residuos é un elemento para considerar no marco da sustentabilidade e eficiencia do uso de recursos. Galicia foi considerada unha das Comunidades Autónomas líderes en xestión de residuos, hai anos, pola súa nova formulación dun modelo de xestión baseado na desaparición de vertedoiros e a posta en funcionamento de tres instalacións para o seu tratamento (SOGAMA, Nostián e Lousame).

Con todo, na actualidade pasa a estar nunha clasificación media, como consecuencia de que a instalación de SOGAMA está saturada, a planta de Nostián rexistra altos niveis de xeración de rexeitamentos e Lousame é a de reducidas dimensións.

Así pois existe unha saturación das plantas de tratamento, o que supón o principal problema, impedindo que unha porcentaxe moi elevada dos residuos sexa tratado da forma máis adecuada, é dicir, primando a reciclaxe e a valorización.

Isto fai que, aínda que se reduciu a xeración de residuos nos últimos anos e os vertidos directos, con todo a cantidade de refugallos segue estando por encima da capacidade de tratamento dos sistemas de xestión galegos, que en 2013 procesan o 82,5% do total xerado, quedando un 17,5% de lixos non tratados.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Alcanzar os obxectivos determinados pola Directiva 2008/98/CE e a Lei 22/2011 I de residuos e solos en materia de prevención, reutilización e reciclaxe.
- Mellorar o estado de todas as masas de auga, de tal xeito que todas as actividades que se desenvolven en torno da auga, sexan compatibles entre si e cos obxectivos medioambientais establecidos, dun xeito sostible e que teña en conta as condicións meteorolóxicas e hidrolóxicas extremas que se poden sufrir.

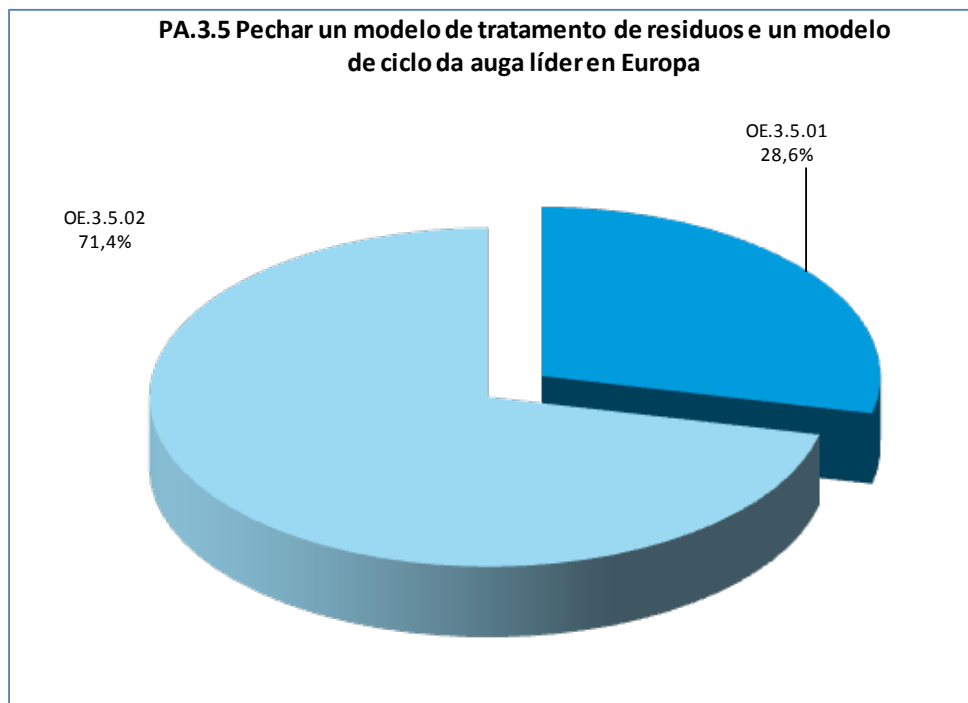
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Cadro 80. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.5 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.3.5 Pechar un modelo de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa	Importe	% Eixe	% PA
OE.3.5.01 Conservar e protexer o medio ambiente e promover a eficiencia dos recursos a través da xestión sostible dos residuos e a restauración de espazos degradados.	15.544.718	1,6	28,6
OE.3.5.02 Culminar as infraestruturas precisas para a mellora do estado das masas de auga, compatibilizando o ciclo natural da auga co ciclo do uso da auga, contando coa participación da cidadanía, nun marco de sustentabilidade que teña en conta os retos do cambio climático.	38.896.709	4,1	71,4
Total	54.441.427	5,7	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 36. Distribución do orzamento 2017 do PA.3.5 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

Nesta prioridade de actuación os obxectivos estratéxicos son “Conservar e protexer o medio ambiente e promover a eficiencia dos recursos a través da xestión sostible dos residuos e a restauración de espazos degradados” e “Culminar as infraestruturas precisas para a mellora do estado das masas de auga, compatibilizando o ciclo natural da auga co ciclo do uso da auga, contando coa participación da cidadanía, nun marco de sustentabilidade que teña en conta os retos do cambio climático”.

Para conseguir o primeiro dos obxectivos, realizaranse entre outras actuacións, a implantación de sistemas que garantan un alto nivel de recollida selectiva, separación, reciclado e tratamento de residuos e o control preventivo das actividades dos produtores e xestores de residuos.

Os seguintes indicadores medirán o desempeño destas accións:

a) coa implantación dos devanditos sistemas aspírase a unha capacidade adicional de tratamento e xestión de residuos comerciais, industriais e perigosos de mais de 2 millóns de toneladas ao ano así como a recollida e transporte de residuos adoitados de case que 1.200 toneladas adicionais ao ano.

b) Poranse en marcha 9 proxectos para o control preventivo das actividades e das condicións ambientais das instalacións e operativa dos produtores e xestores de residuos.

Polo que respecta ao segundo dos obxectivos estratéxicos as actuacións mais salientables serán o contribuír técnica e economicamente para garantir un acceso ós servizos básicos de abastecemento e saneamento e depuración os cidadáns de Galicia, diminuíndo os desequilibrios territoriais existentes e buscando unha maior eficacia na execución dos investimentos e na explotación de infraestruturas hidráulicas e garantir a protección e mantemento do Dominio Público Hidráulico da demarcación hidrográfica Galicia Costa, que permitirán o tratamento nas EDARes de Galicia de 255.124 m³/dia de augas residuais cunha poboación adicional beneficiada de 11.821 persoas e por outra banda, emendar 166 puntos de vertedura.. A poboación beneficiaria das medidas de prevención das inundacións é de máis de 11.000 persoas.

Cadro 81. Indicadores de produtividade da PA.3.5

E3: Crecemento sustentable, territorio, mar, agricultura, gandería e montes			Previsto
PA05 Pechar un modelo de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa			
E01 Conservar e protexer o medio ambiente e promover a eficiencia dos recursos a través da xestión sostible dos			
D0E011	Capacidade adicional no tratamento e a xestión dos residuos comerciais, industriais ou perigosos. Toneladas/ano		2.115.456
D0E022	Capacidade adicional de recollida e transporte de Residuos Adoitados urbanos. Toneladas/ano		1.186
P00201	Número de proxectos de carácter ambiental.		9
P00306	Superficie total de chan rehabilitado. Hectáreas		9
E02 Culminar as infraestruturas precisas para a mellora do estado das masas de auga, compatibilizando o ciclo			
D0C019	Poboación adicional beneficiada por unha mellor depuración de augas residuais equivalente de poboación. (poboación-equiv		11.821
D0C020	Poboación beneficiaria das medidas de prevención de inundacións		11.028
P00153	Número de actuacións de abastecemento e saneamento e depuración.		129
P00214	Número de puntos de vertedura emendados		166
P00318	Volume de augas residuais tratadas nas EDARes de Galicia (m ³ /dia).		255.124
P00436	Actuacións de protección, conservación, mantemento e mellorado Dominio Público Hidráulico		18
P00437	Actuacións de colaboración para mellora da xestión do ciclo integral da auga		14

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 82. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.5 por fonte de financiamento

PA.3.5 Pechar un modelo de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	20.079.956	36,9
FEDER	26.256.356	48,2
Orzamentos Xerais do Estado	736.829	1,4
FEADER	7.368.286	13,5
Total	54.441.427	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 83. Distribución do orzamento 2017 da PA.3.5 por programas de gasto

PA.3.5 Pechar un modelo de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa	Importe	%
541D - CONTROL AMBIENTAL E XESTIÓN DE RESIDUOS	15.544.718	28,6
542A - PLANIFICACIÓN E XESTIÓN HIDROLÓXICA	38.896.709	71,4
Total	54.441.427	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 84. Xestores da PA.3.5 no orzamento 2017

PA.3.5 Pechar un modelo de tratamento de residuos e un modelo de ciclo da auga líder en Europa
CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE E ORDENACIÓN DO TERRITORIO
SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
S.X DE CALIDADE E AVALIACIÓN AMBIENTAL

Fonte: Consellería de Facenda

III.4. EIXE 4. SOCIEDADE DIXITAL, CULTURA E REFORZO DO PESO DE GALICIA NO SEU ENTORNO

A sociedade da información está a mudar todos os negocios tradicionais cara a unha produción de bens e servizos a medida e con unha demanda moito máis esixente e informada grazas ao uso das TICS. Resulta preciso por tanto, contar coas infraestruturas axeitadas, fomentar as competencias dixitais entre a cidadanía e adaptar os sistemas produtivos e canais de venda das empresas a estas novas tecnoloxías para aproveitar todas as vantaxes que poñen ao noso alcance.

Resulta estratéxico para o progreso como rexión, procurar a dinamización e fomento da cultura galega, a normalización e o impulso do idioma galego como medio para protexer e fomentar a identidade cultural de Galicia, o desenvolvemento social, o crecemento económico e o diálogo intercultural.

O progreso de Galicia nos últimos lustros garda un forte vencello co desenvolvemento da súa autonomía, polo que é preciso seguir impulsando as institucións autonómicas para situar a nosa rexión entre as máis desenvolvidas de Europa.

Hai que lembrar que Europa atópase nun intre crucial para a súa construción e desenvolvemento, no que unha rexión excéntrica debe asumir un papel actor para compensar a súa distancia dos centros de decisión e facer valer os intereses dos seus sectores produtivos e dos seus cidadáns.

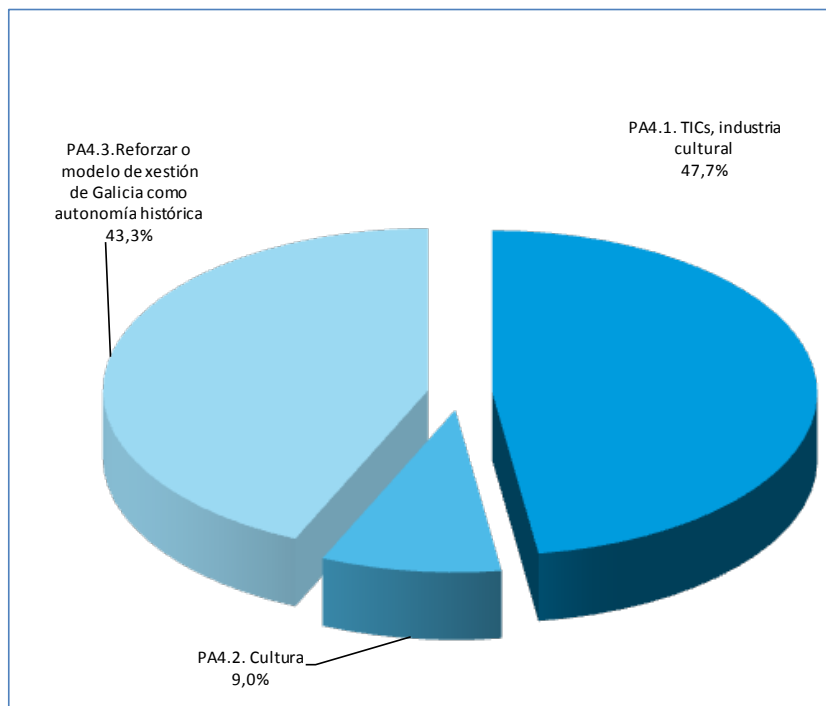
Na seguinte táboa detállase o gasto orzamentario de 2017 neste eixe por prioridade de actuación.

Cadro 85. Distribución do orzamento 2017 por prioridades de actuacións do eixe 4

E4. Sociedade dixital, lingua, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno	Importe	% total	% eixe
PA.4.1 Desenvolvemento da economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información	229.198.860	2,6	47,7
PA.4.2 Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia	43.009.274	0,5	9,0
PA.4.3 Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado	207.997.403	2,3	43,3
Total	480.205.537	5,3	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 37. Distribución do orzamento 2017 por prioridades de actuacións do eixe 4

Fonte: Consellería de Facenda

A táboa seguinte mostra o orzamento do eixe por fonte de financiamento.

Cadro 86. Distribución do orzamento 2017 do eixe 4 por fonte de financiamento

E4. Sociedade dixital, lingua, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	434.505.996	90,5
FCI	8.000.000	1,7
FEDER	32.574.013	6,8
Orzamentos Xerais do Estado	2.362.500	0,5
FEADER	2.250.000	0,5
FSE	513.028	0,1
Total	480.205.537	100,0

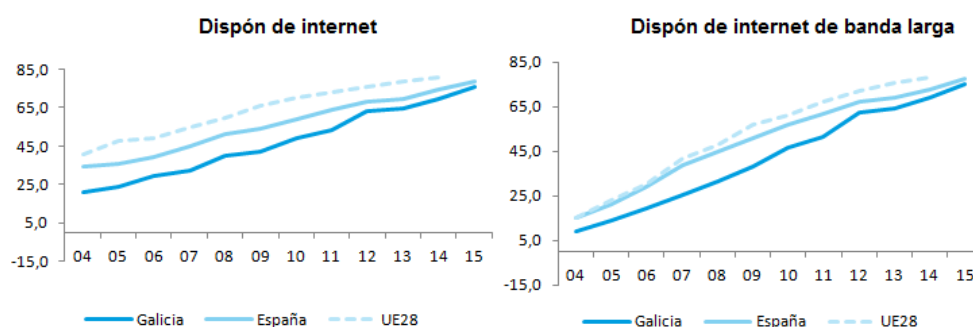
Fonte: Consellería de Facenda

III.4.1. Desenvolvemento da economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información.

No ámbito dos fogares e comezando polo gran catalizador das TIC, Internet, observamos que Galicia está inmersa nun proceso de converxencia no nivel de acceso co conxunto de España e da UE-28, o 75,6% dos fogares ten acceso a internet na vivenda

en 2015 para, e o 75,2% dispón de banda larga. Con todo, aínda se atopa a 3 puntos porcentuais de España e a máis de 5 puntos da UE-28. Xa non digamos os países do centro e norte de Europa, onde a porcentaxe de acceso supera o 90% e nalgúns países rolda o 97%. Queda aínda camiño por percorrer para mellorar esta estatística clave na economía do coñecemento, da que dependen moitos outros indicadores.

Gráfico 38. Acceso a TIC polos fogares en Galicia / España / UE28

Fonte: Galicia e España, INE - TIC-H (I). UE27, EUROSTAT - ICT usage in households and by individuals

Notas: Considéranse aqueles fogares con polo menos un membro entre 16 e 74 anos de idade.

(I) TIC-H: Enquisa sobre Equipamento e Uso de Tecnoloxías de Información e Comunicación nos Fogares

Como observamos no gráfico anterior o desenvolvemento de infraestruturas mellorou nos últimos anos, onde se veu desenvolvendo o denominado Plan de Banda Larga de Galicia, que permite unha cobertura do 98% da poboación e máis de 1,4 millóns de persoas con posibilidade de acceso ás redes de nova xeración. O Plan de banda larga facilitou o acceso a internet a máis de 700.000 galegos/as dos 786.000 que carecían deste servizo a principios do 2010.

En canto a outros equipamentos dos fogares as cifras galegas están lixeiramente por baixo da media nacional, exceptuando a conexión telefónica fixa, onde a elevada penetración do seu uso en España é xeneralizada en todo o territorio nacional, incluído o galego. Os fogares que dispoñen de computadores en Galicia son un 73,1% do total, 2,8 puntos menos que a nivel nacional. A penetración da telefonía móbil é moi elevada e só está oito décimas por baixo da nacional e espérase que nos próximos anos moitos dos novos servizos asociados coa economía do coñecemento xurdan nas tecnoloxías móbiles.

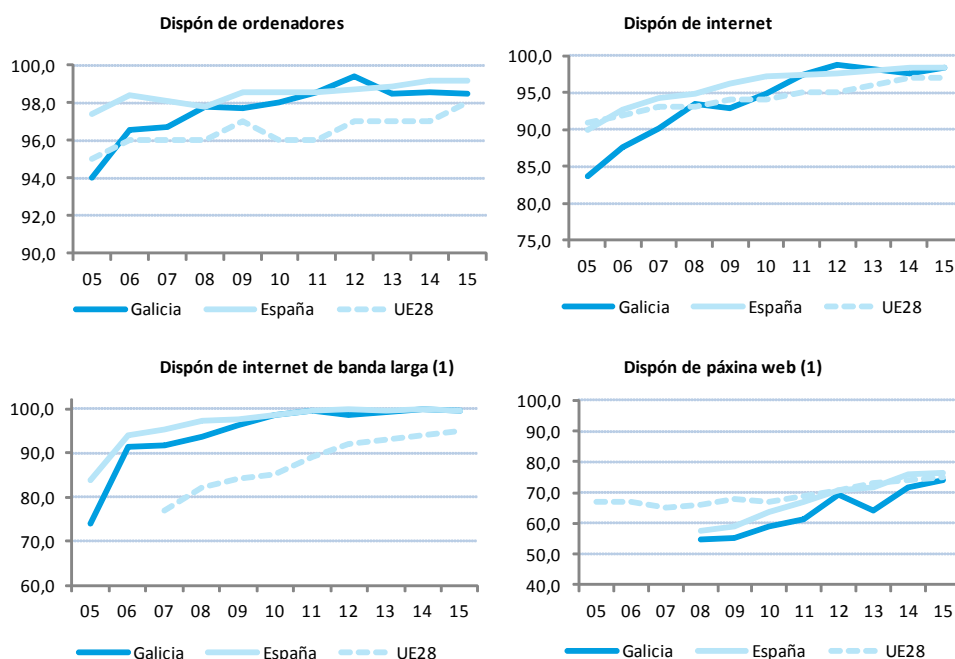
Respecto ao uso das TIC polos fogares, en 2015 o 74,6% da poboación galega entre 14 e 74 anos utilizou internet e o 76,9% computador, a nivel nacional estas porcentaxes foron do 81,0% e do 81,5%. No uso frecuente de internet os datos galegos igualan a media nacional e no uso de teléfono móbil a diferenza é de 0,8 puntos porcentuais (94,6% fronte a 95,4%).

Un 43,0% da poboación galega adquiriu algún produto ou servizo a través de Internet, situándonos a 5,0 puntos da media estatal e experimentando un crecemento de 4,2 puntos porcentuais respecto ao ano anterior.

As estatísticas dispoñibles indican que o nivel de uso da e-Administración polos cidadáns en España supera lixeiramente o da UE-28 en 2015 (62% fronte a 57%). A situación en Galicia en 2015 mellora con respecto a anos anteriores acadando unha taxa do 65,6%. Con todo, queda marxe para o progreso. Os usos máis altos danse nas consultas de información, pero só un 39,0% envía formularios cubertos.

No que se refire á análise da demanda de TIC por parte das empresas, a gran maioría das empresas galegas de 10 ou máis empregados dispón de ordenadores e Internet de banda ancha. E a súa situación non difire da de España ou da UE-28 no seu conxunto.

Gráfico 39. Usos TIC nas empresas con sede social en Galicia / España / UE-28

Fonte: Galicia e España, INE - ETICCE (2). UE-28, EUROSTAT - ICT usage by enterprises

Notas:(1) Porcentaxe sobre as empresas con acceso a internet (2) ETICCE: Enquisa sobre o Uso de Tecnoloxías da Información e as Comunicacións e do Comercio Electrónico nas Empresas

Con todo, dispoñer de páxina web é un indicador que mostra unha actitude máis activa para aproveitar os beneficios da sociedade da información. En 2015 a diferenza neste indicador entre as empresas galegas e as de UE-28 situouse nos 1,1 puntos porcentuais, favorable ás europeas, este dato supón un recorte do diferencial rexistrado no ano anterior (2,4 puntos) e en 2013 (8,6 puntos porcentuais). Con respecto a España, que supera

neste indicador o dato da UE-28 desde 2014, o diferencial é de 2,7 puntos en 2015, en 2014 o diferencial foi de 4,2 puntos porcentuais e en 2013 a diferenza entre España e Galicia foi de 7,2 puntos.

Case 3 de cada 4 empresas galegas de máis de 9 empregados emprega sinatura dixital nunha das súas comunicacións, tres puntos por debaixo de España.

En xeral, o uso das TIC nas empresas galegas está lixeiramente por debaixo do uso do conxunto do estado, as maiores diferenzas obsérvanse na porcentaxe de persoal ao que se lle proporciona un dispositivo portátil que permite a conexión móbil a internet para uso empresarial, porcentaxe de empresas que pagan por anunciarse en internet, que proporcionan aos seus empregados acceso remoto ao correo electrónico, documentos ou aplicacións da empresa, porcentaxe de empresas que utilizan medios sociais; nestas variables a diferenza rolda os 5 puntos porcentuais. En cambio, rexístranse diferenciais positivos na dispoñibilidade de internet de banda larga fixa e na porcentaxe de empresas que enviaron facturas a outras empresas ou administracións públicas (86% en Galicia fronte a 84% en España).

Nas pequenas empresas galegas de 9 ou menos empregados a situación dos equipamentos básicos é ben distinta. Máis dun 30% non ten ordenador e máis de tres quintas partes non ten acceso a Internet. En 2015 produciuse unha melloras nestes indicadores con respecto ao ano anterior agás en algunha variable como a conexión a banda larga fixa, ou o uso de internet para interactuar coas administracións onde se rexistraron retrocesos de 4 e 5 puntos respectivamente. Con respecto a este tipo de empresas no conxunto español, o uso das TIC das empresas galegas é inferior ao nacional agás na porcentaxe de empresas que dispoñen de banda larga fixa e na que dispoñen de sitio/páxina web.

Con todo nos usos do TIC máis sofisticadas queda moito camiño por percorrer para estas empresas. Só unha de cada tres empresas dispón de páxina web e menos dun 30% utiliza os medios sociais. No primeiro caso o rexistro galego supera ao nacional como se comenta no parágrafo anterior.

O uso dos medios sociais en Internet e, en especial, as tecnoloxías da nube non están moi desenvolvidos en España. En 2015 case dous terzos das empresas galegas de máis de 9 empregados con acceso a Internet non emprega os medios sociais; dentro das que empregan estes medios, o principal uso son as redes sociais. Neste apartado Galicia sitúase a 7 puntos de España.

A interacción coa Administración Pública máis importante é conseguir información ou impresos e formularios. Para a presentación de impresos baixa o nivel de interacción a, aproximadamente, tres cuartos das empresas. E en xeral, o nivel de interacción das empresas galegas para presentar documentación é lixeiramente superior que o das empresas españolas.

No que se refire ao sector das TIC é moi amplo e abarca actividades moi diversas. Desde a industria que fabrica equipos de telecomunicacións, circuítos impresos, compoñentes electrónicos, etc, ata os servizos de comercialización de equipos electrónicos, os propios servizos de telecomunicacións, actividades informáticas, etc.

Nos últimos 4 anos incrementouse o número de empresas no sector TIC e, con todo, reduciuse o emprego. Ademais, como o resto de sectores tamén destruíu emprego, o peso do emprego do sector TIC no do conxunto de sectores permaneceu estable. En 2013 o número de empresas é de 2.242, cun crecemento con respecto ao ano anterior do 0,4%, e o emprego de 15.312, descenso do 1,0%. O emprego no sector diminuíu en 2014 ata situarse en 14.400 persoas. O volume de negocio destas empresas situouse en 2014 en 2.396 millóns de euros, contribuíndo sobre un 2% ao PIB.

A madurez tecnolóxica acadada nos últimos anos foi posible grazas ao investimento conxunto entre o sector público e privado. No período 2009–2014, as actuacións derivadas de 2014.gal Axenda Dixital de Galicia (ADG) contaron cunha dotación pública de case 912 millóns de euros conseguiron mobilizar 1.275 millóns de euros, entre capital público e privado. En 2015, primeiro ano da ADG 2020, mobilizáronse 158 millóns de euros nas actuacións das súas cinco liñas estratéxicas: Valoración da Administración, Énfase na vida Dixital, Aceleración da Economía Dixital, Estímulo ao Crecemento do Sector TIC e Articulación Dixital do Territorio.

No ámbito da industria cultural e segundo o Ministerio de Educación, Cultura e Deporte, no ano 2013, en Galicia hai 5.747 empresas con actividade principal no sector cultural. Un 26,2% delas realiza actividades de deseño, creacións artísticas e de espectáculos; o 12,4% pertencen ao sector das artes gráficas; un 10% teñen coma actividade principal a fotografía e aproximadamente o 18% dedícanse á edición de libros e periódicos, ás actividades cinematográficas e ás actividades de tradución e interpretación (aproximadamente un 6% cada unha destas actividades); as bibliotecas, arquivos, museos e outras actividades culturais engloba ao case o 4%. Por último hai un 28,5% das empresas que realizan determinadas actividades de comercio e aluguer de produtos culturais. As empresas galegas constitúen o 5,3% das españolas.

O emprego en actividades culturais ascende a 28.000 persoas o que supón o 2,8% do emprego total e o 5,5% do total nacional.

O gasto medio por persoa en cultura rolda os 200 euros anuais (2014), un 2% do gasto total en bens e servizos dos fogares, a nivel nacional o gasto por persoa foi de 260 euros, un 2,4% do gasto total. Nos últimos anos obsérvase un descenso de case 100 euros por persoa neste tipo de gastos desde 2008 onde se gastaban 300 euros nestes bens e servizos.

Por outro lado, en 2015 hai en Galicia 130 editores con actividade cunha produción media de 17 libros inscritos en ISBN. Esta media é moi inferior a produción en España que acada os 27 libros por editor. Presenta un perfil crecente ata 2010 e a partir de aí obsérvase tanto un descenso tanto nos libros inscritos coma na produción media.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Acadar a modernización tecnolóxica dos servizos públicos mediante proxectos vinculados á Administración electrónica e consolidar o e-Goberno e a incorporación das TIC e as novas posibilidades de xestión que estas ofrecen á Administración Pública para facilitar e facer máis eficientes as relacións coa cidadanía e as empresas.
- Aumento da actividade creativa e mellora en cantidade e calidade da oferta das industrias culturais galegas. Mellora da súa competitividade, no mercado interior e de cara ao exterior, e da rendibilidade dos axentes e das empresas do sector cultural.
- Os cidadáns de Galicia deben recibir información plural, actualizada, accesible e veraz das actuacións, eventos e situacións que sexan do seu interese, incrementándose o uso da lingua galega nos medios de comunicación.
- O despregamento das infraestruturas de comunicación de acordo cos principios de seguridade nas instalacións, dos usuarios e do público en xeral, garantindo a máxima calidade do servizo.
- A competitividade da CRTVG co fin de contribuír á formación dunha opinión pública informada, garantindo os valores de independencia, obxectividade e veracidade da información e de xeito que cumpra a súa función de instrumento de normalización da lingua galega, reforzamento da identidade do pobo galego e promoción da cultura galega

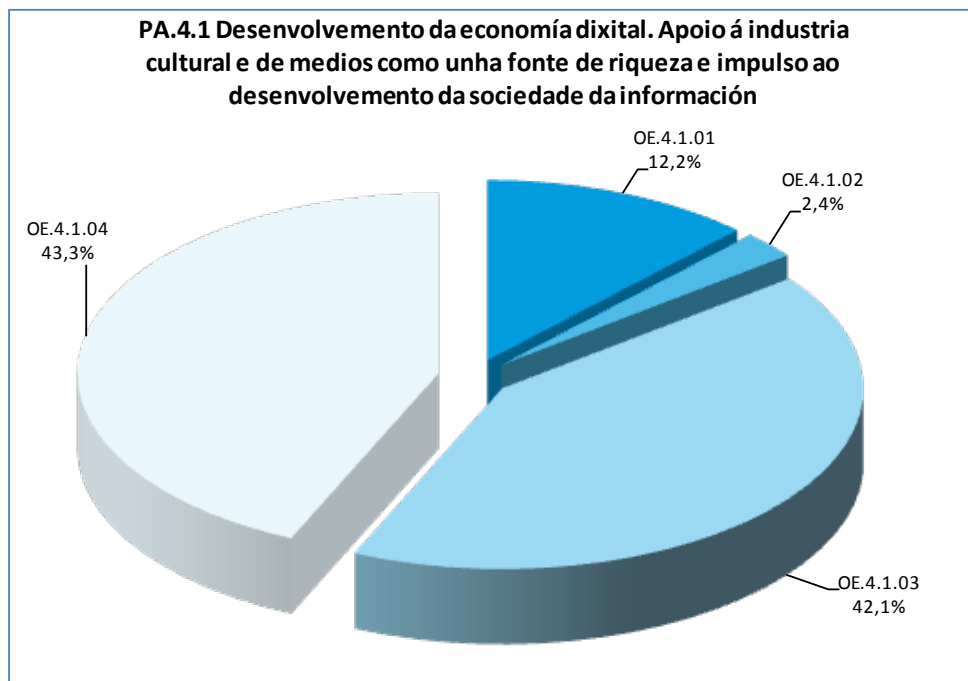
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Cadro 87. Distribución do orzamento 2017 da PA.4.1 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.4.1 Desenvolvemento da economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información	Importe	% Eixe	% PA
OE.4.1.01 Aumentar a oferta e o consumo da cultura mediante accións de dinamización cultural planificada e a través das actividades da industria cultural e creativa galega.	27.866.995	5,8	12,2
OE.4.1.02 Potenciar a comunicación social como instrumento de difusión da información e fomentar o acceso ás novas tecnoloxías dixitais.	5.605.596	1,2	2,4
OE.4.1.03 Modernizar os servizos de comunicación e facilitar o acceso da poboación aos mesmos.	96.453.203	20,1	42,1
OE.4.1.04 Mellorar o uso e a calidade das TIC e o acceso ás mesmas.	99.273.066	20,7	43,3
Total	229.198.860	47,7	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 40. Distribución do orzamento 2017 da PA.4.1 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

Nesta prioridade de actuación, o obxectivo estratéxico “Mellorar o uso e a calidade das TIC e o acceso ás mesmas” impulsárase principalmente a través das liñas de actuación recollidas na Axenda Dixital de Galicia 2020, entre as que podemos destacar: actuacións para o fomento da modernización e innovación tecnolóxica, a modernización das redes do sector público, a dotación de infraestruturas TIC, o plan par ao fomento da educación dixital e a modernización da administración de xustiza e outros ámbitos da administración como a xestión do patrimonio cultural, a xestión do transporte público, a xestión ambiental ou do turismo.

Nos obxectivos estratéxicos “Modernizar os servizos de comunicación e facilitar o acceso da poboación aos mesmos” e “Potenciar a comunicación social como instrumento de difusión da información e fomentar o acceso ás novas tecnoloxías dixitais”, desenvolveranse fundamentalmente actuacións de apoio á comunicación social, en materia de infraestrutura para os servizos de televisión e radiodifusión e actuacións de financiamento da actividade da CRTVG.

No que se refire ao obxectivo de “Aumentar a oferta e o consumo da cultura” realizáranse actuacións en materia de axudas en materia cultural e á produción artística, así como o financiamento de actividades do Centro Dramático Galego, o Centro Coreográfico Galego e o Centro Galego das Artes da Imaxe.

As actuacións enmarcadas nestes obxectivos estratéxicos mediranse principalmente cos seguintes indicadores de produtividade para os que se establece un valor obxectivo:

a) Número de axudas concedidas ás artes escénicas, á música e ao sector audiovisual que se prevén sexan 200 e o número de actuacións e programacións culturais desenvolvidas que se espera se sitúen en 324.

b) Axudas concedidas aos medios de comunicación social que se estiman en 54 e 112 actuacións de infraestrutura de comunicación e radiodifusión.

c) En materia de TIC, número de procedementos teletramitables que se crean ou melloran coa operación que superaría os 1.300, Poboación escolar que esta cuberta polos servizos públicos electrónicos educativos (120.000) e Órganos xudiciais cubertos polo Expediente xudicial electrónico que se estima sexan 20.

Cadro 88. Indicadores de produtividade da PA.4.I

E4:Sociedade dixital, lingua, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno		Previsto
PA01 Desenvolvemento da economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de riqueza e		
E01 Aumentar a oferta e o consumo da cultura mediante accións de dinamización cultural planificada e a través das		
P00155	Número de actuacións e programacións culturais desenvolvidas.	324
P00158	Número de axudas concedidas ás artes escénicas, á música e ao sector audiovisual	200
E02 Potenciar a comunicación social como instrumento de difusión da información e fomentar o acceso ás novas		
P00044	Axudas concedidas aos medios de comunicación social.	54
P00067	Convenios e/ou acordos asinados	27
E03 Modernizar os servizos de comunicación e facilitar o acceso da poboación aos mesmos.		
P00023	Actuacións de infraestrutura de comunicación e radiodifusión.	112
P00083	Estudos, informes e traballos técnicos.	4
P00320	Portais en redes sociais	20
P00321	Webs do catálogo	6
P00322	Emisión de programas de radio	24.600
P00323	Emisión de programas de televisión	32.800
E04 Mellorar o uso e a calidade das TIC e o acceso ás mesmas.		
D0C001	Número de empresas que reciben axudas	85
D0E015	Poboación escolar que esta cuberta polos servizos públicos electrónicos educativos. Persoas	120.000
D0E017	Órganos xudiciais cubertos polo Expediente xudicial electrónico	20
D0E024	Número de usuarios que teñen acceso ou están cubertos polas aplicacións/servizos de Administración electrónica	2.300.000
DE024A	Número de procedementos teletramitables que se crean ou melloran coa operación. Numero	1.315
P00442	Número usuarios rede ceMIT	65.000

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 89. Distribución do orzamento 2017 da PA.4.1 por fonte de financiamento

PA.4.1 Desenvolvemento da economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	199.411.793	87,0
FEDER	25.174.567	11,0
Orzamentos Xerais do Estado	2.362.500	1,0
FEADER	2.250.000	1,0
Total	229.198.860	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 90. Distribución do orzamento 2017 da PA.4.1 por programas de gasto

PA.4.1 Desenvolvemento da economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información	Importe	%
432B - FOMENTO DAS ACTIVIDADES CULTURAIS	27.866.995	12,2
461A - COBERTURA INFORMATIVA E APOIO Á COMUNICACIÓN SOCIAL	5.605.596	2,4
461B - RADIODIFUSIÓN E TVG	96.453.203	42,1
571A - FOMENTO DA SOCIEDADE DA INFORMACIÓN E DO COÑECIMENTO	99.273.066	43,3
PA02 - Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia	Importe	%
Total	229.198.860	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 91. Xestores da PA.4.1 no orzamento 2017

PA.4.1 Desenvolvemento da economía dixital. Apoio á industria cultural e de medios como unha fonte de riqueza e impulso ao desenvolvemento da sociedade da información
PRESIDENCIA DA XUNTA DE GALICIA
SECRETARÍA XERAL DE MEDIOS
DIRECCIÓN XERAL DE COMUNICACIÓN
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E O.U
SECRETARÍA XERAL DE CULTURA
AXENCIA GALEGA DAS INDUSTRIAS CULTURAIS
PRESIDENCIA DA XUNTA
AXENCIA PARA A MODERNIZACIÓN TECNOLÓXICA DE GALICIA

Fonte: Consellería de Facenda

III.4.2. Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia.

No ano 2013 o 57,3% dos galegos de 5 ou máis anos manifesta que sabe falar o galego moito, o 29,6% bastante e o 13,1% pouco ou nada. Entre a poboación menor de 15 anos, a porcentaxe dos que sabe falar pouco ou nada o galego incrementase ata o 22,7%, mentres que entre a poboación de 65 ou máis anos non chega ao 9%.

Cadro 92. Persoas que saben falar galego segundo a idade. Galicia. Ano 2013. Porcentaxes

	Moito	Bastante	Pouco ou nada	Total
De 5 a 14 anos	40,1	37,2	22,7	100,0
De 15 a 29 anos	60,3	27,9	11,8	100,0
De 30 a 49 anos	59,1	27,1	13,7	100,0
De 50 a 64 anos	56,4	29,8	13,8	100,0
De 65 ou máis anos	59,7	31,4	8,9	100,0
Total	57,3	29,6	13,1	100,0

Fonte: IGE

Nota: os datos fan referencia á poboación de 5 ou máis anos. Non se inclúe a poboación que non pode falar un idioma por enfermidade ou discapacidade.

A familia segue a ser a principal vía de aprendizaxe do idioma galego. O 82,2% dos galegos aprendeu a falar o galego neste ámbito, pero ao cinxirse á poboación menor de 30 anos a escola supera á familia como medio de aprendizaxe; o 86,5% dos mozos aprendeu o galego na escola e o 67,56% coa familia.

En canto ao Uso habitual e inicial do galego, en 2013 o 31,2% dos galegos habitualmente fala sempre en galego. Esta porcentaxe é moi similar á do ano 2008 (30,3%) pero 12 puntos inferior á rexistrada hai dez anos.

Por outra banda, a porcentaxe de poboación que fala máis galego ca castelán diminuíu 6,44 puntos respecto ao ano 2008 ata situarse no 20,3%, mentres que a dos que falan máis castelán que galego case non variou nos últimos cinco anos: 22,7% en 2008 e 22,3% en 2013. Por último, algo máis do 26% dos residentes en Galicia falan sempre en castelán, 6 puntos porcentuais máis que en 2008.

O uso do galego é desigual dependendo da idade da poboación. Deste xeito, o 52,7% dos galegos de 65 ou máis anos fala habitualmente só en galego e un 21,1% utiliza máis o galego có castelán. No entanto, entre os rapaces e rapazas de 5 a 14 anos, o 13,2% habitualmente sempre fala en galego, o 11,9% máis en galego ca castelán e o 74,9% restante utiliza sempre o castelán ou máis castelán ca galego.

No tocante á lingua habitual de escritura, apenas se produciron cambios no último quinquenio e o castelán segue a ser a lingua máis utilizada polos galegos. A porcentaxe de poboación que habitualmente escribe en galego é do 15,1%.

No ámbito familiar, o 41,7% dos galegos que teñen fillos fálalles en galego sempre, o 31,7% sempre en castelán, o 15,1% máis castelán ca galego e o 10,1% máis galego ca castelán. No tocante aos fillos, cabe destacar que arredor do 37% fala sempre en castelán cos seus proxenitores.

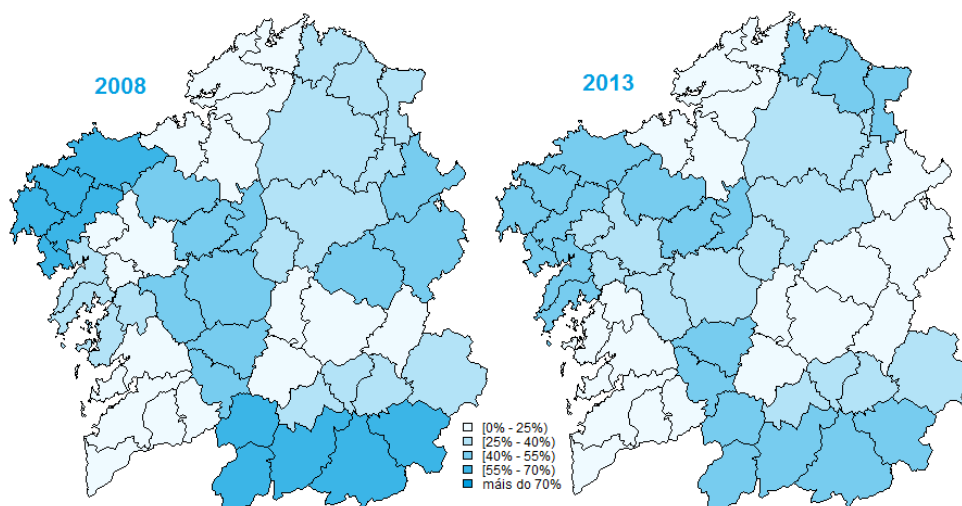
Dentro do ámbito social, o uso exclusivo do galego está máis estendido nas relacións entre amigos. O 33,1% dos galegos habitualmente fala sempre en galego cos amigos.

Porén, o 35,5% comunícase cos profesores dos seus fillos exclusivamente en castelán e o 34,2% só utiliza este idioma cos médicos.

No referente ao ámbito laboral, o 30,1% dos ocupados galegos fala sempre en galego cos compañeiros de traballo e o 18,4% utiliza máis galego ca castelán. A porcentaxe dos que falan sempre en galego ou máis galego ca castelán cos seus superiores non chega ao 40%.

Por áreas xeográficas, a área do Carballiño – O Ribeiro xunto coa área da Coruña suroriental son as que presentan as maiores porcentaxes de fogares nos que todos os seus membros de 5 ou máis anos falan habitualmente só galego, cun 52,7% e un 52,2%, respectivamente. No outro extremo atópanse a área da Coruña, cun 10,8%, a área de Ourense, cun 10,4%, e a área de Vigo cun 7,5%.

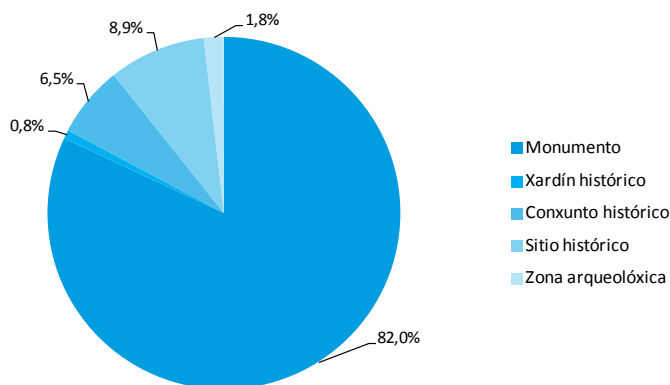
Mapa 21. Fogares nos que todos os seus membros de 5 ou máis anos falan habitualmente só galego. Datos por áreas.

Fonte: IGE

En Galicia hai 766 bens inmobles inscritos como Bens de Interese Cultural, dos que a maior parte (82%) son monumentos, un 9% sitios históricos e un 7% conxuntos históricos. Ademais contamos con 14 zonas arqueolóxicas e 6 xardíns históricos.

Gráfico 41. Bens de interese cultural. Ano 2014

Fonte: Dirección Xeral de Patrimonio Cultural

No que se refire ás bibliotecas, en 2014 Galicia conta con 497 bibliotecas⁵ que representan o 7,4% do total nacional e 666 puntos de servizo⁶. Destas, hai unha biblioteca central da Comunidade Autónoma, 294 son públicas⁷, 12 de institucións de ensinanza superior, 30 non especializadas e 160 especializadas.

Actualmente están integradas na Rede de Bibliotecas públicas de Galicia, 353 bibliotecas distribuídas en 238 concellos.

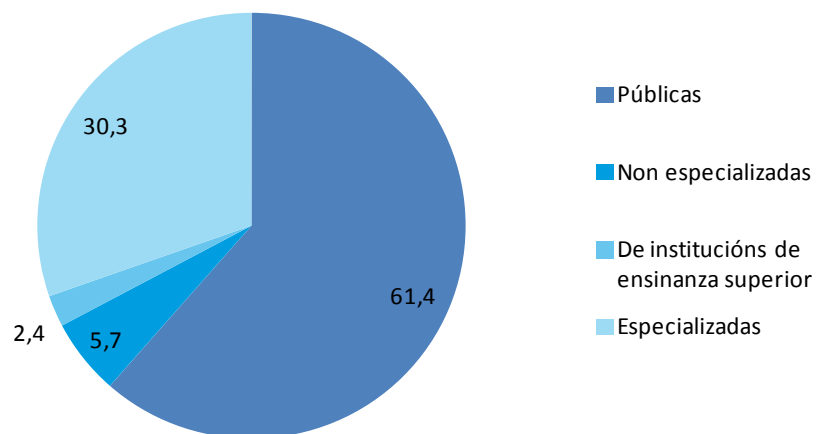
No ano 2014 a Rede de Bibliotecas Públicas de Galicia conta cunha colección bibliográfica e documental de máis de 5,3 millóns de documentos, que xestiona máis 2,3 millóns de préstamos anualmente e que dá servizo a case 800.000 usuarios, descendendo con respecto ao ano anterior (2013). Así mesmo, hai que salientar que desde outubro de 2014, os usuarios da Rede de bibliotecas públicas de Galicia dispoñen do servizo de préstamo de libros electrónicos en liña a través da plataforma GaliciaLe, con máis de 270 títulos en galego e 1.500 en castelán.

⁵ Considérase bibliotecas á unidade administrativa, é dicir, toda biblioteca independente ou grupo de bibliotecas que teñan unha mesma dirección ou unha administración única.

⁶ Considérase punto de servizo a toda biblioteca que presta servizos aos usuarios nun local aparte, tanto si é independente como se forma parte dun grupo de bibliotecas que constitúen unha unidade administrativa.

⁷ Unha biblioteca é pública cando cumpira os seguintes criterios: dispón dunha colección de fondos de carácter xeral, ofrece servizos informativos de tipo cultural, educativo, recreativo e social e é accesible a todos os cidadáns; Ofrece os servizos de préstamo e consulta de documentos de forma libre e gratuíta; os fondos das bibliotecas públicas son de libre acceso e susceptibles de ser deixados en préstamo. Non obstante, cando é necesario por razóns de seguridade e conservación, poden limitar o acceso a unha parte destes fondos.

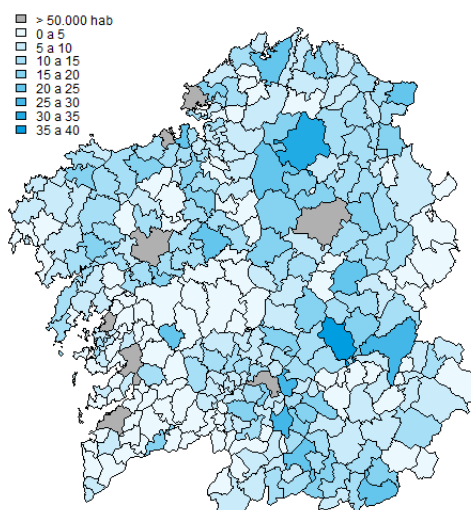
Gráfico 42. Distribución porcentual das bibliotecas en Galicia por tipoloxía. Ano 2014.

Fonte: INE. Estadística de bibliotecas

Segundo a enquisa de infraestrutura e equipamentos locais, nos concellos de menos de 50.000 habitantes, hai en 2013 un total de 295 casas de cultura repartidas en 167 concellos. Ademais, o 90,8% destes concellos conta con centros cívicos e/ou sociais e un 24,6% teñen algún museo. Por outro lado, 11 concellos teñen cine e/ou teatro e 25 dispoñen dun fogar do pensionista.

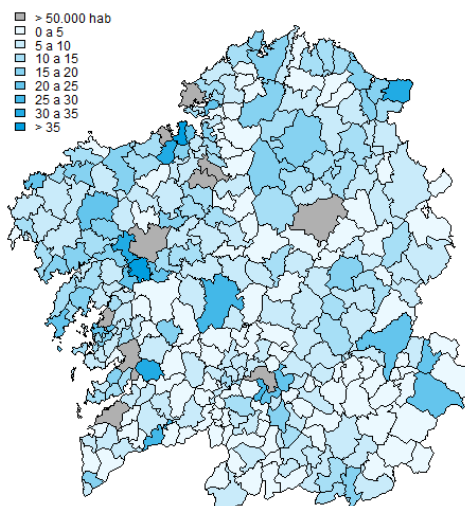
Mapa 22. Concellos de menos de 50.000 habitantes segundo o número das seguintes instalacións: Casa de Cultura, centro cívico, fogar do pensionista, museo e teatro/cine. Ano 2013.

Fonte: Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas. Encuesta de Infraestructura y Equipamientos Locales

No que se refire á dotación de áreas de esparcemento, o maior parte dos concellos conta con parques infantís (79,3%) e zonas recreativas (62,0%). Ademais, o 39,0% teñen algún xardín e o 19,7% conta con áreas de natureza.

Mapa 23. Concellos de menos de 50.000 habitantes segundo o número das seguintes instalacións de esparcemento: áreas de natureza, xardíns, parque infantil, parque non urbano, parque urbano, zonas recreativas. Ano 2013.

Fonte: Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas. Encuesta de Infraestructura y Equipamientos Locales

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- Impulsar o uso da lingua galega como principal referencia de identidade galega, tal e como se mostra nos contidos da cultura que nos é propia.
- Promover a lingua galega como vínculo de unión entre todas e todos os galegos nunha sociedade que demanda de xeito maioritario, o uso pacífico, libre e sen confrontacións das dúas linguas oficiais.
- Buscar a implicación dos sectores sociais máis representativos e dinamizadores da sociedade para implicalos no proceso de consolidación e modernización do idioma.
- Pór en valor a vantaxe da condición que temos os galegos/as de bilingües para a adquisición de coñecementos noutras linguas.
- Avanzar no desenvolvemento de normas de protección e extensión da lingua galega, tendo como base o ámbito normativo do que Galicia se dotou de xeito unánime.
- Establecer liñas de fomento do emprego do galego no ámbito xurídico e da administración no seu conxunto, co fin de avanzar na implantación do idioma en ámbitos nos que historicamente se viu relegado a un plano distinto do que lle correspondería ocupar.

- Desenvolver actuacións de dinamización lingüística preto do tecido asociativo galego, por ser este un ámbito de especial interese para alcanzar unha normalidade de uso do idioma. Establecer novos cursos de galego específicos para profesionais da sanidade, sector financeiro e medios de comunicación.
- Impulso do uso do galego por parte da mocidade, con especial atención aos seus ámbitos de uso preferentes, especialmente no que atinxe ás novas tecnoloxías e redes sociais, máis tamén na música e demais artes escénicas de preferencia para a xuventude.
- Promoción, de xeito especial, da mellora das actitudes respecto ao galego nos ámbitos máis urbanos.
- Impulsar gañar máis espazos de uso nas TIC's, coa creación de software en galego, así como deseño de contidos que favorezan a implantación do galego nas novas tecnoloxías.
- Prestar especial atención á industria editorial con produción en galego, como soporte fundamental da lingua.
- Desenvolver un plan global de actuación coas empresas e entidades comerciais, para incrementar o uso do galego como lingua de traballo no sector industrial e nas relacións entre as distintas entidades de natureza económica.
- Incremento da participación da sociedade nas actividades das bibliotecas, arquivos, museos e centros de interpretación, así como o aumento da oferta dos seus servizos, contidos e produtos.
- Incremento do patrimonio cultural de Galicia e mellora do seu estado de conservación e a situación e condicións de acceso a el por parte dos cidadáns.
- No que atinxe á cidade da cultura:
- Ofertarlle á cidadanía unha actividade e programación de calidade, acorde coa magnitude do contedor arquitectónico da cidade da cultura.
- Constituír á cidade da cultura de Galicia como o espazo natural de desenvolvemento, proxección e fomento da innovación do sistema cultural galego.
- Converterse nun polo de desenvolvemento que contribúa á dinamización do tecido produtivo, ao incremento dos niveis de renda e emprego e á mellora da competitividade do territorio, A través dun proxecto economicamente sostible e socialmente rendible.

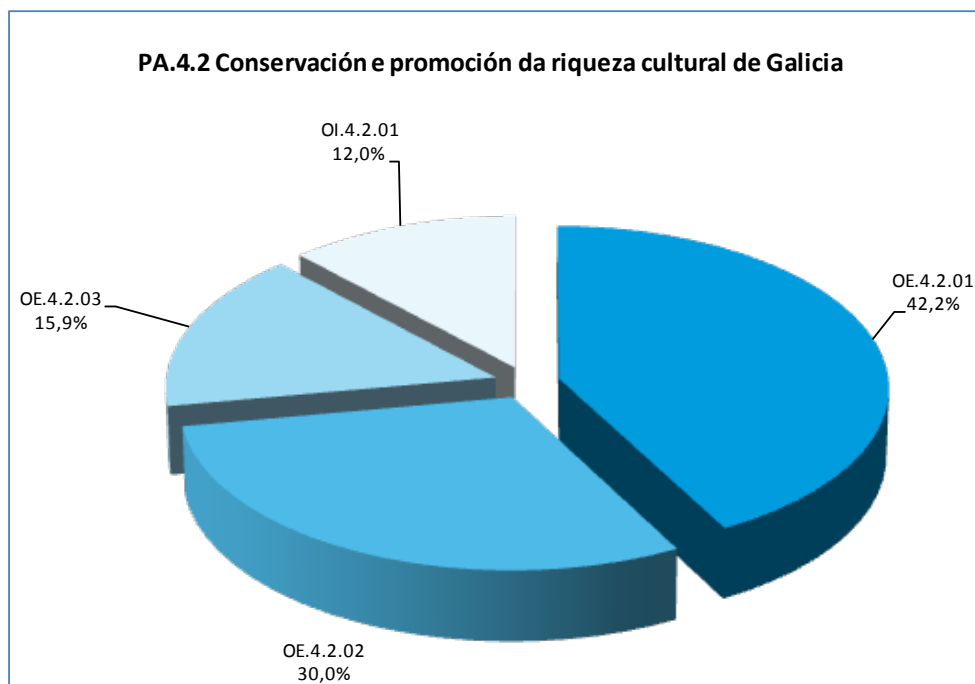
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Cadro 93. Distribución do orzamento 2017 da PA.4.2 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.4.2 Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia	Importe	% Eixe	% PA
OE.4.2.01 Fortalecer a programación e os servizos dispoñibles nas bibliotecas, arquivos, museos e centros de interpretación, para lograr a participación activa da cidadanía como usuaria destes servizos e como consumidora dunha oferta cultural de calidade.	18.129.685	3,8	42,2
OE.4.2.02 Protexer, conservar, poñer en valor e difundir o patrimonio cultural.	12.910.804	2,7	30,0
OE.4.2.03 Difundir a conveniencia de empregar a lingua galega nos distintos eidos da sociedade prestando especial atención a franxa de poboación máis nova, así como ao tecido económico/empresarial e as súas relacións comerciais con países de fala portuguesa, propiciando un clima que favoreza o uso cotiá do galego.	6.819.086	1,4	15,9
OI.4.2.01 Contribuír á conservación da riqueza cultural de Galicia	5.149.699	1,1	12,0
Total	43.009.274	9,0	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 43. Distribución do orzamento 2017 da PA.4.2 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

O obxectivo estratéxico de “Fortalecer a programación e os servizos dispoñibles nas bibliotecas, arquivos, museos e centros de interpretación, para lograr a participación activa da cidadanía como usuaria destes servizos e como consumidora dunha oferta cultural de calidade” desenvolverase fundamentalmente a través de actividades culturais e de promoción do libro e da lectura, o investimento en lotes fundacionais e adquisicións de fondos bibliográficos e actuacións para a posta en marcha de infraestruturas culturais.

En canto ao obxectivo de “Protexer, conservar, poñer en valor e difundir o patrimonio cultural”, destacan as actuacións de conservación, restauración e protección do patrimonio cultural e investimentos en bens do patrimonio cultural destinados ao uso social.

Por último, no obxectivo estratéxico de “Difundir a conveniencia de empregar a lingua galega nos distintos eidos da sociedade, propiciando un clima que favoreza o uso cotiá do galego”, entre outras, levaranse a cabo programas de promoción do galego, campañas de normalización lingüística e cursos e actividades de formación.

Os principais indicadores de produtividade asociados ás actuacións coas que se desenvolven estes obxectivos estratéxicos e para os que se establece un valor previsto no exercicio 2017 son:

a) Número de axudas concedidas para a creación literaria en lingua galega ou á tradución que se estiman en 60, actividades culturais planificadas e executadas nas bibliotecas, museos e arquivos, así como nos centros de interpretación (1.082) e o número de usuarios da rede de bibliotecas de Galicia que se espera se sitúe en 800.000 dos que o 63% serían mulleres.

b) No ámbito do patrimonio cultural, espéranse realizar 27 obras de conservación, restauración e protección, así como desenvolver 11 proxectos en materia de protección e promoción.

c) Os participantes en accións de formación en lingua galega situaranse en torno aos 3.000 sendo o 70% mulleres. Ademais, concederanse 180 subvencións para a promoción da lingua e realizaranse case 50 actuacións de formación e dinamización social do galego.

Cadro 94. Indicadores de produtividade da PA.4.2

E4: Sociedade dixital, lingua, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno		Previsto
PA02 Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia		
E01 Fortalecer a programación e os servizos dispoñibles nas bibliotecas, arquivos, museos e centros de		
P00150	Número de actividades culturais planificadas e executadas nas bibliotecas, museos e arquivos, así como nos centros de in	1.082
P00159	Número de axudas concedidas para a creación literaria en lingua galega ou á tradución	60
P00335	Bibliotecas, arquivos, museos e centros de interpretación dotados de novos equipamentos	1
P00336	Bibliotecas dotadas con fondos bibliográficos	150
P219.H	Número de usuarios da rede de bibliotecas de Galicia (Homes)	300.000
P219.M	Número de usuarios da rede de bibliotecas de Galicia (Mulleres)	500.000
P334.H	Persoas beneficiarias de bolsas en materia de bibliotecas, arquivos e museos (homes)	9
P334.M	Persoas beneficiarias de bolsas en materia de bibliotecas, arquivos e museos (mulleres)	44

E02 Protexer, conservar, poñer en valor e difundir o patrimonio cultural.		
D0C009	Aumento do número de visitas previstas a lugares pertencentes ao patrimonio cultural e natural e atraccións subvencionad	1.000
P00076	Entidades beneficiadas.	5
P00184	Número de obras de conservación, restauración e protección realizadas.	27
P00212	Número de proxectos en materia de protección e promoción do patrimonio cultural	11
E03 Difundir a conveniencia de empregar a lingua galega nos distintos eidos da sociedade prestando especial		
P00020	Actuacións de estudo, difusión e promoción	16
P00022	Actuacións de formación e dinamización social do galego.	48
P00045	Axudas concedidas.	988
P00067	Convenios e/ou acordos asinados	80
P00196	Número de proxectos	5
P00296	Subvencións para a promoción da lingua galega.	180
P227.H	Participantes en accións de formación (Homes)	900
P227.M	Participantes en accións de formación (Mulleres)	2.100
P394.H	Bolseiros (homes)	22
P394.M	Bolseiros (mulleres)	22

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 95. Distribución do orzamento 2017 da PA.4.2 por fonte de financiamento

PA.4.2 Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	40.223.372	93,5
FEDER	2.785.902	6,5
Total	43.009.274	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 96. Distribución do orzamento 2017 da PA.4.2 por programas de gasto

PA.4.2 Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia	Importe	%
151A - FOMENTO DA LINGUA GALEGA	6.819.086	15,9
431A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE CULTURA	5.149.699	12,0
432A - BIBLIOTECAS, ARQUIVOS, MUSEOS E EQUIPAMENTOS CULTURAIS	18.129.685	42,2
433A - PROTECCIÓN E PROMOCIÓN DO PATRIMONIO HISTÓRICO, ARTÍSTICO E CULTURAL	12.910.804	30,0
Total	43.009.274	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 97. Xestores da PA.4.2 no orzamento 2017

PA.4.2 Conservación e promoción da riqueza cultural de Galicia
PRESIDENCIA DA XUNTA DE GALICIA
SECRETARÍA XERAL DE MEDIOS
CONSELLERÍA DE CULTURA, EDUCACIÓN E O.U
SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
SECRETARIA XERAL DE CULTURA
DIRECCIÓN XERAL DE PATRIMONIO CULTURAL
SECRETARIA XERAL DE POLÍTICA LINGÜÍSTICA
D.X. DE CENTROS E RECURSOS HUMANOS

Fonte: Consellería de Facenda

III.4.3. *Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado.*

Dos 431 partidos xudiciais existentes en España, Galicia é a terceira Comunidade Autónoma en número de Partidos Xudiciais (45) o que reflicte o grado de dispersión da poboación de Galicia respecto da media española. Galicia conta en 2015 con 13,6 xuíces por cada 100.000 habitantes, 1,1 puntos por riba da media estatal. O presuposto en xustiza é de 43,4 €/por habitante.

Os asuntos xudiciais ingresados en Galicia en 2015 foron 442.991, o que supón o 5,3% do conxunto do Estado, os asuntos resoltos foron 453.003. A taxa de litixiosidade (asuntos ingresados por 1.000 habitantes) en Galicia (162,1) é inferior á media nacional (179,7). A taxa de conxestión dos órganos xudiciais radicados en Galicia (1,31) é lixeiramente superior á media nacional (1,28). A taxa de resolución (1,02) atópase nos mesmos parámetros da media nacional. A taxa de pendencia (0,3) é consonte coa media nacional.

As repercusións sobre os concellos galegos da crise económica e financeira manifestouse nas dificultades para atender as esixencias que require a prestación dos servizos públicos, e agudizáronse no caso dos pequenos concellos, con escasa poboación e insuficientes medios económicos. Os 160 concellos con menor poboación concentran o 10% do total poboacional e os 20 concellos con maior poboación o 50,5%.

No ámbito da protección civil e seguridade pública destacar que o número vítimas mortais en accidentes de tráfico reduciuse nos últimos anos, en 2014 este número foi de 3.335, representando o 6,1% do total de España. O índice de incidencia de accidentes laborais reduciuse en 26,2 puntos desde 2007; o dato de 2015, 33 accidentes por cada mil afiliados á Seguridade Social con continxencia de accidentes de traballo cuberta supera en 2,2 puntos o dato de 2014.

Os principais resultados que se pretenden conseguir no período 2015-2020 nesta prioridade de actuación, e aos que contribuirá o orzamento de 2017, son:

- A mellora da capacidade institucional e da eficiencia da administración de xustiza en Galicia, adaptando as súas estruturas físicas e organizativas e establecendo una conexión directa cun plan de implantación das novas tecnoloxías.
- Garantir un ámbito de protección e seguridade dos cidadáns fronte as situacións que alteren a normal convivencia, e das derivadas de graves riscos, catástrofes ou calamidade pública a través dun sistema integrado de protección civil.
- Consolidar as institucións da autonomía, co fin de reforzar as funcións esenciais que teñen encomendadas nos eidos político, económico e social de Galicia tanto no Estatuto como nas súas leis de desenvolvemento, perfeccionándose para garantir que a súa actuación, e especialmente a do Goberno, se axuste realmente aos principios de transparencia, rigor no gasto e bo goberno, intensificando permanentemente os mecanismos de control.
- Reforma da Lei da Xunta e da súa Presidencia, para que constitúa a norma institucional básica que regule a estrutura e actividade do goberno de Galicia, tratando de que sexa unha institución máis cercana ás necesidades e ao sentir da cidadanía, consolidando nunha norma o compromiso cos principios de austeridade, eficacia e eficiencia no deseño e funcionamento da Xunta de Galicia.
- Intensificar as relacións bilaterais co Estado e de cooperación coas restantes CC.AA., no seo da Comisión Bilateral de Cooperación Administración Xeral do Estado –Comunidade Autónoma de Galicia e da Conferencia de Presidentes, que son un instrumento esencial de cooperación e entendemento entre ambas administracións. A intensificación da cooperación horizontal entre as Comunidades Autónomas. Ademais de continuar apoiando o debate da reforma do Senado.
- Garantir o papel destacado que lle corresponde a Galicia no seo do Comité das Rexións, cámara de representación territorial dos entes locais e rexionais en Europa e no que Galicia ten na actualidade un destacado liderado.
- Aproveitamento da Fundación Galicia Europa como eficaz instrumento tanto para a difusión dos temas europeos, como para a xestión dos asuntos de interese para Galicia perante as institucións comunitarias. Consolidación e ampliación do impacto da Rede de Galeg@s en Bruxelas.
- Intensificar o traballo e a acción política da Xunta de Galicia co Parlamento Europeo, única institución democrática elixida directamente polos cidadáns e que ten que representar por tanto aos pobos de Europa, tentando mostrar o punto de vista de Galicia sobre as diferentes actuacións da cámara para defender os nosos intereses. Seguir a apoiar a iniciativa para que nos Consellos de Ministros de Pesca da UE a rotación das CC.AA se realice exclusivamente entre as que son marítimas.

- Mellora da coordinación coa administración do Estado e os seus órganos especializados, para ser máis eficaces e ter máis influencia na defensa dos nosos intereses perante as institucións comunitarias cando as propostas están no proceso de formación.
- Liderar dende Galicia a creación dun Intergrupo sobre o desafío demográfico, co obxectivo de que Europa invista mais e mellor na superación desta preocupante situación para o conxunto da UE.
- Consolidar a Agrupación Europea de Cooperación Territorial Galicia – Norte de Portugal, como ferramenta que permita desenvolver proxectos con financiamento europeo en moi diversos eidos.
- Utilizar a Macrorrexión RESOE como proxecto dunha Macrorrexión Atlántica que entre de cheo nas novas estratexias e que condicione o deseño das futuras políticas públicas europeas.

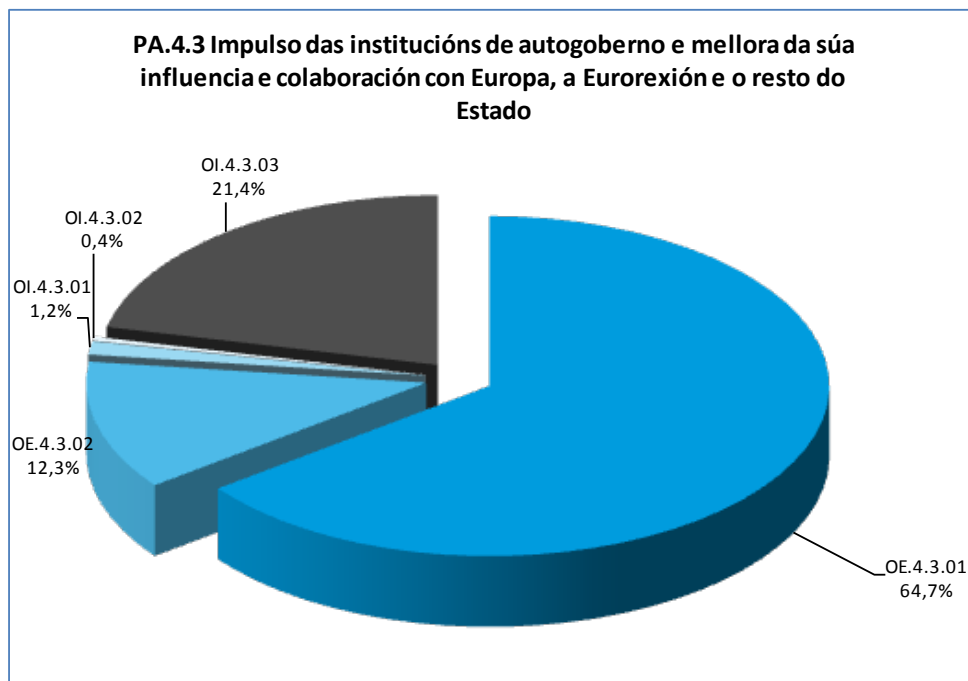
A seguinte táboa detalla a contía destinada aos obxectivos estratéxicos desta prioridade de actuación.

Cadro 98. Distribución do orzamento 2017 da PA.4.3 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

PA.4.3 Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado	Importe	% Eixe	% PA
OE.4.3.01 Mellorar a capacidade institucional e a eficiencia da administración de xustiza en Galicia.	134.575.697	28,0	64,7
OE.4.3.02 Consolidar unha Administración eficiente que ofrezca unha resposta integral ás necesidades que demanda a cidadanía en materia de emerxencias, protección civil e seguridade pública, atendendo aos criterios de formación, especialización e innovación tecnolóxica.	25.542.931	5,3	12,3
OI.4.3.01 Fortalecer a acción exterior de Galicia, especialmente nas relacións coa Unión Europea e na cooperación transfronteiriza.	2.581.801	0,5	1,2
OI.4.3.02 Impulsar a coordinación co Parlamento e a dos distintos departamentos da Xunta de Galicia para evitar que se solapen competencias co Estado e coas demais Comunidades Autónomas.	781.088	0,2	0,4
OI.4.3.03 Contribuír a avanzar no autogoberno dunha autonomía histórica que achegue a Galicia ás rexións europeas máis desenvolvidas e con maior calidade de vida.	44.515.886	9,3	21,4
Total	207.997.403	43,3	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 44. Distribución do orzamento 2017 do PA.4.3 por obxectivos estratéxicos / instrumentais

Fonte: Consellería de Facenda

Esta prioridade de actuación concrétese en dous obxectivos estratéxicos: “Mellorar a capacidade institucional e a eficiencia da administración de xustiza en Galicia” e “Consolidar unha Administración eficiente que ofrezca unha resposta integral ás necesidades que demanda a cidadanía en materia de emerxencias, protección civil e seguridade pública”.

No ámbito da administración de xustiza contéplanse principalmente actuacións en materia de construción e rehabilitación de infraestruturas xudiciais, incluídas a posta en marcha de medidas de aforo e eficiencia enerxética, así como a cobertura da asistencia xurídica gratuíta. Os postos de traballo estimados equivalentes a tempo completo relacionados con este obxectivo estratéxico son 2.847.

En canto á temática en materia de protección civil e seguridade, destacan as actuacións ligadas ao operativo do CAE 112, o financiamento dos consorcios provinciais e comarcais contra incendios e a formación, as infraestruturas e equipamentos nos servizos de emerxencias e protección civil, así como a formación en materia de emerxencias.

Os obxectivos previstos para os principais indicadores de produtividade asociados ás actuacións desta prioridade son:

a) Realizar 62 novas infraestruturas xudiciais ou rehabilitacións das existentes, pór en marcha 13 servizos de acordo co novo modelo organizativo de oficina xudicial e fiscal e realizar preto de 75.000 actuacións de asistencia xurídica gratuíta.

b) Dar cobertura á poboación galega en materia de emerxencias, contar con máis de 2.000 profesionais de intervención ante urxencias e dar formación a 6.300 persoas, dos que un 15% serían mulleres.

Cadro 99. Indicadores de produtividade da PA.4.3

E4:Sociedade dixital, lingua, cultura e reforzo do peso de Galicia no seu entorno		Previsto
PA03 Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e		
E01 Mellorar a capacidade institucional e a eficiencia da administración de xustiza en Galicia.		
P00076	Entidades beneficiadas.	603
P00087	Expedientes xudiciais expurgados.	30.000
P00141	Novas infraestruturas xudiciais ou rehabilitacións das existentes	62
P00294	Servizos postos en marcha de acordo co novo modelo organizativo de oficina xudicial e fiscal.	13
P00363	Actuacións realizadas para a modernización e achegamento da xustiza aos cidadáns	74.882
P00364	Funcionarios adscritos aos novos servizos creados	310
E02 Consolidar unha Administración eficiente que ofrezca unha resposta integral ás necesidades que demanda a		
D0E005	Poboación beneficiada pola actuación e que diminúe o seu risco	2.732.347
P00263	Poboación atendida polo sistema de atención ás emerxencias.	2.732.347
P00280	Profesionais de intervención ante urxencias.	2.232
P227.H	Participantes en accións de formación (Homes)	5.400
P227.M	Participantes en accións de formación (Mulleres)	900
I01 Fortalecer a acción exterior de Galicia, especialmente nas relacións coa Unión Europea e na cooperación		
P00019	Actividades realizadas en defensa e promoción dos intereses galegos en Bruxelas, na difusión da idea de Europa en Galici	750
I02 Impulsar a coordinación co Parlamento e a dos distintos departamentos da Xunta de Galicia para evitar que se		
P00067	Convenios e/ou acordos asinados	1.765
P00097	Informes sobre competencias	24
P00274	Preguntas parlamentarias resoltas	5.121

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores da prioridade de actuación do orzamento 2017.

Cadro 100. Distribución do orzamento 2017 da PA.4.3 por fonte de financiamento

PA.4.3 Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	194.870.831	93,7
FCI	8.000.000	3,8
FEDER	4.613.544	2,2
FSE	513.028	0,2
Total	207.997.403	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 101. Distribución do orzamento 2017 da PA.4.3 por programas de gasto

PA.4.3 Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado	Importe	%
111A - PRESIDENCIA DA XUNTA DE GALICIA	3.474.031	1,7
111B - ACTIVIDADE LEXISLATIVA	18.705.488	9,0
111C - CONTROL EXTERNO DO SECTOR PÚBLICO	6.937.054	3,3
111D - ALTO ASESORAMENTO DA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA.	4.568.103	2,2
111E - RELACIÓNS EXTERIORES	2.581.801	1,2
121C - RELACIÓNS INSTITUCIONAIS	781.088	0,4
131A - ADMINISTRACIÓN DE XUSTIZA	134.575.697	64,7
161A - ELECCIÓN E PARTIDOS POLÍTICOS	5.945.410	2,9
212A - PROTECCIÓN CIVIL E SEGURIDADE DA COMUNIDADE AUTÓNOMA	25.542.931	12,3
811C - OUTROS SOPORTES FINANCIEROS ÁS ENTIDADES LOCAIS	4.885.800	2,3
Total	207.997.403	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 102. Xestores da PA.4.3 no orzamento 2017

PA.4.3 Impulso das institucións de autogoberno e mellora da súa influencia e colaboración con Europa, a Eurorexión e o resto do Estado
PARLAMENTO
PARLAMENTO
VALEDOR DO POBO
CONSELLO DE CONTAS
CONSELLO DA CULTURA GALEGA
PRESIDENCIA DA XUNTA DE GALICIA
SECRETARÍA XERAL DA PRESIDENCIA
D.X. DO GABINETE DA PRESIDENCIA
VICEPRESIDENCIA E CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA, AAPP. E XUSTIZA
SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
D.X. DE XUSTIZA
D.X. DE RELACIÓNS INSTITUCIONAIS E PARLAMENTARIAS
D.X DE EMERXENCIAS E INTERIOR
DIRECCIÓN XERAL DE RELACIÓNS EXTERIORES E COA U. EUROPEA
CONSELLO CONSULTIVO DE GALICIA
VICEPRESIDENCIA E CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA, AAPP. E XUSTIZA
ACADEMIA GALEGA DE SEGURIDADE PÚBLICA
AXENCIA GALEGA DE EMERXENCIAS

Fonte: Consellería de Facenda

III.5. EIXE INSTRUMENTAL: ADMINISTRACIÓN MODERNA, EFICIENTE E DE CALIDADE

Para acadar os anteriores obxectivos precisamos unha administración eficiente, moderna, flexible e transparente, que preste servizos públicos de calidade e axude a resolver os problemas dos cidadáns e das empresas.

Para elo, precísase un persoal comprometido que debe mellorar a súa formación continua, especialmente no que atinxe a adquisicións de destrezas no manexo das TIC; pero tamén unha administración moderna debe explorar novos sistemas para incentivar o rendemento e flexibilidade que recoñezan máis a quen máis valor aporta ao servizo público.

A xeneralización dos servizos públicos dixitais e do e-goberno, debe contribuír a acadar a excelencia na xestión, posibilitando importantes economías por substitución dos sistemas tradicionais baseados no papel, e por economías de escala.

Estas novas tecnoloxías xerarán novos requirimentos e perfís profesionais, mais tamén, deixarán obsoletos un volume aínda maior doutros oficios e traballos; por iso é precisa a flexibilidade no movemento dos equipos de traballadores.

A administración debe tamén actuar como exemplo e sector tractor das principais políticas antes enunciadas, dende a innovación, implementando a compra pública innovadora e converténdose nun axente innovador en si mesmo, ata a rehabilitación dos seus edificios administrativos e vivenda pública, pasando pola eficiencia enerxética, a normalización lingüística e o dominio das linguas estranxeiras, a internacionalización, a aplicación de criterios de igualdade de xénero e non discriminación, a integración social e a protección da familia e a conciliación.

Para elo desenvolveranse as seguintes Prioridades de actuación cos seus correspondentes obxectivos instrumentais:

PA5.1. Función pública profesional, motivada e orientada ao servizo público. As principais actuacións neste apartado serán accións formativas para os empregados e empregadas públicas e desenvolver e aplicar estratexias e políticas de recursos humanos axeitadas ás necesidades reais para a prestación dos servizos públicos, nomeadamente a través do desenvolvemento da lei do empregado público.

PA5.2. Administración financeira transparente, eficiente e orientada a resultados, con actuacións de reformas en materia de centralización de contratos e autoprovisión, de renovación e mellora das infraestruturas públicas (novas instalacións e equipamentos) co obxecto de acadar unha xestión máis eficiente da enerxía, de garantir a tramitación telemática de todos os expedientes e trámites coa administración autonómica, de garantir a transparencia, integridade e responsabilidade na administración pública e no gasto de fondos públicos, facendo fincapé, non en implementar novas normas e requisitos, senón

en aplicar con contundencia as xa existentes e de reforzar as tarefas de planificación e de xestión dos Programas Operativos dos fondos estruturais.

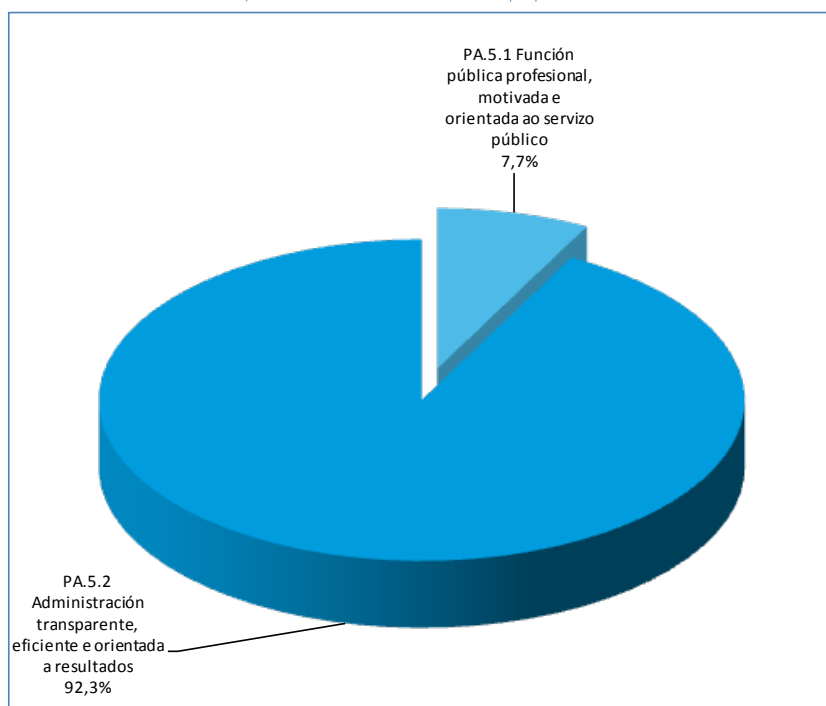
Na seguinte táboa detállase o gasto orzamentario de 2017 neste eixe por prioridade de actuación.

Cadro 103. Distribución do orzamento 2017 por prioridades de actuacións do eixe 5

ES. Administración moderna, eficiente e de calidade	Importe	% total	% eixe
PA.5.1 Función pública profesional, motivada e orientada ao servizo público	11.238.850	0,1	7,7
PA.5.2 Administración transparente, eficiente e orientada a resultados	135.217.898	1,5	92,3
Total	146.456.748	1,6	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Gráfico 45. Distribución do orzamento 2017 por prioridades de actuacións do eixe 5

Fonte: Consellería de Facenda

As táboas seguintes mostran o orzamento do eixe por fonte de financiamento e os indicadores de produtividade.

Cadro 104. Distribución do orzamento 2017 do eixe 5 por fonte de financiamento

E5. Administración moderna, eficiente e de calidade	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	137.438.586	93,8
FEDER	6.646.263	4,5
Orzamentos Xerais do Estado	1.319.218	0,9
FEMP	68.970	0,0
FSE	983.711	0,7
Total	146.456.748	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 105. Indicadores de produtividade do eixe 5 por prioridade de actuación

E5:EIXE INSTRUMENTAL. Administración moderna, eficiente e de calidade		Previsto
PA01 Función pública profesional, motivada e orientada ao servizo público		
I01 Acadar unha maior competencia dos empregados e empregadas públicos da comunidade autónoma,		
P00143	Novidades formativas, referido tanto aos contidos como as metodoloxías de formación empregadas.	15
P240.H	Persoal público participante nas actividades de formación (Homes)	4.250
P240.M	Persoal público participante nas actividades de formación (Mulleres)	8.200
I03 Avanzar na mellora da calidade e seguridade xurídicas da actuación da administración e sector público		
P00074	Ditames e informes emitidos pola asesoría xurídica.	200
PA02 Administración transparente, eficiente e orientada a resultados		
I01 Acadar unha administración eficiente e que persiga a mellora continua da calidade dos servizos a través da		
P00031	Adhesións á contratación centralizada	74
P00065	Contratos centralizados sobre o total de prestacións susceptibles de centralización.	82
P00076	Entidades beneficiadas.	21
I02 Desenvolver o sistema de información estatística oficial como un dos piares nos que se debe asentar as políticas		
P00440	Grao de execución (%)	90
P00441	Indicador de puntualidade (calendario)(%)	70
I03 Implantar unha xestión financeira orientada a resultados e que avance na eficiencia, transparencia, control e		
DE0E24	Número de usuarios que teñen acceso ou están cubertos polas aplicacións/servizos de Administración electrónica	3.800
DE040H	Persoas-ano participando en labores de Xestión do Fondo FEDER 2014-2020, cuxo salario é cofinanciado co Fondo FEDER (Hom	10
DE040M	Persoas-ano participando en labores de Xestión do Fondo FEDER 2014-2020, cuxo salario é cofinanciado co Fondo FEDER (Mul	26
P00439	Número de Auditorías	265
P421.H	Persoas contratadas pola AT (homes)	6
P421.M	Persoas contratadas pola AT (mulleres)	13
SE0436	Actuacións de preparación, execución, seguimento e control	58
SE0437	Estudios e avaliacións relacionadas co PO	2
SE0438	Campañas relacionadas co PO	2
I04 Desenvolver un proceso de mellora continua da calidade e da transparencia no sector público que complete os		
P00078	Entidades instrumentais do sector público autonómico sobre os que se aplican medidas de eficacia e eficiencia no seu fun	96
P00079	Entidades instrumentais do sector público autonómico suprimidas.	108
P00179	Número de medidas de eficacia e eficiencia aplicadas no funcionamento das entidades instrumentais do sector público auto	800
P00278	Procedementos simplificados na Administración autonómica de Galicia.	1.652

Fonte: Consellería de Facenda

As seguintes táboas mostran as fontes de financiamento, os programas de gasto e os xestores das prioridades de actuación do eixe no orzamento 2017.

Cadro 106. Distribución do orzamento 2017 do eixe 5 por prioridades de actuación e fonte de financiamento

PA.5.1 Función pública profesional, motivada e orientada ao servizo público	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	9.919.632	88,3
Orzamentos Xerais do Estado	1.319.218	11,7
Total	11.238.850	100,0
PA.5.2 Administración transparente, eficiente e orientada a resultados	Importe	%
Orzamentos Xerais da C.A.	127.518.954	94,3
FEDER	6.646.263	4,9
FEMP	68.970	0,1
FSE	983.711	0,7
Total	135.217.898	100,0

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 107. Distribución do orzamento 2017 do eixe 5 por prioridades de actuación e programas de gasto

PA.5.1 Función pública profesional, motivada e orientada ao servizo público	Importe	%
121B - ASESORAMENTO E DEFENSA DOS INTERESES DA COMUNIDADE AUTÓNOMA	2.519.049	22,4
122B - FORMACIÓN E PERFECCIONAMENTO DO PERSOAL DA ADMINISTRACIÓN DA C.A.	3.259.699	29,0
123A - ACCIÓN SOCIAL EN FAVOR DO PERSOAL DA ADMINISTRACIÓN	64.400	0,6
124A - DIRECCIÓN, MODERNIZACIÓN E XESTIÓN DA FUNCIÓN PÚBLICA	5.395.702	48,0
Total	11.238.850	100,0
PA.5.2 Administración transparente, eficiente e orientada a resultados	Importe	%
121A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE ADMINISTRACIÓN XERAL	55.345.096	2,8
122A - AVALIACIÓN E CALIDADE DA ADMINISTRACIÓN PÚBLICA	1.149.435	0,1
581A - ELABORACIÓN E DIFUSIÓN ESTATÍSTICA	4.356.185	0,2
611A - DIRECCIÓN E SERVIZOS XERAIS DE FACENDA	19.468.415	1,0
612A - PLANIFICACIÓN, ELABORACIÓN DE ORZAMENTOS E COORDINACIÓN ECONOMÍA	5.319.872	0,3
621A - ADMINISTRACIÓN FINANCEIRA, TRIBUTARIA, PATRIMONIAL E DE CONTROL.	42.692.071	2,2
621B - IMPREVISTOS E FUNCIÓNS NON CLASIFICADAS	6.886.824	0,4
Total	135.217.898	6,9

Fonte: Consellería de Facenda

Cadro 108. Xestores por prioridade de actuación do eixe 5 no orzamento 2017

PA.5.1 Función pública profesional, motivada e orientada ao servizo público
VICEPRESIDENCIA E CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA, AAPP. E XUSTIZA
ASESORIA XURÍDICA XERAL
SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
CONSELLERÍA DE FACENDA
SECRETARÍA XERAL TECNICA E DO PATRIMONIO
D.X DE FUNCIÓN PÚBLICA
GASTOS DE DIVERSAS CONSELLERÍAS
DIRECCIÓN XERAL DA FUNCIÓN PÚBLICA
VICEPRESIDENCIA E CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA, AAPP. E XUSTIZA
ESCOLA GALEGA DE ADMINISTRACIÓN PÚBLICA
PA.5.2 Administración transparente, eficiente e orientada a resultados
VICEPRESIDENCIA E CONSELLERÍA DE PRESIDENCIA, AAPP. E XUSTIZA
SECRETARÍA XERAL TÉCNICA
D. X. DE AVALIACIÓN E REFORMA ADMINISTRATIVA
DELEGACIÓNS TERRITORIAIS
CONSELLERÍA DE FACENDA
SECRETARÍA XERAL TECNICA E DO PATRIMONIO
INTERVENCIÓN XERAL DA COMUNIDADE AUTÓNOMA
DIRECCIÓN XERAL DE PLANIFICACIÓN E ORZAMENTOS
D.X. POLÍTICA FINANCEIRA E TESOURO
D.X DE PROXECTOS E FONDOS EUROPEOS
CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL
DIRECCIÓN XERAL DE ORDENACIÓN E PRODUCCIÓN FORESTAL
GASTOS DE DIVERSAS CONSELLERÍAS
SECRETARÍA XERAL E DO PATRIMONIO DA CONSELLERIA DE FACENDA
DIRECCIÓN XERAL DE ORZAMENTOS
CONSELLERÍA DE FACENDA
INSTITUTO GALEGO DE ESTATÍSTICA
INSTITUTO GALEGO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL
INSTITUTO GALEGO DE SEGURIDADE E SAÚDE LABORAL
AXENCIA TRIBUTARIA DE GALICIA
CENTRO INFORMATICO XESTION TRIBUTARIA ECONOMICA E CONTABLE
CONSELLO ECONÓMICO E SOCIAL

Fonte: Consellería de Facenda